

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΤΜΗΜΑ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ &
ΤΡΑΠΕΖΙΚΗΣ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗ
ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΓΙΑ ΣΤΕΛΕΧΗ

ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ
ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΗΝ ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΟΥ
GOODWILL ΒΑΣΕΙ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

Χαλκιαδάκη Ι. Αθηνά ΜΧΑΝ/0239

ΠΕΙΡΑΙΑΣ 2004

*Αφιερώνεται στους γονείς μου,
Ιωάννη και Θεανώ*

1.1 ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΣΩΜΑΤΩΝ ΑΚΙΝΗΤΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

Το ενδιαφέρον των διευθυντικών στελεχών μιας εταιρείας επικεντρωνόταν κατά παράδοση στη διαχείριση των πάγιων περιουσιακών στοιχείων , ενώ η σημασία που αποδιδόταν στα άυλα στοιχεία ήταν ιδιαίτερα περιορισμένη . Αυτό οφειλόταν κυρίως στην αόριστη φύση των άυλων στοιχείων καθώς και τις εγγενείς δυσκολίες προσδιορισμού και μέτρησής τους.

Τα τελευταία όμως χρόνια, ολοένα και περισσότερες επιχειρήσεις αναγνωρίζουν τη συμβολή των στοιχείων αυτών στη διατήρηση και αύξηση της εταιρικής αξίας . Από έρευνα της **PricewaterhouseCoopers** για το σύνολο των εισηγμένων στο Χ.Α εταιρειών προέκυψε ότι , για την πλειονότητα των επιχειρήσεων αυτών , τα άυλα στοιχεία αποτελούν ένα σημαντικό μέρος της χρηματιστηριακής τους αξίας .

Η αυξανόμενη σημασία των άυλων στοιχείων , καθώς και η επικείμενη εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα – στα οποία προβλέπονται συγκεκριμένοι τρόποι προσδιορισμού και παρουσίασης των στοιχείων αυτών στις οικονομικές καταστάσεις – δημιουργούν στις περισσότερες επιχειρήσεις την ανάγκη ολοκληρωμένης καταγραφής , συστηματικής παρακολούθησης αλλά και αξιόπιστης αποτίμησής τους .

Άυλα πάγια στοιχεία (ασώματες ακινητοποιήσεις) είναι τα ασώματα εκείνα οικονομικά αγαθά τα οποία είναι δεκτικά χρηματικής αποτιμήσεως και είναι δυνατόν να αποτελέσουν αντικείμενο συναλλαγής, είτε αυτά μόνα είτε μαζί με την οικονομική μονάδα (Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. 2.2.110)

Το Δ.Λ.Π. 38 αναφέρει ότι άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι ένα αναγνωρίσιμο μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο χωρίς φυσική υπόσταση που κατέχεται για χρήση στην παραγωγή ή προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών, για εκμίσθωση σε άλλους ή για διοικητικούς σκοπούς. Περιουσιακό στοιχείο είναι μια πηγή πόρων, ελεγχόμενη από μία επιχείρηση ως αποτέλεσμα παρελθόντων συμβάντων και από το οποίο αναμένεται να εισρεύσουν στην επιχείρηση μελλοντικά οικονομικά οφέλη.

Τα άυλα πάγια στοιχεία αποκτώνται με σκοπό να χρησιμοποιούνται παραγωγικά για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο από ένα έτος και διακρίνονται στις εξής δύο κατηγορίες:

α) *Δικαιώματα* όπως π.χ. άδειες ή διπλώματα ευρεσιτεχνίας, δικαίωμα από παραχώρηση εμποροβιομηχανικού σήματος, δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας, άδεια κινητής τηλεφωνίας, άδεια λειτουργίας καζίνο, άδεια αλιείας, δικαίωμα εκμετάλλευσης κινηματογραφικών ταινιών, δικαιώματα σε εισαγωγικές ποσοτώσεις, εμπορικά δικαιώματα, ηλεκτρονικό λογισμικό κλπ.

β) *Πραγματικές καταστάσεις, ιδιότητες και σχέσεις* όπως π.χ. η πελατεία (σχέσεις ή εμπιστοσύνη πελατών), η φήμη, η πίστη, η καλή οργάνωση της οικονομικής μονάδας ή η ειδίκευση στην παραγωγή ορισμένων αγαθών.

Τα άυλα περιουσιακά στοιχεία αναφέρονται σε ένα μεγάλο εύρος της επιχειρησιακής δραστηριότητας και εμφανίζονται με διάφορες μορφές. Συνοπτικά θα μπορούσαν επίσης να ομαδοποιηθούν στις παρακάτω κατηγορίες:

- Εμπορικά άυλα περιουσιακά στοιχεία: Σήματα, επωνυμία, δικαιώματα **franchising**, πελατολόγιο, δίκτυο διανομής, προμηθευτές, τεχνογνωσία.
- Πνευματική ιδιοκτησία: Κατοχυρωμένες ευρεσιτεχνίες, πατέντες, μη κατοχυρωμένη έρευνα και ανάπτυξη.
- Ανθρώπινο δυναμικό: Γνώσεις, εκπαίδευση, ταλέντο, εμπειρία.
- Διοικητικά στελέχη: Ικανότητα, φήμη, φερεγγυότητα.
- Δομή εταιρείας: Στρατηγική, συνέργιες, πληροφοριακά συστήματα, εταιρική κουλτούρα κ.λ.π.

Οποσδήποτε , το είδος των άυλων περιουσιακών στοιχείων μιας εταιρείας διαφέρει ανάλογα με το αντικείμενό της . Για παράδειγμα , σε μια εταιρεία τροφίμων και ποτών , ιδιαίτερο ρόλο παίζουν τα εμπορικά σήματα , ενώ σε μία τράπεζα κυρίαρχο ρόλο έχουν οι σχέσεις με τους πελάτες της , η φερρεγγυότητά της ή το δίκτυο καταστημάτων της .

Για να χαρακτηριστούν όμως τα ανωτέρω ως άυλα περιουσιακά στοιχεία πρέπει να πληρούν τον ορισμό του παγίου περιουσιακού στοιχείου , δηλαδή α) να είναι αναγνωρίσιμα περιουσιακά στοιχεία , β) η επιχείρηση να έχει τον έλεγχο αυτών και γ) να αναμένονται μελλοντικά οικονομικά οφέλη από το άυλο περιουσιακό στοιχείο . Εάν δεν πληρούνται οι ανωτέρω προϋποθέσεις , τότε οι δαπάνες απόκτησης ή δημιουργίας ενός τέτοιου στοιχείου πρέπει να καταχωρούνται ως έξοδα στα αποτελέσματα χρήσεως κατά το χρόνο που πραγματοποιούνται (Δ.Λ.Π. 38)

Σύμφωνα με τις διατάξεις του Ε.Γ.Λ.Σ. τα άυλα πάγια στοιχεία παρακολουθούνται στα λογιστικά βιβλία των επιχειρήσεων στους τριτοβάθμιους λογαριασμούς των εξής δευτεροβάθμιων λογαριασμών :

Κωδικός	Λογαριασμός
16.00	Υπεραξία επιχειρήσεως (Goodwill)
16.01	Δικαιώματα βιομηχανικής ιδιοκτησίας
16.02	Δικαιώματα εκμεταλλεύσεως ορυχείων-μεταλλείων-λατομείων
16.03	Λοιπές παραχωρήσεις
16.04	Δικαιώματα χρήσεως ενσωμάτων παγίων στοιχείων
16.05	Λοιπά Δικαιώματα

1.1.1 Πότε καταχωρείται το άυλο περιουσιακό στοιχείο στα λογιστικά βιβλία ;

Το Δ.Λ.Π. 38 αναφέρει ότι ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο πρέπει να καταχωρείται στα λογιστικά βιβλία, όταν, και μόνο όταν, πληρούνται οι παρακάτω δύο προϋποθέσεις:

α) πιθανολογείται ότι τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που αποδίδονται στο άυλο περιουσιακό στοιχείο θα εισρεύσουν στην επιχείρηση , και β) το κόστος του περιουσιακού στοιχείου μπορεί να αποτιμηθεί αξιόπιστα .

Η πιθανότητα μελλοντικών οικονομικών ωφελειών εκτιμάται από την επιχείρηση με την χρησιμοποίηση λογικών και βάσιμων παραδοχών οι οποίες (παραδοχές) αντιπροσωπεύουν την ορθή εκτίμηση της Διευθύνσεως της επιχειρήσεως για το πλαίσιο των οικονομικών συνθηκών που θα υπάρχουν κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου .

Η κρίση της επιχείρησης για να εκτιμήσει το βαθμό βεβαιότητας που συνδέεται με τη ροή των μελλοντικών οικονομικών ωφελειών , οι οποίες (ωφέλειες) αποδίδονται στη χρησιμοποίηση του άυλου περιουσιακού στοιχείου γίνεται με βάση τις διαθέσιμες αποδείξεις που υπάρχουν κατά το χρόνο της αρχικής καταχώρησης , δίνοντας μεγαλύτερο βάρος στις εξωτερικές αποδείξεις (Δ.Λ.Π. 38) .

1.1.2 Οφέλη προσδιορισμού.

Η αυξανόμενη σημασία των άυλων περιουσιακών στοιχείων στη δημιουργία αξίας οδηγεί στην ανάγκη για αποτελεσματική διαχείριση και ανάπτυξή τους . Για το σκοπό αυτό , απαραίτητη προϋπόθεση αποτελεί ο ολοκληρωμένος προσδιορισμός και η κατάλληλη αποτίμηση των εν λόγω στοιχείων . Γνωρίζοντας την πραγματική τους αξία , μία επιχείρηση , μπορεί να επιτύχει σημαντικά οφέλη ανάμεσα στα οποία περιλαμβάνονται τα εξής :

- Αποτελεσματικότερη κατανομή πόρων : Γνωρίζοντας ποια άυλα περιουσιακά στοιχεία είναι σημαντικά για την επιχείρηση , η διοίκηση είναι σε θέση να κατανειμί σωστά τους διαθέσιμους πόρους , ώστε να αναβαθμίζονται και να αναπτύσσονται εκείνα τα στοιχεία που προσδίδουν την μεγαλύτερη εταιρική αξία .
- Επικοινωνία της αξίας σε αναλυτές και επενδυτές / προσέλκυση κεφαλαίων : Όπως διαφαίνεται και από την έρευνά μας , μέρος της χρηματιστηριακής αξίας διαμορφώνεται και από τις εκτιμήσεις των επενδυτών σχετικά με τα άυλα περιουσιακά στοιχεία. Είναι πολύ σημαντικό η εταιρεία να γνωρίζει την αξία των άυλων περιουσιακών στοιχείων της προκειμένου να την προβάλλει αποτελεσματικά σε τρίτους .
- Διαπραγματευτικό πλεονέκτημα σε περίπτωση εξαγοράς : Ο προσδιορισμός των άυλων στοιχείων μιας εταιρείας συμβάλλει στην απόκτηση μιας ολοκληρωμένης γνώσης της εταιρικής αξίας και αποτελεί σημαντικό πλεονέκτημα για την επίτευξη υψηλότερου τιμήματος .

- Διαχείριση κινδύνου (**risk management**) απώλειας άυλων στοιχείων : Έχοντας εντοπίσει και μετρήσει τα άυλα στοιχεία που προσδίδουν μεγαλύτερη αξία , είναι δυνατόν να προσδιοριστούν ευκολότερα οι τρόποι προστασίας από τυχόν κινδύνους που σχετίζονται με την απώλεια / καταστροφή των στοιχείων αυτών (καταστροφή εταιρικής φήμης , απώλεια προσωπικού κ.λ.π.)

1.2 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΑΪΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Περίοδος αποσβέσεως . Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. η αξία κτήσεως των άυλων περιουσιακών στοιχείων αποσβένεται με ισόποση ετήσια απόσβεση μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας κάθε άυλου στοιχείου και, σε περίπτωση που το άυλο δικαίωμα έχει από το νόμο προστασία περιορισμένης διάρκειας , μέσα στο χρόνο της περιορισμένης αυτής διάρκειας .

Επίσης, το Δ.Λ.Π. **38** αναφέρει ότι το αποσβεστό ποσό ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου πρέπει να κατανέμεται πάνω σε μία συστηματική βάση κατά τη διάρκεια της ορθής εκτίμησης της ωφέλιμης ζωής του . Υπάρχει μία μαχητή εκδοχή ότι η ωφέλιμη ζωή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου δεν θα υπερβεί τα είκοσι χρόνια από την ημερομηνία , που το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο για χρήση .

Καθώς τα μελλοντικά οικονομικά οφέλη που ενσωματώνονται σε ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο αναλίσκονται κατά τη διάρκεια του χρόνου , η λογιστική αξία του περιουσιακού στοιχείου μειώνεται για να αντισταθμίσει αυτή την ανάλωση . Αυτό επιτυγχάνεται με συστηματική κατανομή του κόστους (ή της αναπροσαρμοσμένης αξίας του περιουσιακού στοιχείου , μείον κάθε υπολειμματική αξία) ως εξόδου κατά τη διάρκεια της ωφέλιμης ζωής του περιουσιακού στοιχείου .

Πολλοί παράγοντες χρειάζεται να λαμβάνονται υπόψη κατά τον προσδιορισμό της ωφέλιμης ζωής ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου συμπεριλαμβάνοντας :

(α) την προσδοκώμενη χρήση του περιουσιακού στοιχείου από την επιχείρηση και αν το περιουσιακό στοιχείο θα μπορούσε επαρκώς να διεθθύνεται από μία άλλη διευθυντική μονάδα

(β) τυπικούς κύκλους παραγωγικής ζωής για το περιουσιακό στοιχείο και δημόσια πληροφόρηση σε εκτιμήσεις ωφέλιμης ζωής ομοίων τύπων περιουσιακών στοιχείων , που χρησιμοποιούνται με ένα όμοιο τρόπο .

(γ) τεχνική , τεχνολογική ή άλλων τύπων απαξίωση

(δ) τη σταθερότητα της επιχειρήσεως στην οποία το περιουσιακό στοιχείο λειτουργεί και μεταβολές στη ζήτηση της αγοράς για προϊόντα ή υπηρεσίες προερχόμενα από το περιουσιακό στοιχείο

(ε) αναμενόμενες πράξεις από ανταγωνιστές ή πιθανούς ανταγωνιστές

(στ) το επίπεδο των δαπανών συντηρήσεως που απαιτούνται για να λαμβάνονται τα αναμενόμενα μελλοντικά οικονομικά οφέλη από το περιουσιακό στοιχείο και την ικανότητα και πρόθεση της εταιρείας να φτάσει σε τέτοιο επίπεδο .

(ζ) τη περίοδο ελέγχου πάνω στο περιουσιακό στοιχείο και τα νόμιμα ή όμοια όρια στη χρήση του περιουσιακού στοιχείου , τέτοια όπως ημερομηνίες λήξεως σχετικών μισθώσεων , και

(η) αν η ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου εξαρτάται από την ωφέλιμη ζωή άλλων περιουσιακών στοιχείων της επιχειρήσεως.

Εκτιμήσεις της ωφέλιμης ζωής ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου γενικώς γίνονται λιγότερο αξιόπιστες , καθώς ο χρόνος της ωφέλιμης ζωής αυξάνει . Το Δ.Λ.Π. 38 υιοθετεί μια εκδοχή ότι η ωφέλιμη ζωή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου είναι απίθανο να υπερβαίνει τα είκοσι χρόνια . Σε σπάνιες περιπτώσεις , μπορεί να υπάρχει πειστική απόδειξη ότι η ωφέλιμη ζωή ενός άυλου περιουσιακού στοιχείου θα είναι μία καθορισμένη περίοδος μεγαλύτερη από είκοσι χρόνια.

Μέθοδοι απόσβεσης . Η μέθοδος απόσβεσης (σταθερή , φθίνουσα , λειτουργικής εντάσεως) που χρησιμοποιείται για ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο επιλέγεται από την επιχείρηση βασιζόμενη στο προσδοκώμενο πρόγραμμα αναλύσεως των οικονομικών ωφελημάτων από τη χρησιμοποίηση του άυλου περιουσιακού στοιχείου. Εάν αυτό το πρόγραμμα δεν μπορεί να καθοριστεί αξιόπιστα , τότε χρησιμοποιείται η σταθερή μέθοδος απόσβεσης . Πάντως οποιαδήποτε μέθοδος επιλεγεί πρέπει να χρησιμοποιείται πάγια . Η απόσβεση συνήθως καταχωρείται ως έξοδο στα αποτελέσματα χρήσεως εκτός των περιπτώσεων που χρησιμοποιείται για την παραγωγή άλλων περιουσιακών στοιχείων π.χ. η απόσβεση αγορασμένης τεχνολογίας παραγωγής ετοιμών προϊόντων προσαυξάνει το κόστος παραγωγής των προϊόντων .

Αναθεώρηση της περιόδου και της μεθόδου αποσβέσεως . Η περίοδος και η μέθοδος αποσβέσεως πρέπει να αναθεωρούνται τουλάχιστον στο τέλος κάθε οικονομικού έτους. Εάν η αναμενόμενη ωφέλιμη ζωή του περιουσιακού στοιχείου είναι σημαντικά διαφορετική από προηγούμενες εκτιμήσεις, τότε η περίοδος απόσβεσης πρέπει να μεταβάλλεται . Επίσης , εάν υπάρχει μια ουσιώδης μεταβολή στο προσδοκώμενο πρόγραμμα των οικονομικών ωφελειών από το άυλο περιουσιακό στοιχείο , η μέθοδος αποσβέσεως πρέπει να μεταβάλλεται για να αντανakλά το αλλαγμένο πρόγραμμα.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Άυλο περιουσιακό στοιχείο είναι ένα αναγνωρίσιμο μη νομισματικό περιουσιακό στοιχείο χωρίς φυσική υπόσταση που κατέχεται για χρήση στην παραγωγή ή προμήθεια αγαθών ή υπηρεσιών , για εκμίσθωση σε άλλους ή για διοικητικούς σκοπούς.
- Ένα άυλο περιουσιακό στοιχείο χρησιμοποιείται για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο του έτους και περιλαμβάνει δικαιώματα αλλά και πραγματικές καταστάσεις.
- Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. η αξία κτήσεως των άυλων περιουσιακών στοιχείων αποσβένεται με ισόποση ετήσια απόσβεση μέσα στο χρόνο της παραγωγικής χρησιμότητας κάθε άυλου στοιχείου η οποία όμως δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη. Σύμφωνα με το Δ.Λ.Π. **38** η άνω απόσβεση γίνεται ισόποσα σε ετήσια βάση χωρίς να μπορεί ωστόσο να υπερβαίνει τα **20** έτη από την ημερομηνία που το περιουσιακό στοιχείο είναι διαθέσιμο για χρήση.
- Τα σημαντικά οφέλη που προσφέρει ο προσδιορισμός της αξίας των άυλων στοιχείων (αποτελεσματικότερη κατανομή πόρων, επικοινωνία της αξίας σε αναλυτές και επενδυτές / προσέλκυση κεφαλαίων, διαπραγματευτικό πλεονέκτημα σε περίπτωση εξαγοράς και **risk management**) αποτελούν το κίνητρο για την αναλυτική επεξήγηση και παρακολούθηση όλων των λογαριασμών που σχετίζονται με αυτά και ιδιαίτερα με το λογαριασμό που αναλύει την **υπεραξία** των άυλων περιουσιακών στοιχείων, η οποία θα περιγραφεί διεξοδικά στα επόμενα κεφάλαια αυτής της παρουσίασης.

2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΠΡΟΣΟΔΟΥ – GOODWILL

Ως επιχείρηση νοείται κατά τις γενικές αρχές του δικαίου των συναλλαγών το σύνολο πραγμάτων, δικαιωμάτων, άυλων αγαθών ή πραγματικών καταστάσεων (όπως πελατεία, φήμη, πίστη στις συναλλαγές κλπ.) που έχουν οργανωθεί σε οικονομική ενότητα από τον επιχειρηματία (Εφ. Θεσ/νίκης) **2955/1997**, Δελτίου Συνδέσμου Α.Ε. και ΕΠΕ **1998** σελ. **438** και Α.Π. **736/2002** Δελτίου Συνδέσμου Α.Ε. και ΕΠΕ **2003** σελ. **534**).

Από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων **361, 479** και **513** του Αστικού Κώδικα συνάγεται ότι , με βάση την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων , οι συμβαλλόμενοι μπορούν να συμφωνήσουν τη πώληση ολόκληρης της επιχείρησης ή και μέρους αυτής, π.χ. σε περίπτωση πώλησης καταστήματος επιχείρησης (Εφ. Θεσ/νίκης **2955/1997**, Δελτίου Συνδέσμου Α.Ε. και ΕΠΕ **1998** σελ. **438**).

Κατά την πώληση της επιχείρησης σχεδόν, σε όλες τις περιπτώσεις , καταβάλλεται τίμημα πώλησης μεγαλύτερο της πραγματικής αξίας της επιχείρησης . Η θετική αυτή διαφορά ονομάζεται «υπεραξία επιχείρησης» (ή **Goodwill** ή κατά τα συναλλακτικά ήθη «αέρας»).

Υπερπρόσοδος ή υπερκέρδος θεωρείται το κέρδος που πραγματοποιεί η επιχείρηση επιπλέον της κανονικής αποδόσεως των κεφαλαίων που είναι επενδεδυμένα σ'αυτήν. Το επιπλέον αυτό κέρδος είναι αποτέλεσμα πολλών

παραγόντων όπως η υπεροχή στο **Management** , στην ποιότητα των προϊόντων , στην εγκατάσταση της επιχειρήσεως, στις καλές σχέσεις με τους πελάτες, τους προμηθευτές , τους δανειστές , στο επιτυχημένο **marketing** , στην παραγωγή “**Know – How**” , στον αδύναμο ή αναποτελεσματικό ανταγωνισμό κ.λπ. Το υπερκέρδος αυτό δημιουργεί στην επιχείρηση μια υπεραξία που στη διεθνή βιβλιογραφία έχει επικρατήσει να λέγεται “**goodwill**” και “**funds de commerce**” και στη χώρα μας “*αξία υπερπροσόδου*” , “*υπεραξία της επιχειρήσεως*” , “*αέρας*” , ή “*φήμη και πελατεία*” .

Ο «αέρας» αναφέρεται κατά τα συναλλακτικά ήθη, στην αξία που η επιχείρηση έχει ως σύνολο πραγμάτων, δικαιωμάτων άυλων αγαθών ή άλλων πραγματικών καταστάσεων (πελατεία, φήμη, πίστη στις συναλλαγές), που έχουν οργανωθεί σε οικονομική ενότητα, από την οποία και μπορεί να επωφεληθεί άλλος , ο οποίος θα ασκήσει την ίδια επιχείρηση (Εφ. Θεσ/νίκης **2955/1997**, Δελτίου Συνδέσμου Α.Ε. και ΕΠΕ **1998** σελ. **438**).

Επομένως, όταν πωλείται μια επιχείρηση , ο πωλών επιχειρηματίας υπολογίζει το τίμημα πώλησεως με βάση τα εξής στοιχεία:

- a) **Από τη πραγματική αξία των πωλούμενων επιμέρους περιουσιακών στοιχείων** (ενσώματων και ασώματων, αποθεμάτων, απαιτήσεων, συμμετοχών, χρεογράφων και διαθεσίμων μειωμένου, του συνόλου αυτών, με την αξία των υποχρεώσεων (βέβαιων και ενδεχόμενων). Η πραγματική αξία των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων απεικονίζει την αξία με την οποία αυτά μεταβιβάζονται κατά τις συναλλαγές και εκτιμάται από ανεξάρτητους εκτιμητές π.χ. εμπειρογνώμονες της επιτροπής του άρθρου **9** του Ν. **2190/1920**. Επομένως, εάν ένα μηχάνημα στα βιβλία της επιχείρησης έχει αξία κτήσεως **€1.000,00** αποσβέσεις μέχρι την ημερομηνία πώλησης **€600,00** και αναπόσβεστο υπόλοιπο ($1.000,00-600,00=$) **€400,00** και η πραγματική αξία στις συναλλαγές του άνω μηχανήματος είναι **€700,00** , τότε η επιχείρηση αναπροσαρμόζει το αναπόσβεστο υπόλοιπο από **€400,00** σε **€700,00** αυξάνοντας συγχρόνως , κατά **€300,00** και τα κεφάλαιά της . Δηλαδή, κατά την πώληση μιας επιχείρησης , τα επιμέρους περιουσιακά στοιχεία δεν πωλούνται στις λογιστικές αξίες αλλά στις τρέχουσες πραγματικές. Εξαιρέση αποτελούν οι μετασχηματισμοί του Ν. **2166/1993**, όπου οι μεταβιβάσεις των περιουσιακών στοιχείων των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων γίνονται με τις λογιστικές αξίες τους.
- b) **Από την αξία της ωφέλειας την οποία η επιχείρηση παράγει:** Η ωφέλεια αυτή ονομάζεται υπεραξία επιχειρήσεως (ή αέρας ή **goodwill**). Η υπεραξία της επιχείρησης στηρίζεται στην εκτίμηση για την ικανότητα της να πραγματοποιεί

υψηλά κέρδη. Η εκτίμηση για τα υψηλά κέρδη βασίζεται σε πραγματικές καταστάσεις όπως πελατεία , φήμη, πίστη στις συναλλαγές κλπ. Εάν μια αεροπορική επιχείρηση κατά τη διάρκεια των ετών που λειτουργεί δεν έχει κανένα ατύχημα με αποτέλεσμα το επιβατικό κοινό να την προτιμά στα ταξίδια του , τότε κατά την πώληση της επιχείρησης αυτής ο νέος ιδιοκτήτης αγοράζει, εκτός από τα αεροπλάνα, και την ικανότητα της επιχείρησης να παράγει κέρδη λόγω κυρίως της καλής φήμης και της εκτεταμένης πελατείας που επί σειρά ετών έχει δημιουργήσει η προσπάθεια του προσωπικού της για μηδενικό συντελεστή ατυχημάτων . Δηλαδή ο νέος ιδιοκτήτης αγοράζει δύο περιουσιακά στοιχεία : ένα που είναι βέβαιο ότι υπάρχει εφόσον είναι καταχωρημένο στα λογιστικά βιβλία και η επιχείρηση έχει την κυριότητά του ή το δικαίωμα χρήσης του (τα αεροπλάνα) και ένα άλλο το οποίο είναι εκτιμώμενο κατά το χρόνο της αγοράς και αφορά τα κέρδη τα οποία η αεροπορική επιχείρηση αναμένεται ότι θα έχει την ικανότητα να παράγει μετά την απόκτησή της .

Το Ε.Γ.Λ.Σ. καθορίζει τις πραγματικές καταστάσεις , στις οποίες πρέπει να στηρίζεται η εκτίμηση της επιχείρησης να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη, ως εξής :

*Η φήμη και πελατεία της οικονομικής μονάδας στηρίζεται στην εκτίμηση για την ικανότητα της να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω κυρίως της καλής φήμης, της εκτεταμένης πελατείας , της μεγάλης πίστωσης στην αγορά , της καλής οργανώσεως , της ιδιαίτερης της εξειδίκευσης στην παραγωγή ορισμένων αγαθών, της καλής προοπτικής της αναπτύξεως του κλάδου στον οποίο ανήκει , των εξαιρετικών πλεονεκτημάτων της θέσεως όπου είναι εγκατεστημένη , της υψηλής στάθμης των στελεχών που απασχολεί (επιστημονική κατάρτιση , εμπειρία) και του κύρους , δυναμικού και αποτελεσματικότητας του διοικητικού και διεθυντικού της μηχανισμού (Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. **2.2.110** περ.**3**).*

Ο υποψήφιος αγοραστής πρόκειται να αγοράσει δύο περιουσιακά στοιχεία της πωλούμενης επιχείρησης : τα βέβαια, όπως αυτά απεικονίζονται στις πρόσφατες οικονομικές καταστάσεις που ο πωλητής έχει συντάξει, και τα εκτιμώμενα μελλοντικά κέρδη.

Τα βέβαια περιουσιακά στοιχεία επαληθεύονται μετά από έλεγχο Ορκωτών Ελεγκτών, καθώς και από έγγραφες εκθέσεις νομικών και φορολογικών συμβούλων. Εάν π.χ. μέχρι την ημερομηνία μεταβίβασης της επιχείρησης , αυτή δεν έχει ελεγχθεί τις τελευταίες χρήσεις από τις φορολογικές αρχές με αποτέλεσμα μια πρόβλεψη για την ενδεχόμενη αυτή υποχρέωση προς το Δημόσιο να είναι επιβεβλημένη, οι άνω

οικονομικές καταστάσεις αναμορφώνονται με αύξηση των ενδεχόμενων υποχρεώσεων (προβλέψεις) και με ισόποση μείωση των ιδίων κεφαλαίων της πωλούμενης επιχείρησης.

Τα εκτιμώμενα περιουσιακά στοιχεία βασίζονται σε απολογιστικά και προϋπολογιστικά στοιχεία της επιχείρησης. Τα απολογιστικά στοιχεία προκύπτουν από τα αποτελέσματα χρήσεων των τελευταίων πριν την μεταβίβαση χρήσεων. Τα προϋπολογιστικά στοιχεία βασίζονται σε εκτιμήσεις της διοίκησης της πωλούμενης επιχείρησης.

Εάν υπάρχει πραγματικό ελάττωμα ή λείπει συμφωνηθείσα ιδιότητα του πωλουμένου, έχει, μεταξύ των άλλων, ο αγοραστής το δικαίωμα να ζητήσει τη μείωση του τιμήματος. Με την αξίωσή του αυτή ο αγοραστής επιδιώκει την ελάττωση του τιμήματος, που συμφωνήθηκε με την επιστροφή μέρους που καταβλήθηκε, ή με την άφεση μέρους του οφειλόμενου ακόμη, κατά το ποσό κατά το οποίο το πωληθέν είναι μικρότερης αξίας (Εφ. Θεσ/νίκης 2955/1997, Δελτίου Συνδέσμου Α.Ε. και ΕΠΕ 1998 σελ. 438).¹

¹ Εφ. Θεσ/νίκης 2955/1997 – Υπολογισμός της μείωσης του τιμήματος όταν υπάρχει πραγματικό ελάττωμα ή λείπει συμφωνηθείσα ιδιότητα

Επειδή, από το συνδυασμό των διατάξεων των άρθρων 361, 479 και 513 Α.Κ. συνάγεται ότι, με βάση την αρχή της ελευθερίας των συμβάσεων, οι συμβαλλόμενοι μπορούν να συμφωνήσουν την πώληση επιχειρήσεως. Ως επιχείρηση νοείται, κατά τις γενικές αρχές του δικαίου των συναλλαγών, το σύνολο πραγμάτων, δικαιωμάτων, άυλων αγαθών ή πραγματικών καταστάσεων (όπως πελατεία, φήμη πίστη στις συναλλαγές κλπ.), που έχουν οργανωθεί σε οικονομική ενότητα από τον επιχειρηματία. Με τη λέξη «αέρας» επιχείρησης, που χρησιμοποιείται στις συναλλαγές είναι δυνατόν να υπολαμβάνεται και στοιχείο μόνο της επιχείρησης (Α.Π. 1505/1992 Ελλ. Δνη 35.418). Τούτο μπορεί να συμβαίνει σε περίπτωση πώλησεως καταστήματος, οπότε, αν εκτός από το τίμημα γίνεται λόγος ότι πωλείται από τον πωλητή και ο «αέρας», μπορεί να νοείται ότι παρέχεται στον αγοραστή η δυνατότητα χρησιμοποίησεως του καταστήματος για ενέργεια σ' αυτό εμπορικών πράξεων ίδιας φύσης και μορφής με αυτές που μέχρι τώρα ασκούσε ο πωλητής, οπότε, χωρίς να μεταβιβάζεται ολόκληρη η επιχείρηση ως σύνολο, παραχωρείται στον αγοραστή με ειδικό αντάλλαγμα σημαντικό της στοιχείο (φήμη, πελατεία). Απ' όλα τα ανωτέρω αναφερόμενα σαφώς προκύπτει, ότι ο γνωστός από τις συναλλαγές «αέρας» αναφέρεται, κατά τα συναλλακτικά ήθη, στην αξία που έχει η επιχείρηση ως σύνολο πραγμάτων, δικαιωμάτων, άυλων αγαθών ή άλλων πραγματικών καταστάσεων (πελατεία, φήμη, πίστη στις συναλλαγές), που έχουν οργανωθεί σε οικονομική ενότητα, από την οποία και μπορεί να ωφεληθεί άλλος, ο οποίος, θα ασκήσει την ίδια χρήση (βλέπε σχετ. Α.Π. 1505/1992 ο.π.). Περαιτέρω, κατά την έννοια των διατάξεων των άρθρων 540 και 541 Α.Κ. αν υπάρχει πραγματικό ελάττωμα ή λείπει συμφωνηθείσα ιδιότητα του πωλούμενου, έχει, μεταξύ των άλλων, ο αγοραστής το δικαίωμα να ζητήσει τη μείωση του τιμήματος. Με την αξίωσή του αυτή ο αγοραστής διώκει την ελάττωση του τιμήματος, που συμφωνήθηκε, με την επιστροφή μέρους, που καταβλήθηκε, ή με την άφεση μέρους του οφειλόμενου ακόμη, κατά το ποσό κατά το οποίο το πωληθέν είναι μικρότερης αξίας. Για να διαφυλάσσεται δε η περί του τιμήματος συμβατική βούληση, η μείωση της αξίας του πράγματος από την ανωτέρω αιτία υπολογίζεται με βάση την αναλογία που υπάρχει κατά το χρόνο μεταστάσεως του κινδύνου, μεταξύ της αγοραίας τιμής ελαττωματικού και μη πράγματος,

Στην περίπτωση που ο πωλητής, βάσει ψευδών διαβεβαιώσεων του προς τον αγοραστή της επιχείρησης περί μεγάλης πελατείας και μεγάλου τζίρου της πωλούμενης επιχείρησης, αποκρύπτοντας ταυτόχρονα τα σημαντικά μειονεκτήματα αυτής τα οποία έχουν ως επακόλουθο μικρή πελατεία και ελάχιστο τζίρο, εισπράζει ένα ποσό ως «αέρα», τότε το ποσό αυτό δεν συνιστά αγοραζόμενη ωφέλεια της επιχείρησης (ή **Goodwill** ή υπεραξία επιχείρησης ή αέρα) και επίσης ο πωλητής έχει υποπέσει σε ποινικό αδίκημα (Α.Π. 224/2002, Νομικό Βήμα 2002 σελ. 907).

Η άνω απόφαση του Αρείου Πάγου έκρινε υπόθεση όπου ο πωλητής επιχείρησης δεν ανέφερε στον υποψήφιο αγοραστή το πραγματικό κύκλο εργασιών Δρ 48.000 της επιχείρησης του αλλά του παρουσίασε φωτοτυπημένη φορολογική δήλωση στην οποία στο τέλος του αριθμητικού ποσού για τον κύκλο εργασιών είχε προσθέσει τρία μηδενικά με αποτέλεσμα να του δηλώσει ψευδώς ότι ο κύκλος εργασιών ήταν πολύ μεγάλος Δρ 48.000.000

2.2 Η ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΑΠΟΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΕΔΥΜΕΝΟΥ ΣΤΗΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

Όπως ήδη αναφέραμε, υπεραξία υπάρχει όταν η επιχείρηση πραγματοποιεί κέρδη μεγαλύτερα από την “κανονική απόδοση” των επενδεδυμένων σε αυτήν κεφαλαίων. Ποιά όμως είναι η κανονική απόδοση πριν από την οποία η επιχείρηση θεωρείται ότι δεν έχει και πέραν από την οποία θεωρείται ότι έχει υπεραξία; Η βασική ή κανονική απόδοση (κανονικό κέρδος) είναι ουσιαστικά το εισόδημα που θα αποκτούσε ο ιδιοκτήτης της επιχειρήσεως από την τοποθέτηση κεφαλαίων ίσων με την αξία όλων των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης εκτός από το **goodwill**.

Υποστηρίχθηκε ότι η κανονική απόδοση είναι η απόδοση των ομοίων με την εκτιμώμενη επιχειρήσεων, δηλαδή των επιχειρήσεων του ίδιου κλάδου, του ίδιου μεγέθους κλπ. Η απόδοση όμως των όμοιων επιχειρήσεων του κλάδου είναι έργο δυσχερέστατον αν όχι αδύνατο, γιατί παρεισφρύει το πρόβλημα του προσδιορισμού της πραγματικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων των επιχειρήσεων αυτών, αφού οι δημοσιευμένοι ισολογισμοί των δεν απεικονίζουν την πραγματική αξία των επενδεδυμένων σε αυτές κεφαλαίων. Εξάλλου και αν ακόμα ήταν ευχερής ο

οπότε το αντίστοιχο προς αυτήν ποσοστό αφαιρείται από το συμφωνηθέν τίμημα (Α.Π. 642/1992 Ελλ. Δνη 35, 1365, Α.Π. 127/1991 ΝοΒ 40.865, Εφ. Αθ. 1308/1987/ Ελλ. Δνη 29.524).

υπολογισμός του ποσοστού αποδόσεως του κλάδου , η χρησιμοποίηση του θα διευκόλυνε τη σύγκριση της υπό αγορά επιχειρήσεως με τις άλλες επιχειρήσεις του κλάδου , ενώ είναι χρήσιμο η σύγκριση να περιλαμβάνει το σύνολο των επιχειρήσεων της χώρας.

Η ιδέα της Ενώσεως Ευρωπαϊών Λογιστών ήταν ότι πρέπει να χρησιμοποιείται ο «ισχύων στη χώρα συνήθης συντελεστής» . Αλλά ένας τέτοιος ορισμός είναι εντελώς αόριστος . Η κεφαλαιαγορά είναι η ατελέστερη των αγορών . Δεν υπάρχει στην αγορά κεφαλαίων ένα και μοναδικό επιτόκιο για τις χρηματοδοτήσεις . Ανάλογα με τη φύση των χορηγήσεων και τις διατυπώσεις που απαιτούνται για την πραγματοποίησή τους , η κεφαλαιαγορά διαχωρίζεται σε επιμέρους αγορές σε καθεμία των οποίων ισχύει και διαφορετικό επιτόκιο

Επικρατεί η γνώμη ότι η «κανονική απόδοση» μπορεί να είναι η απόδοση τίτλων με σταθερό εισόδημα , κρατικών ή ιδιωτικών (ομολογίες, ομόλογα κλπ) ή το τραπεζικό επιτόκιο καταθέσεων , που διαμορφώνεται κάτω από ομαλές νομισματικές συνθήκες και όχι κάτω από συνθήκες πληθωρισμού. Σε περιόδους πληθωρισμού επιβάλλεται ο αποπληθωρισμός του επιτοκίου για να προσδιοριστεί η πραγματική απόδοση των τίτλων ή των καταθέσεων , αφού , εκτός των άλλων , το επενδυμένο στην επιχείρηση κεφάλαιο , προκύπτει από την αποτίμηση των περιουσιακών στοιχείων σε τρέχουσες τιμές. Ο συντελεστής που προκύπτει από τη διαδικασία αυτή μπορεί να ονομαστεί «μέσος συντελεστής αποδόσεως της χώρας”.

Δικαιολογείται όμως μια κάποια προσαύξηση του συντελεστή αυτού για τις εταιρείες των οποίων οι μετοχές δεν είναι εισηγμένες στο χρηματιστήριο λόγω της δυσχέρειας αποδέσμευσης των κεφαλαίων του επενδυτή. Ο χρόνος δεσμεύσεως των κεφαλαίων στην επιχείρηση είναι ασφαλώς ένας σημαντικός παράγων που ενέχει κίνδυνο για τον επενδυτή και απεμπόληση ευκαμψίας στην αξιοποίηση των κεφαλαίων του. Τα μειονεκτήματα αυτά δικαιολογούν ο συντελεστής αποδόσεως της επενδύσεως να είναι κατά τι μεγαλύτερος από το μέσο συντελεστή αποδόσεως της χώρας .

2.3 ΧΡΟΝΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΣΤΗΝ ΟΠΟΙΑ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΠΡΟΒΛΕΠΕΤΑΙ ΝΑ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙ ΥΠΕΡΠΡΟΣΟΔΟ

Η δυνατότητα της επιχειρήσεως να πραγματοποιεί κέρδη μεγαλύτερα από την κανονική απόδοση των επενδυμένων σε αυτήν κεφαλαίων (υπερκέρδη -

υπερπρόσοδο) δεν έχει απεριόριστη διάρκεια . Το υπερκέρδος έχει προσωρινό χαρακτήρα , γιατί , κατά γενικό κανόνα, ο ανταγωνισμός τείνει να υποβιβάζει το αναμενόμενο κέρδος μέχρι του επιπέδου του τόκου των απασχολούμενων κεφαλαίων. Οι επενδυτές έλκονται από τις δυνατότητες πραγματοποίησης αυξημένων κερδών και έτσι στους επιχειρηματικούς κλάδους που πραγματοποιούν υπερκανονικά κέρδη δημιουργούνται ανταγωνιστικές επιχειρήσεις με συνέπεια τη σμίκρυνση ή την εξαφάνιση των υπερκανονικών κερδών .

Η διάρκεια του υπερκέρδους εξαρτάται από την «ποιότητα» των άυλων στοιχείων που το δημιουργούν. Εάν το υπερκέρδος απορρέει από εφευρέσεις που έχουν καταχωρηθεί με διπλώματα ευρεσιτεχνίας , σήματα, τεχνογνωσία και γενικά από ένα πρωτοποριακό **Know-How** , η διάρκεια του υπερκέρδους θα είναι σχετικά μεγάλη . Εάν όμως απορρέει από εύθραυστα άυλα στοιχεία (φήμη που δημιουργήθηκε από μεθοδευμένη διαφήμιση, ενοϊκή συγκυρία κλπ) το υπερκέρδος θα είναι βραχύβιο.

Ο εκτιμητής οφείλει να εξακριβώσει ποια άυλα στοιχεία αποφέρουν την υπερπρόσοδο και να σταθμίσει εάν η προσέλευση των στοιχείων αυτών οφείλεται σε μονιμότερους παράγοντες , οπότε η διάρκεια της υπερπρόσοδου προοιωνίζεται επιμηκέστερη ή σε ευκαιριακούς παράγοντες , οπότε η υπερπρόσοδος θα είναι βραχύβια. Δεν είναι δυνατόν να κατονομαστούν ποιοι θεωρούνται μόνιμοι και ποιοι βραχύβιοι παράγοντες , γιατί ο χαρακτηρισμός αυτών εξαρτάται από τις ιδιορρυθμίες της επιχειρήσεως και από το περιβάλλον μέσα στο οποίο αυτή δρα. Εναπόκειται συνεπώς στον εκτιμητή να επισημάνει τα άυλα στοιχεία της επιχειρήσεως και να σταθμίσει την ωφέλιμη ζωή τους . Επισημάνεται πάντως ότι ο εκτιμητής θα προσδιορίσει τη διάρκεια του **goodwill** με βάση την ενεστώτα κατάσταση της επιχειρήσεως κατά το χρόνο της εκτιμήσεως (τεχνολογική διάρθρωση , στελέχωση κλπ) και όχι κατά μεταγενέστερο χρόνο , οπότε η επιχείρηση να οργανωθεί ορθολογικότερα και να αποφέρει ακόμα υψηλότερα κέρδη. Γιατί και αν ακόμα η επιχείρηση κατορθώνει να διατηρεί τα κέρδη σε υψηλότερα επίπεδα για μία μεγάλη περίοδο ετών , είναι απίθανο τα υπερκέρδη των πολύ μεταγενέστερων ετών να προέρχονται από τους παράγοντες που υπήρχαν κατά το χρόνο που εκτιμάται το **goodwill**. Γιατί η φυσιολογική πρόβλεψη είναι ότι το αποκτώμενο **goodwill** θα εξαφανιστεί ύστερα από μία χρονική περίοδο.

Αναφέραμε ότι η χρονική περίοδος στην οποία η επιχείρηση θα πραγματοποιεί υπερπρόσοδο ποικίλλει και συνεπώς είναι ζήτημα εκτιμήσεως της

συγκεκριμένης κάθε φορά επιχειρήσεως. Σημειώνεται όμως ότι οι εμπειρογνώμονες εκτιμητές χρησιμοποιούν μία περίοδο από 1 έως 8 έτη με ένα μέσο, που απαντάται συχνά, 5 ετών.

Ερευνάται επίσης για πόσα έτη θα γίνει εκτίμηση των μελλοντικών κερδών. Η αξία της ωφέλειας ή υπεραξίας της επιχειρήσεως αποτιμάται από το φορολογικό νόμο ως η αξία των εκτιμώμενων κερδών μέχρι τις πέντε επόμενες χρήσεις (άρθρο 13, Ν.2238/1994 και απόφαση Υπ. Οικονομικών 1030366/πολ. 1053/2003 βλέπε σχετική μελέτη στο Λογιστή Δεκέμβριο του 2003 και Ιανουάριο, Φεβρουάριο 2004).

Επίσης βάση της Ελληνικής Νομοθεσίας η αγορασθείσα υπεραξία της επιχειρήσεως αποτελεί αυλό περιουσιακό στοιχείο το οποίο αποσβένεται το αργότερο εντός πέντε ετών (Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. 2.2.110 περ. 3 και άρθρο 43, παρ. 4β, Ν.2190/1920). Τέλος τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αναφέρουν ότι η άνω υπεραξία μπορεί να αποσβεσθεί μέχρι είκοσι έτη.

Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο βασικός χρόνος εκτίμησης των μελλοντικών κερδών είναι τα πέντε χρόνια της μεταβίβασης έτη εκτός εάν βάσει πραγματικών και αξιόπιστων στοιχείων δικαιολογείται διαφορετική χρονική πρόβλεψη.

2.4 ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΠΡΟΣΟΔΟΥ

2.4.1 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΞΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΠΡΟΣΟΔΟΥ

Αναπτύχθηκε ήδη ότι υπερπρόσοδος είναι το κέρδος που πραγματοποιεί η επιχείρηση πέραν του κανονικού ποσοστού αποδόσεως των επενδυμένων στην επιχείρηση κεφαλαίων και ότι η υπερπρόσοδος αυτή είναι πρόσκαιρος, γιατί ο ανταγωνισμός θα περιορίσει τα κέρδη στο κανονικό τους ύψος.

Ο εκτιμητής οφείλει να προσδιορίσει την αξία της υπερπρόσόδου της επιχειρήσεως κατά το χρόνο της εκτιμήσεως της επιχειρήσεως, που είναι η παρούσα αξία της προβλεπόμενης να πραγματοποιηθεί σε μία σειρά ετών στο μέλλον υπερπρόσόδου. Επομένως, η αξία της υπερπρόσόδου μιας επιχείρησης είναι ίση με την αρχική αξία ράντας πρόσκαιρης, ετήσιας, σταθερής με ετήσιο όρο το μέσο όρο της πιθανολογούμενης μελλοντικής ετήσιας υπερπρόσόδου της επόμενης περιόδου, με επιτόκιο προεξοφλήσεως ένα ποσοστό που καλείται να προσδιορίσει ο εκτιμητής. Έτσι η υπεραξία μπορεί να εξευρεθεί με τον ακόλουθο τύπο :

$$\text{Υπεραξία} = [K - (i \times \Lambda K \Theta)] \alpha_{\eta \eta}$$

όπου K = Το μέσο μελλοντικό κέρδος της επιχειρήσεως

i = Κανονικό ποσοστό αποδόσεως του επενδυμένου κεφαλαίου.

i' = Επιτόκιο προεξοφλήσεως υπερπροσόδου.

η = Αριθμός ετών στα οποία προβλέπεται η επιχείρηση να πραγματοποιεί υπερπρόσοδο.

$\Lambda.Κ.Θ.$ = Λειτουργική Καθαρή Θέση της Επιχειρήσεως.

$\Pi.Κ.Θ.$ = Πραγματική Καθαρή Θέση της Επιχειρήσεως.

Κατά την προκείμενη μέθοδο (της Παρούσας αξίας) εκφράζεται με τη χρησιμοποίηση δύο παραγόντων που λαμβάνονται ταυτόχρονα υπόψη και οι οποίοι είναι :

- Η υπεραξία υπολογίζεται για ορισμένα μόνο έτη.
- Η υπεραξία προσδιορίζεται με επιτόκιο μεγαλύτερο του επιτοκίου με βάση το οποίο προσδιορίζεται η απόδοση των ιδίων κεφαλαίων που έχουν επενδυθεί σε λειτουργικά στοιχεία της επιχειρήσεως (λειτουργική καθαρή θέση).

Η περίοδος των 5 ετών χρησιμοποιείται από τους εκτιμητές της χώρας μας στερεότυπα «δίκην συνταγής» . Επαναλαμβάνουμε ότι η περίοδος πρέπει να προσδιορίζεται σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση γιατί είναι θέμα έρευνας της συγκεκριμένης επιχειρήσεως σε σχέση με τις συνθήκες που επικρατούν κατά το χρόνο της εκτιμήσεως και αυτών που προβλέπεται ότι θα επικρατήσουν στο μέλλον. Τονίζεται πάντως ότι οι επιχειρηματικοί κίνδυνοι , οι συνεχείς τεχνολογικές εξελίξεις, η αδυναμία προβλέψεως της πορείας της οικονομικής συγκυρίας γενικότερα για πολλά χρόνια και πολύ περισσότερο για το διηνεκές , καθιστούν αδύνατη κάθε βάσιμη πρόβλεψη της εξελίξεως των οικονομικών αποτελεσμάτων . Γι' αυτό έχει γίνει δεκτό ότι δεν πρέπει καταρχήν να στηριζόμαστε σε προοπτικές μεγαλύτερες της πενταετίας . (Βλ. Ν.Ζωγράφου, Εκτίμηση της Τρέχουσας Αξίας της Επιχείρησης , Εκδόσεις ΕΤΒΑ , σελ 10)

Όπως ήδη τονίσαμε η υπερπρόσοδος της επιχειρήσεως προέρχεται από τα άυλα στοιχεία της επιχειρήσεως . Τα στοιχεία όμως αυτά , ως ευπαθή και αβέβαια, περιλαμβάνουν αυξημένο κίνδυνο , τον οποίο πρέπει να σταθμίσει ο εκτιμητής και να προσαυξήσει ανάλογα το επιτόκιο κεφαλαιοποίησης (προεξόφλησης).

Το επιτόκιο κεφαλαιοποίησης της υπερπροσόδου είναι βασικά το ποσοστό αποδόσεως των επενδυμένων στην επιχείρηση κεφαλαίων , προσαυξημένο με ένα πρόσθετο ποσοστό για την αντιστάθμιση των κινδύνων που είναι συμφυείς με το **goodwill**. Όσο μεγαλύτερο είναι το ποσοστό αυτό τόσο η αξία του **goodwill** προσδιορίζεται σε μικρότερο ποσό. Οι ειδικοί προσδιορίζουν το πρόσθετο αυτό ποσοστό από 25% μέχρι 75% του ποσοστού αποδόσεως των επενδυμένων κεφαλαίων.

2.4.2 ΜΕΘΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ

Η μέθοδος αυτή η οποία καλείται και άμεσος μέθοδος ή μέθοδος των Αγγλοσαξόνων, βασίζεται στην αντίληψη ότι τα αναμενόμενα κέρδη πρέπει πρωτίστως να «ανταμείψουν» τα κεφάλαια που αντιστοιχούν στην αξία του καθαρού ενεργητικού της επιχείρησης . Τα περιουσιακά στοιχεία λογικά ακόμα έχουν κάποια αξία και στην περίπτωση που τα αναμενόμενα κέρδη δεν πραγματοποιηθούν . Οι συμβαλλόμενοι (αγοραστής και πωλητής) συμφωνούν σε ένα λογικό ποσοστό αποδόσεως του κεφαλαίου που θα καταβληθεί για την απόκτηση περιουσιακών στοιχείων (έστω i) .

Μετά την πρώτη αυτή «ανταμοιβή» απομένει συνήθως ένα πλεονάζον κέρδος , το οποίο η ειδική φορολογία αποκαλεί πρόσθετο κέρδος (υπερκέρδος) ή υπερπρόσοδο της επιχείρησης . Η κεφαλαιοποίηση της υπερπροσόδου αυτής μας δίνει την αξία του **goodwill** της επιχείρησης . Το άυλο όμως αυτό στοιχείο δεν θα έχει καμία αξία στην περίπτωση που τα αναμενόμενα κέρδη δεν πραγματοποιηθούν και με την πάροδο του χρόνου είναι ενδεχόμενο να υποστεί μείωση της αξίας του ή ακόμα και να εξαφανιστεί . Θα πρέπει λοιπόν η κεφαλαιοποίηση της υπερπροσόδου να γίνει με ποσοστό (i') πολύ μεγαλύτερο του (i) , που αντάμειψε το πραγματικό καθαρό ενεργητικό , καθώς το i' περικλείει κατά κάποιο τρόπο και ένα ποσοστό

$$\text{Υπεραξία} = (K - \text{Π.Κ.Θ.} \times i) / i'$$

Ορισμένοι εμπειρογνώμονες χρησιμοποιούν συχνά ποσοστό i' κεφαλαιοποίησης της υπερπροσόδου διπλάσιο του ποσοστού i , δηλαδή $i' = 2i$.

2.4.3 ΜΕΘΟΔΟΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΤΗΣ ΑΞΙΑΣ ΥΠΕΡΠΡΟΣΟΔΟΥ ΠΟΛΛΑΠΛΑΣΙΑΣΜΕΝΗ ΕΠΙ ΤΑ ΕΤΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΠΟΜΕΝΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΤΗΣ

Το επισφαλές της υπεραξίας πρέπει να εκτιμηθεί με βάση το χρόνο που εκτιμάται ότι αυτή θα υφίσταται στην επιχείρηση. Έτσι αντί η επισφάλεια της υπεραξίας να εκτιμάται με την χρησιμοποίηση υψηλού ποσοστού κεφαλαιοποίησης της υπερπροσόδου, οι οπαδοί της προκειμένης μεθόδου προτιμούν να δώσουν στην υπεραξία μια περιορισμένη διάρκεια ζωής v ετών. Έτσι η μέθοδος μπορεί να απεικονιστεί με τον ακόλουθο τύπο

$$\text{Υπεραξία} = v [K - (i + \text{Π.Κ.Θ.})]$$

Αποτίμηση της υπεραξίας που προκύπτει από ενοποίηση με τη βοήθεια παραδείγματος

Υποθέτουμε ότι η εταιρεία Α αγόρασε το **80%** των κοινών μετοχών της εταιρείας Β για **\$840,000**. Υποθέτουμε επίσης ότι οι ισολογισμοί των εταιρειών αμέσως μετά την αγοραπωλησία παρουσιάζονται στον Πίνακα 1.

Με βάση την παραδοσιακή μέθοδο αποτίμησης τα **\$840,000** που πληρώθηκαν από την εταιρεία Α για το **80%** του κεφαλαίου της εταιρείας Β αποτελούν την αξία των περιουσιακών στοιχείων που καθρεφτίζουν τις αξιώσεις και δικαιώματα που προκύπτουν από το **80%** των μετοχών της εταιρείας Β. Από τα περιουσιακά στοιχεία αξίας **\$1,400,000** της εταιρείας Β, στοιχεία αξίας **\$900,000** τα δικαιούνται οι μέτοχοι της Β. Η, η λογιστική αξία των συμμετοχών της Α στη Β είναι μόλις **\$720,000** εφόσον η Α έχει το **80%** των μετοχών της Β. Έχοντας πληρώσει **\$840,000** για τις συμμετοχές αυτές, είναι φανερό ότι η εταιρεία Α έχει πληρώσει **\$120,000** για την υπεραξία που προκύπτει από τα περιουσιακά αυτά στοιχεία. Αν οι ισολογισμοί του Πίνακα 1 ενοποιηθούν σε ένα τότε η αξία των **\$120,000** θα εμφανίζεται ως **Goodwill** ή Υπεραξία όπως εμφανίζεται στο Πίνακα 2.

	Εταιρεία Α	Εταιρεία Β
Κυκλοφορούν Ενεργητικό	\$460,000	\$300,000
Συμμετοχές στην εταιρεία Β	840,000	
Πάγιο Ενεργητικό	3,200,000	1,100,000
Σύνολο	<u>\$4,500,000</u>	<u>\$1,400,000</u>
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	200,000	100,000
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	300,000	400,000

Μετοχικό κεφάλαιο	3,500,000	800,000
Παρακρατηθέντα Κέρδη	500,000	100,000
Σύνολο	<u>\$4,500,000</u>	<u>\$1,400,000</u>

Πίνακας 1

Ενοποιημένος Ισολογισμός Εταιρειών Α και Β

Κυκλοφορούν Ενεργητικό	\$760,000
Πάγιο Ενεργητικό	4,300,000
Υπεραξία	120,000
Σύνολο	<u>\$5,180,000</u>
Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις	300,000
Μακροπρόθεσμες Υποχρεώσεις	700,000
Δικαιώματα Μειοψηφίας Εταιρείας Β (20%)	180,000
Μετοχικό κεφάλαιο - Εταιρεία Α	3,500,000
Παρακρατηθέντα Κέρδη	500,000
Σύνολο	<u>\$5,180,000</u>

Πίνακας 2

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα **\$120,000** δεν αντιπροσωπεύουν ολόκληρο το **goodwill** της εταιρείας Β . Αντιπροσωπεύουν μόλις το **80%** της συνολικής υπερπροσόδου ενώ το υπόλοιπο **20%** δεν αναγνωρίζεται επειδή ποτέ δεν αγοράστηκε. Με βάση την παλιότερη άποψη θα έπρεπε να υπάρχει επίσης μία υπεραξία που θα προέκυπτε από την ενοποίηση των δύο ισολογισμών αξίας **\$40,000**.

Με βάση τη πιο σύγχρονη αντίληψη τα **\$840,000** αποτελούν την αξία μέρους του συνόλου του ενεργητικού και των υποχρεώσεων της εταιρείας Β. Όλα τα περιουσιακά στοιχεία και οι υποχρεώσεις της Β θα έπρεπε να επανεκτιμηθούν. Επομένως εάν οι υποχρεώσεις της Β ήταν υπερτιμημένες κατά **\$10,000** στα λογιστικά βιβλία της Β και το **20%** των περιουσιακών στοιχείων ήταν υποτιμημένα κατά **\$20,000** αυτό θα μείωνε το ενοποιημένο **Goodwill** σε **\$10,000** (**\$120,000 - \$80,000 - \$10,000 - \$20,000**) .

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

➤ Η φήμη και πελατεία της οικονομικής μονάδας στηρίζεται στην εκτίμηση για την ικανότητα της να πραγματοποιεί υψηλά κέρδη λόγω κυρίως της καλής φήμης, της εκτεταμένης πελατείας , της μεγάλης πίστωσης στην αγορά , της καλής οργανώσεως , της ιδιαίτερης της εξειδίκευσης στην παραγωγή ορισμένων αγαθών, της καλής προοπτικής της

αναπτύξεως του κλάδου στον οποίο ανήκει , των εξαιρετικών πλεονεκτημάτων της θέσεως όπου είναι εγκατεστημένη , της υψηλής στάθμης των στελεχών που απασχολεί (επιστημονική κατάρτιση , εμπειρία) και του κύρους , δυναμικού και αποτελεσματικότητας του διοικητικού και διευθυντικού της μηχανισμού, της υπεροχής στο **Management** , της ποιότητας των προϊόντων , των δανειστών, του επιτυχημένου **marketing** , της παραγωγής “**Know – How**” και του αδύναμου ή αναποτελεσματικού ανταγωνισμού κ.λ.π.

➤ Η υπερπρόσοδος είναι το κέρδος που πραγματοποιεί η επιχείρηση επιπλέον της κανονικής αποδόσεως των κεφαλαίων που είναι επενδεδυμένα σ’αυτήν. Η κανονική απόδοση (κανονικό κέρδος) είναι ουσιαστικά το εισόδημα που θα αποκτούσε ο ιδιοκτήτης της επιχειρήσεως από την τοποθέτηση κεφαλαίων ίσων με την αξία όλων των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης εκτός από το **goodwill**. Η δυνατότητα της επιχείρησης να πραγματοποιεί κέρδη μεγαλύτερα από την κανονική απόδοση των επενδυμένων σε αυτήν κεφαλαίων δεν έχει απεριόριστη διάρκεια. Το υπερκέρδος έχει προσωρινό χαρακτήρα, γιατί, κατά γενικό κανόνα, ο ανταγωνισμός τείνει να υποβιβάζει το αναμενόμενο κέρδος μέχρι του επιπέδου του τόκου των απασχολούμενων κεφαλαίων.

➤ Η υπεραξία της Υπερπροσόδου προσδιορίζεται με τρεις μεθόδους (της παρούσας αξίας της υπερπροσόδου, της κεφαλαιοποίησης της υπεραξίας και τέλος υπολογισμού της αξίας υπερπροσόδου πολλαπλασιασμένη επί τα έτη της προβλεπόμενης διάρκειάς της.

➤ Γενικά επικρατεί η συνήθης πρακτική να μην αναγνωρίζεται το **goodwill** παρά μόνο στο ποσοστό το οποίο εξαγοράστηκε. Η τακτική αυτή έχει αρκετές φορές κατακριθεί καθώς αποτελεί υποτίμηση της πραγματικής περιουσιακής κατάστασης μιας εταιρείας η οποία έχει δημιουργήσει υπεραξία με το πέρασμα του χρόνου. Ωστόσο οι απόψεις αυτές δεν έχουν γίνει ακόμη αποδεκτές από την Ένωση Λογιστών. Η αντίρρηση τους έγκειται κυρίως στο γεγονός ότι το **goodwill** δεν αποτελεί περιουσιακό στοιχείο το οποίο κάποτε αποκτήθηκε από την εταιρεία πληρώνοντας ένα ποσό για αυτό. Στη συνέχεια θα αναλυθούν οι φορολογικοί και λογιστικοί νόμοι και διατάξεις στους οποίους υπόκειται η υπεραξία των επιχειρήσεων.

3.1 Η ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ

Η υπεραξία της επιχειρήσεως είναι μία ωφέλεια την οποία αποκτά ο πωλητής κατά την πώληση της επιχείρησής του. Η ωφέλεια αυτή ως μεμονωμένη πράξη δεν έχει τα στοιχεία του εισοδήματος. Η υπεραξία αυτή αποτελεί ωφέλεια ή κέρδος και η οποία, αν και δεν συγκεντρώνει τα εννοιολογικά γνωρίσματα του εισοδήματος, εντούτοις, υπόκειται σε φορολογία ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις φορολογούμενο αυτοτελώς κατά ρητή διάταξη του άρθρου 13 (παρ.1, περ. α) του Ν.2238/1994.

Όπως αναφέραμε κατά την εκχώρηση εμπορικής επιχείρησης, επωνυμίας κλπ εισπράττεται κάποιο χρηματικό ποσό πέρα από την καθαρή περιουσία δηλαδή πέρα από την αξία που έχουν τα επιμέρους μεταβιβαζόμενα πραγματικά περιουσιακά στοιχεία. Η διαφορά ανάμεσα στη μεταβιβαζόμενη αξία και την αρχική πραγματική αξία αποτελεί την υπεραξία της επιχείρησης κλπ που μεταβιβάζεται (αέρα, **Goodwill**), οφείλεται δε στην καλή πορεία της επιχείρησης και τη φήμη και πελατεία της. Η υπεραξία αυτή φορολογείται με συντελεστή **20%** εκτός εάν πωλείται σε συγγενείς Αου ή Βου βαθμού οπότε φορολογείται με συντελεστή **1,2%** και **2,4%** αντίστοιχα. Υπόχρεος για τη παρακράτηση του φόρου είναι ο πωλητής ο οποίος επιβαρύνεται με τον άνω φόρο εισοδήματος. Στην περίπτωση που ο πωλητής δεν υποβάλει δήλωση και δεν καταβάλει τον άνω φόρο εισοδήματος τότε ο αγοραστής είναι αλληλέγγυος και εις ολόκληρον συνυπεύθυνος με τον πωλητή για τη πληρωμή του φόρου που οφείλεται.

Με την καταβολή του άνω φόρου εισοδήματος εξαντλείται, κατ' αρχήν, η φορολογική υποχρέωση του πωλητή. Εάν, όμως, ο πωλητής είναι πρόσωπο της παρ. , του άρθρου **101** του Ν. **2238/1994** (ανώνυμες εταιρείες ΕΠΕ κλπ.) , με εξαίρεση τις τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις, με την καταβολή του άνω φόρου εισοδήματος δεν εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση των δικαιούχων, αλλά τα εισοδήματα αυτά φορολογούνται με τις γενικές διατάξεις, δηλαδή η πωληθείσα υπεραξία συναθροίζεται με τα λοιπά εισοδήματα πχ. της ανώνυμης εταιρείας και το σύνολο αυτών φορολογείται με το συντελεστή φορολόγησης των κερδών της ανώνυμης εταιρείας πχ **35%** όπου από τον προκύπτοντα φόρο εισοδήματος επί των κερδών συμψηφίζεται ο καταβληθείς φόρος εισοδήματος επί της υπεραξίας **20%** (άρθρο **3**, παρ. **6**, Ν.**3090/2002**. Υπ. Οικονομικών **1021577/πολ. 1038/2003**, Λογιστής **2003**, σελ. **560**).

Στην περίπτωση που πωλητής είναι τραπεζική και ασφαλιστική επιχείρηση, τότε η άνω ωφέλεια είναι εισόδημα φορολογούμενου αυτοτελώς με αποτέλεσμα το μέρος αυτής της υπεραξίας που δε διανέμεται στους μετόχους και στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου, στους διευθυντές και το προσωπικό να μη φορολογείται, προσωρινά με τις γενικές διατάξεις και για το λόγο αυτό πρέπει να εμφανίζεται σε λογαριασμό «αφορολόγητου αποθεματικού».

Αναφέρουμε παραπάνω ότι η ωφέλεια της υπεραξίας καθορίζεται ως η διαφορά ανάμεσα στο τίμημα πώλησεως και της πραγματικής αξίας της επιχείρησης. Το Δημόσιο για να διαφυλάξει τα δικαιώματά του, με την απόφαση του Υπ. Οικονομικών **1030366/πολ. 1053/2003** καθόρισε πως προσδιορίζεται το ελάχιστο τίμημα πώλησεως κατά τη μεταβίβαση επιχειρήσεων κάτω από το οποίο, κατά τη φορολογική νομοθεσία, δε μπορεί να πωληθεί μια επιχείρηση. Εάν, όμως από τα έγγραφα μεταβίβασης προκύπτει μεγαλύτερη αξία πώλησης της επιχείρησης τότε ως αξία μεταβίβασης λαμβάνεται η μεγαλύτερη αυτή αξία (βλέπε σχετική μελέτη Λογιστής Δεκεμβρίου **2003** και Ιανουαρίου, Φεβρουαρίου **2004**).

Θα μελετήσουμε παρακάτω τη φορολογική αντιμετώπιση της υπεραξίας κατά τη μεταβίβαση εταιρικών μεριδίων ή ολόκληρης επιχείρησης με βάση το Άρθρο **13** παρ. **1β** Ν.**2238/94**.

3.1.1 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΟΥ ΜΕΡΙΔΙΟΥ, Η ΟΛΟΚΛΗΡΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Η μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου είναι μια συνηθισμένη πράξη στην αγορά. Το εταιρικό μερίδιο όταν μεταβιβάζεται ύστερα από πολύ χρόνο αποκτά μια υπεραξία που οφείλεται κυρίως στη φήμη και πελατεία που απέκτησε η επιχείρηση καθώς και σε άλλους παράγοντες όπως της άδειας άσκησης του επαγγέλματος όταν αυτό είναι κλειστό τα πάγια στοιχεία που κατέχει (ακίνητα, μηχανήματα κ.λπ. Η υπεραξία αυτή φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή **20%** και εξαντλείται η φορολογική υποχρέωση αυτού που ωφελείται. Πιο κάτω δίνουμε τις απαραίτητες πληροφορίες στους ενδιαφερόμενους και κυρίως τον τρόπο υπολογισμού της υπεραξίας, όπως αυτή καθιερώθηκε με την ΠΟΛ. **1259/22.12.99** απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών σε μεταβίβαση από επαχθή αιτία και επίσης σε δωρεά, γονική παροχή ή κληρονομιά εταιρικής μερίδας ή ολόκληρης επιχείρησης.

A) Νομική στήριξη:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **13** παρ. **1** περ. α' Ν.2238/94 φορολογείται αυτοτελώς λογιζόμενο ως εισόδημα:

"α) Με συντελεστή είκοσι τοις εκατό (**20%**) κάθε κέρδος ή ωφέλεια που προέρχεται από τη μεταβίβαση:

αα) Ολόκληρης επιχείρησης με τα άυλα στοιχεία αυτής, όπως αέρας, επωνυμία, σήμα, προνόμια κ.λπ. ή υποκαταστήματος επιχείρησης, όπως αυτό ορίζεται από τις διατάξεις της παραγράφου **1** του άρθρου **9** του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων.

ββ) Εταιρικών μερίδων ή μεριδίων, ποσοστών συμμετοχής σε κοινωνία αστικού δικαίου που ασκεί επιχείρηση ή επάγγελμα ή σε κοινοπραξία, (εκτός κοινοπραξίας τεχνικών έργων) της παραγράφου **2** του άρθρου **2** του Κώδικα Βιβλίων και Στοιχείων."

Πεδίο εφαρμογής των παραπάνω διατάξεων αποτελεί κατ' αρχήν η μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης με τα άυλα στοιχεία αυτής, ή εταιρικής μερίδας ή μεριδίου, που γίνεται με αντάλλαγμα, γιατί μόνο στις μεταβιβάσεις αυτού του είδους (από επαχθή αιτία) είναι δυνατό να προκύψει περιουσιακή επαύξηση - κέρδος ή ωφέλεια για τον μεταβιβάζοντα.

B) Ποιων επιχειρήσεων φορολογείται η υπεραξία από μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου κ.λπ.

Με βάση τα ανωτέρω φορολογείται αυτοτελώς με συντελεστή **20%** η υπεραξία από μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης ή ποσοστών, ή μεριδίων επιχείρησης ή υποκαταστήματος στις πιο κάτω επιχ/σεις.

- βα) Ατομικές.
- ββ) Ο.Ε., Ε.Ε., ΕΠΕ.
- βγ) Κοινωνίες Αστικού Δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επάγγελμα.
- βδ) Αστικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες
- βε) Αφανείς ή συμμετοχικές
- βστ) Κοινοπραξίες επαγγελματιών με επαγγελματική διεύθυνση που αποβλέπει στη διενέργεια συγκεκριμένης πράξης και η οποία αποδεικνύεται με έγγραφη συμφωνία κατατεθειμένη στη ΔΟΥ.
- βζ) Υποκαταστήματα, ήτοι επαγγελματικής εγκατάστασης εκτός έδρας στην οποία ενεργείται παραγωγική ή συναλλακτική δραστηριότητα.

Γ) Διαδικαστικά εκχώρησης εταιρικού μεριδίου κ.λ.π. (Άρθρο 13 παρ.1 τελ. εδ. Ν.2238/1994)

Ο δικαιούχος του κέρδους ή της ωφέλειας που προκύπτει από την μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου βαρύνεται με τον οικείο φόρο και καταβάλλει αυτόν εφάπαξ με την υποβολή δήλωσης στην αρμόδια δημόσια οικονομική υπηρεσία της περιφέρειας όπου βρίσκεται η έδρα της επιχείρησης της οποίας μεταβιβάζεται ή εκχωρείται το περιουσιακό στοιχείο, πριν από τη με οποιοδήποτε τρόπο μεταβίβαση ή εκχώρηση του μεριδίου κ.λπ. Η σχετική δήλωση υποβάλλεται σε τρία (3) αντίτυπα από τα οποία τα δύο (2) επιστρέφονται θεωρημένα στο δικαιούχο του κέρδους ή της ωφέλειας. Εάν η οικεία πράξη μεταβίβασης ή εκχώρησης γίνεται με ιδιωτικό έγγραφο (δεν είναι υποχρεωτικό), ο προϊστάμενος της αρμόδιας ΔΟΥ υποχρεούται να αρνηθεί τη θεώρηση του εγγράφου αυτού, εάν δεν επισυνάπτεται σε αυτό αντίτυπο της οικείας δήλωσης και δεν αναγράφονται στο σώμα του εγγράφου τα στοιχεία αυτής. Στο ιδιωτικό αυτό έγγραφο πρέπει απαραίτητως να αναγράφεται το κέρδος ή η ωφέλεια που προέκυψε από την εκχώρηση του δικαιώματος ή του εταιρικού μεριδίου ή ολόκληρης της επιχείρησης. Σε περίπτωση εκχώρησης ή μεταβίβασης περιουσιακού στοιχείου από τα αναφερόμενα στη διάταξη αυτή, χωρίς να υποβληθεί η οικεία δήλωση από το δικαιούχο του κέρδους ή της ωφέλειας για να καταβληθεί με βάση αυτή ο φόρος εφάπαξ, το πρόσωπο που αποκτά το περιουσιακό στοιχείο είναι αλληλεγγύως και εις ολόκληρο συνυπεύθυνο με τον μεταβιβάζοντα ή εκχωρούντα για την πληρωμή του φόρου που οφείλεται.

**3.1.2 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΙΔΙΟΥ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΑΠΟ ΓΟΝΕΑ ΣΕ ΠΑΙΔΙ Η ΣΥΖΥΓΟ (Άρθρο 3 παρ.12
του Ν. 2753/1999 (Σχετ. ΠΟΛ. 1118/23.3.2000 Αποφ. Υπ. Οικ.)**

A) Προϋποθέσεις απαλλαγής ή μείωσης φόρου υπεραξίας

Αν μεταβιβασθεί ατομική επιχείρηση ή μερίδιο ομόρρυθμης ή ετερόρρυθμης εταιρίας από επαχθή αιτία, από γονέα προς τα τέκνα του ή από σύζυγο σε σύζυγο, λόγω συνταξιοδότησης του μεταβιβάζοντος, ο συντελεστής φορολογίας της περίπτωσης αυτής μειώνεται από **20%** σε **10%** για μεταβιβάσεις που γίνονται μέχρι **31 Δεκεμβρίου 2000**. Μεταβιβάσεις που γίνονται μετά το χρόνο αυτό δεν υπόκεινται σε φόρο υπεραξίας. Με την ανωτέρω νέα διάταξη προβλέπεται η μη φορολόγηση της υπεραξίας από το **2001** και μετά περιοριστικά με τις πιο κάτω προϋποθέσεις:

1. Μεταβίβαση ατομικής επιχείρησης ή μερίδιο από ΟΕ ή ΕΠΕ
2. Η μεταβίβαση του εταιρικού μεριδίου κ.λπ. να γίνει με αντάλλαγμα (επαχθής αιτία).
3. Να γίνει από γονέα σε τέκνο ή από σύζυγο σε σύζυγο.
4. Να γίνει λόγω συνταξιοδότησης του μεταβιβάζοντος.

B) Ποιές μεταβιβάσεις εταιρικών μεριδίων δεν απαλλάσσονται του φόρου υπεραξίας

1) Αν η μεταβίβαση του μεριδίου γίνει με δωρεά, γονική παροχή ή κληρονομιά, ο προϊστάμενος ΔΟΥ που φορολογεί την αξία όλου του μεριδίου με την α' κλίμακα φορολογίας κληρονομιών θα πρέπει να συνυπολογίζει και την υπεραξία που προκύπτει από τη φήμη και πελατεία κ.λπ. και επομένως θα φορολογήσει και την υπεραξία.

2) Αν ο γονέας δεν συνταξιοδοτηθεί αλλά π.χ. ασθενήσει και δεν μπορεί πλέον να εργασθεί.

3) Αν για λόγους ανωτέρας βίας ή άλλους λόγους το παιδί μεταβιβάσει μερίδιο στον πατέρα ή τη μητέρα.

4) Αν πρόκειται για άλλης Νομικής μορφής επιχ/ση.

3.1.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ ΑΠΟ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗ ΜΕΡΙΔΙΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ ΜΕ ΓΟΝΙΚΗ ΠΑΡΟΧΗ Η ΔΩΡΕΑ

A) Πως φορολογείται

Σε μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου με κληρονομιά ή δωρεά ή γονική παροχή δεν φορολογείται η υπεραξία όπως στην μεταβίβαση από επαχθή αιτία αλλά ολόκληρο το εταιρικό μερίδιο όπως αποτιμάται (με την υπεραξία του) με βάση την κλίμακα φορολογίας κληρονομιών ως εξής:

α) Σε γονική παροχή. Η αξία εταιρικού μεριδίου μέχρι **23.000.000** το **50%** του φόρου της πρώτης κλίμακας κληρονομιών.

β) Σε δωρεά ή κληρονομιά προς παιδιά ή σύζυγο με την Α' κλίμακα φόρου κληρονομιών.

Π.χ. αξία εταιρικού μεριδίου **15.000.000** φόρος δωρεάς **491.250** φόρος γονικής παροχής **245.625**

γ) Σε δωρεά ή κληρονομιά προς αδελφούς ή άλλους συγγενείς ή εξωτικούς με βάση τις αντίστοιχες κλίμακες φόρου κληρονομιών.

Η αποτίμηση των κληρονομούμενων κ.λπ. εταιρικών μεριδίων γίνεται σύμφωνα με την παράγραφο **2** του άρθρου **12** του Π.Δ.**118/73** μέσος όρος κερδών πενταετίας. Η εσωτερική αυτή αξία δύναται να αυξομειώνεται υπό του οικονομικού εφόρου, λαμβάνοντας υπ' όψιν ιδία: τα διανεμηθέντα εντός της τελευταίας πενταετίας κέρδη, την φήμην και πελατεΐαν της επιχειρήσεως και παν έτερον πρόσφορον στοιχείον το οποίον ασκεί ουσιώδη επίδρασιν επί της διαμορφώσεως της αγοραίας αξίας αυτών. Αναλόγως του αριθμού των περιεχομένων εις έκαστον κληρονόμον ή κληροδόχον μετοχών, εν σχέσει προς το σύνολον των μετοχών της εταιρίας, δύναται ο οικονομικός έφορος να αυξομειώνει αναλόγως την συνολικήν αξία αυτών.

Με βάση την πιο πάνω αποτίμηση εταιρικού μεριδίου κ.λπ. στη φορολογία κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών συμφέρει στον γονέα που μεταβιβάζει στο παιδί του ή στη σύζυγό του εταιρικό μερίδιο όχι λόγω συνταξιοδότησης (που δεν φορολογείται η υπεραξία από **1.1.2001**) αλλά συνεχίζει να εργάζεται (και είναι η πιο συνηθισμένη περίπτωση αυτή) να μεταβιβάζει το εταιρικό μερίδιο με γονική παροχή ή δωρεά. Πρέπει σε κάθε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικού μεριδίου ή επιχείρησης να εξετάζονται όλες οι εκδοχές και να επιλέγεται η πλέον συμφέρουσα. Η μεταβίβαση με γονική παροχή ή δωρεά σε τέκνο ή σύζυγο έχει πολλά πλεονεκτήματα οικονομικά και ενδείκνυται ακόμη και αν η μεταβίβαση εξ επαχθούς αιτίας απαλλάσσεται του φόρου υπεραξίας. Αυτό γιατί δεν υποχρεούται ο αγοραστής το παιδί ή γυναίκα του να αποδείξει το πόθεν έσχες της αξίας του μεριδίου. Δηλαδή η αγορά επιχείρησης να θεωρηθεί τεκμήριο ή ο προϊστάμενος ΔΟΥ να θεωρήσει τη μεταβίβαση ως άτυπη δωρεά του πατέρα προς παιδί ή σύζυγο και να καταλογίσει φόρο δωρεάς

3.1.4 ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ ΑΠΟ ΠΩΛΗΣΗ ΕΤΑΙΡΙΚΩΝ ΜΕΡΙΔΙΩΝ Η ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

Α) Υπολογισμός υπεραξίας μεριδίων εταιριών κ.λπ. (πλην ΕΠΕ)

Για τον τρόπο υπολογισμού της υπεραξίας των μεταβιβαζομένων εταιρικών μεριδίων εκδόθηκε η υπ' αρ. **1119720/1980/Α0012/ΠΟΛ.1259/22.12.99** απόφαση Υπ. Οικονομικών, το πλήρες κείμενο της οποίας έχει ως εξής:

1. Το ελάχιστο ποσό της υπεραξίας κατά τη μεταβίβαση ολόκληρης επιχείρησης και εταιρικών μεριδίων ή μεριδίων και ποσοστών συμμετοχής σε υπόχρεους της παρ. 4 του άρθρου 2 του Ν.2238/1994 (ΟΕ, ΕΕ, κοινωνίες αστικού δικαίου που ασκούν επιχείρηση ή επαγγελματικές κερδοσκοπικές ή μη εταιρίες, συμμετοχικές αφανείς και κοινοπραξίες άρθρου 2 παρ. 2 ΚΒΣ) εξευρίσκεται με την αφαίρεση του κόστους απόκτησης από την ελάχιστη αξία μεταβίβασης, όπως τα ποσά αυτών προσδιορίζονται σύμφωνα με τις παρ. 2 και 3 της παρούσας.

2. Η ελάχιστη αξία μεταβίβασης προκύπτει ως ακολούθως:

α) Αν από το μέσο όρο των εισοδημάτων, προκειμένου για επιχειρήσεις που δεν τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ ή των ολικών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης, αν πρόκειται για επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία Γ' κατηγορίας του ΚΒΣ, των πέντε (5) τελευταίων ετών πριν από τη μεταβίβαση αφαιρεθούν:

αα) Η ετήσια αμοιβή η οποία προβλέπεται από τη Σ.Σ.Ε. των εμποροϋπαλλήλων, που ισχύει κατά την 1η Ιανουαρίου κάθε έτους, για υπάλληλο με πέντε (5) χρόνια υπηρεσίας, χωρίς προσαυξήσεις επιδομάτων πολυετίας και οικογενειακών βαρών, στρογγυλοποιούμενο στην πλησιέστερη εκατοντάδα χιλιάδας. Προκειμένου για επιχειρήσεις που παρέχουν υπηρεσίες, η αμοιβή αυτή προσαυξάνεται κατά ποσοστό **30%**.

ββ) Οι τόκοι επί των ιδίων κεφαλαίων της επιχείρησης, οι οποίοι υπολογίζονται με βάση το επιτόκιο των έντοκων γραμματίων του Ελληνικού Δημοσίου ετήσιας διάρκειας της τελευταίας έκδοσης πριν από την υποβολή της δήλωσης της παρ. 1 του άρθρου 13 του Ν.2238/1994. Ως ίδια κεφάλαια λαμβάνονται τα προκύπτοντα από τα τηρούμενα βιβλία Γ' κατηγορίας ή από το Καταστατικό της εταιρίας, αν αυτή τηρεί βιβλία κατώτερης κατηγορίας. Τα ίδια κεφάλαια δεν μπορούν να είναι σε καμία περίπτωση κατώτερα του **1.000.000** δρχ.

β) Το ποσό που προκύπτει μετά την αφαίρεση των ποσών των παραπάνω περ. αα' και ββ' αναπροσαρμόζεται με την εφαρμογή της σταθερής ληξιπρόθεσμης ράντας

από την οποία προκύπτει ο συντελεστής αναπροσαρμογής. Ο συντελεστής αναπροσαρμογής δίδεται έτοιμος από το Υπ. Οικονομικών (βλέπε πιο κάτω).

γ) Το προκύπτον αποτέλεσμα μετά την παραπάνω αναπροσαρμογή προσαυξάνεται με τους ακόλουθους ποσοστιαίους συντελεστές, ανάλογα με τα έτη λειτουργίας της επιχείρησης:

Έτη λειτουργίας Συντελεστές

πάνω από **3** μέχρι **5** έτη **25%**

πάνω από **5** μέχρι **10** **50%**

πάνω από **10** μέχρι **15** **75%**

πάνω από **15** **100%**

Σημειώνουμε ότι αν η επιχείρηση έχει διάρκεια μέχρι **3** έτη δεν γίνεται η άνω προσαύξηση.

Προκειμένου για επιχειρήσεις που δεν είναι υπόχρεες σε τήρηση βιβλίων και στοιχείων του ΚΒΣ ή τηρούν βιβλία αγорών, οι πιο πάνω συντελεστές περιορίζονται κατά ποσοστό **50%**.

Όταν η επιχείρηση της οποίας μεταβιβάζονται μερίδια έχει προέλθει από μετατροπή ή συγχώνευση άλλων επιχειρήσεων και πριν από τη μεταβίβαση των μεριδίων της έχει υποβάλει λιγότερες από τρεις (**3**) δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος, για την εξερεύση του μέσου όρου των εισοδημάτων ή των ολικών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης λαμβάνονται υπ' όψη τα κέρδη των συγχωνευθέντων επιχειρήσεων.

δ) Το ποσό που προκύπτει κατά τα ανωτέρω πολλαπλασιάζεται με το ποσοστό συμμετοχής του μεταβιβάζοντος και το γινόμενο είναι η ελάχιστη αξία μεταβίβασης του.

3. Ως κόστος απόκτησης λαμβάνεται αυτό που πράγματι καταβλήθηκε και το οποίο δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερο από αυτό που προκύπτει με βάση την παρ. **2** της παρούσας. (Δηλαδή μ' αυτό βγαίνει από τον ως άνω υπολογισμό της υπεραξίας). Εξαιρετικά όταν μεταβιβάζονται εταιρικά μερίδια, μερίδες κλπ. που έχουν αποκτηθεί πριν από τις **17.11.1999**, ως κόστος απόκτησής τους λαμβάνεται η αξία τους, όπως αυτή προσδιορίσθηκε οριστικά κατά την απόκτησή τους ή η αξία τους όπως αυτή αναφέρεται στο Καταστατικό, εφόσον δεν έχει λάβει χώρα οποιαδήποτε μεταβίβαση τους.

B) Υπολογισμός υπεραξίας μεταβίβασης μεριδίου ΕΠΕ

Το ελάχιστο ποσό της υπεραξίας κατά τη μεταβίβαση μεριδίων ΕΠΕ

εξευρίσκεται με την αφαίρεση του κόστους απόκτησής τους από την ελάχιστη αξία του. Για την εξεύρεση της ελάχιστης αξίας των μεριδίων.

Ο μέσος όρος των ολικών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης μειώνεται: α) με την εμπορική αμοιβή της περ. α' της παρ. 1 της παρούσας, όταν ο μεταβιβάζων είναι διαχειριστής και έχει ποσοστό συμμετοχής από 50% και πάνω και β) με τον τόκο επί των ιδίων κεφαλαίων της περ. β' της παρ. 1 της παρούσας γ) με την απόδοση του διαμορφωθέντος μέσου όρου κερδών πενταετίας προς τα ίδια κεφάλαια της ΕΠΕ.

Γ) Ανακεφαλαίωση υπολογισμού υπεραξίας μεταβιβαζομένων εταιρικών μεριδίων για το έτος 2000.

Η Ελάχιστη αξία μεταβίβασης εταιρειών μεριδίου ή ολόκληρης επιχ/σης ισούται με τον Μέσο Όρο των ολικών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης των 5 τελευταίων ετών μείον α) ετήσια αμοιβή εμποροϋπαλλήλων, β) τόκους ιδίων κεφαλαίων. Το ποσόν που προκύπτει μετά την αφαίρεση των α+β αναπροσαρμόζεται με την εφαρμογή της σταθερής ληξιπρόθεσμης ράντας.

Ο ως άνω συντελεστής αναπροσαρμογής εφαρμόζεται από το επιτόκιο εντόκων γραμματίων ετήσιας διάρκειας και δίδεται έτοιμος από το Υπ. Οικονομικών. Το προκύπτον αποτέλεσμα μετά την παραπάνω αναπροσαρμογή προσαυξάνεται ανάλογα με τα έτη λειτουργίας ως εξής:

πάνω από συντελεστής

3 - 5 έτη 25%

5 - 10 50%

10 - 15 75%

15 - άνω 100%

Οι παράγοντες που διαμορφώνουν την υπεραξία υπολογίζονται ως εξής:

1) Μέσος Όρος αποτελεσμάτων

α) Σε επιχειρήσεις με βιβλία Γ' κατηγορίας υπολογίζονται τα δηλωμένα συνολικά αποτελέσματα εκμετάλλευσης.

β) Σε επιχειρήσεις με βιβλία Β' κατηγορίας όπως αυτά προκύπτουν από τις δηλώσεις φορολογίας εισοδήματος ή του αντικειμενικού προσδιορισμού αν έχει γίνει.

2) Εμπορική αμοιβή για το έτος **2000 2.600.000** και σε παροχή υπηρεσιών + **30% 3.380.000**

3) Επιτόκιο εντόκων γραμματίων δημοσίου ετήσιας διάρκειας και συντελεστής

αναπροσαρμογής. Από **16.5.00** επιτόκιο **6,39%** συντελεστής αναπροσαρμογής **4,168**

Δ) Παραδείγματα

α) Παράδειγμα υπολογισμού υπεραξίας σε ΟΕ

ΟΕ, δύο συνέταιροι και ποσοστό συμμετοχής **50%** έκαστος. Κεφάλαια **10.000.000** εισφέρθηκαν **5.000.000** από κάθε εταίρο. Αντικείμενο εργασιών συνεργείο αυτοκινήτων (παροχή υπηρεσιών). Έτος ίδρυσης Μάρτιος **1992**.

Την **31.7.2000** ο ένας συνέταιρος μεταβιβάζει λόγω συνταξιοδότησης στο υιό του το μερίδιό του (**50%**).

Μέσος όρος κερδών τελευταίας **5ετίας 12.000.000**.

Σύμφωνα με την ΠΟΛ. **1167/24.5.2000**

- Επιτόκιο εντόκων γραμματίων ετήσιας διάρκειας **6,4%**.
- Συντελεστής αναπροσαρμογής **4,1**.
- Συντελεστής παλαιότητας της εταιρίας **50%**.

Προσδιορισμός ελάχιστης αξίας μεταβίβασης της επιχείρησης

Μέσος όρος κερδών **5ετίας 12.000.000**

Μείον

Ετήσια αμοιβή ΟΕ εταίρων **3.380.000 X 2 = 6.760.000**

Τόκος κεφαλαίων **10.000.000 X 6,4% 640.000**

7.400.000

Υπόλοιπο: **4.600.000**

4.600.000 X συντελ. αναπροσαρμογής 4,1 18.860.000

Προσαύξηση **50%** λόγω ετών λειτουργίας της επιχείρησης **9.430.000**

ελάχιστη αξία επιχειρήσεως την **31/7/00 28.290.000**

Μεταβίβαση **50% 14.145.000**

Μείον κόστος κτήσης (κατατεθέν κεφάλαιο) **5.000.000**

Φορολογητέα υπεραξία **9.145.000**

Φόρος **9.145.000 X 10% 914.500**

β) Παράδειγμα υπολογισμού υπεραξίας σε ΕΠΕ

ΕΠΕ κεφάλαια **30.000.000** εταιρικά μερίδια **6 X 5.000.000** μεταβιβάζεται ένα την **31/7/2000**

Μέσος όρος κερδών **6.494.000**

Κεφάλαια 30.000.000 Χ επιτόκιο ετήσιων γραμματίων του δημοσίου 6,4%	
= τόκος κεφαλαίου	1.920.000
Καθαρά κέρδη	4.574.000
Απόδοση ιδίων κεφαλαίων 4.574.000 = 0,15246 * 30.000.000	
Αναπροσαρμογή κεφαλαίων 30.000.000 + (30.000.000 Χ 0,15246) 4.574.000 =	
34.574.000 : 6	
ελάχιστη αξία μεριδίου	5.762.330
Μείον κόστος κτήσης μεριδίου	5.000.000
Φορολογητέα υπεραξία 762.000 Χ 20% = φόρος	152.400

3.2 Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ

Στο λογαριασμό **16.00** «Υπεραξία Επιχειρήσεως» (ή **Goodwill**) παρακολουθείται η υπεραξία που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας και που είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων που εξαγοράζονται ή συγχωνεύονται . Σε περίπτωση συγχωνεύσεως η πραγματική αξία της οικονομικής μονάδας προσδιορίζεται κατά τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 9 του Ν.2190/1920 (Ε.Γ.Λ.Σ. παρ.2.2.110 περ. 3 και άρθρο 43, παρ.4, περ.β, Ν.2190/1920).

Το Ε.ΣΥ.Λ. με τη γνωμοδότηση **249/1995** (Λογιστής **1995** σελ. **1508**) γνωστοποίησε , ότι αν η παραπάνω χρεωστική διαφορά αντιπροσωπεύει , με βάση πάντοτε τις διατάξεις και τις αρχές του Ε.Γ.Λ.Σ. και του Ν.2190/1920 , υπεραξία επιχειρήσεως (**Goodwill**) καταχωρείται στη χρέωση του λογαριασμού:

Κωδικός	Λογαριασμός
16.00	Υπεραξία Επιχειρήσεως (Goodwill)

Στην περίπτωση όμως που η άνω χρεωστική διαφορά δεν συνιστά **Goodwill** καταχωρείται στο λογαριασμό **81** «Ανόργανα Έξοδα» . Πιο συγκεκριμένα :

Κωδικός	Λογαριασμός
81.02	Έκτακτες Ζημιές

Η φήμη και πελατεία είναι δυνατόν, ανάλογα με την αιτία που την προκαλούν, να διακριθεί στις εξής **3** κατηγορίες:

(α) *Προσωπική (Personal or <<Dog>>)*, που συνδέεται στενά με τον επιχειρηματία και χάνεται όταν αυτός αποχωρήσει από την επιχείρηση. Δεν έχει σημαντική αξία για τον αγοραστή της επιχειρήσεως ακόμα και στην περίπτωση που ο πωλητής , με βάση σχετική σύμβαση , εξακολουθήσει να προσφέρει τις υπηρεσίες του στην επιχείρηση.

(β) *Προσκολλημένη (Adherent or <<Cat>>)* , που συνδέεται με την παρουσία της επιχειρήσεως (λ.χ. ακίνητα, τόπος εγκαταστάσεως) , την υψηλή στάθμη του απασχολούμενου προσωπικού κ.λπ. Αυτή δεν είναι προσωπική , είναι προσκολλημένη με την επιχείρηση και επομένως έχει αξία για τον υποψήφιο αγοραστή.

(γ) *Φευγαλέα (Fugitive or <<Rat>>)*, που δεν είναι ούτε προσωπική , ούτε προσκολλημένη, αλλά θα εξαφανιστεί αν η επιχείρηση αλλάξει χέρια . Η υπεραξία αυτή, επίσης , έχει μηδαμινή αξία για τον ενδιαφερόμενο αγοραστή.

Η υπερπρόσδοος , κατά μία έννοια , είναι ένα κατάλοιπο . Παριστάνει το τμήμα του κόστους απόκτησης ενός μέρους της εταιρείας το οποίο δεν μπορεί να καταλογιστεί άμεσα και απευθείας σε κανένα από τα στοιχεία του ισολογισμού. Η υπερπρόσδοος είναι ένα περιουσιακό στοιχείο το οποίο προκύπτει *μόνο* από μετασχηματισμούς εταιρειών . Παρά το γεγονός ότι οι επιχειρήσεις συνήθως δαπανούν σημαντικά ποσά με στόχο τη δημιουργία **goodwill** ή με την ελπίδα ότι θα δημιουργήσουν σ' αυτές κάποιο πλεονέκτημα που δεν έχουν οι ανταγωνιστές τους. Επειδή όμως δεν είναι δυνατό να εξακριβωθεί η άμεση σχέση μεταξύ των δαπανών αυτών και του δημιουργούμενου **goodwill**, οι δαπάνες αυτές θεωρούνται ως έξοδα της τρέχουσας περιόδου και βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται .

Γίνεται γενικά δεκτό , ότι το δημιουργούμενο από την κερδοφορία πορεία της επιχειρήσεως **goodwill** δεν απεικονίζεται στα λογιστικά βιβλία και στις οικονομικές καταστάσεις της επιχειρήσεως για 2 βασικούς λόγους :

(α) δεν πραγματοποιούνται άμεσες και αναγνωρίσιμες δαπάνες για τη δημιουργία υπερπρόσόδου , όπως στην περίπτωση των άλλων στοιχείων , π.χ. των στοιχείων που αγοράζονται ή κατασκευάζονται από την επιχείρηση και

(β) στην έκταση που πραγματοποιούνται οι δαπάνες (κόστος προωθήσεως) που δυνατόν έμμεσα να συμβάλλουν στην δημιουργία **goodwill**, οι δαπάνες αυτές θεωρούνται έξοδα της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται , γιατί κάθε προσπάθεια διαχωρισμού αυτών σε τρέχοντα έξοδα και σε κόστος κτήσεως **goodwill** θα οδηγούσε σε αυθαιρεσία.

Το **goodwill** μπορεί μόνο να λογιστεί όταν μία επιχείρηση αγοράζει κάποια άλλη και η διαφορά του κόστους αγοραπωλησίας από την λογιστική της αξία δεν μπορεί να λογιστεί σε κανένα από τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία της αγοράστριας.

Δεν αντιπροσωπεύει το **Goodwill** το ποσό που καταβλήθηκε ως «αέρας» σε πωλητές επιχείρησης βάσει ψευδών διαβεβαιώσεων των τελευταίων περί μεγάλης πελατείας και μεγάλου τζίρου της πωλούμενης επιχείρησης αποκρύπτοντας ταυτόχρονα τα σημαντικά μειονεκτήματα αυτής τα οποία έχουν ως επακόλουθο μικρή πελατεία και ελάχιστο τζίρο. (Α.Π. 224/2002, Νομικό Βήμα 2002 σελ. 907).

Επίσης, διευκρινίζεται, ότι τα ανωτέρω αναφερόμενα εφαρμόζονται ανάλογα και στην περίπτωση, που η απορροφώσα ανώνυμη εταιρεία κατέχει μέρος των μετοχών της απορροφούμενης ανώνυμης εταιρείας . Βέβαια στις περιπτώσεις αυτές , για το μέρος του εισφερομένου κεφαλαίου της απορροφούμενης ανώνυμης εταιρείας που ανήκει σε τρίτους , θα γίνει αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώσας ανώνυμης εταιρείας και οι εκδιδόμενες μετοχές θα λαμβάνονται από τρίτους (Υπουργείο οικονομικών **1039799/πολ.1080/1994**, Λογιστής **1994**, σελ.**780**).

Από τις ανωτέρω διατάξεις προκύπτουν τα εξής :

- A.** Στο λογαριασμό **16.00** <Υπεραξία Επιχειρήσεως> καταχωρείται μόνο το κόστος κτήσεως της υπεραξίας που καταβλήθηκε κατά την εξαγορά ολόκληρης οικονομικής μονάδας ή συγχώνευση δι'εξαγοράς , όπου οι πωλητές λαμβάνουν το τίμημα πώλησεως και μεταβιβάζουν στους αγοραστής την κυριότητα ολόκληρης της πωλούμενης οικονομικής μονάδας, η οποία μετά την πώληση παύει να υπάρχει ως αυτοτελής οικονομική μονάδα. Ως υπεραξία ορίζεται η διαφορά μεταξύ του τιμήματος αγοράς της εξαγοραζόμενης οικονομικής μονάδας και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων αυτής. Στην έννοια της οικονομικής μονάδας περιλαμβάνεται ολόκληρη επιχείρηση ή κατάσταση αυτής ή κλάδος επιχείρησης ή εμπορικό κατάσταση εφόσον οι αυτοτελείς αυτές οικονομικές μονάδες παράγουν κέρδη (Α.Π.**736/2002** Δελτίο Συνδέσμου Α.Ε. και ΕΠΕ **2003** Σελ. **534**, Εφ. Θεσ/νίκης **2955/1997** Δελτίο Συνδέσμου Α.Ε. και ΕΠΕ **1998** σελ.**438** και Υπ. Οικονομικών **1008293/πολ 1103/1990** Λογιστής **1990** σλ **915**).
- B.** Εκτός, όμως , από την άνω περίπτωση της άμεσης εξαγοράς οικονομικής μονάδας ή συγχώνευση δι'εξαγοράς , ο αγοραστής μιας επιχείρησης μπορεί να αγοράσει από τους πωλητές τους τίτλους με τους οποίους οι τελευταίοι είναι ιδιοκτήτες της οικονομικής μονάδας (π.χ. μετοχές , εταιρικές μερίδες κτλ.). Στην περίπτωση αυτή , το περιουσιακό στοιχείο το οποίο ο αγοραστής αγοράζει δεν είναι η οικονομική μονάδα αλλά οι μετοχές , τα εταιρικά μερίδια κλπ. τίτλοι βάσει των οποίων οι πωλητές είναι ιδιοκτήτες της οικονομικής μονάδας . Κατά την αγορά των άνω τίτλων συνήθως καταβάλλεται ένα ποσό μεγαλύτερο της πραγματικής αξίας των τίτλων , όπως αυτή προσδιορίζεται βάσει της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων της οικονομικής μονάδας.

Ολόκληρο το άνω τίμημα αγοράς των τίτλων , ο αγοραστής θα το εμφανίσει στα λογιστικά βιβλία ως κόστος κτήσεως των τίτλων. Όταν στο μέλλον ο αγοραστής συγχωνεύσει δι' απορροφήσεως την άνω οικονομική μονάδα τότε η παραπάνω καταβληθείσα υπεραξία θα λογιστικοποιηθεί στα βιβλία του.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Η ωφέλεια που προκύπτει από την υπεραξία μιας επιχείρησης ενώ δεν συγκεντρώνει τα εννοιολογικά γνωρίσματα του εισοδήματος, εντούτοις, υπόκειται σε φορολογία ως εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις.
- Η υπεραξία μιας επιχειρήσεως, όταν ο πωλητής δεν είναι πρόσωπο της παρ. 1 του άρθρου 101 του Ν2238/1994 (ανώνυμες εταιρείες , ΕΠΕ κλπ), υπόκειται σε φορολογία κατά ρητή διάταξη του άρθρου 13 του Ν.2238/1994 με συντελεστή 20%. Στην περίπτωση που ο πωλητής είναι πρόσωπο της παρ. 1 του άρθρου 101 του Ν2238/1994, η πωληθείσα υπεραξία συναθροίζεται με τα λοιπά εισοδήματά του και ο συντελεστής φορολόγησης των κερδών της Α.Ε. π.χ. ανέρχεται σε 35%, όπου από τον προκύπτοντα φόρο εισοδήματος επί των κερδών συμψηφίζεται ο καταβληθείς φόρος εισοδήματος επί της υπεραξίας 20%. Εξαιρέση αποτελούν οι τραπεζικές και ασφαλιστικές επιχειρήσεις όπου το μέρος της υπεραξίας που δεν διανέμεται στους μετόχους και στα μέλη του διοικητικού συμβουλίου δεν φορολογείται και εμφανίζεται σε λογαριασμό αφορολόγητου αποθεματικού.
- Η φορολογική αντιμετώπιση διαφέρει ανάλογα με το εάν πρόκειται για υπεραξία από:
 - μεταβίβαση εταιρικού μεριδίου ή ολόκληρης επιχείρησης
 - μεταβίβαση μεριδίου επιχείρησης από γονέα σε παιδί ή σύζυγο
 - μεταβίβαση μεριδίου επιχείρησης με γονική παροχή ή δωρεά ή τέλος
 - πώληση εταιρικών μεριδίων ή επιχείρησης
- Όσον αφορά τη λογιστική παρακολούθηση της Υπεραξίας μιας επιχείρησης η οποία παρακολουθείται μέσω του λογαριασμού 16.00 απεικονίζοντας τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων που εξαγοράζονται ή συγχωνεύονται. Στην περίπτωση που η ως άνω διαφορά δεν συνιστά **Goodwill** τότε καταχωρείται στο λογ. 81 «Ανόργανα Έξοδα».
- Η υπερπρόσοδος είναι ουσιαστικά ένα κατάλοιπο περιουσιακό στοιχείο που προκύπτει μόνο από μετασχηματισμούς εταιρειών. Τα ποσά που οι

επιχειρήσεις δαπανούν με στόχο τη δημιουργία υπεραξίας θεωρούνται έξοδα της τρέχουσας περιόδου και βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως στα οποία πραγματοποιούνται. Θα λογιστεί μόνο όταν μία επιχείρηση αγοράζει κάποια άλλη και η διαφορά του κόστους αγοραπωλησίας από την λογιστική της αξία δεν μπορεί να λογιστεί σε κανένα από τα υπόλοιπα περιουσιακά στοιχεία της αγοράστριας.

- Είναι ολοφάνερο ότι η έννοια της υπεραξίας συνδέεται απόλυτα με τις συγχωνεύσεις των εταιρειών και για το λόγο αυτό στη συνέχεια παραθέτουμε στοιχεία περί αυτών ώστε να αναφερθούμε διεξοδικά στη λογιστική της υπεραξίας που προκύπτει από κάθε είδος μετασχηματισμού.

4.1 ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ

Μετά το πρώτο παγκόσμιο πόλεμο παρατηρείται σε διεθνές επίπεδο έντονη τάση συγκεντρώσεως (**concentration**) των επιχειρήσεων. Οι συγκεντρώσεις των επιχειρήσεων διακρίνονται σε αφανείς (μυστικές, άτυπες) και φανερές (τυπικές).

Αφανείς ή μυστικές συγκεντρώσεις είναι συνασπισμοί που δημιουργούνται **de facto**, όταν ένας μικρός αριθμός επιχειρήσεων ελέγχει τον κύριο όγκο της παραγωγής ενός προϊόντος ή την παραγωγή βασικών πρώτων υλών, ή συγκεντρώνει το μεγαλύτερο ποσοστό του απασχολημένου στον οικείο κλάδο εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού τέλος ένα συνδυασμό όλων αυτών. Στην κατηγορία αυτή ανήκουν συνήθως οι συμφωνίες κυρίων (**gentlemen agreements**), οι κοινοπραξίες (**pools**), οι κερδοσκοπικές συμπραξίες (**concern rings**) κ.α.

Φανερές είναι οι συγκεντρώσεις που εξωτερικεύονται και λαμβάνουν έναν από τους γνωστούς τύπους συγκεντρώσεων, όπως είναι τα **Cartell**, τα **Konzern**, τα **Trust** κ.α. Οι εξαγορές και οι συγχωνεύσεις επιχειρήσεων αποτελούν τύπους φανερών συγκεντρώσεων επιχειρήσεων της συμπαγέστερης μορφής αυτών.

Με την συγχώνευση και την εξαγορά μία ή περισσότερες εταιρείες εξαφανίζονται ως αυτοτελή νομικά ιδρύματα και η περιουσία τους μεταβιβάζεται, είτε σε νεοϊδρυόμενη, είτε σε μια υπάρχουσα εταιρεία. Με την συγχώνευση των εταιρειών επέρχεται η νομική ένωση αυτών, έτσι ώστε αντί να υπάρχουν δύο ή

περισσότερα νομικά πρόσωπα , να υπάρχει εφεξής μόνο ένα, στο οποίο ενώνονται τα περιουσιακά στοιχεία των εξαφανιζόμενων νομικών προσώπων.

Όπως ήδη αναφέρθηκε στο λογαριασμό **16.00** καταχωρείται μόνο η υπεραξία της επιχειρήσεως που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας . Ο Ν.2190/1920 αναφέρει στο άρθρο **43** (παρ. **4**, περ. **Β**) ότι η υπεραξία της επιχειρήσεως (**Goodwill**) , που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας και που είναι ίση με την διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων της , καταχωρείται στο λογαριασμό << υπεραξία της επιχειρήσεως >> των ασώματων ακινητοποιήσεων και αποσβένεται είτε εφάπαξ , είτε τμηματικά και ισόποσα , σε περισσότερες από μία χρήσεις , οι οποίες δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν τα πέντε έτη.

4.2 ΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΟΥ Ν.Δ. 1297/1972 ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Τα φορολογικά κίνητρα για τη συγχώνευση και μετατροπή επιχειρήσεων που ισχύουν σήμερα προβλέπονται από το ν.δ. **1297/1972** «περί παροχής φορολογικών κινήτρων για τη συγχώνευση ή μετατροπή επιχειρήσεων προς δημιουργία μεγάλων οικονομικών μονάδων». Εξάλλου από **24.08.1993** και εφεξής , παράλληλα με τις διατάξεις του Ν.Δ. **1297/1972**, ισχύουν και οι διατάξεις του Ν.2166/1993.

Πεδίο εφαρμογής των διατάξεων του Ν.Δ. 1297/1972

Τα φορολογικά κίνητρα που παρέχονται από το Ν.Δ. **1297/1972** ισχύουν στις ακόλουθες περιπτώσεις :

- Α) Επί συγχωνεύσεως ή μετατροπής επιχειρήσεων σε Ανώνυμη Εταιρία ή Εταιρία Περιορισμένης Ευθύνης.
- Β) Επί εισφοράς από λειτουργούσα μικτή επιχείρηση του βιομηχανικού της κλάδου σε ανώνυμη βιομηχανική εταιρία που λειτουργεί ή το πρώτο συνίσταται.
- Γ) Επί συγχωνεύσεως δύο ή περισσότερων βιομηχανικών ή βιοτεχνικών επιχειρήσεων.
- Δ) Επί συγχωνεύσεως επιχειρήσεων που ανήκουν σε γεωργικές συνεταιριστικές οργανώσεις .

4.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΕΣ ΔΙΕΥΚΟΛΥΝΣΕΙΣ ΚΑΙ ΑΠΑΛΛΑΓΕΣ

Οι φορολογικές απαλλαγές και διευκολύνσεις που παρέχονται με το Ν.Δ. 1297/1972 είναι οι ακόλουθες :

(α) Αναβολή από τη φορολογία εισοδήματος της υπεραξίας των μετοχών ή του κεφαλαίου που προκύπτει κατά τη συγχώνευση ή μετατροπή μέχρι το χρόνο διαλύσεως της συγχωνεύουσας ή της νέας εταιρίας (ευνοείται και της απορροφούσας καθώς και της προερχόμενης από τη μετατροπή εταιρίας)

(β) Απαλλαγή από το φόρο μεταβιβάσεως των εισφερόμενων ακινήτων στη συγχωνεύουσα ή συνιστώμενη εταιρία .

(γ) Απαλλαγή της συμβάσεως συγχωνεύσεως ή μετατροπής κ.λ.π. από κάθε φόρο , τέλος χαρτοσήμου ή οποιοδήποτε άλλο τέλος υπέρ του Δημοσίου , καθώς και εισφοράς ή δικαιώματος υπέρ οποιοδήποτε τρίτου.

(δ) Αναβολή της φορολόγησεως των αφορολόγητων κρατήσεων που έχουν σχηματίσει οι συγχωνευόμενες ή μετατρεπόμενες ή εισφέρουσες το βιομηχανικό τους κλάδο επιχειρήσεις μέχρι το χρόνο διαλύσεως της συγχωνεύουσας ή της νέας εταιρίας.

(ε) Μεταφορά στη νέα επιχείρηση που προέρχεται από τη συγχώνευση ή τη μετατροπή των κινήτρων για το σχηματισμό αφορολόγητων αποθεματικών υπό τις προϋποθέσεις και περιορισμούς που ισχύουν για τις συγχωνευθείσες ή μετατραπείσες κ.λ.π. επιχειρήσεις , στο μέτρο που δεν έγινε χρήση αυτών πριν από τη μετατροπή ή συγχώνευση.

Ανάμεσα στις φορολογικές διευκολύνσεις της άνω παραγράφου ιδιαίτερη σημασία δίνεται στη συνέχεια στην αναβολή φορολογίας της υπεραξίας. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει , η θετική διαφορά της λογιστικής καθαρής θέσης της επιχείρησης - που προκύπτει από τα λογιστικά της βιβλία - από την πραγματική καθαρή θέση - που προκύπτει από την απογραφή και αποτίμηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού της συγχωνευόμενης ή μετατρεπόμενης επιχείρησης - απεικονίζει τη συνολική υπεραξία από τη συγχώνευση ή μετατροπή των επιχειρήσεων. Η συνολική υπεραξία είναι το αλγεβρικό άθροισμα των θετικών και των αρνητικών διαφορών μεταξύ της αξίας εκτιμήσεως και της λογιστικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων. Η κατά στοιχείο, δηλαδή, υπεραξία είναι η

θετική διαφορά της αξίας αποτιμήσεως του στοιχείου και της λογιστικής αξίας αυτού, ενώ είναι δυνατό η διαφορά αυτή σε ορισμένα στοιχεία να είναι αρνητική .

Δεδομένου όμως ότι οι σχηματισμένες αφορολόγητες κρατήσεις , εκπώσεις και αποθεματικά , για να διατηρήσουν τον αφορολόγητο χαρακτήρα τους θα πρέπει να απεικονίζονται σε αυτούσιους ειδικούς λογαριασμούς της νέας εταιρίας, η συνολική παραπάνω κεφααιοποιούμενη υπεραξία θα πρέπει να μειωθεί κατά τα ποσά των αφορολόγητων αυτών κρατήσεων κ.λ.π., προκειμένου αυτές να εμφανιστούν σε διακεκριμένους λογαριασμούς της καθαρής θέσεως της απορροφούσας ή της νέας εταιρίας.

Η θετική διαφορά μεταξύ της αξίας εκτιμήσεως και της λογιστικής αξίας ενός στοιχείου απεικονίζεται λογιστικώς με χρέωση του λογαριασμού του οικείου στοιχείου και με πίστωση ενός λογαριασμού «Διαφορές εκτιμήσεως» ή όπως τιτλοφορείται στην πράξη «υπεραξία συγχωνεύσεως» ή «υπεραξία μετατροπής» , κατά περίπτωση. Οι τυχόν αρνητικές διαφορές καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού αυτού με πίστωση των λογαριασμών των οικείων στοιχείων.

Επισημάνεται ότι στο λογαριασμό «Διαφορές εκτιμήσεως» κ.λ.π. πρέπει να καταχωρηθούν οι διαφορές εκτιμήσεως της αξίας όλων των περιουσιακών στοιχείων και δεν νοείται οι διαφορές (θετικές ή αρνητικές) ορισμένων στοιχείων να μην καταχωρούνται στο λογαριασμό αυτό, αλλά να άγονται στα αποτελέσματα της μεταβατικής περιόδου της συγχωνευόμενης περιόδου ή μετατρεπόμενης επιχειρήσεως.

Το πιστωτικό υπόλοιπο του λογαριασμού «Διαφορές εκτιμήσεως» κ.λ.π., συνιστά την υπεραξία συγχωνεύσεως ή μετατροπής της επιχειρήσεως, της οποίας η φορολογία αναστέλλεται, όπως εκτίθεται αμέσως παρακάτω. Το τυχόν χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού αυτού (δηλαδή όταν οι αρνητικές διαφορές υπερτερούν των θετικών) συνιστά ζημιά για την επιχείρηση, η οποία εκπίπτει από το ακαθάριστο εισόδημα της επιχειρήσεως , σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου **35 § 1** περ. η' του ν.δ. **3323/1955**.

Σε περίπτωση που από την ημέρα εκτιμήσεως της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της επιχειρήσεως από την Επιτροπή Εμπειρογνωμόνων η επιχείρηση διακόπτει την επιχειρηματική της δραστηριότητα , το τυχόν χρεωστικό υπόλοιπο του λογαριασμού «Διαφορές εκτιμήσεως» θα μεταφερθεί σε χρέωση του λογαριασμού

«Κεφάλαιο» , το πιστωτικό υπόλοιπο του οποίου θα δείχνει έτσι το πραγματικό κεφάλαιο της συγχωνευόμενης επιχειρήσεως που αντικρίζεται από τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία αυτής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Οι συγκεντρώσεις των επιχειρήσεων (αφανείς ή φανερές) επιτρέπουν τον λογισμό της υπεραξίας που προκύπτει μόνο όταν εξαγοράζεται ή συγχωνεύεται ολόκληρη η οικονομική μονάδα.
- Ανάμεσα στις φορολογικές διευκολύνσεις και απαλλαγές που παρέχονται με το Ν.Δ. 1297/1972 ξεχωρίζει η αναβολή από τη φορολογία εισοδήματος της υπεραξίας των μετοχών ή του κεφαλαίου που προκύπτει κατά τη συγχώνευση ή μετατροπή μέχρι το χρόνο διαλύσεως της συγχωνεύουσας ή της νέας εταιρίας.

Θα αναλύσουμε στη συνέχεια τα ποσά που εμφανίζονται στο λογαριασμό << υπεραξία της επιχειρήσεως>> ανάλογα με το είδος της συγχώνευσης που έχει λάβει χώρα και συγκεκριμένα θα αναφέρουμε αναλυτικά τη λογιστικά της υπεραξίας που προκύπτει κατά τη συγχώνευση δι' εξαγοράς, τη συγχώνευση δι' απορροφήσεως αλλά και τι γίνεται στις περιπτώσεις συγχώνευσης Α.Ε. με σύσταση νέας Α.Ε. βάση τους Ν.2190 και Ν.2166 καθώς και Ν.2190 και Ν.2197.

5.1 ΈΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΕΞΑΓΟΡΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΑΠΟ ΑΛΛΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Εξαγορά είναι η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες (εξαγοραζόμενες) μεταβιβάζουν, μετά από λύση τους χωρίς να υπάρχει εκκαθάριση, σε άλλη (εξαγοράζουσα) το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης στους μετόχους των εξαγοραζόμενων εταιριών του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους (εξαγορά) . Για την πράξη της εξαγοράς εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων **69** έως και **77** (παρ. **1** του κωδ. Ν. **2190/1920**) . Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών , σαν απορροφούμενες εταιρείες εννοούνται οι εταιρείες που εξαφανίζονται (εξαγοραζόμενες) και σαν απορροφούσα εταιρεία νοείται η εξαγοράζουσα (άρθρο **79**, παρ. **2**, κωδ. Ν. **2190/1920**). ⁽²⁾

⁽²⁾ **ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ ΔΙΑ ΕΞΑΓΟΡΑΣ** (Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης δημοσιεύθηκε σε μια οικονομική εφημερίδα. Εμείς το παραθέτουμε αυτούσιο διαγράφοντας μόνο τα ονόματα των μετασχηματιζόμενων εταιριών. Δεν σχολιάζουμε τυχόν λάθη ή παραλείψεις που ενδεχομένως υπάρχουν στο σχέδιο αυτό).

(Άρθρο **79** του Κ.Ν. **2190/1920** – Άρθρα **1-5** του Ν. **2166/1993**)

Η Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «**A**», η οποία εδρεύει στο Δήμο, με αριθμό μητρώου Α.Ε. (Εξαγοράζουσα) και η Ανώνυμη Εταιρία με την επωνυμία «**B**», η οποία εδρεύει στο Δήμο, με αριθμό μητρώου Α.Ε. (Εξαγοραζόμενη)

ΑΝΑΚΟΙΝΩΝΟΥΝ

Ότι την **19.01.2003** υπεγράφη από τα Διοικητικά τους Συμβούλια, Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης δια εξαγοράς της «**B**» από την «**A**», το οποίο νομίμως υπέβαλαν στις διατυπώσεις δημοσιότητας, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο **2** του άρθρου **69** του Κ.Ν. **2190/1920**, ως ισχύει. Οι βασικότεροι όροι και συμφωνίες του ανωτέρω Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης έχουν ως ακολούθως:

1. Η Συγχώνευση θα γίνει σύμφωνα με το άρθρο **79** του Κ.Ν. **2190/1920**, σε συνδυασμό με τις διατάξεις **1-5** του Ν. **2166/1993** και ειδικότερα σύμφωνα με το άρθρο **4** του Νόμου αυτού ως ισχύει και με τα οικονομικά στοιχεία του από **31.10.2002** Ισολογισμού Μετασχηματισμού της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας.
2. Η Εξαγοραζόμενη Εταιρία, θα μεταβιβάσει το σύνολο των περιουσιακών της στοιχείων, ενσώματων και ασώματων ως αυτά εμφανίζονται στον από **31.10.2002** Ισολογισμό Μετασχηματισμού, στην Εξαγοράζουσα Εταιρία. Η Εξαγοράζουσα Εταιρία θα καταστεί αποκλειστική κυρία, νομέας και κάτοχος κάθε κινητής και άυλης περιουσίας και δικαιωμάτων και κάθε περιουσιακού στοιχείου, όπως αυτά αναφέρονται στον από **31.10.2002** Ισολογισμό Μετασχηματισμού της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας.
3. Από την **01.11.2002**, επομένη ημέρα του Ισολογισμού Μετασχηματισμού της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας, με βάση τα στοιχεία της οποίας θα γίνει η εξαγορά της και μέχρι της νομίμου περάτωσής της, όλες οι πράξεις και συναλλαγές της, θα θεωρούνται από λογιστική άποψη ότι διενεργούνται για λογαριασμό της Εξαγοράζουσας Εταιρίας και όλα τα οικονομικά αποτελέσματα αυτής της περιόδου θα ωφελούν ή θα βαρύνουν την Εξαγοράζουσα Εταιρία, θα γίνει δε ενσωμάτωση στα βιβλία της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας με κατάλληλες λογιστικές εγγραφές όλων των παραπάνω πράξεων σύμφωνα με τα άρθρα **2** παρ. **6** Ν. **2166/1993** και **69** παρ. **2ε** Κ.Ν. **2190/1920**.
4. Η Εξαγοράζουσα Εταιρία θα καταβάλει ως χρηματικό αντίτιμο, κατ' άρθρο **79** παρ. **1** του Κ.Ν. **2190/1920**, στους Μετόχους της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας κατ' αναλογία της συμμετοχής τους, ποσό το οποίο ανέρχεται στα δεκαοκτώ εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (**18.500.000,00**) Ευρώ και αμφοτέρως οι Συγχωνευόμενες Εταιρίες το θεωρούν ως εύλογο και δίκαιο.
5. Μέτοχοι της Εταιρίας «**B**», που εξαγοράζεται από την Εταιρία «**A**» με ειδικά δικαιώματα δεν υπάρχουν.
6. Ιδιαίτερα πλεονεκτήματα των μελών του Δ.Σ. τόσο της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας, όσο και της Εξαγοράζουσας Εταιρίας και των τακτικών ελεγκτών των άνω Εταιριών δεν προβλέπονται από τα Καταστατικά τους ή από τις αποφάσεις των Γ.Σ. αυτών, ούτε παρέχονται τέτοια ως εκ της παρούσης Συμβάσεως.
7. Η Συγχώνευση που προβλέπεται στο παρόν Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης τελεί υπό την αίρεση της έγκρισής της από τις Γενικές Συνελεύσεις των Συγχωνευόμενων Εταιριών.
8. Η Συγχώνευση θα ολοκληρωθεί με την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών της εγκριτικής απόφασης της αρμόδιας Αρχής για τη Συγχώνευση των ανωτέρω Εταιριών μαζί με την οριστική Σύμβαση Συγχώνευσης, η οποία θα περιβληθεί τον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου. Η Σύμβαση Συγχώνευσης καθώς και η εγκριτική απόφαση της αρμόδιας αρχής για τη Συγχώνευση των δύο ανωτέρω εταιριών υποβάλλονται στις διατυπώσεις δημοσιότητας του άρθρου **7β** του Κ.Ν. **2190/1920**, ως ισχύει.
9. Από την κατά τα άνω ημερομηνία της ολοκλήρωσης της Συγχώνευσης, η Εξαγοράζουσα Εταιρία υποκαθίσταται αυτοδίκαια και χωρίς καμία άλλη διατύπωση σύμφωνα με το Νόμο, σε όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας, ως αυτά απορρέουν από τα στοιχεία του από **31.10.2002** Ισολογισμού Μετασχηματισμού της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας, ως αυτά απορρέουν από τα στοιχεία του από **31.10.2002** Ισολογισμού Μετασχηματισμού της Εξαγοραζόμενης και ως εκ τούτου θεωρείται αυτοδικαίως λυμένη, εξαφανίζεται δε η νομική της προσωπικότητα, δίχως εκκαθάριση, της μεταβιβάσεως αυτής εξομοιουμένης με καθολική διαδοχή (άρθρο **75** του Κ.Ν. **2190/1920**), οι δε εκκρεμείς δίκες της Εξαγοραζόμενης Εταιρίας θα συνεχίζονται από την Εξαγοράζουσα χωρίς να επέρχεται καμία άλλη διατύπωση και χωρίς να επέρχεται βίαιη διακοπή αυτών με τη Συγχώνευση δια Εξαγοράς.

Η Μέθοδος της Αγοράς . Όπως δηλώνει και η ονομασία της , η «Μέθοδος της Αγοράς» (**Purchase Method**) αντιμετωπίζει την συγχώνευση σαν μία αγορά – απόκτηση μιας εταιρίας από μία άλλη εταιρία . Η αποκτώσα εταιρία καταχωρεί στα βιβλία της το συνολικό κόστος αγοράς. Το κόστος αυτό συνίσταται από το συνολικό ποσό που καταβάλλεται αν πρόκειται για αγορά με μετρητά ή από την παρούσα αξία των μελλοντικών πληρωμών αν πρόκειται για αγορά με πίστωση.

Τα ενσώματα στοιχεία καθώς και τα αναγνωρίσιμα ασώματα στοιχεία του ενεργητικού, καταχωρούνται στην ακριβοδικαiah αξία τους (**fair value**) της ημερομηνίας απόκτησης τους από την εξαγοράζουσα. Η διαφορά μεταξύ του συνολικού κόστους κτήσεως της επιχειρήσεως και της ακριβοδικαiah αξίας των ενσώματων και αναγνωρίσιμων ασώματων στοιχείων του ενεργητικού αυτής , μειωμένης κατά τις αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις , καταχωρείται ως **goodwill**. Δηλαδή:

Goodwill	Συνολικό	Ακριβοδικαiah αξία ενσώματων και αναγνωρίσιμων ασώματων στοιχείων ενεργητικού	+	Αναλαμβανόμενες Υποχρεώσεις
	=Κόστος Κτήσεως της Επιχείρησης			

Εκτίμηση περιουσίας. Για την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων , συντάσσεται έκθεση προς τη Γενική Συνέλευση των μετόχων των εταιρειών αυτών , από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων , σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 9 του κωδ. Ν. 2190/1920. Η επιτροπή αυτή , που ορίζεται ύστερα από κοινή αίτηση των συγχωνευόμενων εταιρειών , εξετάζει επίσης και τους όρους που περιλαμβάνονται στο σχέδιο σύμβασης της συγχώνευσης (άρθρο 71 του κωδ. Ν 2190/1920) και εκτιμά μόνο τα περιουσιακά στοιχεία της εξαγοραζόμενης εταιρείας δεδομένου ότι στη μορφή αυτής της συγχώνευσης με εξαγορά, δεν προκύπτει θέμα σχέσης ανταλλαγής των μετόχων αφού η μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας της εξαγοραζόμενης ανώνυμης εταιρείας θα γίνει έναντι απόδοσης στους μετόχους του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους και δεν θα έχουμε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εξαγοράζουσας εταιρείας (άρθρο 71 του κωδ. Ν. 2190/1920, Υπ. Εμπορίου Κ3/2371/18.3.1988).⁽³⁾

**ΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΥΜΒΟΥΛΙΑ
ΤΩΝ ΣΥΓΧΩΝΕΥΟΜΕΝΩΝ ΕΤΑΙΡΙΩΝ**

⁽³⁾ **Υπ. Εμπορίου Κ3/2371/18.3.1988**

Με αφορμή τα διάφορα ερωτήματα που επανειλημμένα υποβάλλονται στην υπηρεσία μας σχετικά με την έννοια των διατάξεων του άρθρου 12 του ΠΔ 498/31.12.87, με το οποίο προστίθενται νέα άρθρα 71 έως 79 στον Κ.Ν. 2190/20 και ειδικότερα όσον αφορά

Οι διατάξεις του Ν.2166/1993 εφαρμόζονται και επί εξαγοράς ανώνυμης εταιρείας από υφιστάμενη ανώνυμη εταιρεία κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 79 του κωδ. Ν. 2190/1920, έστω και αν για την πραγματοποίηση αυτής απαιτείται, σύμφωνα με τις πιο πάνω διατάξεις του κωδ. Ν. 2190/1920, εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων της εξαγοραζόμενης εταιρείας από την επιτροπή του άρθρου 9. Όμως η εκτίμηση αυτή δεν ενεργείται στην περίπτωση που ο μετασχηματισμός πραγματοποιείται με τις ευεργετικές διατάξεις του Ν. 2166/1993, καθόσον κατά ρητή διατύπωση των διατάξεων του νόμου αυτού και σύμφωνα με όσα έχουν γίνει διοικητικά δεκτά, στις περιπτώσεις αυτές δεν γίνεται εκτίμηση της αξίας της περιουσίας της εξαγοραζόμενης εταιρείας από την επιτροπή του άρθρου 9, αλλά διαπίστωση του ύψους της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων της από τον προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. είτε από ορκωτό ελεγκτή (Υπ. Οικονομικών πολ. 1018/2003 Λογιστής 2003 σελ. 470).

Μέτοχοι εξαγοραζόμενης. Στη συγχώνευση με εξαγορά, κατά την έννοια των ανωτέρω διατάξεων του άρθρου 79 του κωδ. Ν. 2190/1920, δεν προκύπτει θέμα ανταλλαγής μετοχών, δηλαδή οι μέτοχοι της εξαγοραζόμενης εταιρείας δεν γίνονται μέτοχοι της εξαγοράζουσα Α.Ε. αφού με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης, η μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας της εξαγοραζόμενης Α.Ε., θα γίνει έναντι απόδοσης στους μετόχους της, του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους με ταυτόχρονη παράδοση στην εξαγοράζουσα εταιρεία των μετοχών τους, οι οποίες και ακυρώνονται αυτοδικαίως (Υπουργείο Ανάπτυξης με το Κ2-13278/10.10.2002). ⁽⁴⁾

τις διατάξεις του άρθρου 79 που αναφέρονται στις πράξεις που εξομοιώνονται με τη συγχώνευση με απορρόφηση, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου αυτού, η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες ΑΕ (εξαγοραζόμενες) μεταβιβάζουν, μετά από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, σε άλλη (εξαγοράζουσα) το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικού και παθητικού) έναντι απόδοσης στους μετόχους των εξαγοραζομένων εταιριών του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους, εξομοιώνεται με την συγχώνευση με απορρόφηση και εφαρμόζονται αναλόγως των άρθρων 69 έως και 79 του Κ.Ν. 2190/20, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει μετά το Π.Δ. 498/87.

Στην περίπτωση όμως αυτή, σας τονίζουμε ότι η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων του άρθρου 9 που προβλέπεται από το άρθρο 71 του ως άνω νόμου, θα συγκροτηθεί προκειμένου να εκτιμήσει τα περιουσιακά στοιχεία μόνο της εξαγοραζόμενης εταιρίας (αντίθετα από ότι συμβαίνει όταν πρόκειται για τις άλλες μορφές συγχώνευσης, όπου απαιτείται εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων κάθε μίας από τις συγχωνευόμενες εταιρίες), δεδομένου ότι στη μορφή αυτής της συγχώνευσης με εξαγορά, δεν προκύπτει θέμα σχέσης ανταλλαγής των μετοχών αφού η μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας της εξαγοραζόμενης Α.Ε., θα γίνει έναντι απόδοσης στους μετόχους του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους και δεν θα έχουμε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της εξαγοράζουσας εταιρίας.

⁽⁴⁾ Υπ. Ανάπτυξης Κ2-13278/10.10.2002

Επίσης , για το εισόδημα (χρηματικό αντίτιμο) που αποκτούν στην πιο πάνω περίπτωση οι μέτοχοι της εξαγοραζόμενης εταιρείας συνεπεία της μεταβίβασης του συνόλου της περιουσίας της εταιρείας τους στην εξαγοράζουσα εταιρεία , δεν έχουν εφαρμογή οι απαλλακτικές διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 3 του Ν. 2166 /1993 , ως μη προβλεπόμενη η απαλλαγή αυτή από τις εν λόγω διατάξεις . Συνεπώς το εισόδημα αυτό , ελλείπει σχετικών απαλλακτικών διατάξεων , φορολογείται με τις γενικές διατάξεις φορολογίας εισοδήματος (Υπ. Οικονομικών πολ. 1018/2003 Λογιστής σελ. 470).

Επιπλέον, συνάγεται ότι στην εξαγορά ανώνυμης εταιρείας από άλλη ανώνυμη εταιρεία με τις διατάξεις του πιο πάνω αναπτυξιακού νόμου , δεν λαμβάνει χώρα μεταβίβαση των μετοχών της εξαγοραζόμενης εταιρείας από τους μετόχους αυτής προς την εξαγοράζουσα εταιρεία και στη συνέχεια ακύρωση των μετοχών αυτών από την τελευταία , αλλά η ακύρωση αυτή πραγματοποιείται αυτοδίκαια με τη μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας της εξαγοραζόμενης στην εξαγοράζουσα εταιρεία . Συνεπώς για το εισόδημα (χρηματικό αντίτιμο) που αποκτούν οι μέτοχοι της εξαγοράζουσας εταιρείας στην πιο πάνω περίπτωση συνεπεία της εξαγοράς , δεν οφείλεται φόρος 5% επί της πραγματικής αξίας των μετοχών , δηλαδή δεν έχουν εφαρμογή οι διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 13 του Ν. 2238/1994 (Υπ. Οικονομικών πολ. 1018/2003 Λογιστής 2003 σελ. 470).

ΘΕΜΑ: Σχετικά με εξαγορά υφιστάμενης ανώνυμης εταιρίας κατά την έννοια των διατάξεων του άρθρου 79 του Κ.Ν. 2190/20.

Σε απάντηση του με αριθμ. πρωτ. 1073758/10674/B0012/30-9-2002 εγγράφου σας, σας γνωρίζουμε τα πιο κάτω:

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 79 του Κ.Ν. 2190/1920, η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες Α.Ε. (εξαγοραζόμενες) μεταβιβάζουν, μετά από λύση τους, χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση, σε άλλη (εξαγοράζουσα) το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης στους μετόχους, των εξαγοραζόμενων εταιριών, του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους, εξομοιώνεται, σύμφωνα με τον τίτλο του εν λόγω άρθρου, με τη συγχώνευση με απορρόφηση και εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 69 έως και 77 του Κ.Ν. 2190/20.

Για την εφαρμογή των διατάξεων αυτών σαν απορροφούμενες εταιρείες εννοούνται οι εταιρείες που εξαφανίζονται (εξαγοραζόμενες) και σαν απορροφούσες εταιρείες εννοούνται οι εξαγοράζουσες.

Σύμφωνα με τα ανωτέρω στη μορφή αυτή της συγχώνευσης με εξαγορά, δεν προκύπτει θέμα σχέσης ανταλλαγής των μετοχών, δηλαδή οι μέτοχοι της εξαγοραζόμενης εταιρείας δεν γίνονται μέτοχοι της εξαγοράζουσας Α.Ε. αφού με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης, η μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας της εξαγοραζόμενης Α.Ε., θα γίνει έναντι απόδοσης στους μετόχους της, του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους με ταυτόχρονη παράδοση στην εξαγοράζουσα εταιρεία των μετοχών τους, οι οποίες και ακυρώνονται αυτοδίκαια.

5.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΚΑΙ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΠΤΩΣΗ ΤΟΥ GOODWILL

Η υπεραξία που δημιουργείται κατά την εξαγορά ή συγχώνευση ολόκληρης οικονομικής μονάδας και η οποία είναι ίση με τη διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών της στοιχείων, παρακολουθείται στο λογαριασμό **16.00** «υπεραξία επιχείρησης (**goodwill**)» και αποσβένεται είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες από μία χρήσεις, οι οποίες δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν τα πέντε έτη (Ε.Γ.Α.Σ. παρ. **2.2.110**), ενώ τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα επιτρέπουν να αποσβεσθεί εντός είκοσι (**20**) ετών.

Στην περίπτωση της εξαγοράς, η χρεωστική διαφορά που προκύπτει μεταξύ του καταβαλλόμενου τιμήματος και της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης εταιρίας και η οποία εμφανίζεται στα βιβλία της εξαγοράζουσας εταιρίας, αρχικά το Υπουργείο Οικονομικών με την εγκύκλιο **1073758/πολ. 1018/2003** (Λογιστής **2003** σελ. **470**) είχε δεχθεί ότι δύναται να θεωρηθεί έξοδο πρώτης εγκατάστασης. Περαιτέρω και επειδή είναι βέβαιο ότι η πιο πάνω διαφορά θα αποφέρει εισόδημα στην εξαγοράζουσα εταιρία για περισσότερες από μία χρήσεις και με τον τρόπο αυτό, θα συμβάλλει ουσιαστικά στη μελλοντική ανάπτυξη και αποδοτικότητα της εν λόγω εταιρίας, με την άνω εγκύκλιο έγινε δεκτό από το Υπουργείο Οικονομικών ότι η άνω χρεωστική διαφορά θα αποσβεσθεί τμηματικά και ισόποσα σε πέντε (**5**) χρήσεις. Στη συνέχεια, όμως, το Υπουργείο Οικονομικών με την εγκύκλιο **1021577/πολ. 1038/2003** στην έκδοση «Ορθή επανάληψη» ανακάλεσε την άνω πολ. **1018/2003** εγκύκλιο με αποτέλεσμα η άνω χρεωστική διαφορά να μην εκπίπτει φορολογικά. ⁽⁵⁾

(5) Υπ. Οικονομικών **1021577/10206/Β0012/πολ. 1038/5.3.2003** «ΟΡΘΗ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗ»

Άρθρο 29

Απόσβεση διαφοράς προκύπτουσας κατά το μετασχηματισμό επιχειρήσεων

1. Όπως είναι γνωστό, κατά την απορρόφηση, σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. **2166/1993**, επιχείρησης από ανώνυμη εταιρία, η οποία συμμετέχει στο κεφάλαιο της απορροφούμενης, προκύπτει ζημία σε βάρος της απορροφώσας όταν το ποσό του εισφερόμενου κεφαλαίου της απορροφούμενης είναι μικρότερο από την αξία κτήσης (συμμετοχές) της απορροφούμενης που εμφανίζεται στα βιβλία της απορροφώσας. Όπως έχει γίνει δεκτό με την **1039799/10359/ΠΟΛ. 1080/1994** ερμηνευτική εγκύκλιο του Ν. **2166/1993**, η ζημία αυτή δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της απορροφώσας Α.Ε., αλλά μπορεί όμως να συμψηφισθεί με το σχηματισθέν «αποθεματικό από χρεόγραφα» που έχει προέλθει από τη δωρεάν λήψη μετοχών λόγω αναπροσαρμογής της αξίας των ακινήτων στις οποίες συμμετέχει. Τα ανωτέρω είχαν ανάλογη εφαρμογή και στην περίπτωση που η απορροφώσα Α.Ε. κατέχει μέρος των μετοχών της απορροφούμενης, καθώς και επί απορροφήσεων

τραπεζών που γίνονται με βάση τις διατάξεις του Ν. 2515/1997 μέσω σύνταξης ισολογισμού μετασχηματισμού.

Ήδη, με τις διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 29 του νόμου αυτού προβλέπεται, ότι η ζημία που προκύπτει σύμφωνα με τα πιο πάνω κατά την απορρόφηση οποιασδήποτε μορφής επιχείρησης από ανώνυμη εταιρία ή εταιρία περιορισμένης ευθύνης που συμμετέχει όμως στο κεφάλαιο της απορροφούμενης με ποσοστό 25% και άνω, μπορεί να συμψηφίζεται με τα αποθεματικά που έχει ήδη σχηματίσει η απορροφούμενη ή η απορροφώσα κατά το χρόνο σύνταξης του ισολογισμού μετασχηματισμού ή θα σχηματίζονται από τα κέρδη της απορροφώσας κατά τις επόμενες χρήσεις. Ο συμψηφισμός αυτός μπορεί να γίνεται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα σε δύο έτη.

Ο συμψηφισμός της πιο πάνω ζημίας δεν μπορεί να γίνει κατά ρητή διατύπωση του νόμου με αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων (Ν. 1262/82, Ν. 1892/1990, Ν. 2601/1998 κ.λ.π.), αποθεματικά του άρθρου 38 του Ν. 2238/1994, δηλαδή αποθεματικά που έχουν σχηματισθεί από την πώληση μετοχών σε τιμή μεγαλύτερη από την τιμή κτήσης, αποθεματικά ειδικού σκοπού, και το τακτικό αποθεματικό. Επομένως, δεν μπορεί να γίνει συμψηφισμός ούτε και με τα αποθεματικά που έχουν σχηματισθεί με τις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 10 του Α.Ν. 148/1967 αφού και το αποθεματικό που έχει σχηματισθεί από την αναπροσαρμογή της αξίας των ακινήτων βάσει του Ν. 2065/1992, καθόσον το αποθεματικό αυτό πρέπει υποχρεωτικά να γίνει κεφάλαιο της εταιρίας. Αντίθετα, ο συμψηφισμός μπορεί να γίνει ενδεικτικά με αποθεματικά που έχουν σχηματισθεί α) από φορολογηθέντα με τις γενικές διατάξεις κέρδη παρελθουσών χρήσεων, β) από εισοδήματα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης, γ) από αφορολόγητα έσοδα (π.χ. πράξεις REPOS κ.λ.π.), δ) με το αποθεματικό υπέρ το άρτιο, έστω και αν δεν προέρχεται από κέρδη αφού δεν εξαιρέθηκε από το νόμο, σε αντίθεση με το τακτικό αποθεματικό.

Από όλα όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω συνάγεται, ότι σε περίπτωση απορρόφησης θυγατρικής εταιρίας από τη μητρική της με τις διατάξεις του αναπτυξιακού νόμου Ν. 2166/1993, η ζημία που προκύπτει μετά την απόσβεση της αξίας των συμμετοχών που εμφανίζεται στα βιβλία της απορροφώσας εταιρίας με το εισφερόμενο (μετοχικό) κεφάλαιο της απορροφούμενης, δεν εκπίπτει σε καμία περίπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της απορροφώσας εταιρίας προκειμένου για τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών της. Ενόψει των ανωτέρω και δεδομένου ότι με τις διατάξεις του άρθρου 79 του Κ.Ν. 2190/1920 εξομοιώνεται η πράξη της εξαγοράς με αυτή της απορρόφησης, συνάγεται, ότι η χρεωστική διαφορά (ζημία) που προκύπτει μεταξύ του καταβαλλόμενου τιμήματος και της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης εταιρίας δεν αναγνωρίζεται προς έκπτωση από τα ακαθάριστα έσοδα της εξαγοράζουσας εταιρίας, ανακαλούμενων, από το χρόνο έκδοσης της 1073758/10674πε/Β0012/ΠΟΛ. 1018/5.2.2003 εγκυκλίου μας, των όσων αναφέρονται στην παράγραφο 12 αυτής.

2. Με τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού προβλέπεται η αυτοτελής φορολόγηση των συμψηφιζόμενων σύμφωνα με όσα αναφέρθηκαν στην προηγούμενη παράγραφο αποθεματικών με συντελεστή 17,50%, εφόσον αυτά έχουν σχηματισθεί από αφορολόγητα έσοδα ή εισοδήματα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης. Προς τούτο, η απορροφώσα εταιρία υποχρεούται να υποβάλει δήλωση του άρθρου 107 του Ν. 2238/1994 μέσα στο πρώτο δεκαπενθήμερο του επόμενου μήνα από το μήνα που λαμβάνεται η απόφαση από τη Γενική Συνέλευση για χρησιμοποίηση του αποθεματικού προς συμψηφισμό της διαφοράς. Η γενική συνέλευση μπορεί να είναι τακτική ή έκτακτη. Ο προκύπτον φόρος καταβάλλεται σε τρεις ίσες μηνιαίες δόσεις, από τις οποίες, η πρώτη ταυτόχρονα με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες την τελευταία εργάσιμη ημέρα των δύο (2) επόμενων, από τη λήξη της προθεσμίας υποβολής της δήλωσης, μηνών. Από το ποσό του επιβαλλόμενου κατά τα ανωτέρω φόρου, εκπίπτει ο φόρος που έχει καταβληθεί και αναλογεί στο μέρος των φορολογηθέντων κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης εισοδημάτων, με τα οποία συμψηφίζεται η πιο πάνω ζημία. Με την καταβολή του φόρου αυτού εξαντλείται

κάθε φορολογική υποχρέωση από το φόρο εισοδήματος της επιχείρησης, των μετασχηματιζόμενων.

Σε περίπτωση που η γενική συνέλευση αποφασίσει το συμψηφισμό της υπόψη ζημίας με υφιστάμενα αποθεματικά σε δύο έτη, εναπόκειται στη διακριτική ευχέρεια της γενικής συνέλευσης για τη λήψη σχετικής απόφασης, σχετικά με την κεφαλαιοποίηση του υπολοίπου **50%**.

Τα ανωτέρω ισχύουν και σε περίπτωση κατά την οποία η ανώνυμη εταιρία ή ΕΠΕ αποφασίσει το συμψηφισμό της υπόψη ζημίας με αποθεματικά τα οποία θα προκύψουν στο μέλλον.

3. Με τις διατάξεις της παραγράφου **3** προβλέπεται ότι οι διατάξεις του άρθρου **113** του Κ.Φ.Ε. περί βεβαιώσεως, εισπράξεως κ.λ.π. του Ν. **2717/1999** (Κώδικας Διοικητικής Δικονομίας) και του Ν. **2523/1997** (ποινολόγιο) εφαρμόζονται ανάλογα και στο φόρο που οφείλεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου αυτού.
4. Τέλος με τις διατάξεις της παραγράφου **4** ορίζεται ότι οι διατάξεις του άρθρου αυτού εφαρμόζονται για απορροφήσεις, για την πραγματοποίηση των οποίων, ο ισολογισμός μετασχηματισμού συντάσσεται μέχρι και την **31** Δεκεμβρίου **2003**.

5.3 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ GOODWILL ΑΠΟ ΕΞΑΓΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ :

Οι ανώνυμες εταιρείες Α και Β συνέταξαν την **31.12.2001** τους παρακάτω ισολογισμούς (ποσά σε Ευρώ) :

Α			Β		
Ε	Ισολογισμός 31.12.2001	Π	Ε	Ισολογισμός 31.12.2001	Π
Ενεργητικά στοιχεία	11.000	Κεφάλαια 8.000 Υποχρεώσεις 12.000	Ενεργητικά στοιχεία	9.000	Κεφάλαια 3.000 Υποχρεώσεις 6.000
Ταμείο	9.000				
	-----	-----		-----	-----
	20.000	20.000		9.000	9.000
	=====	=====		=====	=====

Εμπειρογνώμονες της επιτροπής του άρθρου 9 του κωδ. Ν. 2190/1920 εκτίμησαν την **31.12.2001** την περιουσία της ανώνυμης εταιρείας Β και προσδιόρισαν την πραγματική αξία της στο ποσό **4.000** ευρώ ως εξής:

	Λογιστική αξία	Εκτίμηση επιτροπής
Ενεργητικά στοιχεία	9.000	11.000
Υποχρεώσεις	(6.000)	(7.000)
Καθαρή θέση	<u>3.000</u>	<u>4.000</u>

Την πραγματική αξία της περιουσίας της Β την **31.12.2001** μετά την εκτίμηση (ενεργητικό **11.000 €** μείον υποχρεώσεις **7.000 €** ⇒ **4.000 €**, η Α την εξαγόρασε αντί **9.000 €**. Το επιπλέον ποσό που η Α κατέβαλε πέραν της πραγματικής αξίας **4.000 €** για την εξαγορά των επί μέρους περιουσιακών στοιχείων της Β (**9.000 € - 4.000 €** ⇒ **5.000 €** συνιστά **Goodwill**.

Ο ισολογισμός που συντάχθηκε μετά την άνω εξαγορά από την Α είναι ο εξής:

Α			
Ε	Ισολογισμός 31.12.2001	Κεφάλαια	Π
Goodwill	5.000		8.000
Ενεργητικά στοιχεία	22.000	Υποχρεώσεις	19.000
	-----		-----
	27.000		27.000
	=====		=====

Σημειώνεται ότι η Β δεν συντάσσει, μετά την πώληση της περιουσίας της, ισολογισμό. Οι μέτοχοι της Β, λαμβάνουν απ'ευθείας από την Α το ποσό € 9.000 και ταυτόχρονα η Β παύει να υπάρχει.

5.4 ΑΠΟΣΒΕΣΗ GOODWILL - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Η υπεραξία της οικονομικής μονάδας αποσβένεται είτε εφάπαξ , είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες χρήσεις , οι οποίες δεν είναι δυνατόν να υπερβαίνουν τα πέντε έτη (Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. 2.2.110, περ.3 και άρθρο 43 , παρ. 4β, Ν.2190/1920).

Έκπτωση του Goodwill καταβαλλόμενο κατά την ίδρυση επιχειρήσεως. Η αποζημίωση που καταβάλλεται για την εξαγορά της επιχείρησης (Goodwill) κατά το προκαταρκτικό στάδιο της επιχειρήσεως και μέχρι του χρόνου έναρξης λειτουργίας αυτής θεωρείται ως έξοδο πρώτης εγκατάστασης το οποίο υπόκειται σε απόσβεση βάσει του άρθρου 31 , παρ. 1, περ. ιβ , Ν.2238/1994. Αυτό σημαίνει ότι η απόσβεση γίνεται είτε εφάπαξ, είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες χρήσεις αλλά όχι πέραν της πενταετίας . (Υπ. Οικονομικών 109786/1994)

Έκπτωση του Goodwill καταβαλλόμενο κατά τη συγχώνευση ανώνυμων εταιρειών δι' Εξαγοράς . Η απόσβεση του Goodwill φορολογικά , κατά τις απόψεις του Υπ. Οικονομικών , δεν εκπίπτει. Αντίθετα έχει κρίνει το Συμβούλιο της Επικρατείας με την απόφαση 845/1984. Σύμφωνα με την άνω απόφαση , εάν κατά την εξαγορά μιας επιχείρησης έχει συμφωνηθεί να καταβληθεί ορισμένο χρηματικό ποσό μεγαλύτερο της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης επιχείρησης , όπως αυτή προκύπτει από τη διαφορά της αξίας των μεταβιβαζόμενων πραγματικών

ενεργητικών και παθητικών περιουσιακών στοιχείων , τότε η απόσβεση του άνω ποσού (το οποίο κοινώς καλείται <<αέρας>>) εκπίπτει φορολογικά .

Έτσι με βάση τα στοιχεία του άνω παραδείγματος η πραγματική καθαρή θέση της εξαγοραζόμενης επιχείρησης προσδιορίστηκε από τους εμπειρογνώμονες στο ποσό των **€4.000** και το **Goodwill** είναι το ποσό των **5.000€ (9.000€ - 4.000€)** , δηλαδή η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβλήθηκε και της πραγματικής αξίας της εξαγοραζόμενης επιχείρησης . Σύμφωνα με την απόφαση **845/1984** του Σ.τ.Ε. το **Goodwill** μπορεί μέσω των αποσβέσεων να εκπέσει φορολογικά .(άρθρο **31**, παρ. **1**, περ. ιβ , Ν.**2238/1994**).

Το συμβούλιο της Επικρατείας έχει δεχθεί επί εξαγοράς επιχειρήσεως , εάν τεθεί θέμα αποσβέσεως κατά το άρθρο **35** (παρ. **1**, περ. στ) του Ν.Δ. **3323/1955** (σήμερα ισχύει το άρθρο **31** , παρ. **1**, περ. ιβ , Ν.**2238/1994**) δηλαδή ως εξόδου πρώτης εγκαταστάσεως από την εξαγοράζουσα επιχείρηση της υπεραξίας της εξαγοραζόμενης επιχείρησης (η οποία κοινώς καλείται «αέρας») απαιτείται κατά την εξαγορά να έχει συμφωνηθεί η καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού μεγαλύτερου της καθαρής περιουσίας της εξαγοραζόμενης επιχείρησης . Αυτή προκύπτει από τη διαφορά της αξίας των μεταβιβαζόμενων πραγματικών ενεργητικών και παθητικών περιουσιακών στοιχείων (Σ.τ.Ε. **845/1984**)

5.4 ΕΞΑΓΟΡΑ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ ΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΗ ΚΑΘΑΡΗ ΘΕΣΗ

Στην περίπτωση εξαγοράς επιχείρησης με αρνητική καθαρή θέση το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κρίνει ότι πρόκειται για εξαγορά ζημιών της εξαγοραζόμενης από την εξαγοράζουσα. Εάν , στη συνέχεια, η εξαγοράζουσα προβαίνει σε απόσβεση των ζημιών αυτών , η απόσβεση αυτή δεν εκπίπτει φορολογικά βάσει των αρχών της φορολογίας εισοδήματος . Σύμφωνα με αυτές , η προκύπτουσα ζημιά στο τέλος της διαχειριστικής χρήσεως μπορεί να μεταφερθεί για συμψηφισμό στις πέντε επόμενες χρήσεις υπό την προϋπόθεση ότι η επιχείρηση εξακολουθεί να διαχειρίζεται από το ίδιο πρόσωπο. Συνεπώς κατά την εξαγορά ανώνυμης εταιρείας από κάποια άλλη , η εξαγοράζουσα δεν μπορεί να μεταφέρει την ζημιά της εξαγοραζόμενης, αδιαφόρως εάν εξομοιούται κατά τα άρθρα **68**, παρ. **1** και **69**, παρ. **1** του κωδ. Ν. **2190/1920** προς καθολικό διάδοχο αυτής. (Σ.τ.Ε. **845/1984**). ⁽⁶⁾

⁽⁶⁾ Σ.τ.Ε. **845/1984**

5.4.1 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ

Οι επιχειρήσεις Α και ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ συνέταξαν την **30.06.1969** τους παρακάτω ισολογισμούς μετασχηματισμού. Την **01.07.1969** η Α εξαγόρασε την ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ αντί δρχ **1.000.000**. Από τον παρακάτω ισολογισμό προκύπτει ότι η ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ την **30.06.1969** είχε αρνητική καθαρή θέση δρχ **41.565.451**. Η εξαγοράζουσα Α εμφάνισε στα βιβλία της την **01.07.1969** το καταβληθέν τίμημα εξαγοράς δρχ **1.000.000** πλέον την άνω αρνητική καθαρή θέση ως «Υπεραξία εξαγοραζόμενης ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ» την οποία και απόσβεσε με συντελεστή **20%**. Το Συμβούλιο της Επικρατείας έκρινε με την απόφαση **845/1984** ότι το ποσό των δρχ **42.565.451** δεν αποτελεί **Goodwill**, η απόσβεση του οποίου εκπίπτει φορολογικά, αλλά μεταφορά ζημιών της ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ. Όπως ήδη αναφέρθηκε ωστόσο η

Επειδή, κατά τα προκύπτοντα εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως, η αναιρεσείουσα, κατά το έτος **1969**, εξήγωσε την συγγενή της εταιρείαν «ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ», αντί δρχ. **1.000.000**. Η εξαγοραζόμενη αυτή εταιρεία, εις τον ισολογισμό της (κλεισθέντα την **30-6-1969**), ενεφάνιζε ζημίαν παρελθουσών χρήσεων δρχ. **73.352.203** και τρεχούσης χρήσεως δρχ. **10.046.248**, ήτοι εν όλω **83.398.451** δρχ. Εις το ποσόν τούτο η αναιρεσείουσα προσέθεσε το εκ δρχ. **1.000.000** τίμημα εξαγοράς, μετ' αφαιρέσιν δε εκ του ούτω προκύψαντος ποσού, του μετοχικού αυτής κεφαλαίου, εκ δρχ. **41.833.000**, προέκυψαν υπόλοιπον ζημίας εκ δρχ. **42.565.451**. Το τελευταίον τούτο ποσόν, ενεφάνισεν η αναιρεσείουσα εις τα βιβλία της υπό τον χαρακτηρισμόν «υπεραξία εξαγορασθείσης «ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ», την οποίαν και απεσβέννυε. Εκ της αποσβέσεως ταύτης, υπολογισθείσης προς **20%**, προέκυψε ποσόν δρχ. **8.513.000**, το οποίον εξέπεσε εκ των αποτελεσμάτων της επιδικίου χρήσεως. Υπό τα δεδομένα ταύτα, εκρίθη δια της προσβαλλομένης αποφάσεως, κατ' επικύρωσιν της πρωτοδίκου αποφάσεως, ότι η τοιαύτη ενέργεια της αναιρεσείουσης δεν ευρίσκει έρεισμα εις τινα των κειμένων διατάξεων. Ειδικότερον, εκρίθη ότι η παραλλαγή του κατά τ' ανωτέρω μεταφερθέντος αρνητικού στοιχείου, δια του χαρακτηρισμού αυτού ως «υπεραξίας», όστις χαρακτηρισμός δεν προσήκει εις τοιαύτης φύσεως στοιχείον, κατ' ουδέν μεταβάλλει την ουσίαν, η οποία, εν προκειμένω, συνίσταται εις ανεπίτρεπτον νόμω λογιστικής μεταφοράν στοιχείου ξένης επιχειρήσεως. Δια του δικογράφου προσθέτων λόγων αναιρέσεως προβάλλεται ότι η προσβαλλομένη απόφασις έσφαλε, το μεν διότι δεν πρόκειται ενταύθα περί μεταφοράς ζημίας, αλλά περί τμηματικής αποσβέσεως της υπεραξίας της εξαγορασθείσης υπό της αναιρεσιούσης εταιρίας, το δε διότι, και αν ακόμη ήθελε θεωρηθεί ότι η εν λόγω εγγραφή συνιστά μεταφοράν ζημίας, άλλης επιχειρήσεως, η τοιαύτη απόσβεσις της ζημίας αυτής δεν είναι νόμω ανεπίτρεπτος, δεδομένου ότι δεν υπάρχει διάταξις νόμου απαγορεύουσα ταύτην. Ο λόγος όμως όστος αναιρέσεως είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, κατά μεν το πρώτον σκέλος του διότι, επί εξαγοράς επιχειρήσεως, εάν τεθεί θέμα αποσβέσεως, κατά το άρθρον **35** παρ. **1** εδαφ. στ του Ν.Δ. **3323/1955** (ήτοι ως εξόδου πρώτης εγκαταστάσεως), υπό της εξαγοραζούσης επιχειρήσεως της υπεραξίας της εξαγοραζόμενης επιχειρήσεως (η οποία κοινώς καλείται «αέρας»), απαιτείται, κατά την εξαγοράν, να έχει συμφωνηθεί η καταβολή ορισμένου χρηματικού ποσού μεγαλύτερου της καθαράς περιουσίας της εξαγοραζόμενης επιχειρήσεως, ως αυτή προκύπτει εκ της διαφοράς της αξίας των μεταβιβαζομένων πραγματικών ενεργητικών και παθητικών περιουσιακών στοιχείων, εν προκειμένω δε, ούτε εκ της προσβαλλομένης αποφάσεως προκύπτει, ούτε η αναιρεσείουσα ισχυρίζεται ότι το κατά τα ανωτέρω εκπεσθέν υπ' αυτής κονδύλιον είχεν τοιούτον χαρακτήρα κατά δε το δεύτερον σκέλος, ο υπό κρίσιν λόγος είναι αβάσιμος, διότι, κατά την έννοιαν του άρθρου **4** παρ. **1** του Ν.Δ. **3323/1955**, ισχύοντος και εις την φορολογίαν νομικών προσώπων, κατά το άρθρον **8** παρ. **6** του Ν.Δ. **3843/1958**, η κατά τινα διαχειριστικής περιόδου προκύψασα ζημία δύναται να μεταφερθεί προς συμψηφισμόν εις το επόμενον ή μεθεπόμενον οικονομικόν έτος, υπό την προϋπόθεσιν ότι η επιχείρησις εξακολουθεί ασκουμένη υπό του αυτού προσώπου και συνεπώς, επί εξαγοράς ανωνύμου εταιρίας από άλλην, ως εν προκειμένω, η εξαγοράζουσα δεν δύναται να μεταφέρει την ζημίαν της εξαγορασθείσης, αδιαφόρως, αν εξομοιούται κατά τον νόμον (άρθρα **68** παρ. **1** και **69** παρ. **1** και **2** του υπ' αριθ. **174/1963** β.δ/τος «περί κωδικοποιήσεως των διατάξεων του Νομ. **2190/1920** εις ενιαίον κείμενον» (Φ Α' **37**) προς καθολικόν διάδοχον αυτής.

εξαγοράζουσα δεν μπορεί να μεταφέρει την ζημιά της εξαγοραζόμενης, αδιαφόρως εάν εξομοιούται κατά τα άρθρα 68, παρ. 1 και 69, παρ. 1 του κωδ. Ν. 2190/1920 προς καθολικό διάδοχο αυτής. (1)

Ισολογισμοί Επιχειρήσεων Πριν την Εξαγορά

Ισολογισμός 30.6.1969				Ισολογισμός 30.6.1969		
Ενεργητικό	A	Παθητικό	Ενεργητικό	ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ	Παθητικό	
Ταμείο	1.000.000	Κεφάλαιο	70.000.000		Μετ. Κεφάλαιο	41.833.000
Λοιπά	99.000.000	Υποχρεώσεις	30.000.000		Ζημίες:	
	-----		-----		- Προηγ. χρήσεων	(73.352.203)
					- Χρήσεως 1969	(10.046.248)

					Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	(41.565.451)
				Λοιπά	Υποχρεώσεις	121.565.451

Σύνολο	100.000.000	Σύνολο	100.000.000	Σύνολο	80.000.000	80.000.000
	=====		=====		=====	=====

Ισολογισμοί επιχείρησης Μετά την Εξαγορά:

(Λανθασμένη εμφάνιση)			
Ενεργητικό	Ισολογισμός 1.7.1969 «Α»	Παθητικό	
Ασώματες ακινητοποιήσεις		Κεφάλαιο	70.000.000
Υπεραξία εξαγορασθείσης ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ	42.565.451	Υποχρεώσεις	151.565.451
Λοιπά	179.000.000		
	-----		-----
Σύνολο	221.565.451	Σύνολο	221.565.451
	=====		=====

(Ορθή Εμφάνιση)			
Ενεργητικό	Ισολογισμός 1.7.1969 «Α»	Παθητικό	
		Κεφάλαιο	70.000.000

Λοιπά	179.000.000	Ζημίες «ΕΣΣΟ ΣΤΑΝΤΑΡΤ» (εξαγοραζόμενης)	(42.565.451)
		Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	27.434.549
		Υποχρεώσεις	151.565.451
Σύνολο	179.000.000	Σύνολο	179.000.000

5.5 ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΜΕ ΤΑ ΔΙΕΘΝΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΑ ΠΡΟΤΥΠΑ

Η επικείμενη εφαρμογή των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων στην Ελλάδα αποτελεί άλλον ένα καθοριστικό παράγοντα που υπαγορεύει στις ελληνικές επιχειρήσεις την αλλαγή του τρόπου αντιμετώπισης των άυλων περιουσιακών τους στοιχείων .

Τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα αναγνωρίζουν την αυξανόμενη συμβολή των άυλων στοιχείων στην εταιρική αξία και προβλέπουν συγκεκριμένους τρόπους προσδιορισμού , αποτίμησης και παρουσίασης τους , προκειμένου οι οικονομικές καταστάσεις να παρέχουν μια πιο ολοκληρωμένη εικόνα των περιουσιακών στοιχείων και αποτελεσμάτων μιας εταιρείας .

Στον επόμενο πίνακα , παρουσιάζονται οι βασικές διαφορές μεταξύ των Διεθνών Λογιστικών Προτύπων – όπως αυτά αναμένεται να τροποποιηθούν τους επόμενους μήνες – και των αντίστοιχων ελληνικών , σχετικά με το λογιστικό χειρισμό των άυλων περιουσιακών στοιχείων , καθώς και της υπεραξίας (**goodwill**) που δημιουργείται σε περίπτωση εξαγοράς άλλης εταιρείας .

Στοιχείο	Λογιστικός Χειρισμός	
	Ισχύοντα Ελληνικά Λογιστικά Πρότυπα	Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα (μετά τις προτεινόμενες τροποποιήσεις)
Προσδιορισμός της αξίας των άυλων περιουσιακών στοιχείων	<ul style="list-style-type: none"> • Το goodwill προκύπτει ως η διαφορά μεταξύ του τιμήματος που καταβάλλεται και της λογιστικής αξίας των 	<ul style="list-style-type: none"> • Υποχρέωση αναπροσαρμογής της αξίας των περιουσιακών στοιχείων του ισολογισμού στις τρέχουσες τιμές τους . • Υποχρέωση αποτίμησης των

<p>και του Goodwill μιας εξαγοραζόμενης εταιρείας</p>	<p>στοιχείων που εξαγοράζονται .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Για τον υπολογισμό του goodwill δεν γίνεται αναπροσαρμογή των άυλων και ενσώματων στοιχείων του ισολογισμού σε τρέχουσες αξίες. • Στο goodwill περιλαμβάνονται όσα άυλα στοιχεία αποκτούνται και δεν απεικονίζονταν στον ισολογισμό της εξαγοραζόμενης εταιρείας , χωρίς να προβλέπεται ο επιμέρους προσδιορισμός και μέτρησή τους . 	<p>άυλων περιουσιακών στοιχείων που εξαγοράζονται , εφόσον είναι δυνατόν ο προσδιορισμός . Στα άυλα στοιχεία περιλαμβάνονται και εκείνα που δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό της εξαγοραζόμενης εταιρείας .</p> <ul style="list-style-type: none"> • Το goodwill προκύπτει ως η διαφορά του τιμήματος που καταβάλλεται και της τρέχουσας αξίας του συνόλου των στοιχείων που εξαγοράζονται .
<p>Απόσβεση Goodwill και άυλων περιουσιακών στοιχείων</p>	<p>Για την απόσβεση του Goodwill παρέχονται οι εξής επιλογές :</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ισόποση απόσβεση σε 5 έτη • Διαγραφή έναντι αποθεματικών • Χρέωση του συνολικού ποσού στα αποτελέσματα του έτους που πραγματοποιείται η εξαγορά . 	<ul style="list-style-type: none"> • Μετά τις αναμενόμενες τροποποιήσεις , δεν προβλέπεται συστηματική απόσβεση του goodwill ή των άυλων περιουσιακών στοιχείων . Κατ' εξαίρεση προβλέπεται απόσβεση των άυλων περιουσιακών στοιχείων που αποδεδειγμένα έχουν ωφέλιμη ζωή συγκεκριμένης διάρκειας. • Επιβάλλεται η ετήσια αποτίμηση του goodwill και των άυλων στοιχείων , προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν απαξίωση τους . Το ποσό απαξίωσης χρεώνεται ως έξοδο στα αποτελέσματα του αντίστοιχου έτους .
<p>Παρουσίαση στις οικονομικές καταστάσεις</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Δεν υπάρχει υποχρέωση ανάλυσης και η παρουσίαση του Goodwill γίνεται μόνο σε συνολικό επίπεδο. 	<ul style="list-style-type: none"> • Υποχρέωση αναλυτικής παρουσίασης στις οικονομικές καταστάσεις ή τις συνημμένες σημειώσεις που θα περιλαμβάνει την περιγραφή , τη μέθοδο αποτίμησης και την ενδεχόμενη μεταβολή αξίας .

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Εξαγορά είναι η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες (εξαγοραζόμενες) μεταβιβάζουν, μετά από λύση τους χωρίς να υπάρχει εκκαθάριση, σε άλλη (εξαγοράζουσα) το σύνολο της περιουσίας τους (

ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης στους μετόχους των εξαγοραζόμενων εταιριών του αντιτίμου των δικαιωμάτων τους (εξαγορά) . Πραγματοποιείται ακύρωση των μετοχών της εξαγοραζόμενης αποφέροντας εισόδημα στους μετόχους της για το οποίο δεν οφείλεται φόρος 5% επί της πραγματικής αξίας των μετοχών.

- Κατά την εξαγορά μιας Ανώνυμης Εταιρείας από μία άλλη Α.Ε. η διαφορά μεταξύ του συνολικού κόστους κτήσεως της επιχειρήσεως και της ακριβοδίκαιης αξίας των ενσώματων και αναγνωρίσιμων ασώματων στοιχείων του ενεργητικού αυτής, μειωμένης κατά τις αναλαμβανόμενες υποχρεώσεις, καταχωρείται ως **goodwill**.
- Προκειμένου να εκτιμηθούν τα περιουσιακά στοιχεία των συγχωνευομένων συντάσσεται έκθεση αυτών από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **9** του Κωδ. Ν. **2190/1920**. Εξαιρέση αποτελεί η περίπτωση κατά την οποία ο μετασχηματισμός πραγματοποιείται με τις ευεργετικές διατάξεις του Ν. **2166/1993** όπου πραγματοποιείται διαπίστωση του ύψους της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων από προϊστάμενο της ΔΟΥ είτε από ορκωτό ελεγκτή.
- Αρχικά το Υπ. Οικονομικών με την εγκύκλιο **1073758/πολ.1018/2003** είχε δεχθεί ότι η χρεωστική διαφορά που προκύπτει μεταξύ του καταβαλλόμενου τιμήματος και της λογιστικής αξίας της καθαρής θέσης της εξαγοραζόμενης εταιρείας δύναται να θεωρηθεί έξοδο πρώτης εγκατάστασης και να αποσβεσθεί τμηματικά και ισόποσα σε **5** χρήσεις, καθώς μελλοντικά θα αποφέρει εισόδημα στην εξαγοράζουσα εταιρεία για περισσότερες από μία χρήσεις. Στη συνέχεια όμως, με την εγκύκλιο **1021577/πολ. 1038/2003** έκρινε ότι η άνω χρεωστική διαφορά δεν εκπίπτει φορολογικά.
- Αντίθετα έκρινε το Συμβούλιο της Επικρατείας με την απόφαση **845/1984**, σύμφωνα με το οποίο η απόσβεση της υπεραξίας που προκύπτει κατά τη συγχώνευση ανώνυμων εταιριών δι' εξαγοράς εκπίπτει φορολογικά.
- Στην περίπτωση εξαγοράς επιχείρησης με αρνητική καθαρή θέση το Συμβούλιο της Επικρατείας έχει κρίνει ότι πρόκειται για εξαγορά ζημιών της εξαγοραζόμενης από την εξαγοράζουσα, η απόσβεση των οποίων δεν εκπίπτει φορολογικά. Αιτία αποτελεί το γεγονός ότι η εταιρεία δεν διαχειρίζεται από το ίδιο πρόσωπο.
- Οι διαφορές των Δ.Λ.Π. με τα ισχύοντα Ε.Λ.Π. όσον αφορά το λογιστικό χειρισμό της υπεραξίας είναι αρκετές. Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι σύμφωνα με

τα Δ.Λ.Π. το **goodwill** προκύπτει ως η διαφορά του τιμήματος που καταβάλλεται και της τρέχουσας (και όχι της λογιστικής) αξίας του συνόλου των στοιχείων που εξαγοράζονται. Επίσης, δεν προβλέπεται συστηματική απόσβεση του **Goodwill** ή των άλλων περιουσιακών στοιχείων, παρά μόνο στην περίπτωση των στοιχείων αυτών που έχουν αποδεδειγμένα ωφέλιμη ζωή συγκεκριμένης διάρκειας. Τέλος, επιβάλλεται η ετήσια αποτίμηση του **goodwill** και των άλλων στοιχείων, προκειμένου να διαπιστωθεί τυχόν απαξίωση τους. Το ποσό απαξίωσης χρεώνεται ως έξοδο στα αποτελέσματα του αντίστοιχου έτους.

Συνεχίζουμε την παρούσα μελέτη με τη φορολογική και λογιστική αντιμετώπιση της Υπεραξίας που προκύπτει από τη συγχώνευση επιχείρησης με απορρόφηση.

6.1 ΈΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΣ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ

Στη συγχώνευση με απορρόφηση μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες (που καλούνται απορροφούμενες) διαλύονται, δεν ακολουθεί εκκαθάριση αυτών , παύουν να υπάρχουν ως νομικά πρόσωπα, και το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) μεταβιβάζεται σε άλλη υφιστάμενη εταιρεία (που καλείται απορροφούσα) , ενώ στους μετόχους των απορροφούμενων εταιρειών δίνονται μετοχές της απορροφούσας και ενδεχομένως ένα ορισμένο χρηματικό ποσό.

Την έννοια της συγχωνεύσεως ανώνυμων εταιριών με απορρόφηση δίνει η διάταξη του άρθρου **68** , παρ. **2** του κωδ. Ν. **2190/1920**, σύμφωνα με την οποία «συγχώνευση με απορρόφηση είναι η πράξη με την οποία μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες (απορροφούμενες) , οι οποίες λύνονται χωρίς να ακολουθήσει εκκαθάριση ,μεταβιβάζουν σε άλλη υφιστάμενη εταιρεία (που καλείται απορροφούσα) το σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό) έναντι απόδοσης στους μετόχους τους μετοχών εκδιδομένων από την απορροφούσα εταιρία και, ενδεχομένως , καταβολής ενός ορισμένου χρηματικού ποσού σε μετρητά προς συμψηφισμό μετοχών τις οποίες δικαιούνται. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το **10%** της ονομαστικής αξίας των μετοχών που αποδίδονται στους μετόχους των απορροφούμενων εταιριών , και αθροιστικά με την αξία των μετοχών αυτών , την αξία της καθαρής θέσης της εισφερόμενης περιουσίας αυτών των εταιριών».

6.2 ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΚΑΙ ΔΙΑΤΥΠΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΣ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ.

- a. *Κατάρτιση έγγραφου σχεδίου συμβάσεως συγχωνεύσεως και Εκθέσεων των Δ.Σ. των συγχωνευόμενων εταιρειών για το σχέδιο αυτό.*
- b. *Εκτίμηση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων και των υποχρεώσεων των συγχωνευόμενων εταιριών από την Επιτροπή Εμπειρογνομόνων*
- c. *Δημοσίευση του σχεδίου της Συμβάσεως συγχωνεύσεως σε ημερήσια οικονομική εφημερίδα και παροχή εγγυήσεων στους πιστωτές των συγχωνευόμενων εταιριών.*
- d. *Πληροφόρηση των μετόχων σχετικά με το σχέδιο της σύμβασης συγχωνεύσεως και την οικονομική κατάσταση των συγχωνευόμενων εταιριών.*
- e. *Έγκριση του σχεδίου συμβάσεως συγχωνεύσεως από τις γενικές συνελεύσεις των συγχωνευόμενων εταιριών.*
- f. *Κατάρτιση σύμβασης συγχωνεύσεως ενώπιον συμβολαιογράφου.*
- g. *Έγκριση της συγχωνεύσεως από τον Υπουργό Εμπορίου και δημοσιότητα της συγχωνεύσεως.*

Εκτίμηση περιουσίας.

Για την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων των συγχωνευόμενων εταιριών, συντάσσεται έκθεση προς τη Γενική Συνέλευση των μετόχων των Εταιριών αυτών , από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων , σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **9**. του κωδ. Ν. **2190/1920**. Η Επιτροπή αυτή που ορίζεται έπειτα από κοινή αίτηση των συγχωνευόμενων εταιριών , εξετάζει επίσης και τους όρους που περιλαμβάνονται στο σχέδιο σύμβασης της συγχώνευσης (άρθρο **71**, κωδ. Ν. **2190/1920**) . Όμως η εκτίμηση αυτή δεν ενεργείται στην περίπτωση που ο μετασχηματισμός πραγματοποιείται με τις ευεργετικές διατάξεις του Ν.**2166/1993**, αλλά πραγματοποιείται διαπίστωση του ύψους των περιουσιακών στοιχείων της απορροφούμενης εταιρίας είτε από τον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. , είτε από Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή , είτε από εμπειρογνώμονες της Επιτροπής του άρθρου **9** του κωδ. Ν. **2190/1920**.

Στην περίπτωση συγχωνεύσεως με απορρόφηση καθολικά εξαρτημένης εταιρίας ο Ν.**2190/1920** δεν απαιτεί εκτίμηση των περιουσιών των συγχωνευόμενων εταιριών , όπως απαιτεί στην κοινή συγχώνευση με απορρόφηση. Ο αναπτυξιακός φορολογικός Ν.**1297/1972** εντούτοις , προκειμένου να διαπιστωθεί η υπεραξία συγχωνεύσεως και να αναβληθεί η φορολογία αυτής ,απαιτεί τη διενέργεια απογραφής και την εκτίμηση της Επιτροπής

Εμπειρογνομόνων . Η εξέυρεση της υπεραξίας έχει φορολογητέο ενδιαφέρον ως ύλη , όχι κατά το στάδιο της απορρόφησης , αλλά κατά τη λύση της εταιρίας , όπως διαμορφώθηκε από τη συγχώνευση (απορρόφηση) . Έτσι κατά κανόνα , οι απορροφούμενες θυγατρικές εταιρίες ζητούν εκτίμηση της αξίας της περιουσίας τους από την Επιτροπή αυτή.

Μέτοχοι απορροφούμενης

Στην άνω έκθεσή της η Επιτροπή Εμπειρογνομόνων υποχρεούται να αναφέρει αν, κατά τη γνώμη της , η σχέση ανταλλαγής των μετοχών της ή των απορροφούμενων εταιρειών προς τις μετοχές που εκδίδει η απορροφούσα εταιρεία είναι δίκαιη και λογική . Στην ίδια έκθεση πρέπει να περιλαμβάνονται τουλάχιστον οι εξής πληροφορίες (άρθρο 71, κωδ. Ν.2190/1920) :

1. Η αξία της εισφερόμενης εταιρικής περιουσίας στο σύνολό της (ενεργητικό και παθητικό) για τη μεταβολή του κεφαλαίου της απορροφούσας εταιρίας την οποία συνεπάγεται η συγχώνευση, και τα στοιχεία που προβλέπονται στο άρθρο 9 αρ. 2 εδάφιο δεύτερο του κωδ. Ν. 2190/1920.
2. Η μέθοδος ή οι μέθοδοι που υιοθετήθηκαν για το καθορισμό της προτεινόμενης σχέσης ανταλλαγής των μετοχών .
3. Δήλωση για το αν η μέθοδος ή οι μέθοδοι που υιοθετήθηκαν είναι κατάλληλες για την ή τις συγκεκριμένες περιπτώσεις , τις αξίες που προέκυψαν από την εφαρμογή κάθε μεθόδου και γνώμη για την βαρύτητα που αποδόθηκε σε ορισμένες μεθόδους για τον προσδιορισμό των αξιών αυτών, καθώς και περιγραφή των τυχόν δυσκολιών που προέκυψαν κατά την εκτίμηση.

Εάν ο μετασχηματισμός πραγματοποιείται με τις ευεργετικές διατάξεις του Ν. 2166/1993 τότε με αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων των μετόχων των μετασχηματιζόμενων εταιρειών καθορίζεται η σχέση συμμετοχής αυτών στο κεφάλαιο της νέας εταιρίας (άρθρο 2, παρ.4, Ν.2166/1993) . Επομένως για τον καθορισμό της σχέσης συμμετοχής των μετασχηματιζόμενων επιχειρήσεων στο κεφάλαιο της νέας εταιρίας , δεν είναι απαραίτητο ο καθορισμός της σχέσης αυτής να γίνεται με βάση τις λογιστικές αξίες (εισφερόμενο λογιστικό κεφάλαιο), αλλά έχουν την δυνατότητα οι μέτοχοι με τα διοικητικά συμβούλια να ανεύρουν την πραγματική αξία και τη βάση ανταλλαγή των μετοχών με αυτά της νέας εταιρίας (Υπ. Οικονομικών 1039799.πολ.1080/1994).

Ακύρωση μετοχών.

Σημειώνεται ότι οι μετοχές της απορροφούσας εταιρίας δεν ανταλλάσσονται με μετοχές της απορροφούμενης εταιρίας που κατέχονται :

Α) είτε από την ίδια την απορροφούσα εταιρεία είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του , αλλά για λογαριασμό της εταιρείας αυτής ,

Β) είτε από την ίδια την απορροφούμενη εταιρεία είτε από πρόσωπο που ενεργεί στο όνομά του , αλλά για λογαριασμό της εταιρείας αυτής (άρθρο 75, παρ.4 , κωδ. Ν. 2190/1920).

6.3 ΑΠΟΣΒΕΣΗ GOODWILL - ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ

Φορολογική έκπτωση του Goodwill κατά τη συγχώνευση με απορρόφηση

Με τη διάταξη του άρθρου 29 του Ν. 3091/2002 δόθηκε η δυνατότητα στις ανώνυμες εταιρείες και ΕΠΕ που απορρόφησαν επιχειρήσεις στο κεφάλαιο των οποίων συμμετείχαν με ποσοστό τουλάχιστον 25% να συμψηφίσουν μέχρι 31.12.2003 το **Goodwill** που δημιουργήθηκε κατά τη συγχώνευση είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισόποσα σε δύο χρήσεις με φορολογημένα και αφορολόγητα αποθεματικά τα οποία (αφορολόγητα αποθεματικά) για το σκοπό αυτό φορολογούνται με συντελεστή 17,5% . Ο συμψηφισμός δεν μπορεί να γίνει με αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων , αποθεματικά του άρθρου 38 Ν.2238/1994 , αποθεματικά ειδικού σκοπού και με το τακτικό αποθεματικό . Κατά το Υπουργείο Οικονομικών μπορεί να συμψηφισθεί με τη διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο (Υπ. Οικονομικών 1021578/πολ. 1039/2003 Λογιστής 2003 σελ. 577 και πολ. 1038/2003 (Ορθή επανάληψη) βλέπε προηγούμενη παρ. 4 υποσημείωση 4).

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση συγχωνεύσεως με απορρόφηση την άνω απόσβεση του **Goodwill** το Υπουργείο Οικονομικών δεν την αναγνωρίζει ως φορολογικά εκπιπόμενη. Εάν όμως η απορροφώσα εταιρεία έχει «αποθεματικά από χρεόγραφα» που έχουν προέλθει από τη δωρεάν λήψη μετοχών λόγω αναπροσαρμογών της αξίας των ακινήτων εταιριών στις οποίες συμμετέχει , έχει τη δυνατότητα το χρεωστικό υπόλοιπο να το συμψηφίσει με τα αποθεματικά από χρεόγραφα που εμφανίζει στα βιβλία της (Υπουργείο Οικονομικών 1039799/Πολ. 1080/1994 Λογιστής 1994 σελ. 780).

6.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ GOODWILL ΑΠΟ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ

6.4.1 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1^ο

Την **1.1.2002** η ανώνυμη εταιρεία Μ αγόρασε το **80%** των μετοχών της ανώνυμης εταιρείας Θ αντι **50** εκατ. Ευρώ . Τα ίδια κεφάλαια της Θ την **1.1.2002** είναι **37,5** εκατ. Ευρώ (η πραγματική αξία της εταιρείας Θ μετά από εκτίμηση της περιουσίας της από εμπειρογνώμονες της επιτροπής του άρθρου **9** του κωδ. **N.2190/1920** συμπίπτει με τη λογιστική). Επομένως , η πραγματική αξία του **80%** των ιδίων κεφαλαίων της Θ την **1.1.2002** είναι (**37,5 x 80% =**) **30** εκατ. Ευρώ . Το επιπλέον της πραγματικής αξίας τίμημα (**50 - 30 =**) **20** εκατ. Ευρώ που η Μ κατέβαλε συνιστά **Goodwill** πλην, όμως , στα λογιστικά βιβλία της Μ. δεν εμφανίζεται ιδιαίτερος στο λογαριασμό **16.00** , αλλά στο λογαριασμό **18.00** «Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις» ως κόστος κτήσεως των συμμετοχών **50** εκατ. Ευρώ . Την **31.12.2002** οι εταιρείες Μ και Θ συνέταξαν τους παρακάτω ισολογισμούς :

Μ

E	Ισολογισμός 31.12.2002	Π
Συμμετοχές 50,00	Κεφάλαιο 400,00	
Λοιπά 950,00	Υποχρεώσεις 600,00	
Σύνολο 1.000,00	Σύνολο 1.000,00	

Θ

E	Ισολογισμός 31.12.2002	Π
	Κεφάλαιο 37,50	
	Κέρδος 2,50 + 40,00	
Λοιπά 200,00	Υποχρεώσεις 160,00	
Σύνολο 200,00	Σύνολο 200,00	

Την **31.12.2002** η Μ απορρόφησε τη Θ (η πραγματική αξία της εταιρίας Θ συμπίπτει με τη λογιστική) και ακολούθως συνέταξε τον παρακάτω ισολογισμό :

Μ

Ενεργητικό	Ισολογισμός 31.12.2002	Παθητικό
	Κεφάλαια (Μ)	400,00
Goodwill (50 – 40 x 80% =) 18,00	Κεφάλαια (τρίτων Θ) (40x20%)	<u>8,00</u>
	Ίδια κεφάλαια 31.12.2002	408,00
Λοιπά	Υποχρεώσεις	<u>760,00</u>
Σύνολο	Σύνολο	<u><u>1.168,00</u></u>
		<u><u>1.168,00</u></u>

Η Μ μετά την απορρόφηση της Θ έκανε αύξηση κεφαλαίου €400,00 εκδίδοντας νέες μετοχές (της Μ). Τις νέες μετοχές της Μ θα πρέπει να τις λάβουν οι παλιοί μέτοχοι της Θ (Μ 80% και τρίτοι 20%) οι οποίοι ταυτόχρονα θα πρέπει να παραδώσουν τις παλαιές μετοχές της Θ οι οποίες θα ακυρωθούν . Έτσι η Μ , η οποία κατείχε το 80% των μετοχών της Θ , θα αντικαταστήσει τις παλαιές μετοχές της Θ που κατείχε πριν την απορρόφηση με τις νέες μετοχές της Μ. Εκ του λόγου αυτού , η Μ θα βρεθεί να κατέχει δικές της μετοχές (ή ίδιες μετοχές) αξίας κτήσεως € 50,00 και ονομαστικής αξίας (€40,00 x 80%=) €32,00 . Ο κωδ. Ν. 2190/1920 (άρθρο 16) απαγορεύει στην ανώνυμη εταιρία να κατέχει δικές της μετοχές και στην περίπτωση που κατέχει αυτές πρέπει να ακυρώνονται αμέσως . Ως εκ τούτου η Μ θα προβεί σε μείωση μετοχικού κεφαλαίου (€40,00 x 80%=) €32,00 ακυρώνοντας ίσης αξίας μετοχές τις οποίες αρχικά είχε αποκτήσει € 50,00.

Επειδή η απορροφώσα Μ κατέχει το 80% των μετοχών της απορροφούμενης Θ, η διάταξη του άρθρου 75 (παρ. 4) του κωδ. Ν. 2190/1920 δεν επιτρέπει την ανωτέρω ανταλλαγή μεταξύ Μ και Θ. Στην περίπτωση αυτή οι μετοχές της Θ που κατέχονται από την Μ ακυρώνονται με ανάλογο μέρος των κεφαλαίων της Θ δεδομένου ότι δεν μπορούν να λάβουν μέρος στη σχέση ανταλλαγής των μετοχών κατ'εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 75 (παρ. 4) του κωδ. Ν. 2190/1920. Από την ακύρωση αυτή δημιουργείται μια διαφορά (50,00 – 32,00 =) €18,00 η οποία είναι η υπεραξία που αρχικά η Μ είχε καταβάλει κατά την αγορά του 80% των μετοχών της Θ . Η υπεραξία αυτή (ή Goodwill) αποσβέννυτε είτε εφάπαξ είτε τμηματικά και ισοόποσα σε περισσότερες χρήσεις αλλά όχι πέραν της πενταετίας και δεν εκπίπτει φορολογικά (Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. 2.2.110, περ.3 και άρθρο 43 , παρ. 4β, Ν.2190/1920).

6.4.2 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2^ο

(Από την εγκύκλιο του Υπουργείου Οικονομικών **1039799/Πολ.1080/1994**, Λογιστής **1994**, σελ. **780**). Η Α.Ε. «Α» πρόκειται να απορροφήσει την Α.Ε. «Β», της οποίας κατέχει το **100%** των μετοχών της, κατ'εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων **1-5** του Ν.2166/1993.

Η Α.Ε. «Α» (απορροφώσα) εμφανίζει στα βιβλία της αξία συμμετοχών στην Α.Ε. «Β» **€ 100.000,00**.

Αν το εισφερόμενο μετοχικό κεφάλαιο της Α.Ε. «Β», όπως αυτό εμφανίζεται στον ισολογισμό μετασηματισμού της απορροφούμενης ανέρχεται : α) στο ποσό των **€ 100.000,00**, β) στο ποσό των **€ 150.000,00** και γ) στο ποσό των **€ 60.000,00** ερωτάται αν στις ως άνω περιπτώσεις η απορροφώσα εταιρεία «Α» έχει υποχρέωση να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου και για ποίο ποσό, κατά τη συγχώνευσή της με την εταιρεία «Β».

Επί του παραδείγματος αυτού διακρίνουμε τρεις περιπτώσεις :

Α' περίπτωση : Εφόσον το εισφερόμενο μετοχικό κεφάλαιο της απορροφούμενης είναι ισόποσο της αξίας των συμμετοχών της απορροφώσας, κατά τον μετασηματισμό θα αποσβεσθούν οι συμμετοχές και συνεπώς δεν απομένει υπόλοιπο ποσό εισφερομένου κεφαλαίου για κεφαλαιοποίηση.

Β' περίπτωση : Κατά το μετασηματισμό θα αποσβεσθεί η αξία των συμμετοχών των **€ 100.000,00** της απορροφώσας και απομένει υπόλοιπο εισφερομένου κεφαλαίου **€50.000,00** (**150** χιλ. - **100** χιλ.). Με το ποσό αυτό η απορροφώσα εταιρεία θα προβεί σε αύξηση του μετοχικού της κεφαλαίου και θα εκδοθούν νέες μετοχές, τις οποίες θα λάβουν οι μέτοχοι της απορροφώσας.

Ας υποθέσουμε ότι στις **31.12.2002** οι άνω ανώνυμες εταιρείες Α και Β συνέταξαν τους παρακάτω ισολογισμούς μετασηματισμού :

Α			
Ε	Ισολογισμός 31.12.2002	Κεφάλαιο	Π
Συμμετοχές στη Β	100		500
Λοιπά	<u>3.900</u>	Αποθεματικά	<u>500</u>
			1.000
		Υποχρεώσεις	<u>3.000</u>
Σύνολο	4.000	Σύνολο	4.000

B			
Ε	Ισολογισμός 31.12.2002		Π
		Κεφάλαιο	150
Λοιπά	<u>1.000</u>	Αποθεματικά	<u>250</u>
			400
		Υποχρεώσεις	<u>600</u>
Σύνολο	<u>1.000</u>	Σύνολο	<u>1.000</u>

Την **1.1.2003** η Α απορρόφησε την Β βάσει των διατάξεων του Ν. **2166/1993** και στη συνέχεια συνέταξε τον παρακάτω ισολογισμό :

A			
Ε	Ισολογισμός 1.01.2003		Π
		Κεφάλαιο	500
		Αποθεματικά	750
Λοιπά	<u>4.900</u>	Ποσά προορισμένα για αύξηση κεφαλαίου	<u>50</u>
			1.300
		Υποχρεώσεις	<u>3.600</u>
Σύνολο	<u>4.900</u>	Σύνολο	<u>4.900</u>

Γ' περίπτωση: Κατά το μετασχηματισμό θα αποσβεσθεί η αξία των συμμετοχών κατά το ποσό του εισφερόμενου κεφαλαίου από την απορροφούμενη εταιρία , ήτοι κατά το ποσό των **€ 60.000,00**. Το υπόλοιπο ποσό **€ 40.000,00** που απομένει , θα εμφανισθεί σε λογαριασμό « Διαφορά προκύψασα από το μετασχηματισμό Ν.2166/1993»

6.5 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔ. Ν. 2190/1920 ΚΑΙ ΤΟΥ Ν. 2166/1993. Η ΑΠΟΡΡΟΦΩΣΑ ΚΑΤΕΧΕΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΗΣ ΑΠΟΡΡΟΦΟΥΜΕΝΗΣ.

Τα διοικητικά συμβούλια των παρακάτω δύο ανωνύμων εταιρειών δημοσίευσαν σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα περίληψη του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης, ⁽⁷⁾ που αναφέρουμε στη συνέχεια, με απορρόφηση της

(7) Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης δημοσιεύθηκε σε μια οικονομική εφημερίδα. Το παραθέτουμε αυτούσιο διαγράφοντας μόνο τα ονόματα των μετασχηματιζόμενων εταιρειών. Δεν σχολιάζουμε τυχόν λάθη ή παραλείψεις που ενδεχομένως να υπάρχουν στο σχέδιο αυτό.

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

1) «Α» Α.Ε.

με ΑΡ.Μ.Α.Ε., που εδρεύει στο Αττικής, οδός
(Απορροφώσα Εταιρεία)

2) «Β» Α.Ε.

με ΑΡ.Μ.Α.Ε., που εδρεύει στον Αττικής, οδός
(Απορροφώμενη Εταιρεία)

Τα Διοικητικά Συμβούλια των παραπάνω εταιρειών ανακοινώνουν ότι σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **69** του Κ.Ν. **2190/20** όπως ισχύει υπέγραψαν μεταξύ τους την **18/12/2000** Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης, με το οποίο οι παραπάνω εταιρείες συγχωνεύονται με απορρόφηση της δεύτερης από την πρώτη. Το σχέδιο αυτό υποβλήθηκε στις διατυπώσεις δημοσιότητας των διατάξεων του Κ.Ν. **2190/20**. Οι όροι του Σχεδίου Σύμβασης Συγχώνευσης έχουν σε περίληψη ως εξής:

1. Απορροφώσα εταιρεία είναι η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Α» Α.Ε., και έδρα το Αττικής, οδός αρ., και ΑΡ.ΜΑΕ και Απορροφώμενη εταιρεία είναι η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Β» Α.Ε. και έδρα τον Αττικής, οδός και ΑΡ.Μ.Α.Ε.
2. Η Απορροφώσα εταιρεία δεν θα εκδόσει νέες μετοχές κατά το ποσοστό της συμμετοχής της στο μετοχικό κεφάλαιο της Απορροφώμενης εταιρείας, ήτοι κατά ποσοστό δεκαεννέα και πενήντα έξι τοις εκατό (**19,56%**), επειδή η αξίωση για έκδοση νέων μετοχών κατά το ανωτέρω ποσοστό αποσβέννεται λόγω συγχώνευσης, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων **16** και **75** παρ. **4** του Κ.Ν. **2190/20** αφού η Απορροφώσα κατέχει το δεκαεννέα και πενήντα έξι τοις εκατό (**19,56%**) ήτοι **9.388.970** των μετοχών της Απορροφώμενης. Οι εννιά εκατομμύρια τριακόσια ογδόντα οκτώ χιλιάδες εννιακόσιες εβδομήντα (**9.388.970**) μετοχές της Απορροφώμενης, που αντιπροσωπεύουν το **19,56%** του μετοχικού κεφαλαίου, και που ανήκουν στην Απορροφώσα, με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης θα ακρωθούν ως μη έχουσες πλέον καμία αξία.
3. Με την σχέση ανταλλαγής των μετοχών, της παρ. **5** και την ακύρωση, λόγω συγχύσεως, των εννέα εκατομμυρίων τριακοσίων ογδόντα οκτώ χιλιάδων εννιακοσίων εβδομήντα (**9.388.970**) μετοχών της Απορροφώμενης Εταιρείας που ανήκουν στην Απορροφώσα, (συνολικής ονομαστικής αξίας δραχμών **1.877.794.000**), το Κεφάλαιο της Απορροφώσας εταιρείας και οι σχετικές εγγραφές από την απορρόφηση, θα διαμορφωθούν ως ακολούθως και το μετοχικό κεφάλαιο της Απορροφώσας εταιρείας θα αυξηθεί με τροποποίηση του σχετικού άρθρου **5** του Καταστατικού της ως εξής:
 - α) Το εκ δραχμών πενήντα ένα δισεκατομμύρια διακόσια πενήντα εκατομμύρια (**51.250.000.000**) μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας εταιρείας αυξάνεται με την ολοκλήρωση της συγχωνεύσεως κατά το ποσό του μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώμενης εταιρείας εκ δραχμών εννέα δισεκατομμύρια εξακόσια εκατομμύρια (**9.600.000.000**). Επειδή όμως η απορροφώσα εταιρεία κατέχει **9.388.970** μετοχές της απορροφώμενης εταιρείας ονομαστικής αξίας **200** δραχμών της κάθε μιάς, και εν όλω δραχμών ένα δισεκατομμύριο οκτακόσια εβδομήντα επτά εκατομμύρια επτακόσιες ενενήντα τέσσερις χιλιάδες (**1.877.794.000**) οι οποίες ακρώνονται λόγω της συγχύσεως, το μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας εταιρείας θα αυξηθεί τελικά λόγω συγχώνευσης κατά το ποσό

των δραχμών επτά δισεκατομμυρίων επτακοσίων είκοσι δύο εκατομμυρίων διακοσίων έξι χιλιάδων **(7.722.206.000)** (ήτοι: **9.600.000.000 – 1.877.794.000**) και θα ανέλθει στο ποσό των δραχμών πενήντα οκτώ δισεκατομμυρίων εννιακοσίων εβδομήντα δύο εκατομμυρίων διακοσίων είκοσι έξι χιλιάδες **(58.972.206.000)** θα διαιρεθεί δε σε πεντακόσια δώδεκα εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες **(512.500.000)** κοινές ονομαστικές μετοχές της Απορροφώσας πλέον είκοσι ένα εκατομμύρια εξακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες τριακόσιες ενενήντα έξι **(21.626.396)** νέες κοινές μετοχές που θα λάβουν οι μέτοχοι της Απορροφώμενης εταιρείας, πλην της «Α» Α.Ε.. Το ποσό αυτό θα καλυφθεί με μεταβολή της ονομαστικής αξίας των μετοχών της Απορροφώσας από δρχ. **100**, σε δрс. **110,4087** ανά μετοχή και

β) κατά το ποσό των δραχμών σαράντα οκτώ εκατομμυρίων επτακοσίων εξήντα χιλιάδων επτακοσίων πενήντα οκτώ **(48.760.758)** με κεφαλαιοποίηση του αντίστοιχου ποσού εκ του υπολοίπου κερδών εις νέον, της χρήσης **1.4.99** έως **31.3.2000**, για την στρογγυλοποίηση της ονομαστικής αξίας των μετοχών της από δρχ. **110,4087** ανά μετοχή σε δρχ. **110,5000** ανά μετοχή. Έτσι το μετοχικό κεφάλαιο της Απορροφώσας εταιρείας θα ανέλθει σε πενήντα εννέα δισεκατομμύρια είκοσι εκατομμύρια εννιακόσιες εξήντα έξι χιλιάδες επτακόσιες πενήντα οκτώ δραχμές **(59.020.966.758)** και θα διαιρείται σε πεντακόσιες τριάντα τέσσερις εκατομμύρια εκατόν είκοσι έξι χιλιάδες τριακόσιες ενενήντα έξι **(534.126.396)** κοινές ονομαστικές μετοχές ονομαστικής αξίας δραχμών **110,5000** η κάθε μία.

4. Κατ'εφαρμογή των διεθνώς αποδεκτών μεθόδων αποτιμήσεως μεταξύ των οποίων: α) η ανάλυση δεικτών συγκρίσιμων εταιρειών και συναλλαγών στην Ελλάδα και το εξωτερικό, β) η μέθοδος κεφαλαιοποίησης κερδών γ) η χρηματιστηριακή αξία εταιρειών, προέκυψε, από τα Διοικητικά Συμβούλια των συγχωνευόμενων εταιριών, σχέση αξιών μεταξύ της Απορροφώσας και Απορροφώμενης **19,06** προς ένα **(1)** αντίστοιχα. Η παραπάνω όμως σχέση αξιών **(19,06** προς **1)** της Απορροφώσας και Απορροφώμενης μετά την απόληψη της συμμετοχής της Απορροφώσας στην Απορροφώμενη λόγω σύγχυσης και ως εκ τούτου ακύρωσης των **9.388.970** μετοχών της Απορροφώμενης, που ανήκουν στην Απορροφώσα, διαμορφώνεται σε **23,6979** προς ένα **(1)** αντίστοιχα. Έτσι στο νέο συνολικό μετοχικό κεφάλαιο της Απορροφώσας εκ δραχμών **59.020.966.758** θα αντιστοιχούν στους μεν μετόχους της Απορροφώσας **515.500.000** μετοχές, στους δε μετόχους της Απορροφώμενης (πλην της Απορροφώσας) **21.626.396** μετοχές. Η παραπάνω σχέση των αξιών κρίθηκε εύλογη και δίκαιη σύμφωνα και με την Έκθεση προσδιορισμού σχέσεως αξιών των συγχωνευόμενων εταιρειών, η οποία συντάχθηκε από την εταιρεία Ορκωτών Ελεγκτών
«.....», και τον διακριτικό τίτλο “.....”.

5. Μετά τα παραπάνω ως δίκαιη και λογική σχέση ανταλλαγής των μετοχών της απορροφώμενης εταιρείας προς τις μετοχές που θα λάβουν οι μέτοχοι αυτής από την απορροφώσα εταιρεία είναι μία **(1)** μετοχή προς **0,5601** κοινή μετοχή της Απορροφώσας, δηλαδή η Απορροφώσα εταιρεία για κάθε μετοχή της Απορροφώμενης θα δώσει **0,5601** κοινές μετοχές της. Επομένως αντιστοιχούν κατ'αρχήν στους μετόχους της Απορροφώμενης, πλην της «Α» Α.Ε., είκοσι ένα εκατομμύρια εξακόσιες είκοσι έξι χιλιάδες τριακόσιες ενενήντα έξι **(21.626.396)** κοινές ονομαστικές μετοχές της Απορροφώσας. Τυχόν προκείμενα κλασματικά υπόλοιπα θα τακτοποιηθούν δυνάμει σχετικής αποφάσεως της οικείας Γενικής Συνελεύσεως.

6. Από την καταχώρηση στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της εγκριτικής απόφασης της συγχώνευσης σύμφωνα με το άρθρο **75** παρ. **1** Κ.Ν. **2190/20**, όπως ισχύει σήμερα, η Απορροφώσα εταιρεία θα προβεί στις νόμιμες ενέργειες ώστε να πιστωθούν αρμοδίως στους λογαριασμούς αξιών των μετόχων της Απορροφώσας και της Απορροφώμενης οι νέες μετοχές (αύλοι τίτλοι) που θα εκδώσει λόγω της αύξησης του μετοχικού της κεφαλαίου που θα προέλθει από την απορρόφηση της περιουσίας της Απορροφώμενης και όπως λεπτομερώς αναφέρεται στην παρ. **3** της παρούσας.

-
7. Με την ολοκλήρωση της συγχώνευσης αυτής, η Απορροφώμενη εταιρεία θα λυθεί χωρίς να επακολουθήσει η εκκαθάρισή της και οι μετοχές της θα ακρωθούν.
8. Το σύνολο της περιουσίας της (ενεργητικό και παθητικό), όπως απεικονίζεται στον Ισολογισμό Μετασηματισμού της **31.10.2000**, θα μεταφέρεται ως στοιχεία Ισολογισμού στην Απορροφώσα εταιρεία. Επίσης μεταβιβάζονται στην Απορροφώσα εταιρεία τα κινητά, μηχανήματα, αυτοκίνητα, σήματα, **domain names**, συμβάσεις μισθώσεων, υπομισθώσεων και πάσης φύσεως δικαιώματα, άδειες, υπαγωγές σε αναπτυξιακούς νόμους, κίνητρα, συμβάσεις πάσης φύσεως, οι συμμετοχές της σε άλλες εταιρείες, καθώς και οι απαιτήσεις και αξιώσεις της Απορροφώμενης.
- Η Απορροφώσα εταιρεία αναλαμβάνει και αποδέχεται με την παρούσα σύμβαση, αλλά και εκ του νόμου, το σύνολο των υποχρεώσεων και του παθητικού της Απορροφώμενης και έτσι από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης θα επέλθει κατά νόμο μεταβίβαση που εξομοιώνεται με καθολική διαδοχή.
9. Οι νέες μετοχές που θα πιστωθούν στους μετόχους της Απορροφώμενης εταιρείας σύμφωνα με το νόμο συμφωνείται ότι θα παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της Απορροφώσας εταιρείας από την χρήση **2000 - 2001**
10. Από την **1.1.2000** και εφεξής όλες οι πράξεις της Απορροφώμενης εταιρείας θεωρούνται ότι έγιναν για λογαριασμό της Απορροφώσας εταιρείας, και τα ποσά αυτών θα μεταφερθούν με συγκεντρωτική εγγραφή στα βιβλία της Απορροφώσας εταιρείας σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. **2166/1993**. Από την ίδια δε ημερομηνία τα οικονομικά αποτελέσματα που θα προκύψουν μέχρι της ολοκλήρωσής της συγχωνεύσεως ωφελούν ή βαρύνουν την απορροφώσα εταιρεία.
11. Δεν υπάρχουν μέτοχοι της απορροφώμενης εταιρείας που να έχουν ειδικά δικαιώματα, πλην των κατωτέρω αναγραφόμενων, ούτε επίσης κάτοχοι άλλων τίτλων, εκτός από μετοχές. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **9** παρ. **2** του καταστατικού της Απορροφώμενης εταιρείας παρέχεται το δικαίωμα στην μέτοχο της Απορροφώμενης, «Γ» Α.Ε., να διορίζει ένα (**1**) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου της Απορροφώμενης εφ'όσον τυγχάνει κυρία μετοχών της εταιρείας που εκπροσωπούν ποσοστό **5%** τουλάχιστον του καταβεβλημένου μετοχικού κεφαλαίου και με τους ειδικότερους όρους που διαλαμβάνονται στη διάταξη αυτή. Συμφωνείται ότι το ανωτέρω δικαίωμα της ανωτέρω μετόχου «Γ» Α.Ε. θα καταργηθεί με την συγχώνευση.
12. Ιδιαίτερα πλεονεκτήματα για τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου και τους τακτικούς ελεγκτές των Συγχωνεόμενων Εταιρειών, πλην των κατωτέρω αναγραφόμενων, δεν προβλέπονται από τα καταστατικά τους ή τις αποφάσεις των γενικών συνελεύσεων, ούτε παραχωρούνται εκ της παρούσας συγχώνευσης με απορρόφηση. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου **16** του Καταστατικού της Απορροφώμενης Εταιρείας, τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου τα οποία θα παρέχουν ανεξάρτητες υπηρεσίες στην εταιρεία δυνάμει αντιστοίχων συμβάσεων παροχής υπηρεσιών, δικαιούνται αμοιβής, η οποία ορίζεται σε ποσοστό **0,2%** των μηνιαίων ή ετησίων πωλήσεων της εταιρείας τους αμέσως προηγούμενου μηνός ή έτους αντιστοίχως και θα κατανέμεται μεταξύ των μετά από ειδική απόφαση της Γενικής Συνέλευσης των μετόχων.
- Συμφωνείται ότι το ανωτέρω δικαίωμα των μελών του διοικητικού συμβουλίου θα καταργηθεί μετά την συγχώνευση,
13. Η συγχώνευση που προβλέπεται στο παρόν Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης θα ρυθμίζεται από τα άρθρα **1-5** του Ν. **2166/1993** και από τις διατάξεις των άρθρων **69-77** του Κ.Ν. **2190/1920**, όπως ισχύει σήμερα.
14. Η περιγραφή μηχανημάτων, αυτοκινήτων, παγίων κ.λ.π. που μεταβιβάζονται στην Απορροφώσα εταιρεία, καθώς και οι μισθώσεις καταστημάτων της, και οι συμμετοχές της Απορροφώμενης εταιρείας σε άλλες εταιρείες, θα γίνει στη συμβολαιογραφική πράξη συγχώνευσης.

δεύτερης ανώνυμης εταιρείας από την πρώτη βάσει των διατάξεων του κωδ. Ν. 2190/1920 και του Ν. 2166/1993. Για το λόγο αυτό, η δεύτερη άνω ανώνυμη εταιρεία (απορροφούμενη) συντάξε τον παρακάτω οριστικό ισολογισμό με ημερομηνία 31.10.2000.

«B» Α.Ε. (Απορροφούμενη)		Παθητικό
Ισολογισμός 31.10.2000		
<i>Ενεργητικό</i>		
	Μετοχικό κεφάλαιο (48.000.000 μετοχές x 200 δρχ./ μετοχή)	9.600.000.000
	Αποθεματικά	10.400.000.000
	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	20.000.000.000
	Υποχρεώσεις	20.000.000.000
Λοιπά	40.000.000.000	
Σύνολο	40.000.000.000	40.000.000.000

Εάν υποθέσουμε ότι η έγκριση της αρμόδιας Αρχής για την άνω σύμβαση συγχώνευσης καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών την 31.3.2001 ζητείται: α) να συντάξετε τον ισολογισμό της απορροφώσας την 31.3.2001 λαμβανομένου υπόψη την παρακάτω παρατιθέμενη λογιστική κατάσταση 31.3.2001 της απορροφώσας και β) να αναφέρεται ποιο είναι το νέο μετοχικό κεφάλαιο της απορροφώσας και πως αυτό κατανέμεται μεταξύ των μετόχων της απορροφώσας και της απορροφούμενης.

«Α» Α.Ε. (Απορροφώσα)		Παθητικό
Ισολογισμός 31.3.2001		
<i>Ενεργητικό</i>		
Συμμετοχή (19,56%) στην απορροφούμενη (9.388.970 μετοχές)	3.000.000.000	Μετοχικό κεφάλαιο (512.500.000 μετοχές x 100 δρχ./ μετοχή) Αποθεματικά
		51.250.000.000
		48.701.239.242

ΓΙΑ ΤΗΝ «Α» Α.Ε.

ΓΙΑ ΤΗΝ «Β» Α.Ε.

		Υπόλοιπο κερδών εις νέον	<u>48.760.758</u>
		Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	100.000.000.000
		Υποχρεώσεις	100.000.000.000
Λοιπά	<u>197.000.000.000</u>		
Σύνολο	<u>200.000.000.000</u>	Σύνολο	<u>200.000.000.000</u>

Απάντηση:

«Α» Α.Ε. (Απορροφώσα)
Ισολογισμός 31.3.2001 (μετά την απορρόφηση) **Παθητικό**

Ενεργητικό

Goodwill:		Μετοχικό κεφάλαιο	59.020.966.758
Αξία κτήσεως	3.000.000.000	(534.126.396 μετοχές x 110,50 δρχ./μετοχή)	
μείον: Ονομαστική αξία (9.388.970 x 200)	(1.877.794.000)	Αποθεματικά	59.101.239.242
	<u>1.122.206.000</u>		
Λοιπά	237.000.000.000	Υποχρεώσεις	120.000.000.000
Σύνολο	<u>238.122.206.000</u>	Σύνολο	<u>238.122.206.000</u>

Σημείωση: Οι μετοχές της απορροφούμενης που κατέχονται από την απορροφώσα πρέπει να ακυρωθούν σύμφωνα με το άρθρο 75 του κωδ. Ν. 2190/1920. Από την ακύρωση αυτή προκύπτει υπεραξία επιχειρήσεως (ή **Goodwill**) δρχ. 1.122.206.000. Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. και τον κωδ. Ν. 2190/1920, **Goodwill** είναι η διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων που εξαγοράζονται ή συγχωνεύονται. Στην περίπτωση συγχωνεύσεως η πραγματική αξία της οικονομικής μονάδας προσδιορίζεται κατά τη διαδικασία που ορίζει το άρθρο 9 του κωδ. Ν. 2190/1920 (Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. 2.2, 110 περ. 3 και άρθρο 43, παρ. 4, περ. β κωδ. Ν. 2190/1920). Όμως, με τις διατάξεις του Ν. 2166/1993 ορίζεται ότι τα εισφερόμενα περιουσιακά στοιχεία δεν αποτιμώνται από την άνω επιτροπή του άρθρου 9, αλλά η διαπίστωση της λογιστικής αξίας της συγχωνευόμενης επιχειρήσεως γίνεται είτε από Ορκωτό Ελεγκτή, είτε από φοροτεχνικά όργανα, είτε από την επιτροπή του άρθρου 9 του κωδ. Ν. 2190/1920. Στην περίπτωση, όμως, που το άνω χρεωστικό υπόλοιπο, κατά την κρίση της διοικήσεως της απορροφώσας εταιρείας, δεν συνιστά **Goodwill** καταχωρείται ως ζημία στα ανόργανα αποτελέσματα (Ε.ΣΥ.Λ. γνωμ. 249/1995 Λογιστής 1995 σελ. 1508).

**Κατανομή του νέου μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώσας στους μετόχους της
(παλαιούς και νέους)**

Μέτοχοι	Μετοχικό κεφάλαιο	%	Νέες μετοχές	Σχέση ανταλλαγής	Παλαιές μετοχές
Απορροφώσα πλέον: Αποθεματικό	51.250.000.000 48.760.758				
	51.298.760.758	88%	512.500.000		512.500.000
Απορροφούμενη μείον: Ακύρωση	9.600.000.000 (1.877.794.000)				48.000.000 (9.388.970)
	7.722.206.000	12%	21.626.396	0,5601	38.611.030
Σύνολα	59.020.966.758	100%	534.126.396		

**6.6 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕ ΑΠΟΡΡΟΦΗΣΗ
ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΟΥ ΚΩΔ. Ν. 2190/1920 ΚΑΙ ΤΟΥ Ν.
2166/1993. Η ΑΠΟΡΡΟΦΟΥΜΕΝΗ ΚΑΤΕΧΕΙ ΜΕΤΟΧΕΣ ΤΗΣ
ΑΠΟΡΡΟΦΩΣΑΣ.**

Τα διοικητικά συμβούλια των παρακάτω δύο ανωνύμων εταιρειών δημοσίευσαν σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα περίληψη του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης, ⁽⁸⁾ που αναφέρουμε ση συνέχεια, με απορρόφηση της δεύτερης ανώνυμης εταιρείας

⁽⁸⁾ Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης δημοσιεύθηκε σε μια οικονομική εφημερίδα. Το παραθέτουμε αυτούσιο διαγράφοντας μόνο τα ονόματα των μετασχηματιζόμενων εταιρειών. Δεν σχολιάζουμε τυχόν λάθη ή παραλείψεις που ενδεχομένως να υπάρχουν στο σχέδιο αυτό.

**ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ
Των Ανωνύμων Εταιρειών «Α» Α.Ε. και
«Β» Α.Ε.**

Οι ως άνω εταιρίες, εκπροσωπούμενες από τα Διοικητικά Συμβούλια, ήλθαν σε διαπραγματεύσεις για την συγχώνευση με απορρόφηση, και προς τούτο συντάσσουν το παρόν Σχέδιο Συγχώνευσης, σύμφωνα με το άρθρο **69** του Κ.Ν. **2190/20**.

1. Στοιχεία των Εταιρειών που συγχωνεύονται

- α. Απορροφούσα** Η Ανώνυμη εταιρεία «Α» Α.Ε., που εδρεύει στη στην περιοχή του Δήμου με αριθμό Μ.Α.Ε.
- β. Απορροφούμενη** Η Ανώνυμη εταιρεία «Β» Α.Ε. που εδρεύει στη οδός με αριθμό Μ.Α.Ε.

2. Μορφή συγχωνεύσεως

Η συγχώνευση θα πραγματοποιηθεί σύμφωνα με το άρθρο 2 παρ. 1 του Ν. 2166/93, με ενοποίηση των στοιχείων ενεργητικού και παθητικού, όπως αυτά εμφανίζονται στους Ισολογισμούς μετασχηματισμού, όπως περί αυτού συμφώνησαν οι Γενικές Συνελεύσεις των δύο εταιρειών. Η διαπίστωση της λογιστικής αξίας των περιουσιακών στοιχείων που αναφέρονται στους Ισολογισμούς μετασχηματισμού που συντάχθηκαν με ημερομηνία 30.06.2001, έγιναν από τον εκλεγέντα προς τούτο, από τις Γενικές Συνελεύσεις των δύο εταιρειών, Ορκωτό Ελεγκτή Λογιστή κ. Η απορροφούμενη εταιρεία θα παύσει να υπάρχει κατά την ημέρα που θα καταχωρηθούν στο ΜΑΕ οι αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων, που θα ληφθούν σύμφωνα με το άρθρο 72 του Κ.Ν. 2190/20, ενώ η απορροφούσα θα αναλάβει γενικώς όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της απορροφούμενης, καθώς θα εξομοιωθεί με καθολικό αυτής διάδοχο.

3. Μετοχική διάρθρωση των συγχωνευομένων εταιρειών

ΑΠΟΡΡΩΦΟΥΣΑ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η Εταιρεία σύμφωνα με τον Ισολογισμό μετασχηματισμού της 30.06.01 έχει:

Μετοχικό κεφάλαιο	Δρχ.	130.000.000
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	Δρχ.	181.980.000
Αριθμός μετοχών	Δρχ.	13.000
Ονομαστική αξία μετοχής	Δρχ.	10.000

ΑΠΟΡΡΟΦΟΥΜΕΝΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Η Εταιρεία «B» Α.Ε., έχει σύμφωνα με τον Ισολογισμό μετασχηματισμού της 30.06.2001:

Μετοχικό κεφάλαιο	Δρχ.	80.000.000
Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	Δρχ.	94.510.443
Αριθμός μετοχών	Δρχ.	80.000
Ονομαστική αξία μετοχής	Δρχ.	1.000

Μετά τη συγχώνευση το Μετοχικό Κεφάλαιο θα διαμορφωθεί ως εξής:

Μετοχικό κεφάλαιο Απορροφούσας	Δρχ.	130.000.000
Μετοχικό κεφάλαιο Απορροφούμενης	Δρχ.	80.000.000
Μείον	Δρχ.	(52.000.000)
Συμμετοχής της απορροφούμενης στην απορροφούσα		
Μετοχικό Κεφάλαιο απορροφούσας μετά τη Συγχώνευση	Δρχ.	158.000.000

Μετά τη συγχώνευση θα ακρωθούν όλες οι παλιές μετοχές και θα εκδοθούν **15.800** νέες ανώνυμες μετοχές αξίας **10.000** δρχ. ανά μετοχή.

4. Σχέση ανταλλαγής μετοχών

Εταιρείες	Ποσοστό εισφερομ. Καθαρής θέσης	Αντιστοιχ. Νέες μετοχές	Αντιστοιχ. Νέα καθαρή θέση	Σχέση ανταλ. με παλιά ανά μια νέα μετοχή	Νέες μετοχές που θα λάβουν
-----------	---------------------------------	-------------------------	----------------------------	--	----------------------------

από την πρώτη βάση των διατάξεων του κωδ. Ν. 2190/1920 και του Ν. 2166/1993. Για το λόγο αυτό, η δεύτερη άνω ανώνυμη εταιρεία (απορροφούμενη) συνέταξε τον παρακάτω οριστικό ισολογισμό μετασχηματισμού με ημερομηνία 30.6.2001.

«B» Α.Ε. (Απορροφούμενη)		Οριστικός Ισολογισμός 30.6.2001		Παθητικό
<i>Ενεργητικό</i>				
Συμμετοχή στην απορροφώσα (5.200 μετοχές)	60.000.000	Μετοχικό κεφάλαιο (80.000 μετοχές x 1.000)		80.000.000
		Αποθεματικά		14.510.443
				94.510.443
		Υποχρεώσεις		305.489.557
Λοιπά	340.000.000			
	400.000.000			400.000.000

Εάν υποθέσουμε ότι η έγκριση της αρμόδιας Αρχής για την άνω σύμβαση συγχώνευσης καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών την 30.11.2001, ζητείται: α) να συντάξετε τον ισολογισμό της απορροφώσας την 30.11.2001 λαμβανομένου υπόψη την παρακάτω παρατιθέμενη λογιστική κατάσταση 30.11.2001 της απορροφώσας, β) να αναφέρετε ποιο είναι το νέο μετοχικό κεφάλαιο της

Απορροφούσα	48,64%	7684,83	109.188.000	0,98523	7684,83
Απορροφούμενη	51,36%	8115,17	115.302.443	0,10144	8115,17
Σύνολο	100%	15.800	224.490.443		15.800

Οι πράξεις των συγχωνευομένων εταιρειών του μεσοδιαστήματος γίνονται για λογαριασμό της απορροφώσας εταιρείας.

Δεν υπάρχει κανένα ειδικό δικαίωμα ή πλεονέκτημα σε κανέναν από τους παλαιούς μετόχους ή ελεγκτές.

Η συμφωνία τελεί υπό την αίρεση της έγκρισης της συγχώνευσης από τις Γενικές Συνελεύσεις των συγχωνευομένων εταιρειών, και ανακοινώθηκε με αριθμό πρωτοκόλλου από τη Διεύθυνση Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης όπου κατατέθηκε την 11/07/2001.

Οι εξουσιοδοτηθέντες για τη σύνταξη του παρόντος
από τις συγχωνευόμενες εταιρείες

Για την απορροφώσα εταιρεία «Α» Α.Ε.

Για την απορροφούμενη εταιρεία «B» Α.Ε.

απορροφώσας και πως αυτό κατανέμεται μεταξύ των μετόχων της απορροφώσας και της απορροφούμενης.

«Α» Α.Ε. (Απορροφώσα)		Παθητικό
Ισολογισμός 30.11.2001		
<i>Ενεργητικό</i>		
	Μετοχικό κεφάλαιο (13.000 x 10.000)	130.000.000
	Αποθεματικά	51.980.000
		181.980.000
	Υποχρεώσεις	518.020.000
Λοιπά	700.000.000	
Σύνολο	700.000.000	700.000.000
	Σύνολο	700.000.000

Απάντηση:

«Α» Α.Ε. (Απορροφώσα)		
Ενεργητικό	Ισολογισμός 30.11.2001 (μετά την απορρόφηση)	Παθητικό
	Μετοχικό κεφάλαιο (15.800 μετοχές x 10.000)	158.000.000
	Αποθεματικά	66.490.443
	Ζημία από ακύρωση ιδίων μετοχών ⁽⁹⁾	(8.000.000)
	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	216.490.443
Λοιπά	1.040.000.000	Υποχρεώσεις
Σύνολο	1.040.000.000	823.509.557
	Σύνολο	1.040.000.000

Σημείωση: Οι μετοχές της απορροφώσας που κατέχονται από την απορροφούμενη πρέπει να ακυρωθούν ως ίδιες μετοχές της απορροφώσας σύμφωνα με τα άρθρα 16 και 75 (παρ. 4β) του κωδ. Ν. 2190/1920. Από την ακύρωση αυτή προκύπτει μια ζημία (60.000.000 - 5.200 x 10.000=) δρχ. 8.000.000. Το ποσό αυτό δεν συνιστά **Goodwill**, αλλά ζημία λόγω ακύρωσης, βάσει του άρθρου 16 του κωδ. Ν. 2190/1920, ιδίων μετοχών. Γιατί, σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ., **Goodwill** είναι η διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων που εξαγοράζονται ή συγχωνεύονται. Δηλαδή, το **Goodwill** προκύπτει μόνο όταν η απορροφώσα κατέχει μετοχές της απορροφούμενης. Τα δικαστήρια έχουν κρίνει ότι μείωση κεφαλαίου με παράλληλη ακύρωση αναλόγου αριθμού μετοχών της

⁽⁹⁾ Επιβαρύνει τα ίδια κεφάλαια μέσω των αποτελεσμάτων χρήσεως.

εταιρείας αποτελεί απώλεια παγίου περιουσιακού στοιχείου και εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα (Διοικ. Εφ. Αθηνών 2664/1986, Λογιστής 1988 σελ. 473).

Κατανομή του νέου μετοχικού κεφαλαίου της απορροφώσας στους μετόχους της

Μέτοχοι	Μετοχικό κεφάλαιο	%	Νέες μετοχές	Σχέση ανταλλαγής	Παλαιές μετοχές
Απορροφώσα μειών: Ακύρωση	130.000.000 (52.000.000) <u>78.000.000</u>	48,64%	7.684,83	0,98523	13.000 (5.200) <u>7.800</u>
Απορροφούμενη Σύνολα	80.000.000 <u>158.000.000</u>	51,36%	8.115,17 <u>15.800,00</u>	0,10144	80.000

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

➤ Στη συγχώνευση με απορρόφηση μία ή περισσότερες ανώνυμες εταιρείες διαλύονται, δεν ακολουθεί εκκαθάριση αυτών και το σύνολο της περιουσίας τους μεταβιβάζεται σε άλλη υφιστάμενη εταιρεία, ενώ στους μετόχους των απορροφούμενων εταιρειών δίνονται μετοχές της απορροφώσας και ενδεχομένως ένα ορισμένο χρηματικό ποσό. Το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει το 10% της ονομαστική αξίας των μετοχών που αποδίδονται στους μετόχους των απορροφούμενων εταιριών, και αθροιστικά με την αξία αυτών των μετοχών, την αξία της εισφερόμενης περιουσίας των εταιριών αυτών.

➤ Για την εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων συντάσσεται Έκθεση από Επιτροπή Εμπειρογνομόνων με εξαίρεση τις περιπτώσεις στις οποίες ο μετασχηματισμός πραγματοποιείται με τις ευεργετικές διατάξεις του Ν.2166/1993 καθώς και στις συγχωνεύσεις με απορρόφηση καθολικά εξαρτημένης εταιρείας. Στην περίπτωση συγχωνεύσεως με απορρόφηση καθολικά εξαρτημένης εταιρείας η άνω εκτίμηση γίνεται μόνο προκειμένου να ανασβληθεί η φορολογία της κατά τη λύση της εταιρείας.

➤ Οι Α.Ε. και ΕΠΕ που απορρόφησαν επιχειρήσεις στο κεφάλαιο των οποίων συμμετείχαν με ποσοστό τουλάχιστον 25%, δύναται να συμψηφίσουν είτε τμηματικά είτε εφάπαξ με φορολογημένα και αφορολόγητα αποθεματικά, το **Goodwill** που δημιουργήθηκε κατά τη συγχώνευση.

➤ Την απόσβεση του Goodwill το Υπουργείο Οικονομικών δεν την αναγνωρίζει ως φορολογικά εκπιπόμενη, με εξαίρεση την περίπτωση κατά την οποία η απορροφώσα εταιρεία έχει «αποθεματικά από χρεόγραφα» που έχουν προέλθει από

τη δωρεάν λήψη μετοχών λόγω αναπροσαρμογών της αξίας των ακινήτων εταιριών στις οποίες συμμετέχει. Το χρεωστικό υπόλοιπο δύναται να το συμψηφίσει με τα αποθεματικά από χρεόγραφα που εμφανίζει στα βιβλία της.

➤ Ξεχωριστά μελετάται η συγχώνευση Α.Ε. με απορρόφηση κατά την οποία η απορροφώσα κατέχει μετοχές της απορροφούμενης από αυτή κατά την οποία η απορροφούμενη κατέχει μετοχές της απορροφώσας, βάσει των διατάξεων του Κωδ. Ν. 2190/1920 και του Ν.2166/1993. Σύμφωνα με το Ε.Γ.Λ.Σ. το **Goodwill** προκύπτει μόνο όταν η απορροφώσα κατέχει μετοχές της απορροφούμενης.

Στη συνέχεια θα μελετήσουμε την υπεραξία που προκύπτει κατά τη συγχώνευση με σύσταση νέας Ανώνυμης Εταιρείας ενώ στο παράρτημα Ι της παραπάνω εργασίας παρατίθεται η σημαντικότερη -για τα ελληνικά δεδομένα- περίπτωση συγχώνευσης με απορρόφηση και συγκεκριμένα αυτή της απορρόφησης της ΙΩΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ από την ALPHA BANK το 2000.

ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

7.1 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

Σύμφωνα με το άρθρο **80** του κωδ. Ν. **2190/1920** τα άρθρα **69** έως και **77** του ίδιου νόμου εφαρμόζονται, με την επιφύλαξη της εφαρμογής του άρθρου **4α** του ίδιου νόμου, και στη συγχώνευση με σύσταση νέας εταιρείας. Για την εφαρμογή αυτής της διάταξης σαν απορροφούμενες εταιρείες εννοούνται οι εταιρείες που εξαφανίζονται και σαν απορροφούσα εταιρεία εννοείται η νέα εταιρεία. Το άρθρο **69** παρ. **2** περίπτ. **α'** του ίδιου νόμου εφαρμόζεται αναλόγως και για τη νέα εταιρεία.

Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης, μαζί με το καταστατικό της νέας εταιρείας, εγκρίνονται από τη Γενική Συνέλευση καθεμιάς από τις εταιρείες που εξαφανίζονται.

7.1.1 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ **68 (ΠΑΡ. 1 ΚΑΙ 3) 69, 70, 72-77 ΚΑΙ 80 ΤΟΥ ΚΩΔ. Ν. 2190/1920 ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν. 2166/1993.**

Τα διοικητικά συμβούλια των παρακάτω τριών συγχωνευόμενων εταιρειών δημοσίευσαν σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα περίληψη του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης, ⁽¹⁰⁾ που αναφέρουμε στη συνέχεια, των τριών άνω

(10)

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΣΧΕΔΙΟΥ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΑΝΩΝΥΜΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕ ΤΙΣ ΕΠΩΝΥΜΙΕΣ:

1. «Α» Α.Ε.,
2. «Β» Α.Ε. ΚΑΙ
3. «Γ» Α.Ε.

ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ **68 § 1 & 3, 69, 70, 72-77 ΚΑΙ 80** ΤΟΥ Κ.Ν. **2190/1920**, ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν. **2166/1993**.

(Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης δημοσιεύθηκε σε μια οικονομική εφημερίδα. Το παραθέτουμε αυτούσιο διαγράφοντας μόνο τα ονόματα των μετασχηματιζόμενων εταιρειών. Δεν σχολιάζουμε τυχόν λάθη ή παραλείψεις που ενδεχομένως να υπάρχουν στο σχέδιο αυτό).

Τα Διοικητικά Συμβούλια των ανωτέρω ανωνύμων εταιρειών ανακοινώνουν ότι σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων **68 § 1 & 3, 69, 70, 72-77** και **80** του κ.ν. **2190/1920**, όπως ισχύουν, και κατά τις προβλέψεις, διατάξεις και απαλλαγές του ν. **2166/1993**, υπεγράφη μεταξύ του την **10.9.2002** Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσής τους με τη σύσταση νέας ανώνυμης εταιρείας, το οποίο υπεβλήθη στις αρμόδιες Νομαρχίες και καταχωρήθηκε την **23.9.2002** στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας, την **30.9.2002** στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας και την **17.10.2002** στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών της Νομαρχίας Οι όροι του ανωτέρω Σχεδίου Συγχώνευσής έχουν σε περίληψη ως εξής:

1. Στοιχεία συγχωνευόμενων εταιρειών:

- (α) Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Α» Α.Ε. και το διακριτικό τίτλο «.....» (ΑΡ. Μ.Α.Ε.:,) που εδρεύει στο
- (β) Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Β» Α.Ε. και το διακριτικό τίτλο «.....» (ΑΡ. Μ.Α.Ε.:,) που εδρεύει στον
- (γ) Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Γ» Α.Ε. και το διακριτικό τίτλο «.....» (ΑΡ. Μ.Α.Ε.:,) που εδρεύει στο

2. Στοιχεία νέας εταιρείας που θα προκύψει από τη συγχώνευση:

- (α) Επωνυμία: «Δ» Α.Ε.
- (β) Διακριτικός τίτλος: «.....»
- (γ) Έδρα: Δήμος
- (δ) Αρμόδια εποπτεύουσα αρχή: ΝΟΜΑΡΧΙΑ

3. Η συγχώνευση των ανωτέρω εταιρειών προς σύσταση της νέας εταιρείας, θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων **68** παράγραφοι **1** και **3, 69, 70, 72-77** και **80** του κ.ν. **2190/1920**, όπως ισχύουν και κατά τις προβλέψεις, διατάξεις και απαλλαγές του ν. **2166/1993**.

4. Η συγχώνευση ολοκληρώνεται και θεωρείται συντελεσθείσα από την ημερομηνία καταχώρισής στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών των εγκριτικών αποφάσεων της αρμόδιας Αρχής για τη συγχώνευση των παραπάνω ανωνύμων εταιρειών, μαζί με την οριστική Σύμβαση Συγχωνεύσεως που θα υπογραφεί ενώπιον συμβολαιογράφου και τις αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των Μετόχων των συγχωνευόμενων Εταιρειών, οι οποίες θα ληφθούν 'σύμφωνα με το άρθρο **72** του κ.ν. **2190/1920**. Με την κατά τα ανωτέρω ολοκλήρωση της συγχωνεύσεως επέρχονται αυτοδίκαια και ταυτόχρονα χωρίς άλλη διατύπωση τα αποτελέσματα και οι συνέπειες της συγχωνεύσεως που καθορίζονται στο άρθρο **75** του κ.ν. **2190/1920**, όπως ισχύει τόσο για τις συγχωνευόμενες, όσο και έναντι των τρίτων. Με την ολοκλήρωση της συγχωνεύσεως αυτής, οι συγχωνευόμενες εταιρείες θα λυθούν χωρίς να επακολουθήσει εκκαθάρισή τους και οι μετοχές του θα ακυρωθούν, το δε σύνολο της περιουσίας τους (ενεργητικό και παθητικό), όπως αυτό προκύπτει από τα βιβλία τους και περιλαμβάνεται στον Ισολογισμό Μετασχηματισμού της **30ης** Ιουνίου **2002**, σύμφωνα με την παράγραφο **1** του άρθρου **2** του ν. **2166/1993**, και όπως θα υφίσταται και θα ερρίσκεται κατά την ολοκλήρωση της διαδικασίας συγχωνεύσεως των ανωτέρω εταιρειών, θα μεταβιβασθεί στη νέα

εταιρεία που θα συσταθεί, η οποία θα αναλάβει και αποδεχθεί όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων εταιρειών, εξομοιούμενη με καθολική διάδοχο των τελευταίων. Οι πράξεις των συγχωνευόμενων εταιρειών, που διενεργούνται από την 1η Ιουλίου 2002 και εφεξής μέχρι την ολοκλήρωση της συγχώνευσης θα θεωρούνται, από λογιστική άποψη, ότι διενεργούνται για λογαριασμό της νέας ανώνυμης εταιρείας που θα προκύψει από τη συγχώνευση. Αντίστοιχα, τα οικονομικά αποτελέσματα των συγχωνευόμενων εταιρειών, που θα προκύψουν από την 1η Ιουλίου 2002 και εφεξής μέχρι την ολοκλήρωση της συγχώνευσης θα θεωρούνται ως αποτελέσματα της νέας ανώνυμης εταιρείας που θα συσταθεί.

5. Το μετοχικό κεφάλαιο της νέας ανώνυμης εταιρείας που θα προέλθει από τη συγχώνευση (περαιτέρω «Το Νέο Μετοχικό Κεφάλαιο») θα ανέρχεται στο ποσό των ευρώ ενός εκατομμυρίου διακοσίων είκοσι χιλιάδων εκατό (€ 1.220.100) και θα διαιρείται σε 406.700 κοινές ανώνυμες με ψήφο μετοχές, ονομαστικής αξίας τριών ευρώ (€ 3) η κάθε μία (περαιτέρω «Οι Νέες Μετοχές»). Σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 2 του ν.2166/1993, το «Νέο Μετοχικό Κεφάλαιο» ισούται με το άθροισμα των μετοχικών κεφαλαίων των συγχωνευόμενων εταιρειών. Το «Νέο Μετοχικό Κεφάλαιο» αναλυτικότερα θα διαμορφωθεί ως εξής:

Μετοχικό Κεφάλαιο της συγχωνευόμενης «Α» Α.Ε.....	€	352.800
Μετοχικό κεφάλαιο της συγχωνευόμενης «Β» Α.Ε.....	€	720.300
Μετοχικό κεφάλαιο της συγχωνευόμενης «Γ» Α.Ε.....	€	147.000
	ΣΥΝΟΛΟ	€ 1.220.100

6. Η σχέση ανταλλαγής των Νέων Μετοχών με τις προ της συγχωνεύσεως μετοχές των συγχωνευόμενων εταιρειών είναι η ακόλουθη:
Κάθε μια (1) από τις Παλαιές Μετοχές των συγχωνευόμενων εταιρειών (ονομαστικής αξίας € 29,40) θα αντιστοιχεί σε εννέα και οκτώ δέκατα (9,80) Νέες Μετοχές (ονομαστικής αξίας € 3) της εταιρείας που θα προκύψει από τη συγχώνευση.

Έτσι:

- (α) οι 12.000 παλαιές μετοχές της συγχωνευόμενης εταιρείας «Α» Α.Ε. (ονομαστικής αξίας € 29,40), θα αντιστοιχούν σε 117.600 νέες μετοχές (ονομαστικής αξίας € 3) της εταιρείας που θα προκύψει από τη συγχώνευση.
- (β) οι 12.000 παλαιές μετοχές της συγχωνευόμενης εταιρείας «Β» Α.Ε. (ονομαστικής αξίας € 29,40), θα αντιστοιχούν σε 240.100 νέες μετοχές (ονομαστικής αξίας € 3) της εταιρείας που θα προκύψει από τη συγχώνευση.
- (γ) οι 12.000 παλαιές μετοχές της συγχωνευόμενης εταιρείας «Γ» Α.Ε. (ονομαστικής αξίας € 29,40), θα αντιστοιχούν σε 49.000 νέες μετοχές (ονομαστικής αξίας € 3) της εταιρείας που θα προκύψει από τη συγχώνευση.

7. Η νέα εταιρεία που θα προκύψει από τη συγχώνευση αυτή, θα υποχρεούται αμέσως μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας συγχωνεύσεως, να εκδώσει και παραδώσει στους μετόχους των συγχωνευόμενων εταιρειών τις ως άνω νέες μετοχές που θα εκδώσει με ταυτόχρονη παράδοση σε αυτήν των παλαιών μετοχών των συγχωνευόμενων εταιρειών προς ακύρωσή τους. Οι Νέες Μετοχές της νέας εταιρείας που θα προκύψει από τη συγχώνευση θα έχουν δικαίωμα συμμετοχής στην διανομή κερδών της νέας εταιρείας από την εταιρική χρήση που θα κλείσει την 30η Ιουνίου 2003.

8. Δεν υπάρχουν μέτοχοι των συγχωνευόμενων εταιρειών που θα έχουν ειδικά δικαιώματα, ούτε κάτοχοι άλλων τίτλων, πλην μετοχών.

9. Τα καταστατικά, καθώς και οι αποφάσεις των Γενικών Συνελεύσεων των συγχωνευόμενων εταιρειών, δεν προβλέπουν ιδιαίτερα πλεονεκτήματα ή προνόμια για τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων και τους τακτικούς ελεγκτές των εταιρειών αυτών, ούτε παρέχονται τέτοια πλεονεκτήματα ή προνόμια από την συγχώνευση αυτή.

ανωνύμων εταιρειών και τη δημιουργία νέας ανώνυμης εταιρείας βάσει των διατάξεων του κωδ. Ν. 2190/1920 και του Ν. 2166/1993. Για το λόγο αυτό, οι τρεις άνω συγχωνευόμενες ανώνυμες εταιρείες συνέταξαν τους παρακάτω οριστικούς ισολογισμούς μετασηματισμού με ημερομηνία **30.6.2002**:

Α συγχωνευόμενη		
Ενεργητικό	Οριστικός Ισολογισμός 30.6.2002	Παθητικό
	Μετοχικό κεφάλαιο (12.000 μετοχές x 29,40 €/μετοχή)	352.800
	Αποθεματικά	147.200
	Υποχρεώσεις	500.000
Λοιπά	1.000.000	
Σύνολο	1.000.000	1.000.000

Β συγχωνευόμενη		
Ενεργητικό	Οριστικός Ισολογισμός 30.6.2002	Παθητικό
	Μετοχικό κεφάλαιο (24.500 μετοχές x 29,40 €/μετοχή)	720.300
	Αποθεματικά	579.700
	Υποχρεώσεις	700.000
Λοιπά	2.000.000	
Σύνολο	2.000.000	2.000.000

Γ συγχωνευόμενη		
Ενεργητικό	Οριστικός Ισολογισμός 30.6.2002	Παθητικό
	Μετοχικό κεφάλαιο (5.000 μετοχές x 29,40 €/μετοχή)	147.000
	Αποθεματικά	53.000
	Υποχρεώσεις	300.000
Λοιπά	500.000	
Σύνολο	500.000	500.000

Εάν υποθέσουμε ότι η έγκριση της αρμόδιας Αρχής για την άνω σύμβαση συγχώνευσης καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών την **1.1.2003** τότε ο

Όλοι οι όροι του παρόντος Σχεδίου Συμβάσεως Συγχωνεύσεως συμφωνήθηκαν από τα συμβαλλόμενα μέρη, σύμφωνα με ειδικές αποφάσεις των Διοικητικών Συμβουλίων των Συμβαλλομένων, κατά τις συνεδριάσεις τους της 9.9.2002, 9.9.2002 και 6.9.2002 αντίστοιχα. Το Σχέδιο Συγχώνευσης τελεί υπό την έγκριση των Γενικών Συνελεύσεων των συγχωνευομένων εταιρειών.

Αθήνα, 10 Νοεμβρίου 2002
Το Διοικητικό Συμβούλιο των συγχωνευομένων εταιρειών

ισολογισμός 1.1.2003 (ενάρξεως) της νέας εταιρείας και η ορθή κατανομή των μετοχών της νέας εταιρείας στους μετόχους των συγχωνευόμενων εταιρειών βάσει της σύμβασης συγχώνευσης είναι ως ακολούθως:

«Δ» Α.Ε. (Νέα Εταιρεία)		
Ενεργητικό	Ισολογισμός ενάρξεως (1.1.2003)	Παθητικό
		Μετοχικό κεφάλαιο
		352.800
		720.300
		147.000
		(406.700 x 3 €)
		1.220.100
		Αποθεματικά
		779.900
		Υποχρεώσεις
		1.500.000
Λοιπά	3.500.000	
Σύνολο	3.500.000	Σύνολο
		3.500.000

Σχέση συμμετοχής των μετόχων των συγχωνευόμενων εταιρειών στο μετοχικό κεφάλαιο της νέας εταιρείας βάσει της σύμβασης συγχώνευσης.

Μέτοχοι	Μετοχικό κεφάλαιο	%	Νέες μετοχές	Σχέση ανταλλαγής	Παλαιές μετοχές
Α	352.800	28,92%	117.600	9,8	12.000
Β	720.300	59,03%	240.100	9,8	24.500
Γ	147.000	12,05%	49.000	9,8	5.000
Σύνολα	1.220.100	100,00%	406.700		

7.1.2 ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ ΑΝΩΝΥΜΩΝ ΕΤΑΙΡΕΙΩΝ ΜΕ ΣΥΣΤΑΣΗ ΝΕΑΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΒΑΣΕΙ ΤΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ 68 (ΠΑΡ. 1 ΚΑΙ 3) 69, 70, 72-77 ΚΑΙ 80 ΤΟΥ ΚΩΔ. Ν. 2190/1920 ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΙΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΤΟΥ Ν.Δ. 1297/1972.

Τα διοικητικά συμβούλια των παρακάτω δύο συγχωνευόμενων ανωνύμων εταιρειών δημοσίευσαν σε μια ημερήσια οικονομική εφημερίδα περίληψη του σχεδίου σύμβασης συγχώνευσης ⁽¹²⁾ που αναφέρουμε στη συνέχεια, των δύο άνω ανωνύμων εταιρειών και τη δημιουργία νέας ανώνυμης εταιρείας βάσει των διατάξεων του κωδ. Ν. 2190/1920 και του Ν.Δ. 1297/1972. Για το λόγο αυτό, οι δύο άνω συγχωνευόμενες ανώνυμες εταιρείες συνέταξαν τους παρακάτω δύο προσωρινούς ισολογισμούς μετασχηματισμού με ημερομηνία 20.9.2002.

Ενεργητικό	Α συγχωνευόμενη		Παθητικό
	Προσωρινός Ισολογισμός 20.9.2002		
Πάγια (Αξία κτήσεως) μειον: Αποσβέσεις	250.000 (150.000)	Μετοχικό κεφάλαιο (6.345 μετοχές x 10€/μετοχή)	63.450
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	100.000	Αποθεματικά	132.280
Αποθέματα	40.000	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	195.730
Απαιτήσεις	120.000	Προβλέψεις	-
Διαθέσιμα	20.730	Υποχρεώσεις	85.000
Σύνολο	280.730	Σύνολο	280.730

Εκτίμηση επιτροπής άρθρου 9 κωδ. Ν. 2190/1920

	Αξία βιβλίων	Εκτίμηση	Υπεραξία
Πάγια (Αναπόσβεστο υπόλοιπο)	100.000	130.000	30.000
Αποθέματα	40.000	40.000	
μειον: Πρόβλεψη υποτίμησης		(2.000)	(2.000)
Απαιτήσεις	120.000	120.000	
μειον: Πρόβλεψη επισφάλειας		(5.000)	(5.000)
Διαθέσιμα	20.730	20.730	-
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	-	(3.000)	(3.000)
Υποχρεώσεις	(85.000)	(85.000)	-
Καθαρή θέση	195.730	215.730	20.000

(12)

ΣΧΕΔΙΟ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗΣ

(Το σχέδιο σύμβασης συγχώνευσης δημοσιεύθηκε σε μια οικονομική εφημερίδα. Το παραθέτουμε αυτούσιο διαγράφοντας μόνο τα ονόματα των μετασχηματιζόμενων εταιρειών. Δεν σχολιάζουμε τυχόν λάθη ή παραλείψεις που ενδεχομένως να υπάρχουν στο σχέδιο αυτό).

Των ανωνύμων εταιρειών «Α» Α.Ε. και «Β» Α.Ε. με σύσταση νέας ανώνυμης εταιρείας σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 68 παρ. 3 έως 77 και 80 του ΚΝ 2190/1920 και του 1297/72.

Στην Καλλιθέα σήμερα 23/9/2002 τα συμβαλλόμενα μέρη:

Α. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Α» Α.Ε. και το διακριτικό τίτλο «.....» που εδρεύει στην, οδός αρ. με ΑΡ.Μ.Α.Ε. και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από τον κ., Αντιπρόεδρο του Δ.Σ., η οποία έχει ειδικά

6. Η σχέση ανταλλαγής των μετοχών που θα εκδώσει η νέα εταιρεία προς τις μετοχές που κατέχουν οι μέτοχοι των συγχωνευόμενων εταιρειών, η οποία θα διαμορφωθεί και θα οριστικοποιηθεί ανάλογα με την κρίση της επιτροπής εμπειρογνομόνων άρθρου 9 του ΚΝ 2190/1920, είναι η ακόλουθη:

Η πρώτη συγχωνευόμενη εταιρεία θα συμμετέχει στα κεφάλαια της νέας εταιρείας σε ποσοστό 71,91% και η δεύτερη συγχωνευόμενη εταιρεία σε ποσοστό 28,09%. Δηλαδή στο Μετοχικό Κεφάλαιο της νέας εταιρείας το οποίο θα είναι 300.000 ευρώ η πρώτη

εξουσιοδοτηθεί προς τούτο με το από **23/9/2002** πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, στο εξής καλούμενη «πρώτη συγχωνeuόμενη εταιρεία».

Β. Η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Β» Α.Ε. και το διακριτικό τίτλο «.....» που εδρεύει στην οδός αρ., με ΑΡ.Μ.Α.Ε. και εκπροσωπείται νόμιμα για την υπογραφή του παρόντος από τον κ., Πρόεδρο και Διευθύνοντα Σύμβουλο του Δ.Σ., ο οποίος έχει ειδικά εξουσιοδοτηθεί προς τούτο με το από **23/9/2002** πρακτικό του Διοικητικού Συμβουλίου, στο εξής καλούμενη «δεύτερη συγχωνeuόμενη εταιρεία».

Συμφώνησαν τα ακόλουθα:

1. Οι ανωτέρω δύο συγχωνeuόμενες ανώνυμες εταιρείες θα συγχωνευθούν με σύσταση νέας ανώνυμης εταιρείας, στο εξής καλούμενη «νέα εταιρεία», σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων **68** παρ. **3** έως **77** και **80** του ΚΝ **2190/1920** και **1297/72**. Η επωνυμία της νέας ανώνυμης εταιρείας που θα συσταθεί, με την επιφύλαξη της εγκρίσεως από το αρμόδιο Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο και τη Νομαρχία θα είναι «Γ» Α.Ε. και το διακριτικό τίτλο «.....» και έδρα της θα είναι ο δήμος

2. Μετά την ολοκλήρωση των νομίμων διαδικασιών που προβλέπονται από τον ΚΝ **2190/1920** και **1297/72**, το νομικό πρόσωπο των δύο συγχωνeuόμενων εταιρειών χωρίς να επακολουθήσει το στάδιο της εκκαθάρισης και το σύνολο της περιουσίας τους (Ενεργητικό και Παθητικό) θα μεταβιβασθεί στη νέα εταιρεία που θα συσταθεί ταυτόχρονα, η οποία θα καταστεί καθολική διάδοχος τους και θα υποκατασταθεί σε όλα ανεξαιρέτως τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνeuομένων εταιρειών. Η τελική απόφαση της συγχώνευσης θα ληφθεί από τις Γενικές Συνελεύσεις των συγχωνeuομένων εταιρειών, σύμφωνα με το άρθρο **72** του ΚΝ **2190/1920**.

3. Η συγχώνευση θα πραγματοποιηθεί με βάση τα οικονομικά στοιχεία των ισολογισμών των συγχωνeuομένων εταιρειών της **20/9/2002**. Η εκτίμηση των περιουσιακών στοιχείων θα γίνει από την επιτροπή εμπειρογνομόνων του άρθρου **9** του ΚΝ **2190/1920**.

4. Μέχρι την πραγματοποίηση της συγχώνευσης, δηλ. μέχρι την ημερομηνία καταχώρησης της διοικητικής αποφάσεως που εγκρίνει την πράξη συγχώνευσης στο Μητρώο ΑΕ της οικείας Νομαρχίας, οι πράξεις της κάθε συγχωνeuόμενης εταιρείας θεωρούνται από λογιστική άποψη ότι διενεργούνται για ίδιον λογαριασμό, ήτοι για λογαριασμό της κάθε συγχωνeuόμενης εταιρείας χωριστά. Μετά την πραγματοποίηση της συγχώνευσης, τα οικονομικά αποτελέσματα των συγχωνeuομένων εταιρειών αυτής της περιόδου

συγχωνeuόμενη εταιρεία θα έχει συμμετοχή με **215.730** ευρώ και η δεύτερη συγχωνeuόμενη εταιρεία θα έχει συμμετοχή με **84.270** ευρώ.

Η εσωτερική αξία της μετοχής της πρώτης συγχωνeuόμενης εταιρείας θα είναι **34** ευρώ και της δεύτερης συγχωνeuόμενης εταιρείας θα είναι **6,5** ευρώ.

Η σχέση ανταλλαγής μετοχών θα είναι η εξής:

Η πρώτη συγχωνeuόμενη εταιρεία θα ανταλλάσσει μία **(1)** παλαιά μετοχή με **1,1334** της νέας εταιρείας και η δεύτερη συγχωνeuόμενη εταιρεία θα ανταλλάσσει μία **(1)** παλαιά μετοχή με **0,21665** της νέας εταιρείας.

7. Οι μετοχές που θα εκδώσει η νέα εταιρεία θα είναι **10.000** και θα παραδοθούν στους μετόχους των συγχωνeuομένων εταιριών με την προσκόμιση από αυτούς των τίτλων των παλαιών μετοχών που κατέχουν στις συγχωνeuόμενες εταιρείες, οι οποίοι θα ακυρωθούν, αφού συνταχθεί για αυτό πρακτικό ακυρώσεως τους από το Διοικητικό Συμβούλιο της νέας εταιρείας.

8. Η συγχώνευση τελειούται από την καταχώρηση στο Μητρώο ΑΕ της εγκριτικής απόφασης της αρμόδιας αρχής για τη συγχώνευση των παραπάνω εταιρειών. Από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης επέρχονται αυτοδικαία τα ακόλουθα αποτελέσματα: (α) η νέα εταιρεία υποκαθίσταται σε όλα γενικά τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνeuομένων εταιρειών, (β) οι μέτοχοι των συγχωνeuομένων εταιρειών γίνονται μέτοχοι της νέας εταιρείας, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παραπάνω παράγραφο **6** και (γ) οι συγχωνeuόμενες εταιρείες παύουν να υπάρχουν.

9. Ημερομηνία από την οποία οι μετοχές που θα παραδοθούν στους μετόχους των συγχωνeuομένων εταιρειών θα παρέχουν δικαίωμα συμμετοχής στα κέρδη της νέας εταιρείας ορίζεται η επόμενη της καταχώρησης στο Μητρώο ΑΕ της εγκριτικής απόφασης της αρμόδιας αρχής για τη συγχώνευση των συγχωνeuομένων εταιρειών.

10. Δεν υπάρχουν μέτοχοι των συγχωνeuομένων εταιρειών οι οποίοι να έχουν ειδικά δικαιώματα ή προνόμια, ούτε κάτοχοι άλλων τίτλων πλην μετοχών.

11. Για τα μέλη των Διοικητικών Συμβουλίων και τους τακτικούς ελεγκτές των συγχωνeuομένων εταιρειών, δεν προβλέπονται από το καταστατικό τους ή από αποφάσεις Γενικών Συνελεύσεων τους ιδιαίτερα πλεονεκτήματα, ούτε εξάλλου τους παρέχονται τέτοια πλεονεκτήματα από το παρόν Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης.

12. Το οριστικό κείμενο της σύμβασης συγχώνευσης μαζί με το καταστατικό ίδρυσης της νέας εταιρείας θα καταρτισθούν με συμβολαιογραφικό έγγραφο, με το οποίο θα συντελεσθεί και τυπικά η μεταβίβαση του συνόλου της περιουσίας των συγχωνeuομένων

είτε θα μεταφερθούν με τις αντίστοιχες λογιστικές εγγραφές στη νέα εταιρεία, είτε εφόσον προκύψουν κέρδη θα διανεμηθούν μεταξύ των μετόχων κάθε εταιρείας, ανάλογα με το τι θα αποφασίσουν οι Γενικές Συνελεύσεις των Μετόχων που θα εγκρίνουν το παρόν. Σε περίπτωση που από τα οικονομικά αποτελέσματα των συγχωνευομένων εταιρειών αυτής της περιόδου προκύπτουν ζημίες που θα μειώνουν τις καθαρές θέσεις των συγχωνευομένων εταιρειών, όπως αυτές θα προσδιορισθούν από την Επιτροπή του άρθρου 9 του ΚΝ 2190/1920, θα καλύπτονται με μετρητά από τους μετόχους της εταιρείας που παρουσιάζει την ζημία.

5. Το μετοχικό κεφάλαιο της νέας εταιρεία θα σχηματιστεί από την εισφορά των καθαρών θέσεων των συγχωνευομένων εταιρειών, όπως αυτές θα προσδιορισθούν από την Επιτροπή του άρθρου 9 του ΚΝ 2190/1920 και το οποίο δεν θα είναι μικρότερο των 300.000 ευρώ.

«Α» Α.Ε.

εταιρειών προς τη νέα εταιρεία που θα συσταθεί.

13. Οι διατάξεις δημοσιότητας που επιβάλλει ο ΚΝ 2190/1920 θα τηρηθούν χωρίς καμία εξαίρεση σε όλα τα στάδια της διαδικασίας συγχωνεύσεως.

14. Σε οποιοδήποτε άλλο θέμα αναφορικά με τη συγχώνευση των ανωτέρω εταιρειών θα εφαρμόζονται οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

Σε πίστωση των ανωτέρω συντάχθηκε το παρόν Σχέδιο Σύμβασης Συγχώνευσης και υπογράφεται από τους νόμιμα κατά τα ανωτέρω εξουσιοδοτημένους εκπροσώπους των εταιρειών ως ακολούθως:

«Β» Α.Ε.

Εάν η έγκριση της αρμόδιας Αρχής για την άνω σύμβαση συγχώνευσης καταχωρήθηκε στο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών την **31.12.2002** τότε η Α συγχωνευόμενη συνέταξε τον παρακάτω οριστικό ισολογισμό μετασχηματισμού με ημερομηνία **31.12.2002**:

Ενεργητικό	Α συγχωνευόμενη Οριστικός Ισολογισμός 20.9.2002		Παθητικό
Πάγια (Αξία κτήσεως)	(15) 130.000	Μετοχικό κεφάλαιο	63.450
μείον: Αποσβέσεις (20.9 – 31.12.02)	(4.000)	(6.345 μετοχές x 10 €/μετοχή)	
Αποθέματα	(14) 43.000	Αποθεματικά	132.280
μείον: Πρόβλεψη υποτίμησης	(2.000)	Διαφορά εκτίμησης επιτροπής	20.000
Απαιτήσεις	(14) 118.000	Καθαρή θέση επιτροπής	215.730
μείον: Πρόβλεψη επισφάλειας	(5.000)	Κέρδος (20.9 – 31.12)	(13) 5.000
Διαθέσιμα	(14) 30.000	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	220.730
		Προβλέψεις	3.000
		Υποχρεώσεις	(14) 86.270
Σύνολο	310.000	Σύνολο	280.730
Λογαριασμοί τάξεως χρεωστικοί:		Λογαριασμοί τάξεως πιστωτικοί:	
<u>Υπεραξία εκτίμησης, λόγω μετασχηματισμού επιτροπής άρθρου 9</u>	(15) 20.000	<u>Αφορολόγητη υπεραξία βάσει του Ν.Δ. 1297/1972</u>	(15) 20.000

(13) Η γενική συνέλευση των μετόχων της Α συγχωνευόμενης αποφάσισε όπως τα άνω κέρδη μεταφερθούν στην νέα εταιρεία.

(14) Τα περιουσιακά στοιχεία της Α έχουν μεταβληθεί κατά το χρονικό διάστημα **20.9.2002 – 31.12.2002**.

(15) **Υπ. Οικονομικών 1042801/1992**

Απαντώντας στην **64266** από **10 Μαΐου 1991** αναφορά σας για το πιο πάνω θέμα, σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α.ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Με την **Ε. 13903/ΠΟΛ. 217/1981** διαταγή μας, έχει γίνει δεκτό ότι στην περίπτωση που κατά τη μετατροπή ή συγχώνευση των επιχειρήσεων με τις διατάξεις του **ν.δ. 1297/1972**, μεταβιβάζονται αυτοκίνητα (Δ.Χ. ή Ι.Χ.) στη νέα εταιρεία που προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση, η τυχόν προκύπτουσα υπεραξία των οχημάτων αυτών, ως προερχόμενη από πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος, κατά το χρόνο της μετατροπής ή συγχώνευσης όπως θα έπρεπε, αλλά θα φορολογηθεί κατά το χρόνο της διάλυσης της εταιρείας, που προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση.

Εξάλλου, όπως έχει γίνει δεκτό με την **Ε. 24011/ΠΟΛ. 423/1969** διαταγή μας, η προερχόμενη από μετατροπή ή συγχώνευση ανώνυμη εταιρεία, υποχρεούται να συντάξει απογραφή κατά το χρόνο της σύστασής της (ημερομηνία καταχώρησης στο οικείο Μητρώο Ανωνύμων Εταιρειών), σύμφωνα με τις διατάξεις της παραγρ. **1** του άρθρου **41** του **Κ.ν. 2190/1920** και της παραγρ. **6** του άρθρου **40** του **Κ.Φ.Σ.** κατά την οποία, τα πάγια στοιχεία αναγράφονται με την αξία που καθορίστηκε, από την εκτιμητική Επιτροπή του άρθρου **9** του **ν. 2190/1920**.

Δεν θα αναγραφούν στην απογραφή, τα πάγια στοιχεία τα οποία, αν και εκτιμήθηκαν από την Επιτροπή, καταστράφηκαν ή πουλήθηκαν μέχρι τη σύσταση της ανώνυμης εταιρείας.

Αντίθετα, θα καταχωρηθούν στην απογραφή έναρξης, με την αξία κτήσης τους, οι αγορές νέων παγίων στοιχείων, οι οποίες πραγματοποιούνται στο χρονικό διάστημα, αφότου συντάχθηκε η έκθεση της εκτιμητικής Επιτροπής του άρθρου 9 του ν. 2190/1920 και μέχρι το χρόνο σύστασης της ανώνυμης εταιρείας.

Από όσα αναφέρθηκαν πιο πάνω, προκύπτει, ότι: α) σε περίπτωση μετατροπής ή συγχώνευσης επιχειρήσεων με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972, για την υπεραξία, που προκύπτει από τα αυτοκίνητα που εισφέρονται για να χρησιμοποιηθούν ως πάγιο στοιχείο της επιχείρησης δεν υπάρχει υποχρέωση καταβολής του φόρου που οφείλεται με τις διατάξεις της παραγράφου 3 του άρθρου 7 του ν. 1160/1981 από την μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση β) για τα τυχόν αυτοκίνητα που αγοράστηκαν από την μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση στο χρονικό διάστημα από τη σύνταξη της έκθεσης της εκτιμητικής επιτροπής του άρθρου 9 του ν. 2190/1920 και μέχρι το χρόνο σύστασης της Α.Ε., καθόσον η υποχρέωση αναγραφής τους στην απογραφή έναρξης με την τιμή κτήσης, δεν καταλείπει ωφέλεια (υπεραξία) προς φορολόγηση.

Β. Φ.Π.Α. ΚΑΙ ΛΟΙΠΟΙ ΦΟΡΟΙ

Οι διατυπώσεις, που απαιτούνται για την μεταφορά από την Ε.Ε. στην Α.Ε. του φορτηγού αυτοκινήτου, που αποκτήθηκε από την μετατρεπόμενη σε Α.Ε. ετερόρρυθμη εταιρεία κατά το χρονικό διάστημα από την σύνταξη της έκθεσης της εκτιμητικής επιτροπής του ν. 2190/1920 μέχρι το χρόνο σύστασης της Α.Ε., δεν αποτελούν μεταβίβαση της κυριότητας του αυτοκινήτου. Και τούτο, γιατί ό,τι αποκτάται από την υπό μετατροπή Ε.Ε. κατά το στάδιο μετατροπής της ανήκει αυτοδίκαια, μετά την ολοκλήρωση της μετατροπής, στην Α.Ε.

Για το λόγο αυτό στην ανωτέρω περίπτωση δεν οφείλεται φόρος προστιθέμενης αξίας ή τέλος χαρτοσήμου.

Εξάλλου, με τις ανωτέρω διατυπώσεις δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι πραγματοποιείται συμπληρωματική εισφορά στην Α.Ε., αφού δεν εισφέρεται νέο περιουσιακό στοιχείο, (το αυτοκίνητο αντικαθιστά άλλα περιουσιακά στοιχεία που εκτιμήθηκαν αρχικά από την επιτροπή του ν. 2190/1920), και επομένως δεν οφείλεται φόρος συγκέντρωσης κεφαλαίων.

Ενεργητικό	Β συγχωνευόμενη Προσωρινός Ισολογισμός 20.9.2002	Παθητικό
Πάγια (Αξία κτήσεως) μείον: Αποσβέσεις	200.000,00 (120.000,00)	Μετοχικό κεφάλαιο 60.027,95 (12.965 μετοχές x 4,63 €/μετοχή)
Αναπόσβεστο υπόλοιπο	80.000,00	Αποθεματικά 14.242,05
Αποθέματα	20.000,00	74.270,00
Απαιτήσεις	40.000,00	Προβλέψεις -
Διαθέσιμα	10.000,00	Υποχρεώσεις 75.730,00
Σύνολο	150.000,00	Σύνολο 150.000,00

Εκτίμηση επιτροπής άρθρου 9 κωδ. Ν. 2190/1920

	Αξία βιβλίων	Εκτίμηση	Υπεραξία
Πάγια (Αναπόσβεστο υπόλοιπο)	80.000	95.000	15.000
Αποθέματα	20.000	20.000	
μείον: Πρόβλεψη υποτίμησης		(1.000)	(1.000)
Απαιτήσεις	40.000	40.000	
μείον: Πρόβλεψη επισφάλειας		(2.000)	(2.000)
Διαθέσιμα	10.000		
Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού	-	(2.000)	(2.000)
Υποχρεώσεις	(75.730)	(75.730)	
Καθαρή θέση	74.270	84.270	10.000

Επίσης, η Β την 31.12.2002 (ημερομηνία που η εποπτεύουσα Αρχή ενέκρινε τον άνω μετασχηματισμό) συνέταξε τον παρακάτω οριστικό ισολογισμό μετασχηματισμού:

Ενεργητικό	Β συγχωνευόμενη Οριστικός Ισολογισμός 31.12.2002	Παθητικό
Πάγια	95.000	Μετοχικό κεφάλαιο 60.027,5
Μείον: Αποσβέσεις 20.9 – 31.12.02	(3.000)	(12.965 μετοχές x 4,63 €/μετοχή)
Αποθέματα	⁽¹⁷⁾ 23.000	Αποθεματικά 12.424,05
Μείον: Πρόβλεψη υποτίμησης	(1.000)	Διαφορά εκτίμησης επιτροπής 10.000,00
Απαιτήσεις	⁽¹⁷⁾ 45.000	Καθαρή θέση επιτροπής 84.270
μείον: Πρόβλεψη επισφάλειας	(2.000)	Κέρδος (20.9 – 31.12) ⁽¹⁶⁾ 5.730
Διαθέσιμα	⁽¹⁷⁾ 15.000	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων 90.000
Σύνολο	172.000	Προβλέψεις 2.000
		Υποχρεώσεις ⁽¹⁷⁾ 80.000
		Σύνολο 172.000
Λογαριασμοί τάξεως χρεωστικοί:		Λογαριασμοί τάξεως πιστωτικοί:
Υπεραξία εκτίμησης, λόγω		Αφορολόγητη υπεραξία λόγω

Ο ισολογισμός 1.1.2003 (ενάρξεως) της νέας εταιρείας και η ορθή κατανομή των μετοχών της νέας εταιρείας στους μετόχους των συγχωνευόμενων εταιρειών βάσει της σύμβασης συγχώνευσης έχουν ως ακολούθως:

Λύση ασκήσεως:

«Γ» Α.Ε. (Νέα Εταιρεία)			
Ενεργητικό	Ισολογισμός Ενάρξεως 1.1.2003		Παθητικό
Πάγια	225.000	Μετοχικό κεφάλαιο	300.000
μειον: Αποσβέσεις	(7.000)	(10.000 μετοχές x 30 €/μετοχή)	
	218.000	Υπόλοιπο κερδών εις νέον	10.730
Αποθέματα	66.000	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	310.730
μειον: Πρόβλεψη υποτίμησης	(3.000)	Προβλέψεις	5.000
Απαιτήσεις	163.000	Υποχρεώσεις	166.270
μειον: Πρόβλεψη επισφάλειας	(7.000)		
Διαθέσιμα	45.000		
Σύνολο	482.000	Σύνολο	172.000
Λογαριασμοί χρεωστικοί:	τάξεως	Λογαριασμοί πιστωτικοί:	τάξεως
Υπεραξία εκτίμησης, λόγω μετασχηματισμού επιτροπής άρθρου 9	30.000	Αφορολόγητη υπεραξία λόγω μετασχηματισμού βάσει Ν.Δ. 1297/1972	30.000

(16) Η γενική συνέλευση των μετόχων της Β συγχωνευόμενης αποφάσισε όπως τα άνω κέρδη μεταφερθούν στην νέα εταιρεία.

(17) Τα περιουσιακά στοιχεία της Β έχουν μεταβληθεί κατά το χρονικό διάστημα 20.9.2002 - 31.12.2002.

«Γ» Α.Ε. (Νέα Εταιρεία)			
Ενεργητικό	Ισολογισμός Ενάρξεως 1.1.2003		Παθητικό
Πάγια	225.000	Μετοχικό κεφάλαιο	300.000
μειον: Αποσβέσεις	(7.000)	(10.000 μετοχές x 30 €/μετοχή)	
	218.000	Υπόλοιπο κερδών εις νέον	10.730
Αποθέματα	66.000	Σύνολο ιδίων κεφαλαίων	310.730
μειον: Πρόβλεψη υποτίμησης	(3.000)	Προβλέψεις	5.000

Απαιτήσεις μειών: Πρόβλεψη επισφάλειας	163.000 (7.000)	Υποχρεώσεις	166.270
Διαθέσιμα	45.000		
Σύνολο	<u>482.000</u>	Σύνολο	<u>172.000</u>
Λογαριασμοί	τάξεως	Λογαριασμοί	τάξεως
χρεωστικοί:		πιστωτικοί:	
Υπεραξία εκτίμησης, λόγω μετασχηματισμού επιτροπής άρθρου 9	<u>30.000</u>	Αφορολόγητη υπεραξία λόγω μετασχηματισμού βάσει Ν.Δ. 1297/1972	<u>30.000</u>

Σχέση συμμετοχής των μετόχων των συγχωνευόμενων εταιρειών στο μετοχικό κεφάλαιο της νέας εταιρείας βάσει της σύμβασης συγχώνευσης.

Μέτοχοι	Μετοχικό κεφάλαιο	%	Νέες μετοχές	Σχέση ανταλλαγής	Παλαιές μετοχές
A	215.730	71,91%	7.191	1,1334	6.345
B	84.270	28,09%	2.809	0,21665	12.965
Σύνολα	<u>300.000</u>	<u>100,00%</u>	<u>10.000</u>		

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Κατά τη συγχώνευση Α.Ε. με σύσταση νέας εταιρείας βάσει των διατάξεων των άρθρων 68 (Παρ. 1 και 3), 69, 70, 72-77 και 80 του κωδ. Ν. 2190/1920 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του Ν. 2166/1993 δεν εμφανίζεται η έννοια της υπεραξίας συγχωνεύσεως.
- Δεν ισχύει το ίδιο όταν η συγχώνευση συντελείται με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/1972, όπου συντάσσεται Έκθεση από την Επιτροπή του άρθρου 9 προκειμένου να εκτιμηθεί η υπεραξία που προέκυψε από τη συγχώνευση. Η ως άνω υπεραξία εκτίμησης στο μεν ενεργητικό εμφανίζεται σε χρεωστικό λογαριασμό τάξεως ως «Υπεραξία εκτίμησης, λόγω μετασχηματισμού επιτροπής άρθρου 9», στο δε παθητικό εμφανίζεται σε πιστωτικό λογαριασμό τάξεως στο παθητικό, ως «αφορολόγητη Υπεραξία βάσει του Ν.Δ.1297/1972».
Για παράδειγμα κατά τη μετατροπή ή συγχώνευση των επιχειρήσεων με τις διατάξεις του ν.δ. 1297/1972, όταν μεταβιβάζονται αυτοκίνητα (Δ.Χ. ή Ι.Χ.) στη νέα εταιρεία, η τυχόν προκύπτουσα υπεραξία των οχημάτων αυτών, ως προερχομένη από πάγια περιουσιακά στοιχεία της επιχείρησης, δεν υπόκειται σε φορολογία εισοδήματος, κατά το χρόνο της μετατροπής ή συγχώνευσης όπως θα έπρεπε, αλλά θα φορολογηθεί κατά το χρόνο της διάλυσης της εταιρείας, που προέρχεται από μετατροπή ή συγχώνευση.

Οι πιο συχνές περιπτώσεις υπεραξίας που συναντάμε είναι αυτές που προκύπτουν από εξαγορά εταιρειών, από συγχώνευση με απορρόφηση αλλά και από σύσταση νέων εταιρειών. Πέρα των περιπτώσεων αυτών, η έννοια της υπεραξίας συναντάται και σε λοιπές περιπτώσεις όπως αυτές θα μελετηθούν στο επόμενο κεφάλαιο.

8.1 ΛΟΙΠΕΣ ΠΕΡΙΠΤΩΣΕΙΣ GOODWILL

Μια επιχείρηση, π.χ. τράπεζα, μπορεί να συμφωνήσει με ιδιοκτήτη ακινήτου να μισθώσει το ακίνητό του, το οποίο χρησιμοποιεί αυτός ως έδρα της επαγγελματικής του δραστηριότητας, και με την υπογραφή του συμβολαίου να του καταβάλλει ποσό π.χ. € **23.000,00** ως αποζημίωση για τη ζημιά που υφίσταται ο ιδιοκτήτης από την αποστέρηση της ασκήσεως της επιχειρήσεώς του, λόγω διαλύσεως της στεγαζόμενης στο μίσθιο επιχειρήσεώς του.

Εάν η άνω αποζημίωση αντικρίζει το κόστος του περιουσιακού στοιχείου τότε δεν αποτελεί εισόδημα για τον ιδιοκτήτη και επειδή είναι έξοδο που δημιουργείται για την επέκταση της δραστηριότητας της οικονομικής μονάδας θα καταχωρηθεί στο λογαριασμό **16.10** «Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως» (Ε.Γ.Λ.Σ. παρ. **2.2.110**, περ. **12**, βλέπε επόμενη παρ. **7.2.1**). Αντιθέτως εάν αντικρίζει τα διαφεύγοντα συνεπεία της διαλύσεως της επιχειρήσεως κέρδη, τότε η αποζημίωση αποτελεί για τον ιδιοκτήτη εισόδημα από εμπορικές επιχειρήσεις (Ν.Σ.Κ. **682/1989**, Δ.Φ.Ν. **1990** σελ. **1236**). Επίσης η αποζημίωση η καταβληθείσα για την εξαγορά επιχειρήσεως (αέρας) ή εμπορικής επωνυμίας αποτελεί, κατά την άποψη του Υπουργείου Οικονομικών, έξοδο πρώτης εγκατάστασης (Υπ. Οικονομικών **129/1955**, Δ.Φ.Ν. **1955** σελ. **707**).

Κατά τη γνώμη μας, οι άνω αποζημιώσεις παρακολουθούνται στο λογαριασμό **16.00** «Υπεραξία επιχειρήσεως».

Η απόσβεση του άνω εξόδου θα γίνει είτε εφάπαξ κατά το έτος πραγματοποίησης είτε τμηματικά και ισόποσα σε περισσότερες χρήσεις οι οποίες, όμως, δεν μπορούν να υπερβούν τα πέντε έτη (άρθρο 31, παρ. 1, περ. ιβ', Ν. 2238/1994).

Τέλος, μια επιχείρηση μπορεί να καταβάλλει σε μια άλλη επιχείρηση αποζημίωση για την αλλαγή της επωνυμίας της, την αποχή από μελλοντικές δραστηριότητες και την παραίτησή της από υφιστάμενες συμβατικές σχέσεις. Κατά την άποψη του Υπουργείου Οικονομικών η αποζημίωση αυτή δεν αποτελεί έξοδο ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως αλλά παραγωγική δαπάνη που περιλαμβάνεται στα γενικά έξοδα της διαχείρισεως (Υπουργείου Οικονομικών 1833/1987) ⁽¹¹⁾

⁽¹¹⁾ **Υπουργείο Οικονομικών 1833/1987**

Σύμφωνα με τη διάταξη της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 35 του ΝΔ 3323/55, από το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτονται οι με οριστικές εγγραφές αποσβέσεις επισφαλών απαιτήσεων και εξόδων πρώτης εγκατάστασης. Τα έξοδα πρώτης εγκατάστασης αποσβένονται είτε εφάπαξ, είτε ισόποσα σε περισσότερες από μια χρήσεις και όχι σε περισσότερες από δέκα.

Όπως έχει γίνει δεκτό (129/1955 εγκύκλιο διαταγή του κ. υπουργού των Οικονομικών) στα έξοδα πρώτης εγκατάστασης περιλαμβάνονται οι δαπάνες που γίνονται κατά το προκαταρκτικό στάδιο της επιχείρησης και μέχρι να γίνει η έναρξη λειτουργίας της π.χ. διαφημίσεις, έξοδα δικηγόρων, συμβολαιογραφικά, φόρος κ.λ.π.

Από τα παραπάνω και από το δεδομένο ότι η καταβάλλουσα επιχ/ση ήδη λειτουργεί προκύπτει ότι η αποζημίωση αυτή δεν εμπίπτει στην έννοια των εξόδων πρώτης εγκατάστασης και επομένως η δαπάνη αυτή δεν μπορεί να εκπεσθεί με βάση τη διάταξη της περίπτωσης στ' της παρ. 1 του άρθρου 35 ΝΔ 3323/55.

Εξάλλου με τη διάταξη της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 35 του ίδιου νομοθετικού διατάγματος ορίζεται, ότι από το ακαθάριστο εισόδημα εκπίπτουν τα γενικά έξοδα διαχείρισης, στα οποία συμπεριλαμβάνονται τα έξοδα μισθοδοσίας και αμοιβής προσωπικού.

Από το δεδομένο, ότι η αναφορά των δαπανών οι οποίες περιλαμβάνονται στα γενικά έξοδα διαχείρισης που γίνεται στην παραπάνω διάταξη είναι ενδεικτική, προκύπτει ότι σαν γενικά έξοδα διαχείρισης νοούνται οι παραγωγικές γενικά δαπάνες της επιχείρησης, δηλαδή εκείνες οι δαπάνες οι οποίες αν λάβουμε τον σκοπό για τον οποίο γίνονται και τις κάθε φορά ειδικές συνθήκες, κρίνεται ότι βασικά συμβάλλουν στην επέκταση των εργασιών της επιχ/σης και στην αύξηση του εισοδήματος αυτής.

Στην υπόψη περίπτωση, η αποζημίωση που καταβάλλεται από μια επιχ/ση σε άλλη, για την αλλαγή της επωνυμίας της, την αποχή από κάθε μελλοντική δραστηριότητα που έχει σχέση με ένα ορισμένο τομέα της επιχειρηματικής της δραστηριότητας και την παραίτησή της από υφιστάμενες συμβατικές σχέσεις αποτελεί, αναμφισβήτητα, παραγωγική δαπάνη για την καταβάλλουσα επιχ/ση, γιατί συμβάλλει σοβαρά και αποδειγμένα στην επαύξηση του κύκλου των εργασιών της και την παραγωγή κέρδους. Μετά από τα παραπάνω έχουμε τη γνώμη ότι η αποζημίωση αυτή πρέπει να περιληφθεί στα γενικά έξοδα διαχείρισης και να εκπεσθεί εφάπαξ από τα ακαθάριστα έξοδα της χρήσης μέσα στην οποία καταβλήθηκε. Εννοείται βέβαια, ότι η επιχ/ση αυτή συγκεντρώνει τις απαραίτητες προϋποθέσεις ώστε το οικονομικό αποτέλεσμά της να προσδιορίζεται λογιστικά (τήρηση επαρκών και ακριβών βιβλίων κ.τ.λ.) γιατί σε αντίθετη περίπτωση, δηλαδή σε εκείνη που τα κέρδη προσδιορίζονται εξωλογιστικά (τήρηση ανεπαρκών και ανακριβών βιβλίων κλπ), δεν παρέχεται από το Νόμο τέτοιο δικαίωμα.

8.2 ΥΠΕΡΑΞΙΑ ΑΠΟ ΕΜΠΟΡΕΥΣΙΜΑ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα αποθέματα των πρώτων υλών αποτιμούνται στο τρέχον κόστος αντικατάστασής τους , ενώ τα έτοιμα προϊόντα στην τιμή πώλησέως τους μειωμένη με : (α) το κόστος διαθέσεως και (β) ένα λογικό ποσοστό κέρδους που αναλογεί στην προσπάθεια που θα καταβάλει η επιχείρηση για την πώλησή τους .

Η διάταξη του άρθρου 2 § 2 του ν.δ. 1297/72 ορίζει ότι η υπεραξία «διαπιστούμενη δι' απογραφής των στοιχείων του ενεργητικού και παθητικού...» , δηλαδή τόσο των παγίων όσο και των κυκλοφορούντων στοιχείων , δέχεται , κατά τη γνώμη μας , την ορθή άποψη ότι και από την αποτίμηση των αποθεμάτων μπορεί να προκύψει υπεραξία , της οποίας η φορολογία αναστέλλεται κ.λ.π., όπως ακριβώς και η υπεραξία που προέρχεται από την αποτίμηση των παγίων στοιχείων.

Το Υπουργείο Οικονομικών εντούτοις , κινούμενο από φορολογικούς και μόνο λόγους , δέχεται την άποψη ότι τα αποθέματα δεν μπορούν να αποτιμηθούν σε αξία μεγαλύτερη από το κόστος κτήσεώς τους και ότι η υπεραξία από εμπορεύσιμα στοιχεία υπόκειται σε φορολογία ως κέρδος της επιχειρήσεως. Σύμφωνα , λοιπόν , με την υπ' αριθμό 250/1974 γνωμοδότηση της Ολομελείας του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (Υπ. Οικονομικών Ν.4916/1974, πολ.274) η υπεραξία που προκύπτει από εμπορεύσιμα στοιχεία υπόκειται σε φορολογία , ενώ υπεραξία που προκύπτει από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία κατά τη συγχώνευση ή μετατροπή επιχειρήσεων τυγχάνει αναβολή της φορολογίας έως τη διάλυση της εταιρίας.

Την άποψη αυτή του Υπ. Οικονομικών ορθώς δεν ακολουθεί η πρόσφατη φορολογική νομολογία του Συμβουλίου Επικρατείας και αντιμετωπίζει το θέμα κατά τη σωστή άποψη. Το δυσάρεστο είναι ότι οι Επιτροπές Εμπειρογνομόνων που συγκροτεί το Υπουργείο Εμπορίου ακολουθούν φαίνεται τις προφορικές οδηγίες του Υπ. Οικονομικών και δε δέχονται αποτίμηση των αποθεμάτων σε αξία μεγαλύτερη από το κόστος κτήσεως τους και συνεπώς δεν προκύπτει από τα αποθέματα υπεραξία. Κι όμως οι επιτροπές αυτές έπρεπε , αν μη τι άλλο , να ακολουθούν τις σύγχρονες αντιλήψεις και να πρωτοπορούν στην εφαρμογή και διάδοσή τους .

Κατά τη διάταξη της § 2 του άρθρου 2 του Ν.Δ. 1297/72 η υπεραξία που εμφανίζεται απαραίτητως σε ειδικούς λογαριασμούς της συγχωνευούσης ή της νέας εταιρίας δεν φορολογείται παρά μόνο κατά το χρόνο της διάλυσης της εφαρμόζοντας αντίστοιχα τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 26 του Ν.Δ.

3323/1955 για τις ανώνυμες εταιρίες και του άρθρου **32** για εταιρίες περιορισμένης ευθύνης.

Πρόκειται για το σπουδαιότερο κίνητρο που παρέχει το ν.δ. **1297/72** , της αναστολής φορολογήσεως της υπεραξίας , χωρίς το οποίο η συγχώνευση και μετατροπή των επιχειρήσεων θα ήταν πράξη εντελώς ασύμφορη, αφού τα αφανή αποθεματικά που υπάρχουν στις συγχωνευόμενες ή μετατρεπόμενες επιχειρήσεις , καθιστάμενα εμφανή με τη συγχώνευση ή μετατροπή , θα υποβάλλονταν σε φορολογία κατά το χρόνο της συγχωνεύσεως ή μετατροπής των επιχειρήσεων.

Η διάταξη θέτει ως προϋπόθεση τη λογιστική παρακολούθηση της υπεραξίας σε ειδικούς λογαριασμούς της συγχωνεύουσας ή της νέας εταιρίας μέχρι του χρόνου της διαλύσεως της εταιρίας αυτής.

8.3 ΑΠΟΣΒΕΣΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ ΤΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ

Σύμφωνα με τη διάταξη της § **3** του άρθρου **2** του ν.δ. **1297/72** - η οποία προστέθηκε με το άρθρο **19 § 2** του Ν.**849/1978** και ισχύει από **22.12.1978** – προκειμένου να γίνει υπολογισμός των εκπιπόμενων από τα ακαθάριστα έσοδα αποσβέσεων επί της αξίας των εισφερομένων παγίων περιουσιακών στοιχείων από τη συγχωνευόμενη ή μετατρεπόμενη επιχείρηση λαμβάνεται ως βάση η αναπόσβεστη αξία που έχει αναγνωρισθεί οριστικά βάσει των ισχυουσών διατάξεων κάθε πάγιου περιουσιακού στοιχείου , προσαυξημένη κατά την αναλογούσα σε αυτή υπεραξία , η οποία προέκυψε κατά τη μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων. Βάσει επίσης των ισχυουσών διατάξεων, οι υπολογιζόμενες αποσβέσεις περί της υπεραξίας που αναλογεί στην αποσβεσθείσα αξία των εισφερομένων παγίων περιουσιακών στοιχείων από τη μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση δεν εκπίπτονται από τα ακαθάριστα έσοδα της εταιρείας .

Για την αποσαφήνιση της διατάξεως αυτής το Υπ. Οικονομικών , με την εγκύκλιο του αριθμό /**1979** , ορίζει τα εξής :

Βάση υπολογισμού αποσβέσεων επί αξίας εισφερομένων στοιχείων από τη συγχωνευόμενη ή μετατρεπόμενη επιχείρηση

Με τη διάταξη αυτή (Ν. **849/78**, άρθρου **19§2**) διευκρινίζεται τι συμβαίνει με τις εταιρείες οι οποίες θα προέλθουν από τη μετατροπή ή συγχώνευση επιχειρήσεων , βάσει των διατάξεων του Ν.Δ. **1297/1972** μετά την έναρξη ισχύος του

κοινοποιούμενου νόμου , δηλαδή μετά τη 22^η Δεκεμβρίου 1978 , προκειμένου να υπολογίσουν τις εκπιπόμενες από τα ακαθάριστα έσοδα τους αποσβέσεις. Με τα ποσοστά που προβλέπονται από τις ισχύουσες διατάξεις , ως βάση υπολογισμού αυτών θα λαμβάνεται η αναπόσβεστη αξία που οριστικά έχει προσδιορισθεί από τον Οικον. Έφορο για κάθε πάγιο περιουσιακό στοιχείο , προσαυξημένη κατά την αναλογούσα σε αυτήν υπεραξία , η οποία προέκυψε από την εκτίμηση της Επιτροπής του άρθρου 9 του Κωδικοποιημένου Νόμου 2190/1920.

Σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη το ποσό των αποσβέσεων επί της υπεραξίας, η οποία αναλογεί στην αποσβεσθείσα αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου που εισφέρεται από τη μετατρεπόμενη ή συγχωνευόμενη επιχείρηση , δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα της νέας εταιρείας κατά τον υπολογισμό των καθαρών κερδών που φορολογούνται βάση των ισχυουσών διατάξεων.

Κατά συνέπεια εάν μία επιχείρηση έχει υπολογίσει και αποσβέσεις επί της υπεραξίας , η οποία αναλογεί στην αποσβεσθείσα αξία του παγίου περιουσιακού στοιχείου, το ποσό αυτό θα προσauξησει τα φορολογητέα κέρδη αυτής .

Διευκρινίζεται , ωστόσο ότι οι επιχειρήσεις που είχαν μετατραπεί ή συγχωνευθεί έως την 31/12/1977 δικαιούνταν να υπολογίζουν τις αποσβέσεις επί της αξίας την οποία προσδιόριζε η επιτροπή του άρθρου 9 του κωδικοποιημένου νόμου 2190/1920 και κατά τον υπολογισμό των φορολογητέων καθαρών κερδών θα εκπίπτουν από τα ακαθάριστα έσοδα τις αποσβέσεις που αναλογούν επί της υπεραξίας που προέκυψε από την εκτίμηση της επιτροπής του άρθρου 9 του Ν.2190/1920.

8.4 ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ

Παράδειγμα 1^ο

Έστω ότι η ατομική επιχείρηση «Α» μετατρέπεται την 4/1/1979 σε εταιρεία περιορισμένης εθνότητας με τις διατάξεις του Ν.Δ. 1297/1972 και ότι στα λογιστικά βιβλία της μετατραπείσας επιχειρήσεως εμφανιζόταν της 31/12/1978 μεταξύ άλλων : α) ακίνητο με αξία κτήσεως χωρίς την αξία οικοπέδου Δρ 1.000.000 στο οποίο έχουν ήδη γίνει αποσβέσεις Δρ 600.000 , οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί φορολογικώς και β) μηχανήματα αξίας κτήσεως Δρ 18.000.000 για τα οποία έχουν ενεργηθεί αποσβέσεις Δρ 13.000.000 οι οποίες έχουν αναγνωρισθεί φορολογικώς (μηχανήμα «Α» αξίας κτήσεως Δρ 8.000.000 με αποσβέσεις Δρ 6.000.000 , μηχανήμα «Β»

αξίας κτήσεως Δρ **5.000.000** με αποσβέσεις Δρ **4.000.000** , μηχανήμα «Γ» αξίας κτήσεως Δρ **5.000.000** με αποσβέσεις Δρ **3.000.000**).

Έστω ότι η Επιτροπή του άρθρου **9** του Ν.2190/20 εκτίμησε το ακίνητο (κτίσματα) της επιχειρήσεως σε Δρ **2.000.000** , και τα μηχανήματα στο ποσό των Δρ **16.000.000** και ειδικότερα το μηχανήμα «Γ» σε **6.000.000** δρχ.

Με βάση τα ανωτέρω οι αποσβέσεις θα υπολογισθούν ως εξής :

1. ΑΚΙΝΗΤΟΥ

- Εξεύρεση αναπόσβεστης αξίας ακινήτου .

Αξία κτήσεως Δρ **1.000.000** μείον αποσβέσεις Δρ **600.000** = **400.000** Δρ

- Υπολογισμός Υπεραξίας ακινήτου .

Αξία Επιτροπής άρθρου **9** Ν. **2190/1920** Δρ **2.000.000** μείον αναπόσβεστη αξία Δρ **400.000** = **1.600.000** Δρ Υπεραξία .

- Υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία του ακινήτου

Υπεραξία ακινήτου Δρ **1.600.000** x (αναπόσβεστη αξία Δρ **400.000**/Αξία κτήσεως Δρ **1.000.000**) = **640.000** Δρ .

- Αξία επί της οποίας θα υπολογίσει τις αποσβέσεις η νέα εταιρεία

Αναπόσβεστη αξία ακινήτου Δρ **400.000** + Υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία του ακινήτου **640.000** Δρ = **1.040.000** Δρ

2. ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ

- a. Αναπόσβεστη αξία μηχανήματος Α =

Αξία κτήσεως Δρ **8.000.000** μείον αποσβέσεις **6.000.000** = **2.000.000** Δρ

- υπεραξία μηχανήματος

Αξία επιτροπής άρθρου **9** Δρ **6.000.000** μείον

Αναπόσβεστη αξία Δρ **2.000.000** = **4.000.000** Δρ υπεραξία

- υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία μηχανήματος =

υπεραξία μηχανήματος **4.000.000** x (αναπόσβεστη αξία **2.000.000**/αξία κτήσεως **8.000.000**) = **1.000.000**

- Αξία επί της οποίας θα υπολογίσει τις αποσβέσεις η νέα εταιρεία

Μείον αναπόσβεστη αξία μηχανήματος **2.000.000**

Συν υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία **1.000.000**

Ίσων **3.000.000** Δρ

- b. Αναπόσβεστη αξία μηχανήματος «B» =

Αξία κτήσεως **5.000.000** μείον αποσβέσεις **4.000.000** = **1.000.000** Δρ

- Υπεραξία μηχανήματος = αξία επιτροπής άρθρου 9 Δρ **4.000.000**

Μείον αναπόσβεστη αξία **1.000.000**

Ίσων **3.000.000** Δρ υπεραξία

- Υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία του μηχανήματος =

Υπεραξία μηχανήματος **3.000.000**

Επί (αναπόσβεστη αξία **1.000.000**/αξία κτήσεως **5.000.000**)

Ίσων **600.000** Δρ

- Αξία επί της οποίας θα υπολογίσει τις αποσβέσεις η νέα εταιρεία ισούται με Αναπόσβεστη αξία μηχανήματος Δρ **1.000.000**

+ υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία **600.000**

= **1.600.000** δρχ.

- c. Αναπόσβεστη αξία μηχανήματος «Γ» =

Αξία κτήσεως **5.000.000** μείον αποσβέσεις **3.000.000** = **2.000.000** Δρ

- Υπεραξία μηχανήματος = αξία επιτροπής άρθρου 9 Δρ **6.000.000**

Μείον αναπόσβεστη αξία **2.000.000**

Ίσων **4.000.000** Δρ υπεραξία

- Υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία του μηχανήματος =

Υπεραξία μηχανήματος **4.000.000**

Επί (αναπόσβεστη αξία **2.000.000**/αξία κτήσεως **5.000.000**)

Ίσων **1.600.000** Δρ

- Αξία επί της οποίας θα υπολογίσει τις αποσβέσεις η νέα εταιρεία ισούται με : Αναπόσβεστη αξία μηχανήματος Δρ **2.000.000**
 + υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία **1.600.000**
 = **3.600.000** δρχ.

=====

Παράδειγμα 2^ο

Έστω ότι η εταιρεία περιορισμένης ευθύνης «Α» μετατρέπεται την **15/01/1979** σε ανώνυμη εταιρεία βάσει των διατάξεων του Ν.Δ. **1297/1972** και ότι στα λογιστικά βιβλία της ΕΠΕ εμφανίζεται ακίνητο με αξία κτήσεως (χωρίς την αξία οικοπέδου) **2.000.000** Δρ και έχουν ήδη γίνει αποσβέσεις μέχρι την **31/12/1978** Δρ **1.200.000**.

Έστω ότι η ΕΠΕ, παρά την υποχρέωση που είχε κάθε έτος για την διενέργεια τακτικών αποσβέσεων επί της αξίας του ανωτέρω ακινήτου παρέλειψε να ενεργήσει αποσβέσεις συνολικού ποσού Δρ **100.000**, για την οποία παράλειψη υφίσταται σχετική έκθεση της αρμόδιας Οίκον. Εφορίας, και ότι η Επιτροπή του άρθρου **9** του Ν.**2190/20** εκτίμησε το ακίνητο σε **4.000.000** δρχ.

Με βάση τα ανωτέρω η αξία του ακινήτου επί της οποίας θα υπολογισθούν στο μέλλον από τη νεοσυσταθείσα ανώνυμη εταιρεία οι αποσβέσεις είναι οι κάτωθι :

Αναπόσβεστη αξία ακινήτου βάσει των βιβλίων της μετατραπείσας ΕΠΕ
 Αξία κτήσεως Δρ **2.000.000** Δρ μείον αποσβέσεις βιβλίων **1.200.000** = **800.000**
 δρχ.

Υπεραξία ακινήτου βάσει στοιχείων της Επιτροπής του άρθρου **9** του Ν.**2190/20**

Αξία Επιτροπής Δρ **4.000.000** μείον αναπόσβεστη αξία βάσει βιβλίων Δρ **800.000** = **3.200.000** Δρ

=====

Αναπόσβεστη αξία ακινήτου όπως αυτή προκύπτει από τα στοιχεία του φορολογικού φακέλου.

Αξία κτήσεως Δρ **2.000.000** μείον αποσβέσεις Δρ **1.300.000** (αποσβέσεις βιβλίων Δρ **1.200.000** + ποσό αποσβέσεων Δρ **100.000** που απώλεσε η επιχείρηση) = **700.000**δρχ

=====

Υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία που προσδιορίζεται από την Οικονομική Εφορία .

Υπεραξία Δρ **3.200.000** x (αναπόσβεστη αξία **700.000** / αξία κτήσεως Δρ **2.000.000**) = **1.120.000** Δρ

Συνεπώς αξία ακινήτου επί της οποίας θα υπολογισθούν οι φορολογικές αποσβέσεις από την ανώνυμη εταιρεία θα είναι :

Αναπόσβεστη αξία ακινήτου (μετά τη φορολογική αναμόρφωση) Δρ **700.000**

Συν Υπεραξία που αναλογεί στην αναπόσβεστη αξία Δρ **1.120.000**

Ίσων **1.820.000** Δρ

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

- Κατά τη μελέτη μας περί την υπεραξία που προκύπτει κατά τον μετασχηματισμό των επιχειρήσεων αλλά και τη λογιστική και φορολογική αντιμετώπιση αυτής, ιδιαίτερη έμφαση εδόθη στην υπεραξία από εξαγορά, απορρόφηση αλλά και σύσταση νέας εταιρείας.
- Η έννοια της υπεραξίας διακρίνεται και σε πολλές άλλες περιπτώσεις. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι την αποζημίωση που απολαμβάνει ο ιδιοκτήτης ενός ακινήτου που παραχωρεί σε μια άλλη επιχείρηση την έδρα της επαγγελματικής του δραστηριότητας, το Υπ. Οικονομικών την αντιμετωπίζει ως έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως ενώ εύλογα θα έπρεπε να καταχωρούνται ως «Υπεραξία Επιχειρήσεως» και να αποσβένεται είτε εφάπαξ είτε τμηματικά.
- Επίσης κατά τη γνώμη του Υπ. Οικονομικών η περίπτωση κατά την οποία μια επιχείρηση καταβάλλει σε μια άλλη επιχείρηση αποζημίωση για την αλλαγή της επωνυμίας της δεύτερης, την αποχή από μελλοντικές δραστηριότητες και την παραίτησή της από υφισταμένες συμβατικές σχέσεις δεν αποτελεί έξοδο ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως αλλά παραγωγική δαπάνη που περιλαμβάνεται στα γενικά έξοδα της διαχειρίσεως.
- Μια άλλη χαρακτηριστική περίπτωση που αποτελεί και το σπουδαιότερο κίνητρο που παρέχει το ν.δ. **1297/72**, είναι η αναστολή της φορολογίας της υπεραξίας που προκύπτει από την αποτίμηση των αποθεμάτων. Ωστόσο, οι Επιτροπές Εμπειρογνομώνων δεν ακολουθούν ακόμη αυτή τη τακτική. Προϋπόθεση για την άνω εφαρμογή αποτελεί η λογιστική παρακολούθηση της υπεραξίας σε ειδικούς λογαριασμούς της συγχωνεύουσας ή της νέας εταιρίας μέχρι του χρόνου της διαλύσεως της εταιρίας αυτής.
- Αναβολή της φορολογίας έως τη διάλυση της εταιρείας τυγχάνει και η υπεραξία που προκύπτει από τα πάγια περιουσιακά στοιχεία

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΗΣ ALPHA BANK

Η σημαντικότερη περίπτωση -για τα ελληνικά δεδομένα- συγχώνευσης επιχείρησης με απορρόφηση αποτελεί η συγχώνευση με απορρόφηση της ΙΩΝΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ από την **ALPHA BANK** το **2000**. Θα ερευνήσουμε παρακάτω διεξοδικά την περίπτωση αυτή η οποία αποτελεί σημαντικό παράδειγμα στη μελέτη που κάνουμε για τα φορολογικά και λογιστικά προβλήματα στην απόσβεση του **goodwill** με βάση την ελληνική νομοθεσία.

Η ανάλυση μας θα ξεκινήσει από την ιστορική πορεία της **Alpha Bank** από την εποχή της ίδρυσης της έως σήμερα. Η **Alpha Bank** ιδρύθηκε το **1879** από τον Ιωάννη Φ. Κωστόπουλο, όταν δημιούργησε μία μικρή εμπορική επιχείρηση στην Καλαμάτα. Το **1918** το τραπεζικό τμήμα του οίκου "Ι. Φ. Κωστοπούλου" μετονομάστηκε σε "Τράπεζα Καλαμών". Το **1924** η έδρα της μεταφέρθηκε στην Αθήνα, και η Τράπεζα ονομάστηκε "Τράπεζα Ελληνικής Εμπορικής Πίστεως".

Το **1947** η επωνυμία άλλαξε σε "Τράπεζα Εμπορικής Πίστεως", αργότερα, το **1972** σε "Τράπεζα Πίστεως" και τέλος το Μάρτιο του **1994** σε **Alpha** Τράπεζα Πίστεως.

Το **1999** πραγματοποιήθηκε η εξαγορά του **51%** των μετοχών της Ιονικής Τραπεζής. Στις **11** Απριλίου **2000** εγκρίθηκε η συγχώνευση της Ιονικής Τραπεζής με απορρόφηση από την **Alpha** Τράπεζα Πίστεως. Η νέα διευρυμένη Τράπεζα που προέκυψε από την συγχώνευση ονομάζεται **Alpha Bank**. Η Έκτακτη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Ιονικής και Λαϊκής Τραπεζής, της **18** Απριλίου **2000**, ενέκρινε τη συγχώνευση της Τραπεζής με απορρόφηση από την **Alpha** Τράπεζα Πίστεως, καθώς και τα σχέδια συμβάσεως και τις πράξεις συγχωνεύσεως των δύο

Τραπεζών. Η συγχώνευση είχε ήδη εγκριθεί από τη Γενική Συνέλευση των Μετόχων της **Alpha** Τραπεζής Πίστεως, που πραγματοποιήθηκε την **11** Απριλίου. Επισημαίνεται ότι μετοχές της **Alpha** Τραπεζής Πίστεως δικαιούνταν οι μέτοχοι της **Ιονικής** και **Λαϊκής Τραπεζής** που ήταν εγγεγραμμένοι κατά την ημερομηνία καταχώρησης της εγκριτικής απόφασης του Υπουργείου Αναπτύξεως στο **Μητρώο Ανωνύμων Εταιριών**.

Η Τράπεζα γνώρισε μεγάλη ανάπτυξη τις τελευταίες δεκαετίες. Πέρα από την προσφορά απλών τραπεζικών υπηρεσιών και προϊόντων, εξελίχθηκε σε έναν ολοκληρωμένο Όμιλο παροχής οικονομικών υπηρεσιών. Σήμερα, η **Alpha Bank** είναι η δεύτερη σε μέγεθος Τράπεζα στην Ελλάδα. Προκειμένου να πετύχει τη θέση αυτή η διοίκηση της **Alpha** Τραπεζας Πίστεως ανακοίνωσε την απορρόφηση της Ιονικής και Λαϊκής Τραπεζής.

Τον Οκτώβριο του **2001**, η **Alpha Bank** και η Εθνική Τράπεζα (πρώτη σε μέγεθος Τράπεζα στην Ελληνική Αγορά) προέβη στην ανακοίνωση της μεταξύ τους συγχώνευσης με ανταλλαγή μετοχών. Την άνω ανακοίνωση ακολούθησε μία δεύτερη την **1^η** Νοεμβρίου **2001** με την οποία επιβεβαιώθηκε και μέλιστα ενισχύθηκε το περιεχόμενο της προηγούμενης. Η συνέχεια, ωστόσο, δεν ήταν αντίστοιχη καθώς σε μία κοινή τους ανακοίνωση στις **15** Ιανουαρίου **2002** οι τράπεζες ανακοίνωσαν την ανάκαμψη κάποιων δυσκολιών που δυσχέραινε τη μεταξύ τους συγχώνευση. Το τέλος της συνεργασίας επιβεβαιώθηκε **4** ημέρες αργότερα, οπότε και ανακοινώθηκε επισήμως το 'ναυάγιο' της προσπάθειας.

Θα κάνουμε στη συνέχεια μία οικονομική ανάλυση της **Alpha Bank**, μετά την απορρόφηση της Ιονικής Τραπεζας. Το πρώτο εξάμηνο του **2003**, η αναπτυξιακή της πορεία ενισχύθηκε σημαντικά. Στο πλαίσιο της στρατηγικής της, έχει αυξήσει την οργανική της κερδοφορία επεκτείνοντας δυναμικά τις εργασίες Δικτύου. Στην εξέλιξη αυτή συμβάλλουν οι πρωτοβουλίες της να προσφέρει νέα και ιδιαίτερος ανταγωνιστικά και πρωτοποριακά προϊόντα στην ελληνική αγορά. Τα αποτελέσματα αυτά, μαζί με τον περιορισμό του λειτουργικού κόστους και τη συντηρητική πολιτική αναλήψεως κινδύνων που ακολουθεί η διοίκηση, εμπνέουν εμπιστοσύνη για περαιτέρω ανάπτυξη των εργασιών και αύξηση της κερδοφορίας της. Σημαντική πρόοδος συντελέστηκε στην αναδιοργάνωση του Δικτύου και στον εξορθολογισμό των υποστηρικτικών εργασιών. Η αναδιοργάνωση του Δικτύου εντός και εκτός Ελλάδος περιλαμβάνει τη συγχώνευση υφιστάμενων αλλά και το άνοιγμα

νέων **Καταστημάτων** σε περιοχές όπου υπάρχει ανάγκη ενισχύσεως της παρουσίας της **Alpha Bank**. Τέλος, ολοκληρώθηκε με επιτυχία πρόγραμμα εθελουσίας εξόδου που τέθηκε σε εφαρμογή στις αρχές του έτους **2003** και αφορούσε την αποχώρηση **470** εργαζομένων μέχρι το τέλος του **2003**.

ΚΕΡΔΟΦΟΡΙΑ

Τα ενοποιημένα κέρδη μετά από φόρους και δικαιώματα μειοψηφίας το πρώτο εξάμηνο του **2003** ανήλθαν σε Ευρώ **118,3** εκατ. έναντι Ευρώ **72,9** εκατ. το αντίστοιχο εξάμηνο του **2002** (αύξηση **62,3%**). Το αποτέλεσμα αυτό προήλθε κυρίως από τη δυναμική ανάπτυξη των δραστηριοτήτων του Τομέα Εργασιών Δικτύου, τη διεύρυνση των επιτοκιακών περιθωρίων αλλά και την πραγματοποίηση θετικών αποτελεσμάτων από χρηματοοικονομικές πράξεις. Σε επίπεδο τριμήνων, η μείωση των κερδών κατά **3%**, αποδίδεται κυρίως στο χαμηλότερο επίπεδο κεφαλαιακών κερδών ομολόγων από το υψηλό επίπεδο του α' τριμήνου και δευτερευόντως στη μεγάλη αύξηση που σημειώθηκε στη διαφημιστική δαπάνη στο β' τρίμηνο λόγω της εισαγωγής νέων προϊόντων.

Σημειώνεται ότι για λόγους συγκρισιμότητας, τα αποτελέσματα του α' εξαμήνου 2002 έχουν αναμορφωθεί μετά την αλλαγή του τρόπου που απεικονίζονται οι χρηματοδοτικές μισθώσεις στις λογιστικές καταστάσεις από το τέλος του α' τριμήνου 2003 και τη διαγραφή της υπεραξίας στο τέλος του 2002 που προέκυψε από την εξαγορά της Ιονικής Τραπέζης. Επίσης, στους φόρους που υπολογίζονται για το α' εξάμηνο του **2003**, δεν περιλαμβάνεται αναλογικά η έκπτωση φόρου **5%** που θα επιτευχθεί σε ετήσια βάση μετά την ολοκλήρωση της συγχωνεύσεως δι' απορροφήσεως της **Alpha** Επενδύσεων από την **Alpha Bank** πριν το τέλος του **2003**.

ΕΣΟΔΑ ΑΠΟ ΤΡΑΠΕΖΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

Τα καθαρά τραπεζικά έσοδα (καθαρά έσοδα τόκων πλέον εσόδων προμηθειών) το α' εξάμηνο του **2003** αυξήθηκαν κατά **11%** σε σύγκριση με το αντίστοιχο διάστημα του **2002**. Το καθαρό περιθώριο επιτοκίου βελτιώθηκε σημαντικά σε **2,90%** το α' εξάμηνο του **2003** από **2,56%** στο α' εξάμηνο **2002**. Παρά τις συνεχείς μειώσεις επιτοκίων, τα περιθώρια στις καταθέσεις συμπέστηκαν μόνο ελαφρώς. Τα περιθώρια των χρηματοδοτήσεων, αντιθέτως, διευρύνθηκαν ως αποτέλεσμα της ωριμάνσεως των στεγαστικών δανείων χαμηλού επιτοκίου εκκινήσεως και της ορθολογικότερης τιμολογήσεως των επιχειρηματικών δανείων.

Τα έσοδα προμηθειών υποχώρησαν κατά **3,7%** έναντι του πρώτου εξαμήνου του προηγούμενου έτους, καθώς η αποκλιμάκωση του ρυθμού επεκτάσεως της στεγαστικής πίστωσης περιορίσε τα έσοδα για κάλυψη εξόδων δανείων, ενώ η αύξηση της αβεβαιότητας λόγω των γεωπολιτικών συνθηκών, κυρίως κατά το α' τρίμηνο του **2003**, δεν ευνόησε τις εργασίες που αποφέρουν προμήθειες. Ήδη, μεταξύ του α' και του β' τριμήνου **2003**, παρατηρείται αύξηση προμηθειών κατά **6,2%**, που είναι ενδεικτική της τάσεως που αναμένεται να διαμορφωθεί στο υπόλοιπο του έτους με την βελτίωση και των αγορών.

ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΙΟΥ

Οι χρηματοδοτήσεις, που εμφανίζουν καθυστέρηση μεγαλύτερη των **90** ημερών, ανήλθαν στο **3,2%** των συνολικών χορηγήσεων. Σύμφωνα με την παγίως εφαρμοζόμενη πολιτική διαγραφής του συνόλου σχεδόν των μη επιδεχόμενων εισπράξεως επισφαλών απαιτήσεων, οι χρηματοδοτήσεις σε καθυστέρηση δεν περιλαμβάνουν επισφαλείς απαιτήσεις εκτός εκείνων, περιορισμένου ύψους, που προκύπτουν στο τέλος κάθε περιόδου για τεχνικούς λόγους. Ειδικότερα, στο τέλος του α' εξαμήνου οι επισφαλείς απαιτήσεις αντιπροσώπευαν μόνολις **0,31%** του συνόλου των χρηματοδοτήσεων. Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις που σχηματίζονται κάθε περίοδο στο καθορισμένο, για φορολογικούς λόγους, ποσοστό **1%** του μέσου όρου των δανείων, επαρκούν όχι μόνο για να καλύψουν τις διαγραφές επισφαλών απαιτήσεων αλλά και για να ενισχύουν τα αποθεματικά. Οι προβλέψεις αυτές διαμορφώθηκαν στο τέλος Ιουνίου **2003** σε Ευρώ **428** εκατ., ήτοι ποσοστό **2,2%** του συνόλου των χρηματοδοτήσεων. Το ύψος των προβλέψεων αυτών είναι επαρκές εάν ληφθεί υπόψη ότι υπερκαλύπτει τη διαφορά των δανείων σε καθυστέρηση (που μόνο ένα μικρό μέρος αυτών μετατρέπεται σε επισφάλειες) και των αντιστοιχούντων καλυμάτων τους, η οποία ανέρχεται σε Ευρώ **311** εκατ. Σημειώνεται τέλος ότι η **Alpha Bank** ακολουθεί διαφοροποιημένη πολιτική προβλέψεων, δίνοντας έμφαση στη δημιουργία προβλέψεων αναλόγως της κατηγορίας πιστωτικού κινδύνου στην οποία εντάσσεται η κάθε χρηματοδότηση.

ΕΛΕΓΧΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΚΟΣΤΟΥΣ

Οι λειτουργικές δαπάνες του Ομίλου, συμπεριλαμβανομένων των αποσβέσεων, παρέμειναν υπό έλεγχο, καταγράφοντας αύξηση **1,9%** σε ετήσια βάση, ενώ το σύνολο των δαπανών Προσωπικού (**-0,9%**) και των γενικών εξόδων (**+1,1%**) παρέμεινε στο ίδιο περίπου επίπεδο με πέρυσι. Ο δείκτης λειτουργικών δαπανών προς συνολικά έσοδα σημείωσε σημαντική βελτίωση, αφού διαμορφώθηκε σε **55,5%**,

έναντι **62,7%** το α' εξάμηνο του **2002**. Η βελτίωση αυτή αποδίδεται σε ένα μεγάλο βαθμό στο πρόγραμμα περιορισμού του λειτουργικού κόστους που έχει ήδη τεθεί στο πλαίσιο του λειτουργικού ανασχεδιασμού των υπηρεσιών της Τραπέζης και του Ομίλου.

ΠΟΡΕΙΑ ΤΗΣ ΜΕΤΟΧΗΣ

Η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας διεθνώς είχε ως αποτέλεσμα την υποχώρηση των χρηματιστηριακών δεικτών για τρίτο συνεχόμενο έτος με το Γενικό Δείκτη του Χρηματιστηρίου Αξιών Αθηνών να υποχωρεί κατά **32,5%** με φθίνουσα συναλλακτική δραστηριότητα .

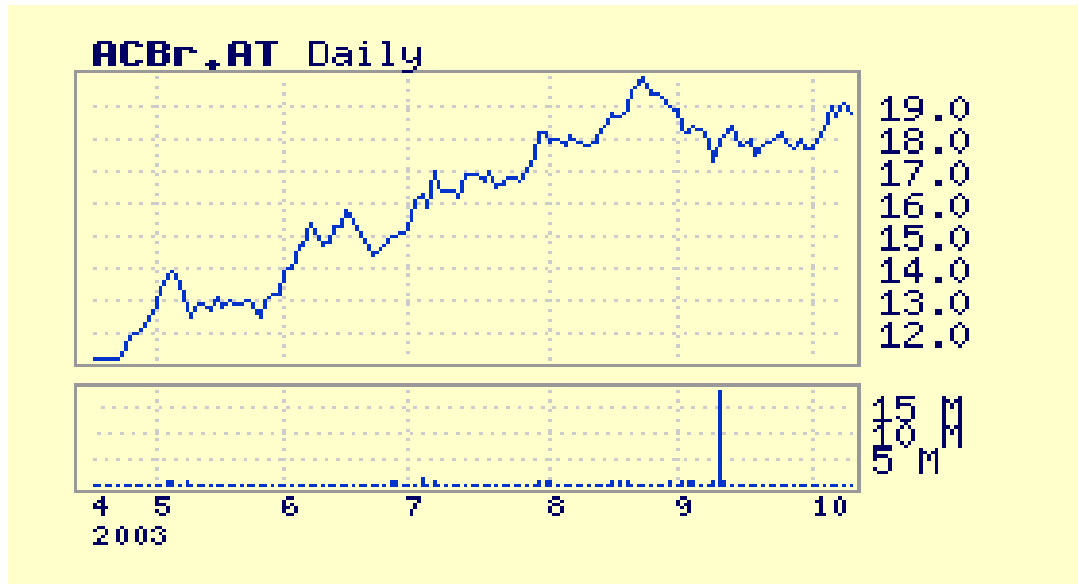
Η μετοχή της **Alpha Bank**, επηρεαζόμενη από το δυσμενές κλίμα, κατέγραψε πτώση **42%**, υπερβαίνοντας την απόδοση του Δείκτη των Τραπεζικών μετοχών υστερώντας όμως έναντι του Γενικού Δείκτη. Η μερισματική απόδοση της μετοχής διατηρήθηκε σε ικανοποιητικά επίπεδα ξεπερνώντας την απόδοση των βραχυπρόθεσμων τίτλων του Ελληνικού Δημοσίου, παραμένοντας από τις υψηλότερες του κλάδου αλλά και του Χρηματιστηρίου, ενώ η συνολική χρηματιστηριακή αξία στο τέλος του έτους ανήλθε στο ποσό των Ευρώ **2,1** δισ. (περίπου **USD 2,2** δισ.) κατατάσσοντας την Τράπεζα στην ένατη θέση μεταξύ των εισηγμένων εταιριών στο Χ.Α.Α.

Η εμπορευσιμότητα της μετοχής διατηρήθηκε σε υψηλά επίπεδα και διαμορφώθηκε σε περίπου **212.000** μετοχές ανά συνεδρίαση, καταδεικνύοντας το υψηλό ενδιαφέρον των επενδυτών.

Στα τέλη Νοεμβρίου απεφασίσθη η έκδοση υβριδικού κεφαλαίου με στόχο την κεφαλαιακή ενίσχυση της Τραπέζης για την ανάπτυξη των εργασιών της. Οι θετικές προοπτικές της Τραπέζης, η κεφαλαιακή ισχύς της και η βαρύνουσα θέση της στην εγχώρια τραπεζική αγορά, σε συνδυασμό με την υψηλή εμπορευσιμότητα, διατηρούν τη μετοχή μεταξύ των πρώτων επιλογών των θεσμικών επενδυτών, εσωτερικού και εξωτερικού.

Στο τέλος του **2002** ο αριθμός των μετόχων της Τραπέζης ανήρχετο σε **125.000** έναντι **120.000** το **2001**, εκ των οποίων **1.000** περίπου είναι Έλληνες και αλλοδαποί θεσμικοί επενδυτές. Την **29.08.2003** η τιμή της μετοχής διαμορφώθηκε στα Ευρώ **19,00**. Την ίδια ημέρα η χρηματιστηριακή αξία της Τραπέζης αντιπροσώπευε το **5,9%** και **21,56%** της χρηματιστηριακής αξίας των εταιριών του Γενικού και του

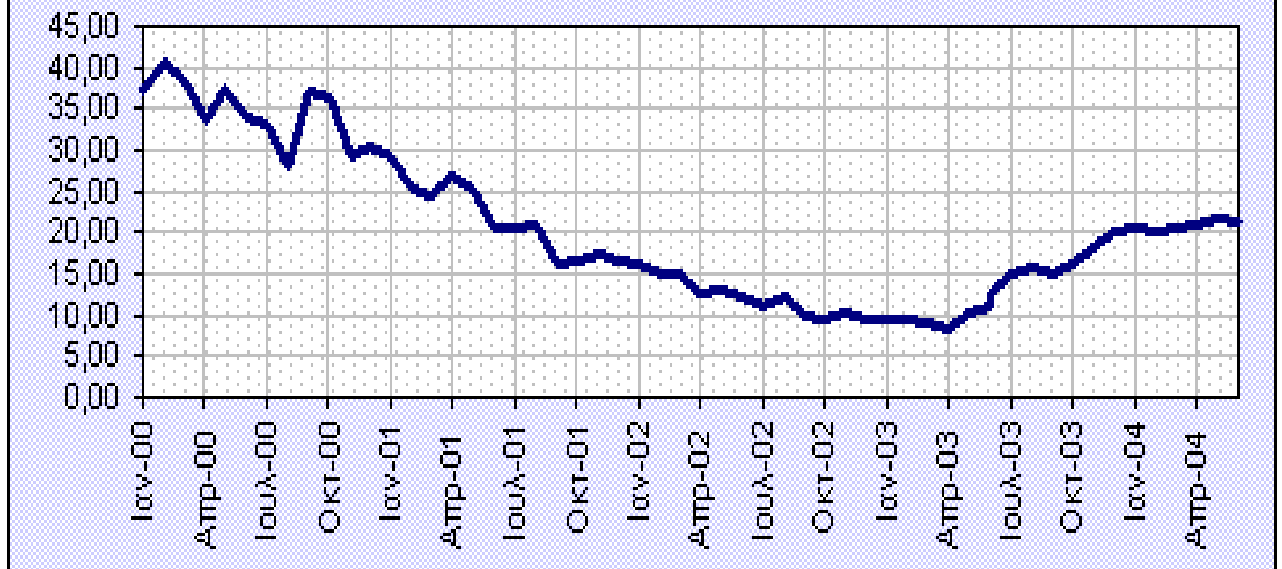
Τραπεζικού Δείκτη του Χ.Α.Α. αντιστοίχως, ενώ η συμμετοχή της μετοχής στο Δείκτη FTSE-ASE 20 ήταν 7,6%.

Στο τέλος του **2003** ο αριθμός των μετόχων της Τραπέζης ανήρχετο σε **128.000** έναντι **125.000** το **2002**. Την **27.02.2004** η τιμή της μετοχής διαμορφώθηκε στα Ευρώ **24,38**. Την ίδια ημέρα η χρηματιστηριακή αξία της Τραπέζης αντιπροσώπευε το **7,467%** και **23,274%** της χρηματιστηριακής αξίας των εταιριών του Γενικού και του Τραπεζικού Δείκτη του Χ.Α.Α. αντιστοίχως, ενώ η συμμετοχή της μετοχής στο Δείκτη FTSE-ASE 20 ήταν **13,53%**.

Στο παρακάτω διάγραμμα, παρατηρούμε επίσης την πορεία της τιμής της μετοχής της **ALPHA BANK** από την **01/01/2000** (πριν την ανακοίνωση της απορρόφησης της **ΙΟΝΙΚΗΣ** από την **Alpha Bank**) έως και την **01/01/2004**.

ΤΙΜΗ ΜΕΤΟΧΗΣ ALPHA BANK

Είναι φανερό ότι η πορεία της μετοχής της **Alpha Bank** ήταν συνεχώς πτωτική μέχρι τον Απρίλιο του **2003**, οπότε και σημειώθηκε η χαμηλότερή της τιμή, με εξαίρεση κάποιες διακυμάνσεις που παρουσιάζει το φθινόπωρο του **2000**. Επίσης ενδεικτική είναι η διατήρηση στα ίδια επίπεδα τιμών το τελευταίο τρίμηνο του **2001**, κατά το οποίο είχε ανακοινωθεί η συγχώνευση της Τράπεζας με την Εθνική Τράπεζα. Μετά το ναυάγιο της σχέσης η πτωτική πορεία εξακολουθεί μέχρι τον Απρίλιο του **2003** οπότε και ξεκίνησε συνεχής άνοδος της τιμής της εν λόγω μετοχής. Σημαντικό ρόλο φυσικά έχει διαδραματίσει και το διεθνές σκηνικό και συγκεκριμένα η επιβράδυνση της οικονομικής δραστηριότητας διεθνώς που είχε ως αποτέλεσμα την υποχώρηση των χρηματιστηριακών δεικτών για τρίτο συνεχόμενο έτος όπως περιγράφηκε ανωτέρω.

Παρά τις αρνητικές εξελίξεις διεθνώς θα ερευνηθεί παρακάτω το μέγεθος στο οποίο επηρέασε την οικονομική εξέλιξη της **Alpha Bank**, η απορρόφηση που πραγματοποίησε το **2000**. Η ανακοίνωση για την απορρόφηση της ΙΟΝΙΚΗΣ από την **ALPHA BANK** έλαβε χώρα τον Απρίλιο του **2000**. Την περίοδο εκείνη η μετοχή εμφανίζει σημαντική άνοδο η οποία όμως με το πέρασμα του χρόνου αποδεικνύεται παροδική καθώς έκτοτε με εξαίρεση κάποιες σύντομες διακυμάνσεις, η μετοχή ξεκίνησε την πτώση της.

Η Καθαρή θέση της Ιωνικής Τράπεζας κατά το κλείσιμο του ισολογισμού το 1999 ανερχόταν περίπου σε 60δισ ΔΡ. Για την πλειοψηφία των μετοχών της Ιωνικής και Λαϊκής , και συγκεκριμένα για το 51,104% των μετοχών της, πληρώθηκαν συνολικά 272 Δισ Δρ . Είναι ολοφάνερο ότι η διοίκηση της **Alpha Bank**, ενώ η πραγματική αξία των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων της Ιωνικής που εξαγόρασε ήταν μόλις ΔΡ 32Δισ , το ολικό τίμημα αγοράς που πλήρωσε για να το αποκτήσει ανήλθε περίπου σε ΔΡ 270 Δισ Δρ. Η διαφορά μεταξύ του ολικού τιμήματος αγοράς και της πραγματικής αξίας των επιμέρους περιουσιακών στοιχείων αποτελεί την Υπεραξία συγχωνεύσεως (**Goodwill**) και παρακολουθείται στο λογαριασμό 16.00. Φυσικά, και όπως εξάλλου συμβαίνει σε κάθε ιδιωτικό οργανισμό, η αιτία που οδήγησε τη διοίκηση της **Alpha Bank** στην απορρόφηση της Ιωνικής Τράπεζας ήταν η αναμονή μελλοντικού οικονομικού οφέλους.

Η απορρόφηση πραγματοποιείται και φτάνει η στιγμή για την σύνταξη του πρώτου ισολογισμού από την εν λόγω απορρόφηση. Κατά τον ισολογισμό της 31/12/2000 είναι χαρακτηριστική η τρίτη κατά σειρά σημείωση των ορκωτών ελεγκτών, η οποία αναφέρει ότι στο λογαριασμό “Υπεραξία συγχωνεύσεως” περιλαμβάνεται η εκ. Δρ. 238 Δισ (Ευρώ 0,70 δισ) περίπου υπεραξία που προέκυψε από τη συγχώνευση της πρώην Ιωνικής Τραπέζης . Η υπεραξία αυτή αποτελεί διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσεως του 51% των μετοχών της Ιωνικής και της αντίστοιχης εσωτερικής λογιστικής αξίας . Αποσβένεται σε 20 έτη , σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, αντί των 5 ετών που προβλέπεται από τον Κ.Ν. 2190/1920. Τα αποτελέσματα της χρήσεως 2000 έχουν επιβαρυνθεί με αναλογία αποσβέσεως της υπεραξίας αυτής ποσού Δρ 7,9 δισ. (EUR 0,02 Δισ) περίπου , που υπολογίστηκε από την ημερομηνία εγκρίσεως της συμβάσεως συγχωνεύσεως .

Στο σημείο αυτό είναι σημαντικό να αναφερθούν οι επιλογές που είχε η λογιστική ομάδα της **Alpha Bank** προκειμένου να αποσβέσει την υπεραξία που είχε προκύψει από την εξαγορά. Αυτές ήταν:

- σύμφωνα με τα ελληνικά πρότυπα εντός μίας πενταετίας
- σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα εντός μίας εικοσαετίας και τέλος
- σύμφωνα με τα αμερικάνικα πρότυπα εντός 40 ετών.

Όπως φαίνεται από τον ισολογισμό της **Alpha** την 31^η Δεκεμβρίου 2000, και επειδή η προκύπτουσα υπεραξία ήταν αρκετά υψηλή επιβαρύνοντας πάρα πολύ τα

αποτελέσματα της Alpha για την επόμενη πενταετία, αποφασίστηκε να γίνει η απόσβεση της εντός 20 ετών όπως προέβλεπαν τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα. Την πρώτη χρήση μετά την εξαγορά, δηλαδή το 2000, έγινε απόσβεση αξίας €0.02 Δις.

Την επόμενη χρήση, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού στις 31 Δεκεμβρίου 2001 η απόσβεση που έγινε στην υπεραξία που προέκυψε από τη συγχώνευση ανήλθε σε €57MM, όσο θα έπρεπε να είναι και η ετήσια απόσβεση από το έτος αυτό και μετά.

Λογιστικά, είναι φανερό ότι οι αποσβέσεις αυτές θα επιβάρυναν τα αποτελέσματα της Τράπεζας για τα επόμενα 20 έτη σε ποσό που θα ανερχόταν σε €57MM. Αυτό συμβαίνει γιατί το ποσό αυτό αφαιρείται από τα έσοδα της Τράπεζας ως απόσβεση πάγιου στοιχείου με αποτέλεσμα τα καθαρά κέρδη χρήσεως προ φόρου και κατ' επέκταση τα κέρδη προς διάθεση να είναι μειωμένα με το ισόποσο .

Φορολογικά, ωστόσο οι αποσβέσεις αυτές δεν αφαιρούνται από τα φορολογητέα κέρδη της Τράπεζας. Δεν αποτελεί δηλαδή το ποσό αυτό έξοδο το οποίο να εκπίπτει φορολογικά. Δεν αναγνωρίζεται ως φορολογικά εκπιπτό έξοδο.

Η ανησυχία της Τράπεζας για την επιβάρυνση των οικονομικών αποτελεσμάτων της για τα επόμενα 20 έτη οδήγησε τους οικονομικούς διευθυντές της **Alpha Bank** κατά το κλείσιμο του ισολογισμού του επόμενου έτους **31.12.2002** να αλλάξουν τακτική εφαρμόζοντας τον Ν.3091/2002. Σύμφωνα με τις σημειώσεις των Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών κατά τον Ισολογισμό της 31ης Δεκεμβρίου 2002 η **Υπεραξία που προέκυψε στη χρήση 2000 από την συγχώνευση με την πρώην Ιονική Τράπεζα** , συνολικού ποσού €668 εκατ. περίπου , αποσβένετο μέχρι την 31 Δεκεμβρίου 2001 με ετήσιο συντελεστή 5% , σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα . Η αναπόσβεστη αξία ποσού €611 εκατ. περίπου, ενόψει και της εφαρμογής του Ν. 3091/2002, μεταφέρθηκε στη χρήση 2002 απ' ευθείας σε μείωση των **Ιδίων Κεφαλαίων της Τραπεζής προς συμψηφισμό**. Ο νόμος αυτός εφαρμόστηκε για πρώτη φορά στην Ελλάδα το 2002 και οι οικονομικοί διαχειριστές της **Alpha Bank** έκαναν άμεση χρήση των ευνοϊκών αποτελεσμάτων του προκειμένου να σταματήσουν την συνεχιζόμενη επί 20 έτη επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της. Επέλεξαν δηλαδή την εφάπαξ χρέωση των ιδίων κεφαλαίων της Τράπεζας μέσω του λογαριασμού **Υπεραξία συγχωνεύσεως προς συμψηφισμό** προκειμένου να παύσουν οι αποσβέσεις του **goodwill** που προέκυψε από την συγχώνευση με την Ιονική Τράπεζα.

Η τακτική μεταβάλλεται ξανά την επόμενη χρήση καθώς η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης της **8.5.2003**, κάνοντας χρήση της δυνατότητας που παρείχε ο **N3091/2002**, ενέκρινε το συμψηφισμό με αποθεματικά, ισόποσα στις χρήσεις **2003** και **2004**, της αναπόσβεστης με **31.12.2001** υπεραξίας, ύψους **€611,3** εκατομ., που προέκυψε στη χρήση **2000** από τη συγχώνευση της Τραπέζης με τη πρώην Ιονική. Αποτέλεσμα αυτού είναι κατά το κλείσιμο του ισολογισμού της **Alpha Bank** της **31ης Δεκεμβρίου 2003** να χρεώσουν απευθείας τα Ίδια Κεφάλαια της Τραπέζης με **€305.650** και κατά τη χρήση του **2003** και συνεπώς και του **2004**. Στο παράρτημα II παραθέτουμε τους απαραίτητους ισολογισμούς οι οποίοι αναφέρθηκαν παραπάνω, ήτοι οι ισολογισμοί των χρήσεων **1999, 2000, 2001, 2002** και **2003**.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Η διοίκηση της **ALPHA BANK** προκειμένου να πετύχει τη δεύτερη θέση σε μέγεθος στην αγορά προχώρησε στην απορρόφηση της **ΙΟΝΙΚΗΣ** και **ΛΑΪΚΗΣ** Τράπεζας. Κατά την απορρόφηση προέκυψε πολύ υψηλή Υπεραξία Συγχωνεύσεως, που ανερχόταν σε **€0,70**Δις. Η **ALPHA BANK** προχώρησε στην απορρόφηση μίας Τράπεζας, την εποχή που το ελληνικό χρηματιστήριο –όπως αποδείχτηκε με το πέρασμα του χρόνου- ήταν ιδιαίτερα υπερτιμημένο. Η επιμονή της **ALPHA BANK** να κυριαρχήσει της Τράπεζας **ΠΕΙΡΑΙΩΣ** που εκείνη την εποχή διεκδικούσε επίσης την **ΙΟΝΙΚΗ**, καταβάλλοντας όμως τόσο υψηλό τίμημα, ερμηνεύτηκε από πολλούς ιδιαίτερα ‘ζημιογόνα’ καθώς όλες οι προσπάθειες που έγιναν προκειμένου να αποσβέσουν την ως άνω αξία, οδηγούσαν σε επιβάρυνση των αποτελεσμάτων της που στην καλύτερη περίπτωση θα διαρκούσε **20** έτη. Επιπλέον οι αποσβέσεις αυτές δεν αναγνωρίζονταν από το Υπ. Οικονομικών ως φορολογικά εκπιπτέα έξοδα. Η πορεία της **ALPHA** άρχισε να κλωνίζεται καθώς αμφισβητήθηκε εάν θα καταφέρει να αποσβέσει το **ΥΠΕΡΒΟΛΙΚΟ Goodwill** που ‘κληρονόμησε’ από την τράπεζα που απορρόφησε. Απόδειξη των ανωτέρω αποτελεί και η προσπάθειά της το **2001** να συγχωνευθεί με την Εθνική Τράπεζα, προσπάθεια η οποία τελικώς δεν ευδοκίμησε. Η **Alpha** κατά τη σύνταξη του ισολογισμού **2002** -για πρώτη φορά στα ελληνικά δεδομένα- έκανε χρήση των ευνοϊκών διατάξεων του **N.3091/2002**, ο οποίος επέτρεπε την απευθείας μεταφορά στην τρέχουσα χρήση της αναπόσβεστης Υπεραξίας, απ’ ευθείας με μείωση των Ιδίων Κεφαλαίων της Τράπεζας προς συμψηφισμό, μέσω του λογαριασμού Υπεραξία Συγχώνευσης προς Συμψηφισμό. Κατά την επόμενη χρήση η Ετήσια Γενική Συνέλευση ενέκρινε το συμψηφισμό με αποθεματικά, ισόποσα στις χρήσεις **2003** και **2004**, της αναπόσβεστης υπεραξίας όπως αυτή διαφαίνεται κατά την **31/12/2001**. Η **Alpha Bank**, απ’ ότι φαίνεται από τα **4** αυτά έτη, σπατάλησε και

θυσίασε πολύ υψηλά κεφάλαια προκειμένου να απορροφήσει την ΙΟΝΙΚΗ και να καταλάβει έτσι τη δεύτερη θέση στην Ελληνική Αγορά. Το βασικότερο πρόβλημα ήταν ότι η κίνηση αυτή πραγματοποιήθηκε το υπερτιμημένο **1999**. Το τελευταίο διάστημα η Τράπεζα πραγματοποιεί διάφορες κινήσεις που αποδεικνύουν την προσπάθειά της να εξέλθει από το τέλμα. Συγκεκριμένα, άρχισε να εγκαταλείπει το πεδίο των ασφαλιστικών προγραμμάτων και να εισέρχεται περισσότερο στο χώρο των χρηματοδοτικών μισθώσεων, ενώ πρόσφατα προχώρησε στην πώληση των δικαιωμάτων της από τις κάρτες.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Π : ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΙ

ΑΛΦΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1999
(Ποσά σε χιλιάδες Δραχμές)

<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>	1 9 9 9		1 9 9 8		<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>
ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ					
α. Ταμείο	52.536.534		38.128.996		
β. Επιταγές εισπρακτέες	13.055.460		12.313.234		
γ. Διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος	<u>602.317.543</u>	667.909.537	<u>693.336.540</u>	743.778.770	
ΚΡΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΕΚΤΑ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ					
α. Ελληνικού Δημοσίου	1.318.241.099		1.197.416.321		
β. Λοιπά	<u>48.308</u>	1.318.289.407	<u>93.560</u>	1.197.509.881	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ					
α. Οψεως	1.717.542		342.351		
β. Λοιπές	<u>319.893.646</u>	321.611.188	<u>192.130.532</u>	192.472.883	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ					
- Χορηγήσεις :					
α. Βραχυπρόθεσμες	1.861.228.538		1.445.194.906		
β. Μακροπρόθεσμες	<u>761.730.226</u>		<u>231.273.900</u>		
	2.622.958.764		1.676.468.806		
- Λοιπές απαιτήσεις	<u>7.778.835</u>		<u>18.161.884</u>		
	2.630.737.599		1.694.630.690		
Μείον : Προβλέψεις	<u>30.000.000</u>	2.600.737.599	<u>20.000.000</u>	1.674.630.690	
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ					
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής αποδόσεως					
α. Εκδόσεις Ελληνικού Δημοσίου	160.853.543		62.188.384		
β. Άλλων εκδοτών	<u>77.099.722</u>		<u>84.593.054</u>		
	237.953.265		146.781.438		
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	<u>15.361.722</u>	253.314.987	<u>5.796.906</u>	152.578.344	
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ					
Σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις	810.705		698.742		
Σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>513.303.600</u>	514.114.305	<u>134.714.882</u>	135.413.624	
ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
α. Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	4.077.211		1.518.531		
Μείον : Αποσβέσεις	<u>2.496.619</u>	1.580.592			
β. Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	26.198.045		5.094.347		
Μείον : Αποσβέσεις	<u>17.015.892</u>	10.762.745	<u>5.094.347</u>	6.612.878	
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ					
α. Γήπεδα - Οικόπεδα	11.532.401		11.217.694		
β. Κτήρια - Εγκαταστάσεις κτηρίων	48.177.590		20.751.493		
Μείον : Αποσβέσεις	<u>25.308.172</u>	22.869.418			
γ. Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	10.521.056		3.791.710		
Μείον : Αποσβέσεις	<u>6.621.771</u>	3.899.285			
δ. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	34.948.592		10.460.438		
Μείον : Αποσβέσεις	<u>25.343.789</u>	9.604.803			
ε. Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία	310.610		91.659		
Μείον : Αποσβέσεις	<u>203.977</u>	106.633			
στ. Ακινήτοποιήσεις υπό κατασκευή και προκαταβολές	<u>2.077.981</u>	50.090.521	<u>1.803.003</u>	48.115.997	
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		55.813.314		43.936.672	
ΠΡΟΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ					
α. Έξοδα επομένων χρήσεων	968.620		2.125.511		
β. Δεδουλευμένοι τόκοι :					
- Ομολόγων Δημοσίου	78.927.391		3.697.794		
- Λοιπών Ομολόγων	3.697.794		14.841.296		
- Χορηγήσεων	14.841.296		13.112.386		
- Λοιποί	<u>13.112.386</u>	111.547.487	<u>76.954.884</u>	79.080.395	
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>5.904.191.090</u>		<u>4.274.130.134</u>		
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ					
α. Οψεως			116.694.979		70.416.575
β. Προθεσμίας			664.476.893		480.795.617
γ. Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως			<u>62.535.482</u>	843.707.354	<u>14.128.500</u>
					565.340.692
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ					
α. Καταθέσεις					
- Οψεως			865.482.185		578.988.961
- Ταμειτηρίου			1.289.235.568		1.111.933.999
- Προθεσμίας			<u>1.366.511.977</u>		<u>1.322.398.390</u>
			3.521.229.730		3.013.321.350
β. Άλλες υποχρεώσεις					
- Επιταγές και εντολές πληρωτέες			74.294.367		30.652.556
- Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως			<u>612.391.102</u>	4.207.915.199	<u>175.919.678</u>
					3.219.893.584
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ					
α. Μερίσματα πληρωτέα			43.560.000		35.200.000
β. Υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους			50.020.745		33.417.058
γ. Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων			16.181.725		20.480.153
δ. Λοιπές υποχρεώσεις			<u>25.138.682</u>	134.901.152	<u>8.286.317</u>
					97.383.528
ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ					
α. Εσοδα επομένων χρήσεων			175.417		1.650.048
β. Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων δεδουλευμένοι			9.980.898		6.553.760
γ. Λοιπά έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα			<u>48.426.748</u>	58.583.063	<u>27.519.615</u>
					35.723.423
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗ					
α. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία			2.023.871		1.779.509
β. Λοιπές προβλέψεις			<u>18.100.000</u>	20.123.871	<u>3.100.000</u>
					4.879.509
ΔΑΝΕΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ					
					57.811.250
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ					
Μετοχικό Κεφάλαιο					
- Καταβλημένο (Μετοχές 99.000.000 προς Δρ. 1.500)			148.500.000		88.000.000
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο			210.100.000		138.600.000
Αποθεματικά					
α. Τακτικό			41.000.000		32.000.000
β. Εκτακτο			30.000.000		26.000.000
γ. Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων			107.131.298		58.923.801
δ. Διαφορά απομίσθσεως αξίας συμμετοχών			35.320.899		-
Αποτελέσματα εις νέον					
- Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον			<u>9.097.004</u>	581.149.201	<u>7.385.597</u>
					350.909.398
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ					<u>5.904.191.090</u>
					<u>4.274.130.134</u>

ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ (1.1. - 31.12.1999)
(Ποσά σε χιλιάδες Δρχ.)

1 9 9 9

1 9 9 8

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις				
- Από εγγυήσεις υπέρ τρίτων		807.811.736		532.080.969
Υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως		674.926.584		190.048.178
Λοιποί λογαριασμοί τάξεως				
α. Δικαιούχοι αλλοτρίων περιουσιακών στοιχείων	113.013.648		193.609.960	
β. Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις	3.943.106.705		4.455.673.227	
γ. Λογαριασμοί πληροφοριών (Εγγυήσεις, εμπράγματα εξασφαλίσεις κ.λπ.)	3.829.105.452		3.186.645.858	
δ. Μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων	1.755.167.017	<u>9.640.392.822</u>	<u>1.564.320.784</u>	<u>9.400.249.829</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ		<u><u>11.123.131.142</u></u>		<u><u>10.122.378.976</u></u>

Σημειώσεις :

1. Στο λογαριασμό "Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις" περιλαμβάνονται και μετοχές εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο αξίας κτήσεως Δρ. 459.531 εκατ. και τρέχουσας αξίας (μέσος όρος χρηματιστηριακής τιμής μηνός Δεκεμβρίου 1999) Δρ. 1.136.684 εκατ.
2. Προκειμένου να αναπροσαρμοστεί μερικώς η αξία ορισμένων συμμετοχών, έγιναν αυθημερόν πράξεις πωλήσεως και επαναγοράς τους. Τα κέρδη ποσού Δρ. 35 δισ. περίπου, που προέκυψαν, ήχθησαν απευθείας σε ειδικό λογαριασμό στα αποθεματικά της Τραπέζης σύμφωνα με την υπ' αριθ. 297/2432/25.6.1998 Γνωμ. του ΕΣΥΛ.
3. Βάσει πρόσφατης αναλογιστικής μελέτης, εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν Δρ. 54 δισ. περίπου (αποφορολογημένο υπόλοιπο) για την πλήρη κάλυψη των ασφαλιστικών υποχρεώσεων της Τραπέζης προς το Προσωπικό της. Η Τράπεζα για πρώτη φορά, δημιούργησε πρόβλεψη Δρ. 15 δισ. επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα της κλειόμενης χρήσεως.
4. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων.
5. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Τραπέζης.
6. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31.12.1999 ήταν 4.689 άτομα.
7. Ορισμένα κονδύλια του Ισολογισμού της 31.12.1998 αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια του Ισολογισμού της 31.12.1999.
8. Οι βασικές λογιστικές αρχές που ακολούθησε η Τράπεζα περιλαμβάνονται σε ειδικό κεφάλαιο της εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ (1 Ιανουαρίου 1999 - 31 Δεκεμβρίου 1999)
(Ποσά σε χιλιάδες Δρχ.)

	1999	1998	1999	1998
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα				
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως	152.552.720		123.015.100	
- Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	196.146.206	348.698.926	154.995.005	278.010.105
Μείον :				
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	248.078.493	180.485.964	100.620.433	97.524.141
Πλέον :				
Εσοδα από τίτλους				
α. Εσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	625.442	727.949		
β. Εσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	9.639.530	10.264.972	6.512.520	7.240.469
Εσοδα προμηθειών	61.576.670		40.081.112	
Μείον :				
Εξοδα προμηθειών	4.840.950	56.735.720	4.549.841	35.531.271
Πλέον :				
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	97.517.139	37.628.940		
Πλέον :				
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	12.624.193	10.382.657		
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	277.762.457	188.307.478		
Μείον :				
Γενικά έξοδα διοικήσεως				
α. Δαπάνες προσωπικού				
- Μισθοί και ημερομίσθια	37.947.479	32.540.790		
- Επιβαρύνσεις από εισφορές για συντάξεις προσωπικού	11.230.556	9.594.203		
- Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	3.924.087	3.465.180		45.600.173
β. Άλλα έξοδα διοικήσεως				
- Γενικά έξοδα	30.369.901	24.773.539		
- Φόροι	3.695.221	3.039.497		27.813.036
Μείον :				
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων	12.474.989	13.345.368		
Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις				
- Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	18.751.201	13.953.441		
- Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	708.521	734.328		
- Λοιπές προβλέψεις	15.000.000	34.459.722		14.687.769
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	143.660.502	86.861.132		
Εκτακτα έσοδα	870.277	111.709		
Εκτακτα έξοδα	(23.990)	(6.589)		
Εκτακτα αποτελέσματα	69.800	3.607.846		
Καθαρά κέρδη χρήσεως (προ φόρων)	144.576.589	90.574.098		

Αθήναι, 25 Ιανουαρίου 2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΕΝΤΕΤΛΑΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΕΝΑ ΜΕΛΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΓΙΑΝΝΗΣ Σ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΝΤΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ - ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους κ.κ. Μετόχους της "ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ"

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρίας "ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ" της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 1999. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των Καταστημάτων και Υποκαταστημάτων της Τραπέζης, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κωδ. Ν. 2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταιριών" και τις ελεγκτικές διαδικασίες, που κρίναμε κατάλληλες, βάσει των αρχών και κανόνων ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφάρμοσε ορθά το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στις σημειώσεις Νο. 2 και 3 της Τραπέζης κάτω από τον Ισολογισμό. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 129 του Κωδ. Ν. 2190/1920. Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τραπέζης, απεικονίζουν μαζί με το Προσάρτημα, και αφού ληφθούν υπόψη οι σημειώσεις της Τραπέζης, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τραπέζης κατά την 31η Δεκεμβρίου 1999, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και, εκτός των περιπτώσεων που προαναφέραμε, δεν διαφέρουν από εκείνες που η Τράπεζα εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2000
Οι Ορκωτοί Ελεγκτές - Λογιστές

Αναστάσιος Γ. Ρουσόπουλος Βασίλειος Ι. Λουμιάτης
ΣΟΛ Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών

Σπύρος Λ. Λορεντζιάδης Γεώργιος Δ. Αποστολίδης
Arthur Andersen A.E.

ΑΛΦΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΩΣ

ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 1999

(Μετά την μετατροπή των ποσών από χιλιάδες δραχμές σε χιλιάδες EURO)

<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>	<u>1 9 9 9</u>		<u>1 9 9 8</u>		<u>1 9 9 9</u>		<u>1 9 9 8</u>	<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>
ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ								
α. Ταμείο	159.033		115.539		353.246		213.377	
β. Επιταγές εισπρακτέες	39.520		37.312		2.011.433		1.456.912	
γ. Διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος	<u>1.823.271</u>	2.021.824	<u>2.100.956</u>	2.253.807	<u>189.301</u>	2.553.980	<u>42.813</u>	1.713.102
ΚΡΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΔΕΙΟΓΡΑΦΑ ΔΕΚΤΑ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ								
α. Ελληνικού Δημοσίου	3.990.438		3.628.424				1.754.459	
β. Λοιπά	<u>146</u>	3.990.584	<u>284</u>	3.628.708			3.369.395	
					<u>4.136.558</u>		<u>4.007.146</u>	
					10.659.088		9.131.000	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ								
α. Οψεως	5.199		1.037					
β. Λοιπές	<u>968.348</u>	973.547	<u>582.196</u>	583.233			92.884	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ								
- Χορηγήσεις :								
α. Βραχυπρόθεσμες	5.634.111		4.379.246					
β. Μακροπρόθεσμες	<u>2.305.828</u>		<u>700.809</u>				106.663	
	7.939.939		5.080.055					
- Λοιπές απαιτήσεις	<u>23.547</u>		<u>55.034</u>		151.417		101.261	
	7.963.486		5.135.089		48.984		62.059	
Μείον : Προβλέψεις	<u>90.813</u>	7.872.673	<u>60.604</u>	5.074.485	<u>76.097</u>	408.358	<u>25.109</u>	295.092
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ								
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής αποδόσεως								
α. Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	486.919		188.444				5.000	
β. Άλλων εκδοτών	<u>233.388</u>		<u>256.335</u>				19.859	
	720.307		444.779		30.213		19.859	
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	<u>46.501</u>	766.808	<u>17.566</u>	462.345	146.592	177.336	<u>83.390</u>	108.249
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ								
Σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις	2.454		2.117					
Σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>1.553.817</u>	1.556.271	<u>408.215</u>	410.332			5.392	
					<u>54.790</u>	60.917	<u>9.394</u>	14.786
ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ								
α. Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	12.342							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>7.557</u>	4.785		4.601				
β. Λοιπά αύλα πάγια στοιχεία	79.304							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>51.509</u>	27.795	32.580	15.437	20.038			
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ								
α. Γήπεδα - Οικόπεδα	34.910							
β. Κτήρια - Εγκαταστάσεις κτηρίων	145.838							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>76.610</u>	69.228		62.881				
γ. Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	31.848							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>20.045</u>	11.803		11.490				
δ. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	105.793							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>76.718</u>	29.075		31.697				
ε. Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία	940							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>617</u>	323		278				
στ. Ακινήτοποιήσεις υπό κατασκευή και προκαταβολές	<u>6.290</u>	151.629	<u>5.463</u>	145.801				
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		168.952		133.137				
ΠΡΟΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ								
α. Έξοδα επομένων χρήσεων	2.932		6.441					
β. Δεδουλευμένοι τόκοι :								
- Ομολόγων Δημοσίου	238.920							
- Λοιπών Ομολόγων	11.194							
- Χορηγήσεων	44.926							
- Λοιποί	<u>39.692</u>	334.732	<u>337.664</u>	239.631				
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u><u>17.872.532</u></u>		<u><u>12.951.517</u></u>		ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u><u>17.872.532</u></u>	<u><u>12.951.517</u></u>

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

α. Οψεως	353.246		213.377
β. Προθεσμίας	2.011.433		1.456.912
γ. Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	<u>189.301</u>	2.553.980	<u>42.813</u>

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ

α. Καταθέσεις				
- Οψεως	2.619.895		1.754.459	
- Ταμειτηρίου	3.902.635		3.369.395	
- Προθεσμίας	<u>4.136.558</u>		<u>4.007.146</u>	
	10.659.088		9.131.000	
β. Άλλες υποχρεώσεις				
- Επιταγές και εντολές πληρωτέες	224.896		92.884	
- Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	<u>1.853.765</u>	12.737.749	<u>533.074</u>	9.756.958

ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

α. Μερίσματα πληρωτέα	131.860		106.663
β. Υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	151.417		101.261
γ. Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	48.984		62.059
δ. Λοιπές υποχρεώσεις	<u>76.097</u>	408.358	<u>25.109</u>

ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ

α. Εσοδα επομένων χρήσεων	531		5.000
β. Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων δεδουλευμένοι	30.213		19.859
γ. Λοιπά έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	<u>146.592</u>	177.336	<u>83.390</u>

ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗ

α. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	6.127		5.392
β. Λοιπές προβλέψεις	<u>54.790</u>	60.917	<u>9.394</u>

ΔΑΝΕΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΩΣ

175.000		-
---------	--	---

ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ

Μετοχικό Κεφάλαιο			
- Καταβεβλημένο (Μετοχές 99.000.000 προς Euro 4,54)	449.523		266.659
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	635.992		419.987
Αποθεματικά			
α. Τακτικό	124.111		96.967
β. Εκτακτο	90.813		78.785
γ. Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	324.296		178.552
δ. Διαφορά αποτιμήςεως αξίας συμμετοχών	106.920		-
Αποτελέσματα εις νέον			
- Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	<u>27.537</u>	1.759.192	<u>22.380</u>

ΑΛΡΗΑ ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ (1.1. - 31.12.1999)

(Μετά την μετατροπή των ποσών από χιλιάδες δραχμές σε χιλιάδες EURO)

	<u>1 9 9 9</u>	<u>1 9 9 8</u>
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ		
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις - Από εγγυήσεις υπέρ τρίτων	2.445.321	1.612.318
Υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	2.043.065	575.886
Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		
α. Δικαιούχοι αλλοτρίων περιουσιακών στοιχείων	342.103	586.679
β. Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις	11.936.149	13.501.631
γ. Λογαριασμοί πληροφοριών (Εγγυήσεις, εμπράγματα εξασφαλίσεις κ.λπ.)	11.591.056	9.656.210
δ. Μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων	<u>5.313.053</u>	<u>4.740.222</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ	<u>33.670.747</u>	<u>30.672.946</u>

Σημειώσεις :

1. Στο λογαριασμό "Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις" περιλαμβάνονται και μετοχές εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο αξίας κτήσεως Euro 1.391,04 εκατ. και τρέχουσας αξίας (μέσος όρος χρηματιστηριακής τιμής μηνός Δεκεμβρίου 1999) Euro 3.440,85 εκατ.
2. Προκειμένου να αναπροσαρμοστεί μερικώς η αξία ορισμένων συμμετοχών, έγιναν αυθημερόν πράξεις πωλήσεως και επαναγοράς τους. Τα κέρδη ποσού Euro 0,11 δισ. περίπου, που προέκυψαν, ήχθησαν απευθείας σε ειδικό λογαριασμό στα αποθεματικά της Τραπέζης σύμφωνα με την υπ' αριθ. 297/2432/25.6.1998 Γνωμ. του ΕΣΥΛ.
3. Βάσει πρόσφατης αναλογιστικής μελέτης, εκτιμάται ότι θα απαιτηθούν Euro 0,16 δισ. περίπου (αποφορολογημένο υπόλοιπο) για την πλήρη κάλυψη των ασφαλιστικών υποχρεώσεων της Τραπέζης προς το προσωπικό της. Η Τράπεζα για πρώτη φορά, δημιούργησε πρόβλεψη Euro 0,05 δισ. επιβαρύνοντας τα αποτελέσματα της κλειστής χρήσεως.
4. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων.
5. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Τραπέζης.
6. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31.12.1999 ήταν 4.689 άτομα.
7. Ορισμένα κονδύλια του Ισολογισμού της 31.12.1998 αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια του Ισολογισμού της 31.12.1999.
8. Οι βασικές λογιστικές αρχές που ακολούθησε η Τράπεζα περιλαμβάνονται σε ειδικό κεφάλαιο της εκθέσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ (1 Ιανουαρίου 1999 - 31 Δεκεμβρίου 1999)

(Μετά την μετατροπή των ποσών από χιλιάδες δραχμές σε χιλιάδες EURO)

	<u>1 9 9 9</u>		<u>1 9 9 8</u>	
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα				
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως	461.791		372.762	
- Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	<u>593.753</u>	1.055.544	<u>469.667</u>	842.429
Μείον :				
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα				
		<u>750.957</u>		<u>546.911</u>
		304.587		295.518
Πλέον :				
Εσοδα από τίτλους				
α. Εσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	1.893		2.206	
β. Εσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>29.180</u>	31.073	<u>19.734</u>	21.940
Εσοδα προμηθειών	186.399		121.454	
Μείον :				
Εξοδα προμηθειών	<u>14.654</u>	171.745	<u>13.787</u>	107.667
Πλέον :				
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	295.193		114.024	
Πλέον :				
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	<u>38.215</u>		<u>31.462</u>	
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως	840.813		570.611	
Μείον :				
Γενικά έξοδα διοικήσεως				
α. Δαπάνες προσωπικού				
- Μισθοί και ημερομίσθια	114.870		98.606	
- Επιβαρύνσεις από εισφορές για συντάξεις προσωπικού	33.996		29.072	
- Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	<u>11.879</u>	160.745	<u>10.500</u>	138.178
β. Άλλα έξοδα διοικήσεως				
- Γενικά έξοδα	91.932		75.069	
- Φόροι	<u>11.186</u>	103.118	<u>9.210</u>	84.279
Μείον :				
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων		37.763		40.439
Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις				
- Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	56.762		42.282	
- Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.145		2.225	
- Λοιπές προβλέψεις	<u>45.406</u>	104.313	<u>-</u>	44.507
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		434.874		263.208
Εκτακτα έσοδα		2.635		338
Εκτακτα έξοδα		(73)		(20)
Εκτακτα αποτελέσματα		<u>211</u>		<u>10.933</u>
Καθαρά κέρδη χρήσεως (προ φόρων)		<u>437.647</u>		<u>274.459</u>

Αθήνα, 25 Ιανουαρίου 2000

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Σ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΝΑ ΜΕΛΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ Γ. ΓΚΟΥΜΑΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΤΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΝΤΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ - ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους κ.κ. Μετόχους της "ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ"

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρίας "ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ" της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 1999. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των Καταστημάτων και Υποκαταστημάτων της Τραπέζης, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κωδ. Ν. 2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταιριών" και τις ελεγκτικές διαδικασίες, που κρίναμε κατάλληλες, βάσει των αρχών και κανόνων ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών-Λογιστών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφάρμοσε ορθά το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εκτός των περιπτώσεων που αναφέρονται στις σημειώσεις Νο. 2 και 3 της Τραπέζης κάτω από τον Ισολογισμό. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 129 του Κωδ. Ν. 2190/1920. Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τραπέζης, απεικονίζουν μαζί με το Προσάρτημα, και αφού ληφθούν υπόψη οι σημειώσεις της Τραπέζης, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τραπέζης κατά την 31η Δεκεμβρίου 1999, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και, εκτός των περιπτώσεων που προαναφέραμε, δεν διαφέρουν από εκείνες που η Τράπεζα εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2000
Οι Ορκωτοί Ελεγκτές - Λογιστές

Αναστάσιος Γ. Ρουσόπουλος Βασίλειος Ι. Λουμιώτης
ΣΟΛ Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών

Σπύρος Λ. Λορεντζιάδης Γεώργιος Δ. Αποστολίδης
Arthur Andersen A.E.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

(Μετά την μετατροπή των ποσών από χιλιάδες δραχμές σε χιλιάδες EURO)

	<u>1 9 9 9</u>		<u>1 9 9 8</u>	
Καθαρά κέρδη χρήσεως	437.647		274.459	
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων	22.357		8.592	
Αποθεματικά για φορολόγηση (άρθρ. 8 Ν. 2579/98)	-		119.225	
Φορολογημένα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων προς διάθεση	<u>49.407</u>		<u>-</u>	
Μείον :				
Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι	509.411		402.276	
Φόρος άρθρου 8 Ν. 2579/98	113.543		65.315	
Κέρδη προς διάθεση	<u>-</u>		<u>20.865</u>	
	<u>395.868</u>		<u>316.096</u>	
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής :				
Τακτικό αποθεματικό	27.244		32.350	
Μέρισμα χρήσεως (Μετοχές 99.000.000 Χ Euro 1,33)	131.860		106.664	
Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά :				
- Εκτακτο	60.011		28.909	
- Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	<u>147.540</u>	207.551	<u>123.563</u>	152.472
Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου		218		200
Διανεμόμενα κέρδη στα Στελέχη		1.458		2.030
Υπόλοιπο κερδών εις νέον		<u>27.537</u>		<u>22.380</u>
	<u>395.868</u>		<u>316.096</u>	
Σημείωση :				
31.12.99 EURO = Δρ. 330.35				
31.12.98 EURO = Δρ. 330.01				

ALPHA BANK
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000
(Ποσά σε χιλιάδες Δραχμές)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

	<u>2 0 0 0</u>	<u>1 9 9 9</u>		
ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ				
α. Ταμείο	88.722.053	52.536.534		
β. Επιταγές εισπρακτέες	26.946.491	13.055.460		
γ. Διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος	<u>641.975.931</u>	<u>602.317.543</u>	667.909.537	
ΚΡΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΔΕΙΟΓΡΑΦΑ ΔΕΚΤΑ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ				
α. Ελληνικού Δημοσίου	2.377.394.160	1.318.241.099		
β. Λοιπά	<u>67.300</u>	<u>48.308</u>	1.318.289.407	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ				
α. Όψεως	91.968	1.717.542		
β. Λοιπές	<u>1.156.902.197</u>	<u>319.893.646</u>	321.611.188	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ				
- Χορηγήσεις :				
α. Βραχυπρόθεσμες	2.815.444.111	1.861.228.538		
β. Μακροπρόθεσμες	<u>1.230.389.970</u>	<u>761.730.226</u>		
	4.045.834.081	2.622.958.764		
- Λοιπές απαιτήσεις	<u>6.601.344</u>	<u>7.778.835</u>		
	4.052.435.425	2.630.737.599		
Μείον : Προβλέψεις	<u>58.000.000</u>	<u>30.000.000</u>	2.600.737.599	
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ				
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής αποδόσεως				
α. Εκδόσεις Ελληνικού Δημοσίου	131.541.295	160.853.543		
β. Άλλων εκδοτών	<u>143.582.632</u>	<u>77.099.722</u>		
	275.123.927	237.953.265		
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	<u>46.566.130</u>	<u>15.361.722</u>	253.314.987	
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ				
Σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις	4.011.172	810.705		
Σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>427.586.538</u>	<u>513.303.600</u>	514.114.305	
ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
α. Υπεραξία συγχωνεύσεως	237.739.535			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>7.924.651</u>	229.814.884	-	
β. Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	6.358.686			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>3.988.474</u>	2.370.212	1.580.592	
γ. Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	39.010.636			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>22.234.808</u>	248.960.924	<u>9.182.153</u>	10.762.745
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
α. Γήπεδα - Οικόπεδα	19.728.302			
β. Κτήρια - Εγκαταστάσεις κτηρίων	72.152.995			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>39.549.158</u>	32.603.837	22.869.418	
γ. Επίπλα και λοιπός εξοπλισμός	16.041.025			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>9.943.761</u>	6.097.264	3.899.285	
δ. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	59.415.100			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>39.700.258</u>	19.714.842	9.604.803	
ε. Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία	564.825			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>270.885</u>	293.940	106.633	
στ. Ακινητοποιήσεις υπό κατασκευή και προκαταβολές	<u>913.613</u>	79.351.798	<u>2.077.981</u>	50.090.521
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		86.990.285		55.813.314
ΠΡΟΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ				
α. Έξοδα επομένων χρήσεων	1.844.508			
β. Δεδουλευμένοι τόκοι :				
- Ομολόγων Δημοσίου	109.893.368			
- Λοπιών Ομολόγων	3.785.816			
- Χορηγήσεων	21.097.092			
- Λοιποί	<u>23.342.845</u>	159.963.629	110.578.867	111.547.487
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ	<u>9.615.089.928</u>		<u>5.904.191.090</u>	

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

	<u>2 0 0 0</u>		<u>1 9 9 9</u>	
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ				
α. Όψεως	290.144.777			116.694.979
β. Προθεσμίας	1.092.381.142			664.476.893
γ. Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	<u>336.173.254</u>	1.718.699.173		<u>62.535.482</u>
				843.707.354
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ				
α. Καταθέσεις				
- Όψεως	1.046.140.131			865.482.185
- Ταμειυτηρίου	2.287.369.233			1.289.235.568
- Προθεσμίας	<u>1.921.060.398</u>			<u>1.366.511.977</u>
	5.254.569.762			3.521.229.730
β. Άλλες υποχρεώσεις				
- Επιταγές και εντολές πληρωτέες	64.735.823			74.294.367
- Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	<u>1.538.518.411</u>	6.857.823.996		<u>612.391.102</u>
				4.207.915.199
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ				
α. Μερίσματα πληρωτέα	50.288.684			43.560.000
β. Υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	48.473.811			50.020.745
γ. Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	49.815.332			16.181.725
δ. Λοιπές υποχρεώσεις	<u>45.163.075</u>	193.740.902		<u>25.138.682</u>
				134.901.152
ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ				
α. Εσοδα επομένων χρήσεων	1.493.653			175.417
β. Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων δεδουλευμένοι	13.003.168			9.980.898
γ. Λοιπά έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	<u>45.152.747</u>	59.649.568		<u>48.426.748</u>
				58.583.063
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗ				
α. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	3.023.185			2.023.871
β. Λοιπές προβλέψεις	<u>21.441.699</u>	24.464.884		<u>18.100.000</u>
				20.123.871
ΔΑΝΕΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ				
		93.706.250		57.811.250
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Μετοχικό Κεφάλαιο				
- Καταβεβλημένο (Μετοχές 162.221.560 προς Δρ. 1.564)	253.714.520			148.500.000
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτο	130.551.955			210.100.000
Αποθεματικά				
α. Τακτικό	50.000.000			41.000.000
β. Εκτακτο	50.000.000			30.000.000
γ. Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	127.610.795			107.131.298
δ. Διαφορά αποτιμήσεως αξίας συμμετοχών	35.813.404			35.320.899
Υπεραξία από την αναπροσαρμογή ακινήτων (Ν. 2065/92)	2.459.047			-
Αποτελέσματα εις νέον				
- Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	<u>16.855.434</u>	667.005.155		<u>9.097.004</u>
				581.149.201
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ	<u>9.615.089.928</u>		<u>5.904.191.090</u>	

ALPHA BANK
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000

(Ποσά σε χιλιάδες Δρχ.)

	<u>2 0 0 0</u>	<u>1 9 9 9</u>
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ		
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις - Από εγγυήσεις υπέρ τρίτων	944.235.450	807.811.736
Υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	1.874.691.665	674.926.584
Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		
α. Δικαιούχοι αλλοτρίων περιουσιακών στοιχείων	258.830.605	113.013.648
β. Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις	6.536.533.915	3.943.106.705
γ. Λογαριασμοί πληροφοριών (Εγγυήσεις, εμπράγματα εξασφαλίσεις κ.λπ.)	6.787.314.259	3.829.105.452
δ. Μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων	2.206.900.758	1.755.167.017
	<u>15.789.579.537</u>	<u>9.640.392.822</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ	<u>18.608.506.652</u>	<u>11.123.131.142</u>

Σημειώσεις :

1. Στο λογαριασμό "Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις" περιλαμβάνονται και μετοχές εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο αξίας κτήσεως Δρ. 226,0 δισ. και τρέχουσας αξίας (μέσος όρος χρηματιστηριακής τιμής μηνός Δεκεμβρίου 2000) Δρ. 385,1 δισ.
2. Σύμφωνα με το Ν. 2065/1992 έγινε, στη χρήση 2000, αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως των γηπέδων και κτηρίων και των συσσωρευμένων αποσβέσεων των κτηρίων, εξαιτίας της οποίας αυξήθηκε η αξία κτήσεως των γηπέδων και κτηρίων κατά Δρ. 4,1 δισ. περίπου και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις των κτηρίων κατά Δρ. 1,6 δισ. περίπου. Η διαφορά αναπροσαρμογής που προέκυψε εκ Δρ. 2,5 δισ. περίπου εμφανίζεται στο λογαριασμό "Υπεραξία από την αναπροσαρμογή ακινήτων (Ν. 2065/1992)". Οι αποσβέσεις της χρήσεως 2000 υπολογίστηκαν στην αναπροσαρμοσμένη αξία των κτηρίων και είναι μεγαλύτερες από εκείνες που θα προέκυπταν, αν δεν είχε γίνει η αναπροσαρμογή, κατά Δρ. 63,4 εκατ. περίπου.
3. Στο λογαριασμό "Υπεραξία συγχωνεύσεως" περιλαμβάνεται η εκ Δρ. 238 δισ. περίπου υπεραξία που προέκυψε από την συγχώνευση της πρώην Ιονικής Τραπέζης. Η υπεραξία αυτή αποτελεί διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσεως του 51% των μετοχών της Ιονικής Τραπέζης και της αντίστοιχης εσωτερικής λογιστικής τους αξίας και αποσβένεται σε 20 έτη, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, αντί των 5 ετών που προβλέπεται από τον Κ.Ν. 2190/1920. Τα αποτελέσματα της χρήσεως 2000 έχουν επιβαρυνθεί με αναλογία αποσβέσεως της υπεραξίας αυτής ποσού Δρ. 7,9 δισ. περίπου, που υπολογίστηκε από την ημερομηνία εγκρίσεως της συμβάσεως συγχωνεύσεως.
4. Βάσει αναλογιστικής μελέτης εκτιμάται ότι μετά την πρόσθετη καταβολή ποσού Δρ. 15 δισ., απαιτούνται Δρ. 54 δισ. περίπου (αποφορολογημένο υπόλοιπο) για την πλήρη κάλυψη των υποχρεώσεων της Τραπέζης προς το Ταμείο Αλληλοβοηθείας του προσωπικού της. Έναντι των υποχρεώσεων αυτών, η Τράπεζα σχημάτισε στην προηγούμενη χρήση πρόβλεψη Δρ. 15 δισ., επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.
5. Στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2000 περιλαμβάνονται και τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της πρώην Ιονικής Τραπέζης καθώς και τα αποτελέσματά της από 1.10.1999 τα οποία, σύμφωνα με το Νόμο 2515/97 και τη σύμβαση συγχωνεύσεως που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Κ2-5127/25.4.2000 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης, ανήκουν στην απορροφώσα ALPHA BANK.
6. Η Τράπεζα υπάγεται στον κωδικό 651.9 σύμφωνα με την 4-ψήφια ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.
7. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων.
8. Δεν υπάρχουν επιδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Τραπέζης.
9. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31.12.2000 ήταν 8.299 άτομα.
10. Το έτος 2000 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά Δρ. 84,6 δισ. από κεφαλαιοποίηση διαφοράς υπέρ το άρτιο και κατά ποσό Δρ. 20,6 δισ. από κεφαλαιοποίηση του εισφερθέντος μετοχικού κεφαλαίου της συγχωνευθείσας Ιονικής Τραπέζης.
11. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά Δρ. 132 δισ., που πραγματοποιήθηκε με μετρητά, όπως προβλεπόταν στην από 30.4.1999 απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, χρησιμοποιήθηκε μέχρι την 30.9.1999 σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που είχαν αναληφθεί από την Τράπεζα βάσει του σχετικού Ενημερωτικού Δελτίου.
12. Η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ μετονομάστηκε, από 10 Μαΐου 2000, σε ALPHA BANK.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ (1 Ιανουαρίου 2000 - 31 Δεκεμβρίου 2000)

(Ποσά σε χιλιάδες Δρχ.)

	<u>2 0 0 0</u>	<u>1 9 9 9</u>		
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα				
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως	221.227.570		152.552.720	
- Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	<u>377.315.155</u>	598.542.725	<u>196.146.206</u>	348.698.926
Μείον :				
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		435.290.689		248.078.493
		<u>163.252.036</u>		<u>100.620.433</u>
Πλέον :				
Εσοδα από τίτλους				
α. Εσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	2.751.972		625.442	
β. Εσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>23.510.772</u>	26.262.744	<u>9.639.530</u>	10.264.972
Εσοδα προμηθειών	78.838.302		61.576.670	
Μείον :				
Εξοδα προμηθειών	<u>6.145.225</u>	72.693.077	<u>4.840.950</u>	56.735.720
Πλέον :				
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		70.383.035		97.517.139
Πλέον :				
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως		<u>23.680.226</u>		<u>12.624.193</u>
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		356.271.118		277.762.457
Μείον :				
Γενικά έξοδα διοικήσεως				
α. Δαπάνες προσωπικού				
- Μισθοί και ημερομίσθια	70.304.959		37.947.479	
- Επιβαρύνσεις από εισφορές για συντάξεις προσωπικού	41.039.774		11.230.556	
- Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	<u>9.163.564</u>	120.508.297	<u>3.924.087</u>	53.102.122
β. Άλλα έξοδα διοικήσεως				
- Γενικά έξοδα	52.956.812		30.369.901	
- Φόροι	<u>8.489.166</u>	61.445.978	<u>3.695.221</u>	34.065.122
Μείον :				
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων		28.496.136		12.474.989
Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις				
- Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	33.505.218		18.751.201	
- Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	823.191		708.521	
- Λοιπές προβλέψεις	<u>-</u>	<u>34.328.409</u>	<u>15.000.000</u>	<u>34.459.722</u>
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		111.492.298		143.660.502
Εκτακτα έσοδα	2.411.377		870.277	
Εκτακτα έξοδα	<u>-708.227</u>		<u>-23.990</u>	
Εκτακτα αποτελέσματα		<u>1.823.314</u>		<u>69.800</u>
Καθαρά κέρδη χρήσεως (προ φόρου)		<u>115.018.762</u>		<u>144.576.589</u>

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2001

ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ Σ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΝΤΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους κ.κ. Μετόχους της "ALPHA BANK"

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρίας "ALPHA BANK" της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2000. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των Καταστημάτων και Υποκαταστημάτων της Τραπέζης, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κωδ. Ν. 2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταιριών" και τις ελεγκτικές διαδικασίες, που κρίναμε κατάλληλες, βάσει των αρχών και κανόνων ελεγκτικής που ακολουθεί το Σύμμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφάρμοσε ορθά το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εκτός της περιπτώσεως που αναφέρεται στη σημείωση Νο. 2 της Τραπέζης κάτω από τον Ισολογισμό. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 129 του Κωδ. Ν. 2190/1920. Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τραπέζης, απεικονίζουν μαζί με το Προσάρτημα, και αφού ληφθούν υπόψη οι σημειώσεις Νο 2, 3 και 4 της Τραπέζης, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τραπέζης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2000, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και, εκτός της περιπτώσεως που προαναφέραμε, δεν διαφέρουν από εκείνες που η Τράπεζα εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση.

Αθήνα, 15 Φεβρουαρίου 2001
Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Αναστάσιος Γ. Ρουσόπουλος
ΣΟΛ Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών

Βασίλειος Ι. Λουμιώτης

Σπύρος Λ. Λορεντζιάδης

Γεώργιος Δ. Αποστολίδης

Arthur Andersen A.E

ALPHA BANK
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000
 (Ποσά σε χιλιάδες EURO)

<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>									<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>
	<u>2 0 0 0</u>		<u>1 9 9 9</u>		<u>2 0 0 0</u>		<u>1 9 9 9</u>		
ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ					ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ				
α. Ταμείο	260.373		159.033		α. Οψεως	851.489		353.246	
β. Επιταγές εισπρακτέες	79.080		39.520		β. Προθεσμίας	3.205.814		2.011.433	
γ. Διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος	1.884.009	2.223.462	1.823.271	2.021.824	γ. Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	986.569	5.043.872	189.301	2.553.980
ΚΡΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΔΕΙΟΓΡΑΦΑ ΔΕΚΤΑ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ					ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ				
α. Ελληνικού Δημοσίου	6.976.945		3.990.438		α. Καταθέσεις				
β. Λοιπά	197	6.977.142	146	3.990.584	- Οψεως	3.070.111		2.619.895	
					- Ταμειτηρίου	6.712.748		3.902.635	
					- Προθεσμίας	5.637.742		4.136.558	
						15.420.602		10.659.088	
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ					β. Άλλες υποχρεώσεις				
α. Οψεως	270		5.199		- Επιταγές και εντολές πληρωτέες	189.980		224.896	
β. Λοιπές	3.395.164	3.395.434	968.348	973.547	- Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως		4.515.094	20.125.676	1.853.764
									12.737.748
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ					ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ				
- Χορηγήσεις :					α. Μερίσματα πληρωτέα	147.582		131.860	
α. Βραχυπρόθεσμες	8.262.492		5.634.111		β. Υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	142.256		151.417	
β. Μακροπρόθεσμες	3.610.829		2.305.828		γ. Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	146.193		48.984	
	11.873.321		7.939.939		δ. Λοιπές υποχρεώσεις	132.540	568.571	76.097	408.358
- Λοιπές απαιτήσεις	19.373		23.547						
	11.892.694		7.963.486		ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ				
Μείον : Προβλέψεις	170.213	11.722.481	90.813	7.872.673	α. Εσοδα επομένων χρήσεων	4.383		531	
					β. Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων δεδουλευμένοι	38.160		30.213	
					γ. Λοιπά έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	132.510	175.053	146.592	177.336
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ					ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗ				
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής αποδόσεως					α. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσίς	8.872		6.127	
α. Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	386.035		486.919		β. Λοιπές προβλέψεις	62.925	71.797	54.790	60.917
β. Άλλων εκδοτών	421.372		233.388						
	807.407		720.307		ΔΑΝΕΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ		275.000		175.000
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	136.658	944.065	46.501	766.808	ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
					Μετοχικό Κεφάλαιο				
					- Καταβεβλημένο (Μετοχές 162.221.560 προς Euro 4,59)	744.577		449.524	
					Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	383.131		635.992	
					Αποθεματικά				
					α. Τακτικό	146.735		124.111	
					β. Εκτακτο	146.735		90.813	
					γ. Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	374.500		324.296	
					δ. Διαφορά αποτιμήσεως αξίας συμμετοχών	105.102		106.920	
					Υπεραξία από την αναπροσαρμογή ακινήτων (Ν. 2065/92)	7.217		-	
					Αποτελέσματα εις νέον				
					- Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	49.466	1.957.463	27.537	1.759.193
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ									
Σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις	11.771		2.454						
Σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	1.254.839	1.266.610	1.553.817	1.556.271					
ΆΥΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ									
α. Υπεραξία συγχωνεύσεως	697.695		-						
Μείον : Αποσβέσεις	23.256	674.439							
β. Εξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	18.661		4.785						
Μείον : Αποσβέσεις	11.705	6.956							
γ. Λοιπά άυλα πάγια στοιχείο	114.485		27.795	32.580					
Μείον : Αποσβέσεις	65.253	49.232							
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ									
α. Γήπεδα - Οικόπεδα		57.897	34.910						
β. Κτήρια - Εγκαταστάσεις κτηρίων	211.748		69.228						
Μείον : Αποσβέσεις	116.065	95.683							
γ. Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	47.076		11.803						
Μείον : Αποσβέσεις	29.182	17.894							
δ. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	174.366		29.075						
Μείον : Αποσβέσεις	116.508	57.858							
ε. Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία	1.657		323						
Μείον : Αποσβέσεις	795	862							
στ. Ακινήτοποιήσεις υπό κατασκευή και προκαταβολές		2.681	6.290	151.629					
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		255.291	168.952						
ΠΡΟΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΣΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ									
α. Εξοδα επομένων χρήσεων	5.413		2.932						
β. Δεδουλευμένοι τόκοι :									
- Ομολόγων Δημοσίου	322.504								
- Λοιπών Ομολόγων	11.110								
- Χορηγήσεων	61.914								
- Λοιποί	68.504	464.032	469.445	334.732					
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		28.217.432		17.872.532	ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ		28.217.432		17.872.532

ALPHA BANK
ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2000
(Ποσά σε χιλιάδες EURO)

2 0 0 0

1 9 9 9

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις - Από εγγυήσεις υπέρ τρίτων	2.771.050	2.445.321
Υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	5.501.663	2.043.065
Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		
α. Δικαιούχοι αλλοτρίων περιουσιακών στοιχείων	759.591	342.103
β. Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις	19.182.785	11.936.149
γ. Λογαριασμοί πληροφοριών (Εγγυήσεις, εμπράγματα εξασφαλίσεις κ.λπ.)	19.918.751	11.591.056
δ. Μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων	6.476.598	5.313.053
	<u>46.337.725</u>	<u>29.182.361</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ	54.610.438	33.670.747

Σημειώσεις :

1. Στο λογαριασμό "Συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις" περιλαμβάνονται και μετοχές εταιριών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο αξίας κτήσεως Euro 0,66 δισ. και τρέχουσας αξίας (μέσος όρος χρηματιστηριακής τιμής μηνός Δεκεμβρίου 2000) Euro 1,13 δισ..
2. Σύμφωνα με το Ν. 2065/1992 έγινε, στη χρήση 2000, αναπροσαρμογή της αξίας κτήσεως των γηπέδων και κτηρίων και των συσσωρευμένων αποσβέσεων των κτηρίων, εξαιτίας της οποίας αυξήθηκε η αξία κτήσεως των γηπέδων και κτηρίων κατά Euro 12,03 εκατ. περίπου και οι συσσωρευμένες αποσβέσεις των κτηρίων κατά Euro 4,70 εκατ. περίπου. Η διαφορά αναπροσαρμογής που προέκυψε εκ Euro 7,34 εκατ. περίπου εμφανίζεται στο λογαριασμό "Υπεραξία από την αναπροσαρμογή ακινήτων (Ν. 2065/1992)". Οι αποσβέσεις της χρήσεως 2000 υπολογίστηκαν στην αναπροσαρμοσμένη αξία των κτηρίων και είναι μεγαλύτερες από εκείνες που θα προέκυπταν, αν δεν είχε γίνει η αναπροσαρμογή, κατά Euro 0,18 εκατ. περίπου.
3. Στο λογαριασμό "Υπεραξία συγχωνεύσεως" περιλαμβάνεται η εκ Euro 0,70 δισ. περίπου υπεραξία που προέκυψε από την συγχώνευση της πρώην Ιονικής Τραπέζης. Η υπεραξία αυτή αποτελεί διαφορά μεταξύ της αξίας κτήσεως του 51% των μετοχών της Ιονικής Τραπέζης και της αντίστοιχης εσωτερικής λογιστικής τους αξίας και αποσβένεται σε 20 έτη, σύμφωνα με τα Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα, αντί των 5 ετών που προβλέπεται από τον Κ.Ν. 2190/1920. Τα αποτελέσματα της χρήσεως 2000 έχουν επιβαρυνθεί με αναλογία αποσβέσεως της υπεραξίας αυτής ποσού Euro 0,02 δισ. περίπου, που υπολογίστηκε από την ημερομηνία εγκρίσεως της συμβάσεως συγχωνεύσεως.
4. Βάσει αναλογιστικής μελέτης εκτιμάται ότι μετά την πρόσθετη καταβολή ποσού Euro 0,04 δισ., απαιτούνται Euro 0,16 δισ. περίπου (αποφορολογημένο υπόλοιπο) για την πλήρη κάλυψη των υποχρεώσεων της Τραπέζης προς το Ταμείο Αλληλοβοήθειας του προσωπικού της. Έναντι των υποχρεώσεων αυτών, η Τράπεζα σχημάτισε στην προηγούμενη χρήση πρόβλεψη Euro 0,04 δισ., επιβαρύνοντας τα αποτελέσματά της.
5. Στις οικονομικές καταστάσεις της 31.12.2000 περιλαμβάνονται και τα στοιχεία ενεργητικού και παθητικού της πρώην Ιονικής Τραπέζης καθώς και τα αποτελέσματά της από 1.10.1999 τα οποία, σύμφωνα με το Νόμο 2515/97 και τη σύμβαση συγχωνεύσεως που εγκρίθηκε με την υπ' αριθ. Κ2-5127/25.4.2000 απόφαση του Υπουργείου Ανάπτυξης, ανήκουν στην απορροφώσα ALPHA BANK.
6. Η Τράπεζα υπάγεται στον κωδικό 651.9 σύμφωνα με την 4-ψήφια ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.
7. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων.
8. Δεν υπάρχουν επιδικές ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Τραπέζης.
9. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31.12.2000 ήταν 8.299 άτομα.
10. Το έτος 2000 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά Euro 0,25 δισ. από κεφαλαιοποίηση διαφοράς υπέρ το άρτιο και κατά ποσό Euro 0,06 δισ. από κεφαλαιοποίηση του εισφερθέντος μετοχικού κεφαλαίου της συγχωνευθείσας Ιονικής Τραπέζης.
11. Η αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά Euro 0,39 δισ., που πραγματοποιήθηκε με μετρητά, όπως προβλεπόταν στην από 30.4.1999 απόφαση της Γενικής Συνελεύσεως των Μετόχων, χρησιμοποιήθηκε μέχρι την 30.9.1999 σύμφωνα με τις δεσμεύσεις που είχαν αναληφθεί από την Τράπεζα βάσει του σχετικού Ενημερωτικού Δελτίου.
12. Η ALPHA ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΙΣΤΕΩΣ μετονομάστηκε, από 10 Μαΐου 2000, σε ALPHA BANK.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ (1 Ιανουαρίου 2000 - 31 Δεκεμβρίου 2000)
(Ποσά σε χιλιάδες EURO)

	<u>2000</u>		<u>1999</u>	
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα				
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως	649.237		461.791	
- Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	<u>1.107.308</u>	1.756.545	<u>593.753</u>	1.055.544
Μείον :				
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα	<u>1.277.449</u>		<u>750.957</u>	
	479.096		304.587	
Πλέον :				
Εσοδα από τίτλους				
α. Εσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	8.076		1.893	
β. Εσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>68.997</u>	77.073	<u>29.180</u>	31.073
Εσοδα προμηθειών	231.367		186.399	
Μείον :				
Εξοδα προμηθειών	<u>18.034</u>	213.333	<u>14.654</u>	171.745
Πλέον :				
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων	206.553		295.193	
Πλέον :				
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως	<u>69.495</u>		<u>38.215</u>	
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		1.045.550		840.813
Μείον :				
Γενικά έξοδα διοικήσεως				
α. Δαπάνες προσωπικού				
- Μισθοί και ημερομίσθια	206.324		114.870	
- Επιβαρύνσεις από εισφορές για συντάξεις προσωπικού	120.440		33.996	
- Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	<u>26.892</u>	353.656	<u>11.879</u>	160.745
β. Άλλα έξοδα διοικήσεως				
- Γενικά έξοδα	155.413		91.932	
- Φόροι	<u>24.913</u>	180.326	<u>11.186</u>	103.118
Μείον :				
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων		83.628		37.763
Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις				
- Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	98.328		56.762	
- Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	2.416		2.145	
- Λοιπές προβλέψεις	<u>-</u>	100.744	<u>45.406</u>	104.313
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		327.196		434.874
Εκτακτα έσοδα	7.077		2.635	
Εκτακτα έξοδα	(2.078)		(73)	
Εκτακτα αποτελέσματα	<u>5.351</u>		<u>211</u>	
Καθαρά κέρδη χρήσεως (προ φόρου)	<u>337.546</u>		<u>437.647</u>	

Αθήναι, 15 Φεβρουαρίου 2001

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

ΓΙΑΝΝΗΣ Σ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΝΤΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους κ.κ. Μετόχους της "ALPHA BANK"

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρίας "ALPHA BANK" της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2000. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των Καταστημάτων και Υποκαταστημάτων της Τραπέζης, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κωδ. Ν. 2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταιριών" και τις ελεγκτικές διαδικασίες, που κρίναμε κατάλληλες, βάσει των αρχών και κανόνων ελεγκτικής που ακολουθεί το Σύμμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφάρμοσε ορθά το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εκτός της περιπτώσεως που αναφέρεται στη σημείωση Νο. 2 της Τραπέζης κάτω από τον Ισολογισμό. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 129 του Κωδ. Ν. 2190/1920. Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τραπέζης, απεικονίζουν μαζί με το Προσάρτημα, και αφού ληφθούν υπόψη οι σημειώσεις Νο 2, 3 και 4 της Τραπέζης, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τραπέζης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2000, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και, εκτός της περιπτώσεως που προαναφέραμε, δεν διαφέρουν από εκείνες που η Τράπεζα εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση.

Αθήναι, 15 Φεβρουαρίου 2001

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Αναστάσιος Γ. Ρουσόπουλος Βασίλειος Ι. Λουμιώτης
ΣΟΛ Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών Ελεγκτών

Σπύρος Λ. Λορεντζιάδης Γεώργιος Δ. Αποστολίδης
Arthur Andersen A.E.

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ
(Ποσά σε χιλιάδες EURO)

	<u>2000</u>		<u>1999</u>	
Καθαρά κέρδη χρήσεως	337.546		437.647	
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων	53.990		22.357	
Φορολογημένα αποθεματικά προηγούμενων χρήσεων προς διάθεση	41.695		49.407	
	<u>433.231</u>		<u>509.411</u>	
Μείον :				
Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι	99.530		113.543	
Κέρδη προς διάθεση	<u>333.701</u>		<u>395.868</u>	
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής :				
Τακτικό αποθεματικό	20.787		27.244	
Μέρισμα χρήσεως (Μετοχές 162.221.560 X Euro 0,91)	147.582		131.860	
Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά :				
- Έκτακτο	26.532		60.011	
- Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	<u>84.576</u>	111.108	<u>147.540</u>	207.551
Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου	360		218	
Διανεμόμενα κέρδη στα Στελέχη	4.398		1.458	
Υπόλοιπο κερδών εις νέον	49.466		27.537	
	<u>333.701</u>		<u>395.868</u>	
Σημείωση :				
31.12.2000 EURO = Δρ. 340,75				
31.12.1999 EURO = Δρ. 330,35				

ALPHA BANK
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2001
(Ποσά σε χιλιάδες EURO)

<u>ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ</u>							<u>ΠΑΘΗΤΙΚΟ</u>	
	<u>2 0 0 1</u>		<u>2 0 0 0</u>		<u>2 0 0 1</u>		<u>2 0 0 0</u>	
ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ								
α. Ταμείο	306.386		260.373					851.489
β. Επιταγές εισπρακτέες	257.889		79.080					3.205.814
γ. Διαθέσιμα στην Τράπεζα της Ελλάδος	<u>1.681.594</u>	2.245.869	<u>1.884.009</u>	2.223.462				<u>986.569</u> 5.043.872
ΚΡΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΆΛΛΑ ΔΕΙΟΓΡΑΦΑ ΔΕΚΤΑ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ								
α. Ελληνικού Δημοσίου	7.007.578		6.976.945					
β. Λοιπά	<u>75.268</u>	7.082.846	<u>197</u>	6.977.142				
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ								
α. Όψεως	10.255		270					
β. Λοιπές	<u>1.103.934</u>	1.114.189	<u>3.395.164</u>	3.395.434				
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ								
- Χορηγήσεις :								
α. Βραχυπρόθεσμες	8.395.396		7.675.551					
β. Μακροπρόθεσμες	<u>4.717.470</u>		<u>3.610.829</u>					
	13.112.866		11.286.380					
- Λοιπές απαιτήσεις	<u>52.442</u>		<u>19.373</u>					
	13.165.308		11.305.753					
Μείον : Προβλέψεις	<u>228.907</u>	12.936.401	<u>170.213</u>	11.135.540				
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ								
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής αποδόσεως								
α. Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	684.072		386.035					
β. Άλλων εκδοτών	<u>675.850</u>		<u>421.372</u>					
	1.359.922		807.407					
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	<u>181.348</u>	1.541.270	<u>136.658</u>	944.065				
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ								
Σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις	14.183		11.771					
Σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>1.437.311</u>	1.451.494	<u>1.254.839</u>	1.266.610				
ΆΛΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ								
α. Υπεραξία συγχωνεύσεως	667.955							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>56.654</u>	611.301		674.439				
β. Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	16.187							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>10.534</u>	5.653		6.956				
γ. Λοιπά άλλα πάγια στοιχεία	154.646							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>92.178</u>	62.468	679.422	<u>49.232</u>	730.627			
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ								
α. Γήπεδα - Οικόπεδα		63.237		57.897				
β. Κτήρια - Εγκαταστάσεις κτηρίων	235.998							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>124.871</u>	111.127		95.683				
γ. Επιπλα και λοιπός εξοπλισμός	52.734							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>31.725</u>	21.009		17.894				
δ. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	202.305							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>144.050</u>	58.255		57.858				
ε. Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία	1.579							
Μείον : Αποσβέσεις	<u>821</u>	758		862				
στ. Ακινητοποιήσεις υπό κατασκευή και προκαταβολές		<u>724</u>	255.110	<u>2.681</u>	232.875			
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		290.631		842.232				
ΠΡΟΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΈΞΟΔΑ ΚΑΙ ΈΣΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ								
α. Έξοδα επομένων χρήσεων		9.303		5.413				
β. Δεδουλευμένοι τόκοι :								
- Ομολόγων Δημοσίου	235.299							
- Λοιπών Ομολόγων	7.641							
- Χορηγήσεων	49.748							
- Λοιποί	<u>118.743</u>	411.431	<u>420.734</u>	464.032	469.445			
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u>28.017.966</u>		<u>28.217.432</u>				
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ								
α. Όψεως					139.405			851.489
β. Προθεσμίας					1.580.149			3.205.814
γ. Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως					<u>104.626</u>	1.824.180		<u>986.569</u> 5.043.872
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ								
α. Καταθέσεις								
- Όψεως					4.177.063			3.070.111
- Ταμειτηρίου					7.586.919			6.712.749
- Προθεσμίας					<u>4.264.397</u>			<u>5.637.742</u>
					16.028.379			15.420.602
β. Άλλες υποχρεώσεις								
- Επιταγές και εντολές πληρωτέες					337.279			189.980
- Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως					<u>6.740.568</u>	23.106.226		<u>4.515.094</u> 20.125.676
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ								
α. Μερίσματα πληρωτέα					168.461			147.582
β. Υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους					122.737			142.256
γ. Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων					75.809			146.193
δ. Λοιπές υποχρεώσεις					<u>194.201</u>	561.208		<u>132.540</u> 568.571
ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΈΞΟΔΑ ΚΑΙ ΈΞΟΔΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ								
α. Έσοδα επομένων χρήσεων					14.650			4.383
β. Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων δεδουλευμένοι					16.222			38.160
γ. Λοιπά έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα					<u>85.922</u>	116.794		<u>132.510</u> 175.053
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗ								
α. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία					8.548			8.872
β. Λοιπές προβλέψεις					<u>12.965</u>	21.513		<u>62.925</u> 71.797
ΔΑΝΕΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ						275.000		275.000
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ								
Μετοχικό Κεφάλαιο								
- Καταβεβλημένο (Μετοχές 185.171.560 προς Euro 4,11)					760.793			744.577
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο					443.662			383.131
Αποθεματικά								
α. Τακτικό					173.147			146.735
β. Εκτακτο					173.147			146.735
γ. Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων					387.634			374.500
δ. Διαφορά αποτιμήςεως αξίας συμμετοχών					105.102			105.102
Υπεραξία από την αναπροσαρμογή ακινήτων (Ν. 2065/92)					7.381			7.217
Αποτελέσματα εις νέον								
- Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον					<u>62.179</u>	2.113.045		<u>49.466</u> 1.957.463
ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ								
					<u>28.017.966</u>			<u>28.217.432</u>

2 0 0 12 0 0 0**ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ**

Ενδεχόμενες υποχρεώσεις - Από εγγυήσεις υπέρ τρίτων	3.240.844	2.771.050
Υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	6.845.195	5.501.663
Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		
α. Δικαιούχοι αλλοτρίων περιουσιακών στοιχείων	280.655	759.591
β. Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις	10.554.661	19.182.785
γ. Λογαριασμοί πληροφοριών (Εγγυήσεις, εμπράγματα εξασφαλίσεις κ.λπ.)	19.292.836	19.918.751
δ. Μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων	<u>3.796.502</u>	<u>6.476.598</u>
	<u>33.924.654</u>	<u>46.337.725</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ	<u>44.010.693</u>	<u>54.610.438</u>

Σημειώσεις :

1. Η τρέχουσα αξία του χαρτοφυλακίου συμμετοχών και χρεογράφων της Τραπέζης, όπως αυτή προσδιορίζεται από τις σχετικές διατάξεις του άρθρου 43 Κ.Ν. 2190/1920, είναι μεγαλύτερη της εμφανιζόμενης στον Ισολογισμό αξίας κτήσεως, κατά Euro 41,1 εκατ. περίπου.
2. Η εκ Euro 668 εκατ. "Υπεραξία συγχωνεύσεως" προέκυψε στη χρήση 2000 από την συγχώνευση της πρώην Ιονικής Τραπέζης και αποσβένεται σε 20 έτη, αντί των 5 ετών που προβλέπεται από τον Κ.Ν. 2190/1920.
3. Βάσει πρόσφατης αναλογιστικής μελέτης, και μετά τις καταβολές που έγιναν εντός της χρήσεως, η συνολική μελλοντική υποχρέωση της Τραπέζης την 31.12.2001 προς το Ταμείο Αλληλοβοηθείας του προσωπικού της ανέρχεται σε Euro 137,6 εκατ. περίπου (αποφορολογημένο ποσό). Η Τράπεζα στη διάρκεια της χρήσεως κατέβαλε στο Ταμείο συνολικά Euro 69 εκατ. προς κάλυψη των υποχρεώσεών της, εκ των οποίων Euro 24,9 εκατ. επιβάρυναν τα αποτελέσματα χρήσεως και Euro 44 εκατ. καλύφθηκαν από σχετική πρόβλεψη η οποία είχε σχηματισθεί σε προηγούμενες χρήσεις.
4. Από τον διενεργηθέντα φορολογικό έλεγχο για τις χρήσεις 1997 - 1999 προέκυψαν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος οι οποίοι καλύφθηκαν με ανάλογες προβλέψεις που είχαν σχηματισθεί από την Τράπεζα σε προηγούμενες χρήσεις.
5. Το έτος 2001 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά Euro 16,2 εκατ. προερχόμενη κατά Euro 15 εκατ. από το εισφερθέν μετοχικό κεφάλαιο της συγχωνευθείσας πρώην Alpha Finance και κατά Euro 1,2 εκατ. από κεφαλαιοποίηση αποθεματικών της.
6. Στα αποτελέσματα χρήσεως 2000 περιλαμβάνονται και τα αποτελέσματα του Δ' τριμήνου 1999 της πρώην Ιονικής Τραπέζης ύψους Euro 22,9 εκατ., ενώ στα αποτελέσματα χρήσεως 2001 περιλαμβάνονται και τα αποτελέσματα του Δ' τριμήνου 2000 της πρώην Alpha Finance ύψους Euro 4,4 εκατ. Έτσι, τα συγκρίσιμα αποτελέσματα των χρήσεων 2000 και 2001 ανέρχονται σε Euro 314 εκατ. και Euro 346,3 εκατ. αντίστοιχα και η αύξηση ανέρχεται σε 10,3%.
7. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων.
8. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Τραπέζης.
9. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31.12.2001 ήταν 7.994 άτομα.
10. Ορισμένα κονδύλια του Ισολογισμού της 31.12.2000 αναμορφώθηκαν για να είναι συγκρίσιμα με τα αντίστοιχα κονδύλια του Ισολογισμού της 31.12.2001.
11. Η Τράπεζα υπάγεται στον κωδικό 651.9 σύμφωνα με την 4-ψήφια ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
(1 Ιανουαρίου 2001 - 31 Δεκεμβρίου 2001)
ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	<u>2 0 0 1</u>		<u>2 0 0 0</u>		<u>2 0 0 1</u>		<u>2 0 0 0</u>
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα							
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως	521.281		649.237		350.529		337.546
- Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	<u>971.379</u>	1.492.660	<u>1.107.308</u>	1.756.545	42.728		53.990
					<u>75.313</u>		<u>41.695</u>
					468.570		433.231
Μείον :							
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		<u>863.972</u>		<u>1.277.449</u>			
		628.688		479.096			
Πλέον :							
Εσοδα από τίτλους							
α. Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	5.976		8.076				
β. Έσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>59.002</u>	64.978	<u>68.997</u>	77.073			
Εσοδα προμηθειών	172.960		219.463				
Μείον :							
Έξοδα προμηθειών	<u>20.257</u>	152.703	<u>18.034</u>	201.429			
Πλέον :							
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		102.904		206.553			
Πλέον :							
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως		<u>136.189</u>		<u>81.399</u>			
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		1.085.462		1.045.550			
Μείον :							
Γενικά έξοδα διοικήσεως							
α. Δαπάνες προσωπικού							
- Μισθοί και ημερομίσθια	197.749		206.324				
- Επιβαρύνσεις από εισφορές για συντάξεις προσωπικού	123.738		120.440				
- Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	<u>24.963</u>	346.450	<u>26.892</u>	353.656			
β. Άλλα έξοδα διοικήσεως							
- Γενικά έξοδα	165.082		155.413				
- Φόροι	<u>29.586</u>	194.668	<u>24.913</u>	180.326			
Μείον :							
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων		105.366		83.628			
Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις							
- Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	115.612		98.328				
- Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	1.527		2.416				
- Λοιπές προβλέψεις	<u>2.540</u>	<u>119.679</u>	-	<u>100.744</u>			
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		319.299		327.196			
Εκτακτα έσοδα		27.873		7.077			
Εκτακτα έξοδα		(3.942)		(2.078)			
Εκτακτα αποτελέσματα		<u>7.299</u>		<u>5.351</u>			
Καθαρά κέρδη χρήσεως (προ φόρου)		<u>350.529</u>		<u>337.546</u>			

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2002

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣΟ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ Σ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Α. ΚΥΡΙΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΝΤΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ

Προς τους κ.κ. Μετόχους της "ALPHA BANK"

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της Ανώνυμης Εταιρίας "ALPHA BANK" της εταιρικής χρήσεως που έληξε την 31η Δεκεμβρίου 2001. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των Υποκαταστημάτων της Τραπέζης, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του Κωδ. Ν. 2190/1920 "περί Ανωνύμων Εταιριών" και τις ελεγκτικές διαδικασίες, που κρίναμε κατάλληλες, με βάση τις αρχές και τους κανόνες ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών και που είναι σύμφωνα με τις βασικές αρχές των Διεθνών Ελεγκτικών Προτύπων. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που ζητήσαμε και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφάρμοσε ορθά το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση. Επαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Εκθέσεως Διαχειρίσεως του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων, με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από το άρθρο 129 του Κωδ. Ν. 2190/1920. Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τραπέζης, απεικονίζουν μαζί με το Προσάρτημα και, αφού ληφθούν υπόψη οι σημειώσεις Νο 2 και 3 της Τραπέζης κάτω από τον Ισολογισμό, την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τραπέζης κατά την 31η Δεκεμβρίου 2001, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσεως που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές και δεν διαφέρουν από εκείνες που η Τράπεζα εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση.

Αθήνα, 21 Φεβρουαρίου 2002

Οι Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές

Αναστάσιος Γ. Ρουσσόπουλος
Βασίλειος Ι. Λουμιάτης
ΣΟΛ Ανώνυμη Εταιρία Ορκωτών ΕλεγκτώνΓεώργιος Δ. Αποστολίδης
Χρήστος Α. Πελεντρίδης
Arthur Andersen Ορκωτοί Ελεγκτές Λογιστές Α.Ε.

ALPHA BANK
ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟΣ ΤΗΣ 31ης ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ 2003
(Ποσά σε χιλιάδες Ευρώ)

ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟ

	2003		2002	
ΤΑΜΕΙΟ ΚΑΙ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ ΣΕ ΚΕΝΤΡΙΚΕΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ				
α. Ταμείο	266.729		302.704	
β. Επιταγές εισπρακτέες	56.096		59.497	
γ. Διαθέσιμα σε Κεντρικές Τράπεζες	<u>603.088</u>	925.913	<u>782.645</u>	1.144.846
ΚΡΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΑΛΛΑ ΑΞΙΟΓΡΑΦΑ ΔΕΚΤΑ ΓΙΑ ΕΠΑΝΑΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ				
α. Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	253.520		1.968.425	
β. Άλλων εκδοτών	<u>163.575</u>	417.095	<u>221.828</u>	2.190.253
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΙΣΤΩΤΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ				
α. Όψεως	5.109		8.144	
β. Λοιπές	1.134.773		753.853	
γ. Απαιτήσεις από συμφωνίες επαναπώλησης τίτλων (Reverse repos)	<u>5.546.446</u>	6.686.328	<u>3.538.093</u>	4.300.090
ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΠΕΛΑΤΩΝ				
- Χορηγήσεις :				
α. Βραχυπρόθεσμες	8.993.327		8.731.795	
β. Μακροπρόθεσμες	<u>8.954.092</u>		<u>7.028.033</u>	
	17.947.419		15.759.828	
- Λοιπές απαιτήσεις	<u>34.597</u>		<u>22.100</u>	
	17.982.016		15.781.928	
Μείον : Προβλέψεις	<u>439.700</u>	17.542.316	<u>315.000</u>	15.466.928
ΧΡΕΟΓΡΑΦΑ				
Ομολογίες και άλλοι τίτλοι σταθερής αποδόσεως				
α. Εκδόσεως Ελληνικού Δημοσίου	124.454		375.198	
β. Άλλων εκδοτών	<u>1.051.600</u>		<u>1.143.163</u>	
	1.176.054		1.518.361	
Μετοχές και άλλοι τίτλοι μεταβλητής αποδόσεως	<u>120.484</u>	1.296.538	<u>117.984</u>	1.636.345
ΣΥΜΜΕΤΟΧΕΣ				
Σε μη συνδεδεμένες επιχειρήσεις	111.329		137.927	
Σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>1.367.221</u>	1.478.550	<u>1.479.013</u>	1.616.940
ΑΪΛΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
α. Έξοδα ιδρύσεως και πρώτης εγκαταστάσεως	18.798			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>14.810</u>	3.988	5.447	
β. Λοιπά άυλα πάγια στοιχεία	225.354			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>148.120</u>	77.234	67.574	73.021
ΕΝΣΩΜΑΤΑ ΠΑΓΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ				
α. Γήπεδα - Οικόπεδα		354.077	62.774	
β. Κτήρια - Εγκαταστάσεις κτηρίων	331.957			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>140.573</u>	191.384	125.405	
γ. Έπιπλα και λοιπός εξοπλισμός	57.227			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>36.792</u>	20.435	21.225	
δ. Ηλεκτρονικός εξοπλισμός	235.554			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>192.245</u>	43.309	53.080	
ε. Λοιπά ενσώματα πάγια στοιχεία	1.456			
Μείον : Αποσβέσεις	<u>830</u>	626	610	
στ. Ακινητοποιήσεις υπό κατασκευή και προκαταβολές		<u>305</u>	803	263.897
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		429.864		356.008
ΠΡΟΠΛΗΡΩΘΕΝΤΑ ΕΞΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΕΙΣΠΡΑΚΤΕΑ				
α. Έξοδα επομένων χρήσεων		17.305	23.009	
β. Δεδουλευμένοι τόκοι :				
- Ομολόγων Δημοσίου	8.349			
- Λοιπών Ομολόγων	20.330			
- Χορηγήσεως	46.574			
- Λοιποί	<u>31.119</u>	106.372	<u>192.408</u>	215.417
ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ		<u><u>29.591.639</u></u>		<u><u>27.263.745</u></u>

ΠΑΘΗΤΙΚΟ

	2003		2002	
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΙΣΤΩΤΙΚΑ ΙΔΡΥΜΑΤΑ				
α. Όψεως	29.032		39.070	
β. Προθεσμίας	867.835		1.662.445	
γ. Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	1.744.800	2.641.667	1.177.665	2.879.180
ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΠΡΟΣ ΠΕΛΑΤΕΣ				
α. Καταθέσεις				
- Όψεως	4.660.287		4.042.545	
- Ταμειυτηρίου	8.571.739		8.189.251	
- Προθεσμίας	3.580.909		3.265.922	
	16.812.935		15.497.718	
β. Άλλες υποχρεώσεις				
- Επιταγές και εντολές πληρωτέες	151.164		186.044	
- Υποχρεώσεις από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	3.287.200	20.251.299	5.643.601	21.327.363
ΟΜΟΛΟΓΙΑΚΑ ΔΑΝΕΙΑ		2.399.168		-
ΛΟΙΠΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ				
α. Μερίσματα πληρωτέα	117.502		74.069	
β. Υποχρεώσεις για φόρο εισοδήματος και λοιπούς φόρους	117.082		92.810	
γ. Κρατήσεις και εισφορές υπέρ τρίτων	149.451		138.081	
δ. Λοιπές υποχρεώσεις	266.387	650.422	237.498	542.458
ΠΡΟΕΙΣΠΡΑΧΘΕΝΤΑ ΕΣΟΔΑ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΠΛΗΡΩΤΕΑ				
α. Έσοδα επομένων χρήσεων	20.406		19.432	
β. Τόκοι προθεσμιακών καταθέσεων δεδουλευμένοι	16.813		12.555	
γ. Λοιπά έξοδα χρήσεως δεδουλευμένα	65.498	102.717	54.911	86.898
ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΒΑΡΗ				
α. Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	7.810		12.500	
β. Λοιπές προβλέψεις	14.421	22.231	12.965	25.465
ΔΑΝΕΙΑ ΜΕΙΩΜΕΝΗΣ ΕΞΑΣΦΑΛΙΣΕΩΣ		1.249.910		800.000
ΙΔΙΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ				
Μετοχικό Κεφάλαιο				
- Καταβεβλημένο (Μετοχές 195.835.935 προς Ευρώ 4,87)	953.721		768.462	
Διαφορά από έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο	244.914		443.373	
Αποθεματικά				
α. Τακτικό	214.000		189.000	
β. Έκτακτο	190.000		179.000	
γ. Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	290.497		399.169	
δ. Διαφορά αποτιμώσεως αξίας συμμετοχών	105.102		105.102	
Υπεραξία από την αναπροσαρμογή ακινήτων	371.711		-	
Αποτελέσματα εις νέον				
- Υπόλοιπο κερδών χρήσεως εις νέον	209.930		129.576	
Υπεραξία συγχωνεύσεως προς συμψηφισμό	(305.650)	2.274.225	(611.301)	1.602.381

ΣΥΝΟΛΟ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ**29.591.639****27.263.745**

ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΤΑΞΕΩΣ

	2003	2002
Ενδεχόμενες υποχρεώσεις - Από εγγυήσεις υπέρ τρίτων	3.897.767	3.426.006
Υποχρεώσεις που απορρέουν από πράξεις προσωρινής εκχωρήσεως	5.032.000	6.821.266
Λοιποί λογαριασμοί τάξεως		
α. Δικαιούχοι αλλοτρίων περιουσιακών στοιχείων	143.536	171.524
β. Υποχρεώσεις από αμφοτεροβαρείς συμβάσεις	8.598.585	9.756.304
γ. Λογαριασμοί πληροφοριών (Εγγυήσεις, εμπράγματα εξασφαλίσεις κ.λπ.)	20.449.476	20.052.967
δ. Μεριδιούχοι αμοιβαίων κεφαλαίων	4.414.911	2.917.405
	<u>33.606.508</u>	<u>32.898.200</u>
ΣΥΝΟΛΟ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΑΞΕΩΣ	<u>42.536.275</u>	<u>43.145.472</u>

Σημειώσεις :

1. Η Ετήσια Τακτική Γενική Συνέλευση των Μετόχων της Τραπέζης της 8.5.2003, κάνοντας χρήση της δυνατότητας που παρέχει ο Ν. 3091/2002, ενέκρινε το συμφωνισμό με αποθεματικά, ισόποσα στις χρήσεις 2003 και 2004, της αναπόσβεστης με 31.12.2001 υπεραξίας (goodwill), ύψους Ευρώ 611,3 εκατ., που προέκυψε στη χρήση 2000 από τη συγχώνευση της Τραπέζης με την πρώην Ιονική Τράπεζα.
2. Σύμφωνα με το Ν. 3229/2004 έγινε, στη χρήση 2003, αναπροσαρμογή της αναπόσβεστης αξίας των κτηρίων και γηπέδων στην εύλογη αξία. Το ποσό της υπεραξίας που προέκυψε Ευρώ 406,7 εκατ. περίπου, μετά την αφαίρεση του φόρου που τη βαρύνει, συμφιφίσθηκε κατά ποσό Ευρώ 28,1 εκατ. με διαφορά που προέκυψε από την αποτίμηση συμμετοχής στην τρέχουσα τιμή. Η εναπομένουσα υπεραξία εμφανίζεται στο λογαριασμό των Ιδίων Κεφαλαίων "Υπεραξία από την αναπροσαρμογή ακινήτων".
3. Βάσει του Π.Δ. 299/2003 έγινε χρήση της δυνατότητας επιλογής συντελεστών αποσβέσεων των παγίων, οι οποίοι ανταποκρίνονται καλύτερα στην ωφέλιμη διάρκεια ζωής τους. Λόγω της ανωτέρω μεταβολής οι αποσβέσεις είναι μειωμένες κατά Ευρώ 9,1 εκατ. περίπου.
4. Κατά τη διάρκεια της χρήσεως 2003, συγχωνεύθηκαν με την Τράπεζα οι εταιρίες Alpha Συμμετοχών Ρουμανίας Α.Ε. και Alpha Επενδύσεων Α.Ε.
5. Το έτος 2003 έγινε αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Τραπέζης κατά Ευρώ 185,3 εκατ. που προήλθε: α) από τη συγχώνευση δι' απορροφήσεως της πρώην Alpha Επενδύσεων Ευρώ 184,8 εκατ. και β) από εξάσκηση δικαιωμάτων προαίρεσεως (stock options) Ευρώ 0,5 εκατ.
6. Σύμφωνα με αναλογιστική μελέτη του έτους 2002, υπολογίστηκε ότι απαιτείται για την πλήρη κάλυψη των μελλοντικών υποχρεώσεων της Τραπέζης προς το Ταμείο Αλληλοβοηθείας του Προσωπικού της, ποσό Ευρώ 133,7 εκατ. περίπου (αποφορολογημένο). Η Τράπεζα προκειμένου να διατηρήσει σταθερή την υποχρέωσή της, επιβάρυνε τα αποτελέσματα της χρήσεως 2003 με ποσό Ευρώ 55,3 εκατ.
7. Από τον διενεργηθέντα φορολογικό έλεγχο για τις χρήσεις 2000-2002 προέκυψαν πρόσθετοι φόροι εισοδήματος, οι οποίοι καλύφθηκαν με ανάλογες προβλέψεις που είχαν σχηματισθεί από την Τράπεζα σε προηγούμενες χρήσεις.
8. Οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις ποσού Ευρώ 439,7 εκατ. θεωρούνται επαρκείς για την κάλυψη ενδεχόμενων ζημιών.
9. Δεν υπάρχουν εμπράγματα βάρη επί των παγίων στοιχείων.
10. Δεν υπάρχουν επίδικες ή υπό διαιτησία διαφορές, καθώς και αποφάσεις δικαστικών ή διαιτητικών οργάνων που ενδέχεται να έχουν σημαντική επίπτωση στην οικονομική κατάσταση ή λειτουργία της Τραπέζης.
11. Ο αριθμός του απασχολούμενου προσωπικού την 31.12.2003 ήταν 7.412 άτομα, έναντι 7.852 την 31.12.2002.
12. Η Τράπεζα υπάγεται στον κωδικό 651.9 σύμφωνα με την 4-ψήφια ταξινόμηση των κλάδων οικονομικής δραστηριότητας.

ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ ΧΡΗΣΕΩΣ
(1 Ιανουαρίου 2003 - 31 Δεκεμβρίου 2003)

	2003		2002	
Τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα				
- Τόκοι τίτλων σταθερής αποδόσεως	106.304		235.702	
- Λοιποί τόκοι και εξομοιούμενα έσοδα	<u>1.125.057</u>	1.231.361	<u>1.002.353</u>	1.238.055
Μείον :				
Τόκοι και εξομοιούμενα έξοδα		<u>464.217</u>		<u>590.525</u>
		767.144		647.530
Πλέον :				
Έσοδα από τίτλους				
α. Έσοδα από μετοχές και άλλους τίτλους μεταβλητής αποδόσεως	5.950		2.663	
β. Έσοδα από συμμετοχές σε συνδεδεμένες επιχειρήσεις	<u>18.273</u>	24.223	<u>20.475</u>	23.138
Έσοδα προμηθειών	257.484		255.758	
Μείον :				
Έξοδα προμηθειών	<u>31.009</u>	226.475	<u>23.014</u>	232.744
Πλέον :				
Αποτελέσματα χρηματοοικονομικών πράξεων		113.807		76.215
Πλέον :				
Λοιπά έσοδα εκμεταλλεύσεως		<u>8.025</u>		<u>9.329</u>
Μικτά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		1.139.674		988.956
Μείον :				
Γενικά έξοδα διοικήσεως				
α. Δαπάνες προσωπικού				
- Μισθοί και ημερομίσθια	192.199		194.287	
- Επιβαρύνσεις από εισφορές για συντάξεις προσωπικού	111.605		99.717	
- Λοιπές επιβαρύνσεις προσωπικού	<u>19.476</u>	323.280	<u>23.296</u>	317.300
β. Άλλα έξοδα διοικήσεως				
- Γενικά έξοδα	196.039		182.309	
- Φόροι	<u>24.753</u>	220.792	<u>23.107</u>	205.416
Μείον :				
Αποσβέσεις παγίων στοιχείων		80.250		83.605
Διαφορές προσαρμογής αξίας απαιτήσεων και προβλέψεις για ενδεχόμενες υποχρεώσεις				
- Πρόβλεψη για επισφαλείς απαιτήσεις	166.181		139.084	
- Πρόβλεψη για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	487		4.901	
- Λοιπές προβλέψεις	<u>14.555</u>	181.223	<u>106</u>	144.091
Ολικά αποτελέσματα εκμεταλλεύσεως		334.129		238.544
Έκτακτα έσοδα		4.255		3.236
Έκτακτα έξοδα		(2.617)		(1.595)
Έκτακτα αποτελέσματα		<u>20.643</u>		<u>3.406</u>
Καθαρά κέρδη χρήσεως (προ φόρου)		<u>356.410</u>		<u>243.591</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΔΙΑΘΕΣΕΩΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

	2003	2002
Καθαρά κέρδη χρήσεως	356.410	243.591
Υπόλοιπο αποτελεσμάτων προηγούμενων χρήσεων	137.884	62.179
Αποθεματικό ιδίων μετοχών	250	-
	<u>494.544</u>	<u>305.770</u>
Μείον :		
Φόρος εισοδήματος και λοιποί φόροι	96.042	74.448
Κέρδη προς διάθεση	<u>398.502</u>	<u>231.322</u>
Η διάθεση των κερδών γίνεται ως εξής :		
Τακτικό αποθεματικό	25.000	15.853
Μέρισμα χρήσεως (Μετοχές 195.835.935 χ Ευρώ 0,60)	117.502	74.069
Ειδικά και έκτακτα αποθεματικά :		
- Έκτακτο	12.846	5.853
- Αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων	29.868	2.041
Αμοιβές μελών Διοικητικού Συμβουλίου	360	7.894
Διανεμόμενα κέρδη στο προσωπικό	2.996	360
Έκτακτη παροχή στο προσωπικό για την εισαγωγή του Ευρώ	-	-
Υπόλοιπο κερδών εις νέον	209.930	3.570
	<u>398.502</u>	<u>231.322</u>

Αθήναι, 24 Φεβρουαρίου 2004

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΟΥ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ

Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ
ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ
ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

Ο ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΣ
ΓΕΝΙΚΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΚΑΙ CHIEF FINANCIAL OFFICER

Ο ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ

ΓΙΑΝΝΗΣ Σ. ΚΩΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Π. ΜΑΝΤΖΟΥΝΗΣ

ΜΑΡΙΝΟΣ Σ. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Ν. ΚΟΝΤΟΣ

ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΕΛΕΓΧΟΥ ΟΡΚΩΤΩΝ ΕΛΕΓΚΤΩΝ ΛΟΓΙΣΤΩΝ
Προς τους κ.κ. Μετόχους της ALPHA BANK

Ελέγξαμε τις ανωτέρω Οικονομικές Καταστάσεις καθώς και το σχετικό Προσάρτημα της ALPHA BANK της εταιρικής χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2003. Ο έλεγχός μας, στα πλαίσια του οποίου λάβαμε και γνώση πλήρους λογιστικού απολογισμού των εργασιών των υποκαταστημάτων της Τράπεζας, έγινε σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 37 του κ.ν. 2190/1920 περί Ανωνύμων Εταιριών και τις ελεγκτικές διαδικασίες που κρίναμε κατάλληλες, με βάση τις αρχές και τους κανόνες ελεγκτικής που ακολουθεί το Σώμα Ορκωτών Ελεγκτών Λογιστών. Τέθηκαν στη διάθεσή μας τα βιβλία και στοιχεία που τήρησε η Τράπεζα και μας δόθηκαν οι αναγκαίες για τον έλεγχο πληροφορίες και επεξηγήσεις που ζητήσαμε. Η Τράπεζα εφάρμοσε ορθά το Κλαδικό Λογιστικό Σχέδιο των Τραπεζών. Δεν τροποποιήθηκε η μέθοδος απογραφής σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, εκτός από την περίπτωση που αναφέρεται στη σημείωση 2 της Τράπεζας κάτω από τον Ισολογισμό. Έπαληθεύσαμε τη συμφωνία του περιεχομένου της Έκθεσης Διαχείρισης του Διοικητικού Συμβουλίου προς την Τακτική Γενική Συνέλευση των μετόχων με τις σχετικές Οικονομικές Καταστάσεις. Το Προσάρτημα περιλαμβάνει τις πληροφορίες που προβλέπονται από την παρ. 1 του άρθρου 43α και του άρθρου 129 του κ.ν. 2190/1920. Κατά τη γνώμη μας, οι ανωτέρω οικονομικές καταστάσεις, οι οποίες προκύπτουν από τα βιβλία και στοιχεία της Τράπεζας, απεικονίζουν, μαζί με το Προσάρτημα και, αφού ληφθούν υπόψη οι σημειώσεις 2 και 6 της Τράπεζας κάτω από τον Ισολογισμό ακριβοδίκαια την περιουσιακή διάρθρωση και την οικονομική θέση της Τράπεζας κατά την 31 Δεκεμβρίου 2003, καθώς και τα αποτελέσματα της χρήσης που έληξε αυτή την ημερομηνία, βάσει των σχετικών διατάξεων που ισχύουν και λογιστικών αρχών, οι οποίες έχουν γίνει γενικά παραδεκτές στην Ελλάδα και δεν διαφέρουν από εκείνες που η Τράπεζα εφάρμοσε στην προηγούμενη χρήση εκτός από την περίπτωση που αναφέρεται στη σημείωση 2.

Αθήνα, 25 Φεβρουαρίου 2004
KPMG Κυριάκου Ορκωτοί Ελεγκτές ΑΕ

Νικόλαος Βουνισιάς,
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 18701

Γιάγκος Χαράλαμπος,
Ορκωτός Ελεγκτής Λογιστής
ΑΜ ΣΟΕΛ 12501

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΤΥΠΟΣ - ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Ελληνική

ΑΛΗΦΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: «ΕΝΟΠΟΙΗΜΕΝΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ, Νομοθεσία και Πρακτική», Αθήνα **1998**

ΑΛΗΦΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: «ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΤΕΛΟΥΣ ΧΡΗΣΕΩΣ», 5^η Έκδοση, Αθήνα **2002**

ΑΛΗΦΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ», Τόμος Πρώτος, Αθήνα **2003**

ΑΛΗΦΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: «ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ», Τόμος Δεύτερος, Αθήνα **2003**

ΑΛΗΦΑΝΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ: «Η ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΤΗΣ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ», Δημοσίευση στο περιοδικό ΛΟΓΙΣΤΗΣ, Μάρτιος **2004**

ΠΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ: «ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΕΤΑΙΡΙΚΗΣ ΑΞΙΑΣ ΜΕΣΩ ΤΩΝ ΑΪΛΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ», Άρθρο στην εφημερίδα ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ της 17^{ης} Απριλίου **2003**

ΚΡΥΣΤΑΛΛΑΚΟΣ ΠΕΤΡΟΣ: «ΠΑΠΙΔΕΣ ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΛΟΓΙΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΤΥΠΩΝ», Συνέντευξη στην εφημερίδα ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ του ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΚΟΝΤΟΥ, διευθυντή Οικονομικού της **Alpha Bank**, την 27^η Οκτωβρίου **2003**

ΝΑΟΥΜ ΧΡΗΣΤΟΣ: «ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ», Αθήνα **1998**

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ: «ΞΕΠΕΡΑΣΑΝ ΤΙΣ ΠΡΟΣΔΟΚΙΕΣ ΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΗΣ **ALPHA BANK**», Άρθρο στην εφημερίδα ΗΜΕΡΗΣΙΑ την 29^η Απριλίου **2004**

ΣΑΚΕΛΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ: «ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΑΞΙΑΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΣ - ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ - ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ & ΜΕΤΑΤΡΟΠΕΣ ΕΤΑΙΡΙΩΝ, Από Άποψη Νομική, Φορολογική, Λογιστική», Δεύτερη Έκδοση

Ξένη

CHAMBERS J.RAYMOND: «ACCOUNTING, EVALUATION AND ECONOMIC BEHAVIOR», Prentice-Hall, Englewood Cliffs, N.J., 1996

DAVINDSON AND WEIL: «HANDBOOK OF MODERN ACCOUNTING», 2nd edition

DYCKMAN R. THOMAS: «LONG-LIVED ASSETS», Wadsworth Publishing Co., Belmont, Calif., 1967

ΓΙΑΚΟΥΜΙΣ ΜΑΝΟΣ – ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΒΑΣΙΛΗΣ: «ALPHA BANK: Positive surprise due to Higher Trading Income, further supported by core Operating Profit Improvement», Οικονομική Ανάλυση της P&K Research την 12^η Μαΐου 2003.

GRANOF H. MICHAEL: «FINANCIAL ACCOUNTING, Principles and Issues», 2nd edition

ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

- ΑΠΟΣΒΕΣΕΙΣ ΠΑΓΙΩΝ ΕΠΙ ΜΕΤΑΤΡΟΠΩΝ-ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Σχετικές διατάξεις, νομολογία, φορολογικός έλεγχος, θέματα μετατροπών-συγχωνεύσεων)
- ΔΕΛΤΙΑ ΤΥΠΟΥ της **Alpha Bank**
- ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ
- ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΗ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ – ΜΕΤΑΤΡΟΠΗ : Η νομοθεσία που διέπει τους αστικούς & αγροτικούς συνεταιρισμούς
- ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ ΤΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ
- ΦΟΡΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ – ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΙΩΝ, 2^η Ενότητα